

Ακαδημαϊκό έτος **2011-2012**
τμήμα εκπαίδευσης και αγωγής στην προσχολική ηλικία

ΝΩΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ

Επιμέλεια:
Φ. Ασημακοπούλου
Ο. Κούβου
Σχεδιασμός:
Α. Παρούση
Β. Γεωργιάδου

Τυπώθηκε στο ΕΚΠΑ, Σταδίου 5, 10562 Αθήνα,
τηλ.: 210 3689374, 3689375, 3689388, φαξ: 210 3689433

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ 2011-2012

Γραμματεία: Νέο Χημείο, Ναυαρίνου 13α (ισόγειο), 10680 Αθήνα
Τηλέφωνα: 210 - 36 88 196, 36 88 079
Φαξ: 210 - 36 88 057
e-mail: grateapi@ecd.uoa.gr
Ιστοσελίδα: www.ecd.uoa.gr
Η Γραμματεία δέχεται τους/τις φοιτητές/τριες κάθε Δευτέρα-Τετάρτη-Παρασκευή από 10:30 π.μ. έως 13:30 μ.μ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΤΜΗΜΑΤΟΣ	11	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔ. ΕΤΟΥΣ 2011-2012	36
Ονομασία Τμήματος	11	ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	55
Ίδρυση	11	Ενότητα 1. Παιδαγωγική	55
Στόχοι	12	Ενότητα 2. Ψυχολογία	64
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ	17	Ενότητα 3. Κοινωνικές Επιστήμες	69
Διοίκηση	17	Ενότητα 4. Μεθοδολογία	77
Διοικητική και οργανωτική δομή	17	Ενότητα 5. Θετικές Επιστήμες	79
Διδακτικό προσωπικό	18	Ενότητα 6. Αγωγή στις Τέχνες	85
Κτιριακές εγκαταστάσεις	20	Ενότητα 7. Γενική Παιδεία	91
ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΗΛΕΦΩΝΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	22	Ενότητα 8. Ξένη Γλώσσα	95
ΦΟΙΤΗΣΗ	27	Ενότητα 9. Πρακτικές Εφαρμογές	96
Διάρκεια Σπουδών - Πτυχίο	27	Ενότητα 10. Θεματικές Εργαστηριακές Εβδομάδες	99
Εγγραφές - Δηλώσεις Μαθημάτων	27	Ενότητα II. Προαιρετική Πτυχιακή Εργασία	101
Παροχή Συγγραμμάτων	27	Ενότητα 12. Προαιρετικό μάθημα από άλλο τμήμα του ΕΚΠΑ	102
Σύμβουλος Καθηγητής	27	Ενότητα 13. Άλλη ξένη γλώσσα	102
Συνεργασία με Διδάσκοντες/ουσες	28	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	105
Συμβουλευτικό Κέντρο Ομηλικών	28	Κοινό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών	
Βιβλιοθήκη του ΤΕΑΠΗ	28	«Εκπαίδευση και Ανθρώπινα Δικαιώματα»	105
Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα «ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ – ERASMUS»	29	Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Ειδική Αγωγή»	106
ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ	33	Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών	
Δομή και στόχοι	33	«Πολιτική Επιστήμη και Κοινωνιολογία»	107
Διδακτικές μονάδες για την απόκτηση πτυχίου	35	Διαπανεπιστημιακό-Διατμηματικό Πρόγραμμα	
		Μεταπτυχιακών Σπουδών «Τεχνολογίες της Πληροφορίας	
		και της Επικοινωνίας για την Εκπαίδευση»	108

Διαπανεπιστημιακό Διατμηματικό Πρόγραμμα
Μεταπτυχιακών Σπουδών «Συμβουλευτική Ψυχολογία και
Συμβουλευτική στην Εκπαίδευση, την Υγεία, την Εργασία» 109

Διδακτορικό Δίπλωμα 111

Μεταδιδακτορική έρευνα 111

ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ ΑΘΗΝΩΝ 115

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ 119

Προγράμματα Έρευνας 119

Ερευνητικά Κέντρα 123

**ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ/ΤΙΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΤΡΙΕΣ
ΕΚΤΟΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ** 133

Υποτροφίες 133

Υποτροφίες και βραβεία του Πανεπιστημίου Αθηνών 133

Υποτροφίες μέσω κληροδοτημάτων 133

Βραβεία 134

Υποτροφίες ΙΚΥ 134

Βιβλιοθήκες του ΕΚΠΑ 134

Μονάδα Προσβασιμότητας για Φοιτητές με Αναπηρία 134

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗ ΛΕΣΧΗ 139

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΟ 140

ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Όνομασία Τμήματος

Τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία (ΤΕΑΠΗ),
ΦΕΚ 221/29.10.1997.

Ίδρυση

Η εκπαίδευση των νηπιαγωγών και των δασκάλων του δημοτικού σχολείου παρεχόταν μέχρι τη δεκαετία του 1980 σε ανώτερες σχολές διετούς φοίτησης, δηλαδή τις Σχολές Νηπιαγωγών και τις Παιδαγωγικές Ακαδημίες. Αναβαθμίστηκε με νομοθετική ρύθμιση του 1982 σε τετράχρονη πανεπιστημιακού επιπέδου, με στόχο την επιστημονική κατάρτιση των λειτουργών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης. Η Ελλάδα ήταν μια από τις πρώτες χώρες που θέσπισαν αυτήν την αλλαγή, μάλιστα σε μια στιγμή ευρύτερων μεταρρυθμίσεων της εκπαίδευσης στη χώρα μας.

Η οργάνωση και η λειτουργία των παιδαγωγικών τμημάτων της χώρας καθορίζονται από το Νόμο 1268/82 (άρθρο 1, παράγραφος 2) καθώς και από το Προεδρικό Διάταγμα 320/83 (άρθρο 2). Εκεί ως αποστολή τους ορίζεται: (α) να καλλιεργούν και να προάγουν τις παιδαγωγικές επιστήμες μέσω της ακαδημαϊκής και εφαρμοσμένης διδασκαλίας και έρευνας, (β) να παρέχουν στους/στις πτυχιούχους τους τα απαραίτητα εφόδια που θα εξασφαλίζουν την άρτια κατάρτισή τους για την επιστημονική και επαγγελματική τους δραστηριότητα, (γ) να συμβάλλουν στην εξύψωση του επιπέδου και στην κάλυψη των αυξανόμενων αναγκών της εκπαίδευσης σε ζητήματα παιδαγωγικής, (δ) να συμβάλλουν στην αντιμετώπιση και επίλυση παιδαγωγικών προβλημάτων γενικότερα.

Τα πρώτα πανεπιστημιακά Παιδαγωγικά Τμήματα ιδρύθηκαν στα Πανεπιστήμια Αθηνών, Θεσσαλονίκης, Πατρών, Ιωαννίνων,

Θράκης και Κρήτης. Η οργάνωση όμως και η έναρξη της λειτουργίας τους πραγματοποιήθηκαν σταδιακά, αρχίζοντας από το έτος 1984-1985. Το Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών του Πανεπιστημίου Αθηνών άρχισε να λειτουργεί το 1987-1988 και οι πρώτοι/ες φοιτητές/τριες αποφοίτησαν το 1991. Το φθινόπωρο του 1997 μετονομάστηκε σε Τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία (ΤΕΑΠΗ).

Εκπαιδευτικό / Επιστημονικό έργο

Με δεδομένο ότι διαφορετικές επιστήμες συμβάλλουν σε ζητήματα που αφορούν την εκπαίδευση, οι διδάσκοντες του Τμήματος καλύπτουν ευρύ φάσμα γνωστικών πεδίων. Περιλαμβάνονται ειδικοί της εφαρμοσμένης παιδαγωγικής και της διδακτικής ποικίλων γνωστικών αντικειμένων, όπως και της θεωρίας και της έρευνας σε διάφορα πεδία των κοινωνικών, ανθρωπιστικών και φυσικών επιστημών.

Παράλληλα με την προετοιμασία εκπαιδευτικών για την προσχολική ηλικία, το Τμήμα επεκτάθηκε σταδιακά σε άλλες διδακτικές και ερευνητικές δραστηριότητες, οι οποίες περιγράφονται αναλυτικότερα στα σχετικά εδάφια του Οδηγού Σπουδών.

Παράλληλα, το Τμήμα συμμετέχει σε πέντε μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών. Το παλαιότερο όλων, που λειτουργεί από το 1994, είναι το διακρατικό και διαπανεπιστημιακό-διατμηματικό πρόγραμμα «Συγκριτική Εκπαίδευση και Ανθρώπινα Δικαιώματα» σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο του Λονδίνου. Το ακαδημαϊκό έτος 2001-02 το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών αναμορφώθηκε, αναπτύχθηκε και λειτούργησε ως ΠΜΣ «Εκπαίδευση και Ανθρώπινα Δικαιώματα» με δύο κατευθύνσεις: (1) Εκπαίδευση και Κοινωνικές

Διακρίσεις (2) Ειδική Αγωγή. Από το ακαδημαϊκό έτος 2008-09 διαχωρίστηκε σε δύο Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών: α) «Εκπαίδευση και Ανθρώπινα Δικαιώματα» του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΤΕΑΠΗ) και του Institute of Education (IoE) του Πανεπιστημίου του Λονδίνου και β) «Ειδική Αγωγή» ως ανεξάρτητο και αυτοτελές πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών του ΤΕΑΠΗ.

Ακολούθησε η συνεργασία με το διατμηματικό πρόγραμμα «Πολιτική Επιστήμη και Κοινωνιολογία», του οποίου την οργάνωση έχει αναλάβει το Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Το ακαδημαϊκό έτος 2005-06 ξεκίνησε η λειτουργία του διατμηματικού προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών «Τεχνολογίες της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας για την Εκπαίδευση» σε συνεργασία με τα τμήματα Ενημέρωσης και Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας του Πανεπιστημίου Αθηνών, Αρχιτεκτόνων Μηχανικών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, σε σύμπραξη με το τμήμα Ηλεκτρονικής του Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος Πειραιά.

Τέλος, το ακαδημαϊκό έτος 2009-10 ξεκίνησε η λειτουργία του διαπανεπιστημικού-διατμηματικού προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών «Συμβουλευτική Ψυχολογία και Συμβουλευτική στην Εκπαίδευση, την Υγεία, την Εργασία», σε συνεργασία με το Τμήμα Κοινωνικής Διοίκησης του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης, του οποίου τη διοικητική υποστήριξη έχει αναλάβει το ΤΕΑΠΗ.

Στο ΤΕΑΠΗ είναι ενταγμένο το Διδασκαλείο Νηπιαγωγών της Αθήνας, το οποίο ιδρύθηκε το 1995. Το Τμήμα από το 1997 ανέλαβε τα προγράμματα ακαδημαϊκής και επαγγελματικής αναβάθμισης αποφοίτων ανωτέρων σχολών διетуός φοίτησης (εξομοίωσης των πτυχίων με πανεπιστημιακούς τίτλους σπουδών), τα οποία σήμερα έχουν ολοκληρωθεί.

Στο πλαίσιο του ΤΕΑΠΗ λειτουργούν έξι ερευνητικά κέντρα, μερικά από τα οποία έχουν μακρόχρονη και πλούσια δραστηριότητα καθώς και διεθνείς συνεργασίες. Τα κέντρα αυτά είναι τα εξής: Ειδικής Αγωγής - Πρώιμης Παρέμβασης, Ψυχολογίας του Παιδιού και της Οικογένειας, Κοινωνιολογίας των Εκπαιδευτικών Θεσμών, Εφαρμοσμένης Παιδαγωγικής στην Πρώτη Παιδική Ηλικία, Εκπαίδευσης για το Περιβάλλον και την Αειφορία και τέλος Εθνοπολιτισμικών Διαφορών και Πρώτης Σχολικής Ηλικίας.

Στόχοι

Το ΤΕΑΠΗ είναι ένα από τα πανεπιστημιακά τμήματα με προνόμιο να προσφέρει πτυχίο με συγκεκριμένη επαγγελματική προοπτική. Δεν πρόκειται ωστόσο για “επαγγελματική” σχολή όπως οι παλιότερες Σχολές Νηπιαγωγών. Πρόκειται για πανεπιστημιακό ίδρυμα, που καλλιεργεί την επιστημονική παιδεία και μέσω αυτής διασφαλίζει τη σχετική με το επάγγελμα του/της νηπιαγωγού κατάρτιση. Η σύνθεση επιστημονικής γνώσης και επαγγελματικής κατάρτισης ή, με άλλους όρους, θεωρίας και πράξης, είναι βασική αρχή του Τμήματος. Είναι αδύνατη η επαρκής προετοιμασία για το δύσκολο και υψηλής ευθύνης επάγγελμα του/της νηπιαγωγού δίχως θεωρητική και μεθοδολογική κατάρτιση.

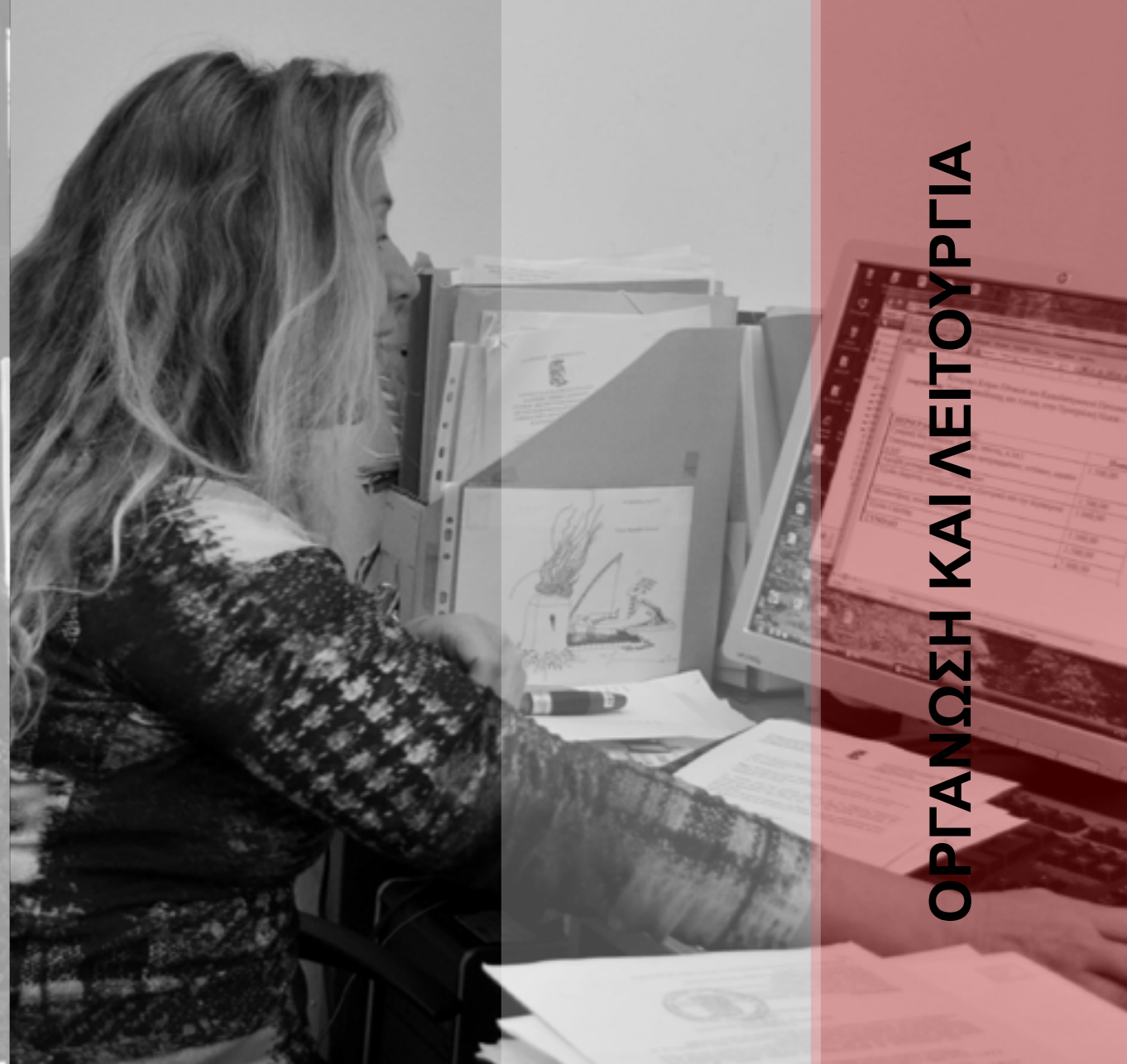
Στόχος του ΤΕΑΠΗ είναι να δώσει τα κατάλληλα εργαλεία που θα επιτρέψουν την κατανόηση της πολυπλοκότητας των εκπαιδευτικών φαινομένων, την ανάλυση των πολλαπλών παραγόντων (ψυχολογικών, κοινωνικών, παιδαγωγικών) που διαμορφώνουν τη σχολική πραγματικότητα και τέλος την οργάνωση της παιδαγωγικής πρακτικής. Η παιδαγωγική πρακτική δεν είναι απλά εφαρμογή κάποιων κανόνων ή προτύπων, αλλά στηρίζεται πάντοτε σε θεωρία. Τα λεγόμενα «πρακτικά μαθήματα» και τα μαθήματα τα σχετικά με τις τέχνες (μουσική, ζωγραφική,

θέατρο) όχι μόνο έχουν επιστημονικό και θεωρητικό υπόβαθρο, αλλά απαιτούν παράλληλα τη γνώση άλλων επιστημών για να εφαρμοστούν στην πράξη με θετικά αποτελέσματα. Για παράδειγμα, δεν είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθούν στο νηπιαγωγείο οι τέχνες ως εκπαιδευτικό εργαλείο, χωρίς επιστημονική γνώση για τις δυνατότητες των παιδιών ανά ηλικία (από την Αναπτυξιακή Ψυχολογία), για τις τεχνικές μετάδοσης της γνώσης (από την Παιδαγωγική), για τις πολιτισμικές διαφορές των νηπίων κατά την κοινωνική καταγωγή (από την Κοινωνιολογία) κ.ο.κ.

Το ΤΕΑΠΗ εφοδιάζει τους/τις αποφοίτους του με στέρεες επιστημονικές βάσεις από διαφορετικά γνωστικά πεδία και διαμορφώνει μια νέα εικόνα για το επάγγελμα των νηπιαγωγών που ανταποκρίνεται στις σημερινές κοινωνικές και εκπαιδευτικές ανάγκες. Σύμφωνα με πολλές επιστήμες, το νηπιαγωγείο είναι η πρώτη αλλά και η σημαντικότερη βαθμίδα του σχολείου. Είναι ένας από τους βασικότερους μετά την οικογένεια θεσμούς κοινωνικοποίησης και η πρώτη στη ζωή του παιδιού επαφή με το θεσμό του σχολείου. Έχει σχεδόν αποφασιστικές για το μέλλον

του επιπτώσεις, πιο συγκεκριμένα καθορίζει εάν αυτή η πρώτη επαφή θα διαμορφώσει ένα διαυλο επικοινωνίας ή όχι, και άρα εάν το νήπιο θα αποκτήσει θετική ή αρνητική σχέση με το σχολικό θεσμό. Είναι η σχολική βαθμίδα στην οποία το νήπιο έρχεται για πρώτη φορά σε επαφή με τις πιο επίσημες παραλλαγές της γλώσσας (είτε αυτή είναι μητρική είτε δεύτερη γλώσσα, όπως συμβαίνει για πολλά παιδιά σήμερα στο ελληνικό σχολείο) ή ακόμη και με την επίσημη κουλτούρα και τα σύμβολα της γνώσης. Μόνο λοιπόν εκπαιδευτικοί με ειδική επιστημονική κατάρτιση μπορούν να επιτελέσουν ένα τέτοιο σύνθετο έργο.

Μαζί με τη συστηματική προετοιμασία για το επάγγελμα του/της νηπιαγωγού το ΤΕΑΠΗ παρέχει στους/στις αποφοίτους του βασική πανεπιστημιακή εκπαίδευση στο χώρο των Επιστημών της Αγωγής. Επιδιώκει την ανάπτυξη της κριτικής σκέψης, εξοικειώνει τους/τις φοιτητές/τριες με τις μεθόδους και τα εργαλεία της επιστημονικής έρευνας, δίνοντάς τους έτσι τα ουσιαστικά εφόδια ώστε να μπορούν, αν το θελήσουν, να συνεχίσουν τις σπουδές τους σε μεταπτυχιακό επίπεδο σε συναφή γνωστικά αντικείμενα.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

Σύμφωνα με το γενικότερο πλαίσιο λειτουργίας των Πανεπιστημίων στη χώρα μας, βασική λειτουργική ακαδημαϊκή μονάδα είναι το Τμήμα. Κάθε Τμήμα καλύπτει το γνωστικό αντικείμενο μιας επιστήμης και χορηγεί ενιαίο πτυχίο. Το πτυχίο μπορεί όμως να έχει κατευθύνσεις ή ειδικεύσεις. Τμήματα τα οποία αντιστοιχούν σε συγγενείς επιστήμες μπορούν να συγκροτήσουν Σχολή. Επιπλέον, κάθε Τμήμα μπορεί να διαιρεθεί σε επιμέρους τομείς. Προς το παρόν το ΤΕΑΠΗ λειτουργεί ως αυτοτελής Τμήμα χωρίς τομείς, που παρέχει ενιαίο πτυχίο. Παραμένει ωστόσο υπό συζήτηση η ένταξή του σε Σχολή, η διαίρεσή του σε τομείς, όπως και η λειτουργία εξειδικεύσεων στο πτυχίο.

Διοίκηση

Τα όργανα διοίκησης του ΤΕΑΠΗ είναι σύμφωνα με το Ν. 1268/82: η Γενική Συνέλευση (ΓΣ) και ο/η Πρόεδρος με τον/την Αναπληρωτή/τρια του (η θέση του/της Αναπληρωτή/τριας Προέδρου θεσμοθετήθηκε με το Ν. 1566/85, για να δοθεί η δυνατότητα αναπλήρωσης του/της Προέδρου σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος).

Η ΓΣ συγκροτείται από τα μέλη του Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (ΔΕΠ) όλων των βαθμίδων (δηλ. καθηγητές/τριες, αναπληρωτές/τριες καθηγητές/τριες, επίκουρους καθηγητές/τριες και λέκτορες), από φοιτητές/τριες σε ποσοστό 50% των μελών ΔΕΠ, από εκπροσώπους μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών σε ποσοστό 15% των μελών ΔΕΠ, από εκπροσώπους του Ειδικού και Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (ΕΕΔΙΠ) σε ποσοστό 5% των μελών ΔΕΠ, καθώς και από εκπροσώπους του Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (ΕΤΕΠ) σε ποσοστό 5% των μελών ΔΕΠ.

Η ΓΣ ασκεί τις εξής γενικές αρμοδιότητες (σύμφωνα με το Ν. 1268/82, άρθρο 8, παράγραφος 2ε): αποφασίζει για θέματα όπως είναι το πρόγραμμα μαθημάτων και ο κανονισμός σπουδών, τα συγγράμματα, η κατανομή πιστώσεων, οι προκηρύξεις κενών θέσεων μελών ΔΕΠ, όπως και για κάθε διοικητικό ή επιστημονικό θέμα που τυχόν απασχολεί το Τμήμα.

Ο/η πρόεδρος συγκαλεί τη ΓΣ, καταρτίζει την ημερήσια διάταξη της και προεδρεύει στις εργασίες της. Εισηγείται στη ΓΣ για τα διάφορα θέματα της αρμοδιότητάς της, τηρεί μητρώα επιστημονικής δραστηριότητας κάθε μέλους του ΔΕΠ, μεριμνά για την εφαρμογή των αποφάσεων της ΓΣ, συγκροτεί επιτροπές για τη μελέτη και διεκπεραίωση συγκεκριμένων θεμάτων και προΐσταται των υπηρεσιών του Τμήματος.

Το ανώτερο συλλογικό όργανο του Πανεπιστημίου είναι η Σύγκλητος. Σε αυτή συμμετέχουν ο/η πρόεδρος του Τμήματος και δύο εκλεγμένοι εκπρόσωποι: ένα μέλος του ΔΕΠ και ένας/μία φοιτητής/τρια.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΟΜΗ

Διοίκηση

Πρόεδρος: Βασίλης Τσελφές, καθηγητής
Αναπλ. Πρόεδρος: Αθηνά Ζώνιου-Σιδέρη, καθηγήτρια
Γραμματέας Τμήματος: Αναστασία Γόντικα

Γενική Συνέλευση Τμήματος

Όλα τα μέλη ΔΕΠ
Εκπρόσωποι προπτυχιακών φοιτητών/τριών
Εκπρόσωποι μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών

Εκπρόσωπος Ειδικού και Εργαστηριακού Διδακτικού

Προσωπικού (ΕΕΔΙΠ)

Εκπρόσωπος Ειδικού Τεχνικού και Εργαστηριακού Προσωπικού

(ΕΤΕΠ)

Διοικητικό Προσωπικό

Ευγενία Γεωργίου

Σταυρούλα Γεωργοπούλου

Μαρία Ηλιοπούλου

Βασιλική Λαδιά

Κωνσταντίνα Λυκόκα

Ιωάννα Νικολιδάκη

Ρένα Παπάρα

Παρασκευή Ταμπάκη

Αθανασία Χαλαζωνίτη

Ειδικό Τεχνικό Εργαστηριακό Προσωπικό

Αθηνά Γαργαροπούλου

Διονύσης Μάνεσης

Προσωπικό Βιβλιοθήκης

Ελένη Χριστοδούλου

ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

I. Διδακτικό Ερευνητικό Προσωπικό (ΔΕΠ)

Καθηγητές/τριες

Θάλεια Δραγώνα (Κοινωνική Ψυχολογία)

Γίτσα Κοντογιαννοπούλου-Πολυδωρίδη (Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης)

Μαρία Μαλικιώση-Λοϊζου (Συμβουλευτική Ψυχολογία)

Κώστας Χρυσαφίδης (Παιδαγωγική)

Δήμητρα Μακρυνιώτη (Κοινωνιολογία)

Ευγενία Φλογαΐτη (Περιβαλλοντική Αγωγή)

Κυριάκος Αθανασίου (Βιολογία, με έμφαση στις Επιπτώσεις του

Περιβάλλοντος στην Υγεία)

Αθηνά Ζώνιου-Σιδέρη (Ειδική Αγωγή)

Βασίλης Τσελφές (Φυσική και Διδακτική των Φυσικών Επιστημών)

Αναπληρωτές καθηγητές/τριες

Δήμητρα Κατή (Ψυχολογία)

Ευαγγελία Κούρτη (Κοινωνική Ψυχολογία)

Βασίλης Γιαλαμάς (Ανάλυση Ποσοτικών και Ποιοτικών Δεδομένων)

Εύη Ζαμπέτα (Εκπαιδευτική Πολιτική)

Δημήτρης Χασάπης (Μαθηματική Εκπαίδευση)

Αγγελική Γιαννικοπούλου (Παιδική Λογοτεχνία)

Επίκουροι καθηγητές/τριες

Αλεξάνδρα Ανδρούσου (Διδακτική Μεθοδολογία και Ανάπτυξη

Εκπαιδευτικού Υλικού)

Νέλλη Ασκούνη (Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης)

Φωτεινή Ασημακοπούλου (Ιστορία)

Μαίρη Λεοντσίνη (Θεωρίες του Κοινωνικού Φύλου)

Ρόη Παπαδοπούλου (Αναπτυξιακή Ψυχολογία)

Αντιγόνη Παρούση (Παιδαγωγικές και Καλλιτεχνικές Πρακτικές του Θεάτρου Κούκλας)

Μαρία Σφυρόερα (Παιδαγωγική της Διδακτικής Πράξης)

Λέκτορες

Δέσποινα Παπούδη (Αναπτυξιακή Ψυχολογία και Ψυχοπαθολογία)

Χαρά Κορτέση-Δαφέρμου (Παιδαγωγική: Προγράμματα και Διδακτική Μεθοδολογία)

Βασίλης Τσάφος (Παιδαγωγική Θεωρία και Αναλυτικά Προγράμματα)

Ευδοξία Ντεροπούλου (Ειδική Αγωγή με έμφαση στην

Παιδαγωγική της Ένταξης)

Αλεξάνδρα Βασιλοπούλου (Κοινωνιολογία των σχολικών πρακτικών)

II. Ειδικό και Εργαστηριακό Διδακτικό Προσωπικό (ΕΕΔΙΠ)

Νικόλας Τσαφταρίδης (Μουσική Αγωγή)

Λενιώ Τσαρνά (Αγγλική Γλώσσα)

Ουρανία Κούβου (Εικαστική Αγωγή)

III. Ειδικοί επιστήμονες

Διδάσκοντες που αναλαμβάνουν με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου σύμφωνα με τις διατάξεις του ΠΔ 407/80 τη διδασκαλία συγκεκριμένων μαθημάτων:

Λήδα Αναγνωστάκη (Ψυχολογία)

Χριστίνα Ντεπιάν (Εικαστική Αγωγή)

Ευστάθιος Σελίμης (Ανάπτυξη του Λόγου)

Διδάσκοντες/ουσες άλλων Τμημάτων και Πανεπιστημίων

Διδάσκοντες στους οποίους έχει ανατεθεί η διδασκαλία μαθημάτων:

Μαριάννα Κονδύλη, μέλος ΔΕΠ του Πανεπιστημίου Πατρών

(Γλώσσα, κοινωνία και νόηση)

Παναγιώτης Τζαμαργιάς, μέλος ΕΕΔΙΠ του ΠΤΔΕ/ΕΚΠΑ (Διδακτική του Θεάτρου)

Μεταδιδακτορικοί ερευνητές/τριες

Κάτοχοι διδακτορικής διατριβής που συμμετέχουν ως

μεταδιδακτορικοί ερευνητές/τριες στα προγράμματα

«ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ II-Ενίσχυση ερευνητικών ομάδων στα

Πανεπιστήμια» υπό την ευθύνη των μελών ΔΕΠ του Τμήματος.

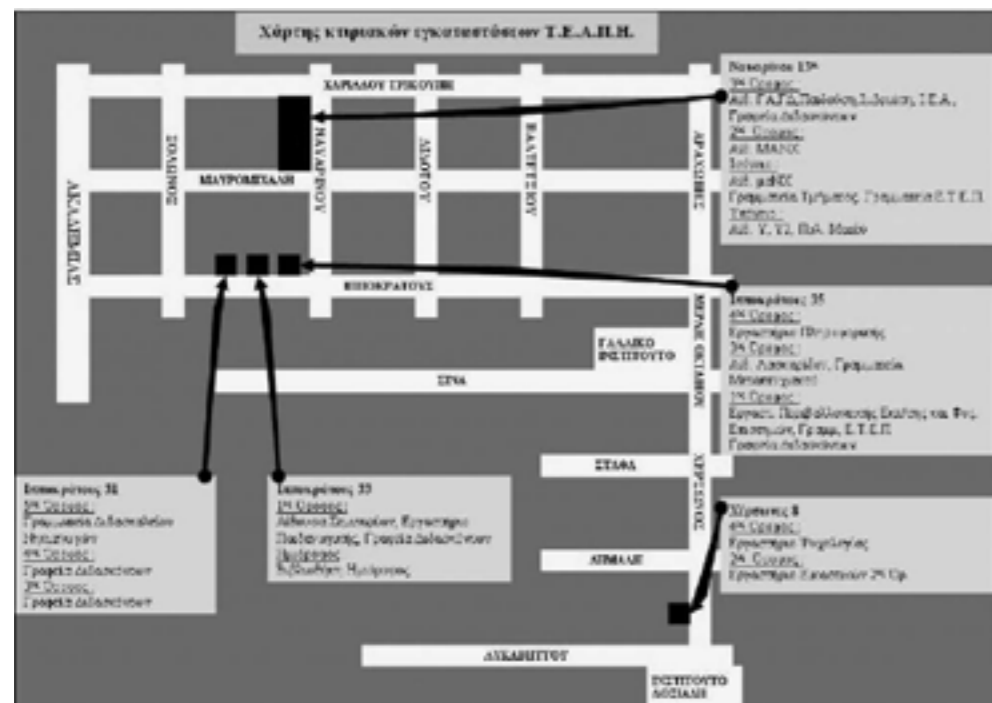
Χρηματοδοτούνται από το ΕΠΕΑΕΚ του ΥΠΕΠΘ.

VI. Εκπαιδευτικοί πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης

Εκπαιδευτικοί που αποσπώνται από την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση για εποπτεία της πρακτικής άσκησης των φοιτητών/τριών και γενικότερα για υποστήριξη του διδακτικού και άλλου έργου που επιτελείται στο Τμήμα.

ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Το ΤΕΑΠΗ στεγάζεται στο κέντρο της Αθήνας στα εξής κτίρια:

ΚΤΙΡΙΟ ΝΑΥΑΡΙΝΟΥ 13α (Νέο Χημείο)

Αίθουσες διδασκαλίας

3ος όροφος: αίθουσα ΓΑ (Α. Δελμούζου), ΓΔ (Δ. Γληνού), Παϊδούση και Ιμβριώτη
2ος όροφος: μεγάλο αμφιθέατρο (ΜΑΝΧ)
Ισόγειο: μικρό αμφιθέατρο (μαΝΧ)
Υπόγειο: αμφιθέατρο Υ, αίθουσα ΥΑΙ, αίθουσα πολυμέσων (Πολυξένη Ματέυ)

Γραφεία διδασκόντων: 3ος όροφος

Γραμματεία Τμήματος: ισόγειο

Ερευνητικά Κέντρα: 3ος όροφος: Ελληνικό Ερευνητικό Κέντρο της Διεθνούς Ένωσης για την Αξιολόγηση της Εκπαιδευτικής Επίδοσης (IEA)

ΚΤΙΡΙΟ ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ 35

Αίθουσες διδασκαλίας

4ος όροφος: κέντρο Η/Υ
3ος όροφος: αίθουσα σεμιναρίων "Αικατερίνη Λασκαρίδου"
2ος όροφος: αίθουσα σεμιναρίων "Πηνελόπη Δέλτα"

Γραφεία διδασκόντων

1ος - 6ος όροφος

Γραμματεία

3ος όροφος: Γραφείο υποστήριξης Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών «Εκπαίδευση και Ανθρώπινα Δικαιώματα»

1ος όροφος: ΕΤΕΠ

Ερευνητικά Κέντρα

5ος όροφος: Κέντρο Διαπολιτισμικής Έρευνας και Παιδαγωγικής Παρέμβασης (ΚΕΔΕΠΠ), Κέντρο Έρευνας και Τεκμηρίωσης Ενταξιακών Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων (ΚΕΤΕΕΠ)

4ος όροφος: Κέντρο Έρευνας, Μελέτης και Εφαρμογής Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (ΚΕΜΕΠΕ)

Συμβουλευτικό Κέντρο Ομηλίκων (ΣΥΚΕΟΜ)

6ος όροφος

Αναγνωστήριο

6ος όροφος: Αναγνωστήριο Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών «Συμβουλευτική Ψυχολογία και Συμβουλευτική στην Εκπαίδευση, την Υγεία, την Εργασία»

ΚΤΙΡΙΟ ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ 33

Αίθουσες διδασκαλίας

1ος όροφος: αίθουσα σεμιναρίων
Ισόγειο: αίθουσα σεμιναρίων
Γραφεία διδασκόντων: 1ος όροφος

Ερευνητικά Κέντρα

1ος όροφος: Κέντρο Εφαρμοσμένης Παιδαγωγικής

Βιβλιοθήκη Τμήματος

ημιόροφος

ΚΤΙΡΙΟ ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ 31

Γραμματεία Διδασκαλείου Νηπιαγωγών

5ος όροφος

Γραφεία διδασκόντων

3ος - 4ος όροφος

Εργαστήριο διδασκαλίας Φυσικών Επιστημών και Μαθηματικών

4ος όροφος

ΚΤΙΡΙΟ ΧΕΡΣΩΝΟΣ 8

Αίθουσες διδασκαλίας

4ος όροφος: Εργαστήριο ψυχολογίας
1ος και 2ος όροφος: Εργαστήριο εικαστικών

ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΗΛΕΦΩΝΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ**Γραμματεία**

Γραμματέας Τμήματος Γόντικα Αναστασία	3688043	gontika@admin.uoa.gr	Ναυαρίνου 13α, γραφείο 4

Διοικητικό Προσωπικό

Γεωργίου Ευγενία	3688042	egeorgi@ecd.uoa.gr	Ναυαρίνου 13α, γραφείο 3
Γεωργοπούλου Σταυρούλα	3688038	genimal@ecd.uoa.gr	Ναυαρίνου 13α, γραφείο 2
Ηλιοπούλου Μαρία	3688039	marilis@ecd.uoa.gr	Ναυαρίνου 13α, γραφείο 2
Λαδιά Βασιλική	3688037	vladia@ecd.uoa.gr	Ναυαρίνου 13α, γραφείο 2
Λυκόκα Κωνσταντίνα	3688055	klykoka@ecd.uoa.gr	Ναυαρίνου 13α, γραφείο 8
Νικολιδάκη Ιωάννα	3688063	inikol@ecd.uoa.gr	Ναυαρίνου 13α, γραφείο 2
Παπάρα Ειρήνη	3688044	papara@ecd.uoa.gr	Ναυαρίνου 13α, γραφείο 2
Ταμπάκη Παρασκευή	3688072	ptabaki@ecd.uoa.gr	Ναυαρίνου 13α, γραφείο 8
Χαλαζωνίτη Αθανασία	3688040	ahalazon@ecd.uoa.gr	Ναυαρίνου 13α, γραφείο 2

ΕΤΕΠ

Γαργαροπούλου Αθηνά	3688518	athina@ecd.uoa.gr	Ιπποκράτους 35, 1ος όροφος
Μάνεσης Διονύσης	3688562	manesis_d@yahoo.com	Ιπποκράτους 35, 4ος όροφος

Βιβλιοθήκη

Χριστοδούλου Ελένη	3688384-5	ehristod@lib.uoa.gr	Ιπποκράτους 33, ημιόροφος

Διδακτικό Προσωπικό**Μέλη ΔΕΠ**

Αθανασίου Κυριάκος	3688539	kathanas@ecd.uoa.gr	Ιπποκράτους 33, 1ος όροφος
Ανδρούσου Αλεξάνδρα	3688399	alandr@ecd.uoa.gr	Ιπποκράτους 33, 1ος όροφος
Ασημακοπούλου Φωτεινή	3688054	fasimakop@ecd.uoa.gr	Ναυαρίνου 13α, 3ος όροφος
Ασκούνη Νέλλη	3688403	naskouni@ecd.uoa.gr	Ιπποκράτους 33, 1ος όροφος.
Βασιλοπούλου Αλεξάνδρα	3688410	avasil@ecd.uoa.gr	Ιπποκράτους 31, 3ος όροφος
Γιαλαμάς Βασίλης	3688407	gialamasbasilis@yahoo.gr	Ιπποκράτους 35, 1ος όροφος
Γιαννικοπούλου Αγγελική	3688448	aggianik@ecd.uoa.gr	Ιπποκράτους 35, 1ος όροφος
Δαφέρμου Χαρά	3688046	hdafermu@ecd.uoa.gr	Ναυαρίνου 13α, 3ος όροφος
Δραγώνα Θάλεια	3688050	drathal@ath.forthnet.gr	Ναυαρίνου 13α, 3ος όροφος
Ζαμπέτα Εύη	3688402	ezambeta@ecd.uoa.gr	Ιπποκράτους 33, 1ος όροφος
Ζώνιου-Σιδέρη Αθηνά	3688529	asideri@ecd.uoa.gr	Ιπποκράτους 35, 2ος όροφος
Κατή Δήμητρα	3688404	dimkati@ecd.uoa.gr	Ιπποκράτους 33, 1ος όροφος
Κοντογιαννοπούλου-Πολυδωρίδη Γίτσα	3688020	gpolydor@ecd.uoa.gr	Ναυαρίνου 13α, 3ος όροφος
Κούρτη Ευαγγελία	3688051	ekourti@ecd.uoa.gr	Ναυαρίνου 13α, 3ος όροφος
Λεοντσίνη Μαίρη	3688047	mleontsini@ecd.uoa.gr	Ναυαρίνου 13α, 3ος όροφος

Μακρυνιώτη Δήμητρα	3688522	dmakrin@ecd.uoa.gr	Ιπποκράτους 35, 3ος όροφος
Μαλικιώση-Λοϊζου Μαρία	3688533	mmalik@ecd.uoa.gr	Ιπποκράτους 35, 6ος όροφος
Ντεροπούλου-Ντέρου Ευδοξία	3688504	ederou@ecd.uoa.gr	Ιπποκράτους 31, 3ος όροφος
Παπαδοπούλου Ρόη	3688524	kalrapad@ecd.uoa.gr	Ιπποκράτους 35, 3ος όροφος
Παπούδη Δέσποινα	3688525	dpapoudi@ecd.uoa.gr	Ιπποκράτους 35, 2ος όροφος
Παρούση Αντιγόνη	3688521	aparous@ecd.uoa.gr	Ιπποκράτους 31, 4ος όροφος
Σφυρόερα Μαρία	3688408	msfyroera@ecd.uoa.gr	Ιπποκράτους 31, 3ος όροφος
Τσάφος Βασίλης	3688567	vtsafos@ecd.uoa.gr	Ιπποκράτους 31, 3ος όροφος
Τσελφές Βασίλης	3688528	tselfesv@ecd.uoa.gr	Ιπποκράτους 31, 4ος όροφος
Φλογαίτη Ευγενία	3688532	eflogait@ecd.uoa.gr	Ιπποκράτους 35, 4ος όροφος
Χασάπης Δημήτρης	3688519	dchasapis@ecd.uoa.gr	Ιπποκράτους 35, 2ος όροφος
Χρυσάφιδης Κώστας	3688517	kchrys@ecd.uoa.gr	Ιπποκράτους 35, 2ος όροφος
Μέλη ΕΕΔΙΠ			
Κούβου Ουρανία	3688084	okounou@ecd.uoa.gr	Ναυαρίνου 13α, 3ος όροφος
Τσαρνά Λενιώ	3688443	ltsarna@ecd.uoa.gr	Ιπποκράτους 35, 6ος όροφος
Τσαφταρίδης Νικόλας	3688401	nikotsaf@ecd.uoa.gr	Ιπποκράτους 33, 1ος όροφος

ΦΟΙΤΗΤΡΙΕΣ

ΦΟΙΤΗΣΗ

Διάρκεια Σπουδών - Πτυχίο

Η διάρκεια σπουδών είναι τέσσερα χρόνια. Για κάθε έτος σπουδών το πρόγραμμα οργανώνεται σε δύο εξάμηνα, το χειμερινό και το εαρινό. Τα μαθήματα είναι εξαμηνιαία. Στο τέλος κάθε εξαμήνου, δηλαδή τον Φεβρουάριο και τον Ιούνιο, τοποθετείται η εξεταστική περίοδος. Τον Σεπτέμβριο υπάρχει μια δεύτερη εξεταστική περίοδος για τα μαθήματα και των δύο εξαμήνων. Για να αποκτήσουν το πτυχίο τους οι φοιτητές/τριες χρειάζεται να έχουν περάσει συγκεκριμένο αριθμό μαθημάτων. Κάθε μάθημα αντιστοιχεί κατά κανόνα σε 3 διδακτικές μονάδες, εκτός από ορισμένες εξαιρέσεις που αναφέρονται παρακάτω (βλ. *Πρόγραμμα Σπουδών*). Για το πτυχίο απαιτούνται συνολικά 161 διδακτικές μονάδες ή ισοδύναμα 250 πιστωτικές μονάδες (ECTS) και φυσικά η ολοκλήρωση των τεσσάρων ετών φοίτησης.

Εγγραφές - Δηλώσεις Μαθημάτων

Στην αρχή κάθε ακαδημαϊκής χρονιάς γίνονται, σε καθορισμένη προθεσμία στη Γραμματεία του Τμήματος, οι εγγραφές των πρωτοετών φοιτητών/τριών και οι ανανεώσεις εγγραφής των ήδη εγγεγραμμένων. Στην αρχή κάθε εξαμήνου, δηλαδή δύο φορές το χρόνο, αμέσως μετά την έναρξη των μαθημάτων γίνονται από όλους/ες ανεξαιρέτως τους/τις φοιτητές/τριες οι δηλώσεις των μαθημάτων που θα παρακολουθήσουν στο συγκεκριμένο εξάμηνο. Ο αριθμός των μαθημάτων που δηλώνεται ανά εξάμηνο δεν μπορεί να υπερβαίνει τα οκτώ. Τα μαθήματα είναι υποχρεωτικά και επιλογής και κατανομονται σε συγκεκριμένα εξάμηνα. Σε ό,τι αφορά τα υποχρεωτικά μαθήματα, υπάρχει συγκεκριμένος χρονικός περιορισμός. Οι φοιτητές/τριες δεν μπορούν να τα

παρακολουθήσουν όποτε οι ίδιοι θέλουν, αλλά οφείλουν να τα δηλώσουν στο συγκεκριμένο εξάμηνο που αυτά έχουν τοποθετηθεί. Για παράδειγμα οι πρωτοετείς φοιτητές/τριες πρέπει να δηλώσουν τα υποχρεωτικά μαθήματα του α΄ και β΄ εξαμήνου. Δεν έχουν τη δυνατότητα να δηλώσουν κάποια άλλα στη θέση τους, με την προοπτική να παρακολουθήσουν τα συγκεκριμένα κάποιο επόμενο εξάμηνο. Αντίστοιχη δέσμευση δεν υφίσταται για τα μαθήματα επιλογής (βλ. παρακάτω το *Πρόγραμμα Σπουδών*).

Παροχή Συγγραμμάτων

Οι φοιτητές/τριες δικαιούνται δωρεάν παροχή συγγραμμάτων, σημειώσεων ή φακέλου βιβλιογραφίας. Τη δυνατότητα αυτή έχουν επίσης όσοι/ες κατέχουν ήδη πτυχίο ανώτατης σχολής και έχουν περάσει στο Τμήμα με κατατακτήριες εξετάσεις. Το σχετικό διδακτικό υλικό διανέμεται είτε σε βιβλιοπωλεία/εκδοτικούς οίκους είτε σε γραφεία διδασκόντων του ΤΕΑΠΗ. Η διαδικασία είναι η εξής: Οι φοιτητές κάνουν ηλεκτρονική δήλωση και παράλληλα με τη δήλωση μαθημάτων επιλέγουν και συγγράμματα από τη βάση Eudoxus. Κατόπιν παραλαμβάνουν τα συγγράμματα με επίδειξη του τριπτύχου και υπογράφοντας σε σχετική κατάσταση. Στην πινακίδα 10 του χώρου της Γραμματείας (ισόγειο, Ναυαρίνου 13α) υπάρχουν όλες οι σχετικές πληροφορίες που αφορούν τα διδακτικά συγγράμματα και τη διανομή τους.

Σύμβουλος Καθηγητής

Για τους/τις πρωτοετείς φοιτητές/τριες, για την καλύτερη οργάνωση του ατομικού τους προγράμματος σπουδών, ορίζεται ένας διδάσκων ή μια διδάσκουσα ως σύμβουλος καθηγητής.

Σε αυτόν/ήν θα μπορούν να προστρέξουν για προβλήματα ακαδημαϊκής φύσης που αντιμετωπίζουν. Συνιστάται ένθερμα στις φοιτήτριες και στους φοιτητές να κάνουν χρήση αυτού του θεσμού. Οι λεπτομέρειες ανακοινώνονται από τη Γραμματεία το φθινόπωρο.

Συνεργασία με Διδάσκοντες/ουσες

Οι διδάσκοντες/ουσες δέχονται τους φοιτητές/τριες για συνεργασία και βοήθεια συγκεκριμένες ώρες, οι οποίες ανακοινώνονται στην αρχή κάθε εξαμήνου σε πίνακα έξω από το γραφείο τους και στην πινακίδα 2 στους χώρους της Γραμματείας. Οι φοιτητές/τριες μπορούν να συμβουλευούνται τους/τις διδάσκοντες/ουσες για οποιοδήποτε θέμα τους/τις απασχολεί σχετικά με τις σπουδές τους. Συνιστάται ιδιαίτερα η αναζήτηση διευκρινίσεων για το Πρόγραμμα Σπουδών.

Συμβουλευτικό Κέντρο Ομηλίκων

Το Συμβουλευτικό Κέντρο Ομηλίκων (ΣΥ.ΚΕ.ΟΜ.) λειτουργεί από το 1995 σε εθελοντική βάση από τελειόφοιτους/τες ή απόφοιτους/τες φοιτητές/τριες του ΤΕΑΠΗ υπό τη διεύθυνση και επίβλεψη της καθηγήτριας Μαρίας Μαλικιώση-Λοΐζου. Απευθύνεται σε όλους τους/τις φοιτητές/τριες και τους απόφοιτους του Τμήματος, αλλά και σε φοιτητές άλλων Τμημάτων του Πανεπιστημίου Αθηνών, και έχει ως κύριο στόχο να βοηθήσει στην ομαλή προσαρμογή τους στο Πανεπιστήμιο και τη φοιτητική ζωή, προσφέροντας συναισθηματική στήριξη και παρέχοντας αρχικές υπηρεσίες πληροφόρησης και προσανατολισμού. Οι πληροφορίες αυτές αφορούν τις σπουδές, το πρόγραμμα μαθημάτων, τις μεταπτυχιακές και τις επαγγελματικές προοπτικές. Από το ακαδημαϊκό έτος 2007-2008 υπάρχει δυνατότητα παροχής

ψυχολογικής συμβουλευτικής από ψυχολόγους, εξωτερικούς συνεργάτες του ΣΥ.ΚΕ.ΟΜ.

Το Κέντρο διαθέτει ηλεκτρονική βιβλιοθήκη με οδηγούς σπουδών και ενημερωτικά φυλλάδια διαφόρων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και προγραμμάτων υποτροφιών. Οργανώνει ημερίδες, σεμινάρια-εργαστήρια αυτοεκτίμησης, διαχείρισης του άγχους, διεκδικητικότητας, γνωριμίας με το διαδίκτυο, κ.ά.

Στεγάζεται στην οδό Ιπποκράτους 35, 6ος όροφος. Οι ημέρες και οι ώρες λειτουργίας του Κέντρου αναρτώνται στον πίνακα ανακοινώσεων του ΤΕΑΠΗ και του ΣΥ.ΚΕ.ΟΜ.

Ηλεκτρονική διεύθυνση: sykeom@ecd.uoa.gr

Ιστοσελίδα: <http://sykeom.ecd.uoa.gr>

Βιβλιοθήκη του ΤΕΑΠΗ

Η βιβλιοθήκη του Τμήματος αποσκοπεί στην υποστήριξη του εκπαιδευτικού του προγράμματος, κυρίως των ερευνητικών δραστηριοτήτων που αναλαμβάνουν οι διδάσκοντες και οι φοιτητές/τριες (στην εκπόνηση εργασιών, διπλωματικών και διατριβών). Στοχεύει στην ενημέρωση και στην εξυπηρέτηση των χρηστών της.

Το υλικό της καλύπτει κυρίως τους τομείς της Εκπαίδευσης, της Ψυχολογίας, της Κοινωνιολογίας, της Φιλοσοφίας, της Λογοτεχνίας, της Γλωσσολογίας, καθώς και θέματα ευρύτερου γνωστικού ενδιαφέροντος. Οι περισσότεροι από τους μισούς τίτλους είναι στα ελληνικά, ενώ η πλειονότητα των υπολοίπων στα αγγλικά. Μεγάλος αριθμός από τα ξενόγλωσσα επιστημονικά περιοδικά είναι δυνατόν να αναζητηθούν σε ηλεκτρονική μορφή.

Για την ανεύρεση συγκεκριμένων τίτλων βιβλίων και περιοδικών μπορεί να γίνει αναζήτηση στις βιβλιογραφικές βάσεις δεδομένων του Πανεπιστημίου από την ιστοσελίδα www.lib.uoa.gr. Αν αυτό γίνει μέσω των ηλεκτρονικών υπολογιστών

της βιβλιοθήκης, παρέχεται πρόσβαση και στο πλήρες κείμενο άρθρων σε ξενόγλωσσα ηλεκτρονικά περιοδικά. Για οποιαδήποτε πληροφορία σχετική με βιβλιογραφικές αναζητήσεις οι αναγνώστριες/στες βοηθούνται από το προσωπικό. Επίσης, κάθε αναγνώστρια/στης μπορεί να αναζητά μόνη/ος της/του τα βιβλία και τα περιοδικά στα ράφια. Μετά τη χρήση, βιβλία και περιοδικά τοποθετούνται στο ράφι επιστροφών κι όχι στα βιβλιοστάσια.

Η βιβλιοθήκη είναι δανειστική για το διδακτικό και το διοικητικό προσωπικό, καθώς και για τους/τις προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές/τριες. Από το δανεισμό εξαιρούνται τα περιοδικά και το πληροφοριακό υλικό (όπως λεξικά και εγκυκλοπαίδειες) που μπορούν να φωτοτυπηθούν ωστόσο στην ίδια τη βιβλιοθήκη με την προμήθεια μαγνητικής κάρτας φωτοαντιγράφων από το προσωπικό. Περισσότερες πληροφορίες για τους όρους δανεισμού (όπως αριθμός δανειζόμενων βιβλίων, διάρκεια δανεισμού κ.ά.) δίνονται επί τόπου.

Η βιβλιοθήκη μπορεί να φιλοξενήσει έως 30 άτομα. Οι αναγνώστριες/τες με την είσοδό τους στη βιβλιοθήκη αφήνουν στα ράφια της εισόδου τσάντες, φακέλους, βιβλία ή άλλα μη πολύτιμα αντικείμενα που φέρουν μαζί τους. Η χρήση των κινητών τηλεφώνων δεν επιτρέπεται, όπως και η κατανάλωση φαγητού και ποτού.

Βρίσκεται στον ημιόροφο της οδού Ιπποκράτους 33. Λειτουργεί από Δευτέρα έως Παρασκευή 9.00 π.μ - 3.00 μ.μ. Όταν είναι πρακτικά εφικτό ανακοινώνονται στην είσοδο της βιβλιοθήκης πρόσθετες ώρες λειτουργίας.

Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα «ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ – ERASMUS»

Το πρόγραμμα Erasmus/σπουδές είναι ένα πρόγραμμα δράσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης που δίνει τη δυνατότητα σε προπτυχιακούς, μεταπτυχιακούς φοιτητές και υποψήφιους διδάκτορες να φοιτήσουν με υποτροφία για ένα διάστημα σε

Ευρωπαϊκά Πανεπιστήμια. Αυτό καθίσταται δυνατόν μόνο μέσω διμερών συμφωνιών που έχουν συναφθεί από καθηγητές/τριες του τμήματός μας με τα πανεπιστήμια του εξωτερικού.

Η διάρκεια των σπουδών στο εξωτερικό δεν μπορεί, σε καμία περίπτωση, να είναι μικρότερη από τρεις (3) μήνες ούτε μεγαλύτερη από δώδεκα (12). Παρατάσεις του αρχικού χρόνου μετακίνησης δίνονται μόνο στην περίπτωση που αποδεδειγμένα δεν μπορεί να ολοκληρωθεί το συμφωνηθέν πρόγραμμα σπουδών και όχι για παρακολούθηση του επόμενου εξαμήνου. Αυτό το διάστημα σπουδών αναγνωρίζεται ως αντίστοιχο των σπουδών που οι φοιτητές θα είχαν κάνει στο Ίδρυμά τους.

Συνεπώς, η παρακολούθηση αντίστοιχων μαθημάτων είναι υποχρεωτική, όπως άλλωστε και η εξέταση σε αυτά -ή άλλης μορφής αξιολόγηση- ούτως ώστε να εξασφαλιστεί μια συνολικά ικανοποιητική επίδοση. Τα μαθήματα τα οποία ο/η φοιτητής/τρια θα παρακολουθήσει στο πανεπιστήμιο υποδόχης, και στα οποία θα εξεταστεί επιτυχώς, έχουν πλήρη ακαδημαϊκή αναγνώριση εφόσον αντιστοιχούν με προσφερόμενα στο ΤΕΑΠΗ μαθήματα.

Δικαίωμα συμμετοχής

Οι προπτυχιακοί φοιτητές πρέπει να είναι εγγεγραμμένοι τουλάχιστον στο δεύτερο έτος σπουδών.

Οι προπτυχιακοί φοιτητές δικαιούνται να συμμετάσχουν στο πρόγραμμα μόνο αν τη στιγμή που κάνουν αίτηση για μετακίνηση Erasmus έχουν εξεταστεί επιτυχώς σε τουλάχιστον τόσα μαθήματα όσα αντιστοιχούν αριθμητικά σε ένα έτος σπουδών.

Οι προπτυχιακοί φοιτητές που βρίσκονται στο τελευταίο έτος φοίτησης ή είναι επί πτυχίω, έχουν δικαίωμα συμμετοχής στο πρόγραμμα μόνο αν χρωστούν ικανό αριθμό μαθημάτων, ώστε να έχουν μεγαλύτερη δυνατότητα επιλογής και αναγνώρισης μαθημάτων από το πρόγραμμα σπουδών του Πανεπιστημίου υποδοχής.

Επισημαίνεται ότι οι φοιτητές που έχουν μετακινηθεί τα προηγούμενα έτη στο πλαίσιο του προγράμματος ERASMUS/Σπουδές, είτε σε προπτυχιακό είτε σε μεταπτυχιακό/διδακτορικό επίπεδο, δεν δικαιούνται να συμμετάσχουν δεύτερη φορά. Για τη διασφάλιση αυτού του όρου γίνεται έλεγχος στα ονόματα των υποτρόφων των προηγούμενων ετών.

Ωστόσο, οι φοιτητές που έχουν συμμετάσχει στο πρόγραμμα Erasmus/Πρακτική άσκηση, έχουν δικαίωμα συμμετοχής στο πρόγραμμα Erasmus/σπουδές.

Οι φοιτητές μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών πρέπει να έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς τα μισά τουλάχιστον από τα μαθήματα του προγράμματος.

Για την επιλογή υποψηφίων διδασκόντων είναι απαραίτητη η αιτιολογημένη εισήγηση της Τριμελούς Επιτροπής. Στην εισήγηση θα αναγράφεται το θέμα της διατριβής και θα βεβαιώνεται ότι το πρόγραμμα που θα ακολουθήσει ο υποψήφιος στο εξωτερικό θα αποτελέσει μέρος της ερευνητικής του εργασίας για την εκπόνηση της διδακτορικής του διατριβής και θα προσμετρηθεί στο συνολικό χρόνο των σπουδών του. Στην επιλογή συνεκτιμώνται ο βαθμός του βασικού πτυχίου και του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης.

Οι φοιτητές θα πρέπει να προσκομίσουν αποδεικτικό γνώσης της γλώσσας του Πανεπιστημίου υποδοχής.

Στους φοιτητές/τριες παρέχεται υποτροφία, η οποία καλύπτει το «κόστος κινητικότητας», δηλαδή τις πρόσθετες δαπάνες που συνεπάγεται μια περίοδος σπουδών σε ένα άλλο κράτος και όχι το σύνολο των δαπανών για σπουδές στο εξωτερικό. Το ύψος των υποτροφιών διαφοροποιείται ανάλογα με τη χώρα μετάβασης των φοιτητών. Επιπλέον υποτροφίες που πιθανώς

λαμβάνουν φοιτητές/τριες από εθνικές πηγές για σπουδές στην Ελλάδα, διατηρούνται καθόλη τη διάρκεια των σπουδών τους στο εξωτερικό, κατά συνέπεια και κατά την περίοδο που λαμβάνουν υποτροφία ERASMUS.

Εκτός από τους φοιτητές και τις φοιτήτριες που μετακινούνται με υποτροφία ERASMUS στο πλαίσιο των διμερών συμφωνιών, μπορούν να μετακινηθούν χωρίς υποτροφία και άλλοι φοιτητές/τριες σε περίπτωση που οι εγκεκριμένες θέσεις υποτροφίας έχουν συμπληρωθεί. Οι φοιτητές/τριες αυτοί/ες έχουν όλα τα προνόμια και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη συμμετοχή τους στο πρόγραμμα ERASMUS, αλλά δεν τυγχάνουν οικονομικής ενίσχυσης.

Οι φοιτητές/τριες προκειμένου να επιλέξουν το Πανεπιστήμιο προς το οποίο επιθυμούν να μετακινηθούν, μπορούν να βρουν πληροφορίες στην ηλεκτρονική διεύθυνση www.braintrack.com. Στις ιστοσελίδες όλων των Πανεπιστημίων, εκεί όπου γίνεται αναφορά στις Διεθνείς Σχέσεις, παρέχεται ενημέρωση για τη διαδικασία εγγραφής, το πρόγραμμα σπουδών, τη διάρκεια των εξαμήνων, τη δυνατότητα στέγασης και για άλλα πρακτικά θέματα που είναι απαραίτητα για τους/τις ενδιαφερόμενους/ες φοιτητές/τριες.

Το ΤΕΑΠΗ στο πλαίσιο του προγράμματος ERASMUS έχει αναπτύξει συνεργασίες με άλλα ευρωπαϊκά πανεπιστήμια. Για περισσότερες πληροφορίες οι ενδιαφερόμενοι/ες μπορούν να απευθύνονται στο Τμήμα Ευρωπαϊκών και Διεθνών Σχέσεων του Πανεπιστημίου Αθηνών, Πανεπιστημίου 30, Δευτέρα έως Πέμπτη 11:00-13:00, τηλ. 210-36 89 713-6, φαξ 210-36 89 720, ηλεκτρονική διεύθυνση: socrates@interel.uoa.gr και στην ιστοσελίδα του Πανεπιστημίου Αθηνών (www.uoa.gr), επιλέγοντας "Επικοινωνία" και ακολουθώντας "Τμήμα Ευρωπαϊκών και Διεθνών Σχέσεων".

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Το Πρόγραμμα Σπουδών (ΠΣ) του ΤΕΑΠΗ αναθεωρήθηκε το ακαδημαϊκό έτος 2005-06. Το νέο πρόγραμμα ισχύει για τους/ις φοιτητές/τριες που εισήχθησαν στο ΤΕΑΠΗ από τον Σεπτέμβριο του 2004 και μετά. Για τους/ις φοιτητές/ριες προηγούμενων ετών, που δεν έχουν ακόμη ολοκληρώσει τη φοίτηση στο ΤΕΑΠΗ, ισχύει το προηγούμενο πρόγραμμα.

Δομή και στόχοι

Βασικός στόχος του ΠΣ είναι να προσφέρει στους/ις φοιτητές/τριες τις απαραίτητες γνώσεις από το διεπιστημονικό πεδίο που αποτελεί το αντικείμενο του Τμήματος, δίνοντάς τους ταυτόχρονα τη μέγιστη δυνατή ελευθερία επιλογής των μαθημάτων που θα παρακολουθήσουν και κατά συνέπεια, των διδασκόντων με τους/τις οποίους/ες θα συνεργαστούν. Οι φοιτητές/τριες αναλαμβάνουν έτσι την ευθύνη συγκρότησης του δικού τους προγράμματος και έχουν τη δυνατότητα, στο πλαίσιο βέβαια των προσφερόμενων μαθημάτων και των απαιτήσεων του Τμήματος, να δώσουν μεγαλύτερη βαρύτητα σε τομείς που τους/ις ενδιαφέρουν. Το ΠΣ αποσκοπεί επίσης να δώσει στους διδάσκοντες και στις διδάσκουσες αντίστοιχη ελευθερία επιλογής των μαθημάτων που θα διδάξουν και κατά συνέπεια, την ευκαιρία να μεταβάλλουν και να εμπλουτίζουν το πρόγραμμα των προσφερόμενων μαθημάτων. Αποσκοπεί τέλος να δώσει στο Τμήμα και στη Γενική του Συνέλευση τη δυνατότητα απλούστερου και πιο αποτελεσματικού σχεδιασμού σχετικά με την ανάπτυξη και αλλαγή του προγράμματος, το διδακτικό δυναμικό, τις κατευθύνσεις και ειδικεύσεις, αλλά και τις μεταπτυχιακές σπουδές.

Το ΠΣ περιλαμβάνει δέκα υποχρεωτικές ενότητες μαθημάτων και τρεις προαιρετικές. Οι υποχρεωτικές ενότητες είναι οι εξής:

Παιδαγωγική
Ψυχολογία
Κοινωνικές Επιστήμες
Μεθοδολογία
Θετικές Επιστήμες
Αγωγή στις Τέχνες
Γενική Παιδεία
Πρακτικές Εφαρμογές
Ξένες Γλώσσες
Θεματικές Εργαστηριακές Εβδομάδες

Οι τρεις προαιρετικές ενότητες αφορούν τη δυνατότητα εκπόνησης διπλωματικής εργασίας, παρακολούθησης ενός μαθήματος σε άλλα Τμήματα του Πανεπιστημίου Αθηνών και αναγνώρισης άλλης ξένης γλώσσας.

Οι παραπάνω ενότητες αντανακλούν την πολύμορφη και διεπιστημονική κατάρτιση, η οποία κρίνεται αναγκαία σήμερα για τους/τις παιδαγωγούς με ειδίκευση στην πρώιμη παιδική ηλικία. Για κάθε ενότητα οι φοιτητές/τριες θα πρέπει να ολοκληρώσουν έναν ελάχιστο αριθμό μαθημάτων (και αντίστοιχων διδακτικών μονάδων). Στη συνέχεια του Οδηγού Σπουδών υπάρχει αναλυτική παρουσίαση των ενοτήτων και των υποχρεωτικών διδακτικών μονάδων.

Για καθεμιά από τις υποχρεωτικές ενότητες υπάρχει ορισμένος αριθμός διδακτικών μονάδων, ο οποίος αντιστοιχεί συνήθως σε συγκεκριμένα υποχρεωτικά μαθήματα. Το πρόγραμμα επιδιώκει μια ισορροπία μεταξύ υποχρεωτικών και κατ' επιλογήν μαθημάτων, έτσι ώστε οι φοιτητρίες και οι φοιτητές να παίρνουν οπωσδήποτε τις γνώσεις που θεωρούνται απαραίτητες, αλλά να έχουν και αρκετά περιθώρια ελευθερίας για να συνθέσουν

το δικό τους “ατομικό πρόγραμμα”. Τα μαθήματα που κρίθηκαν υποχρεωτικά θεωρείται ότι προσφέρουν απαραίτητες γνώσεις για τον/ην εκπαιδευτικό της προσχολικής ηλικίας, αλλά και τα απαραίτητα θεμέλια για παρακολούθηση των υπολοίπων μαθημάτων σε κάθε ενότητα.

Ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν διδάσκοντες και διδασκόμενοι στο σημερινό μαζικό πανεπιστήμιο είναι ο μεγάλος αριθμός των ακροατηρίων. Για την αντιμετώπιση του αποφασίστηκε τα υποχρεωτικά μαθήματα να διδάσκονται σε τουλάχιστον δύο τμήματα. Κρίθηκε ότι με τη μείωση του ακροατηρίου τουλάχιστον κατά το ήμισυ θα δοθεί μεγαλύτερη δυνατότητα επαφής και συζήτησης. Αυτή η ρύθμιση ενδέχεται να αλλάξει, όταν σε ένα ακαδημαϊκό έτος η οργάνωση της προσφοράς μαθημάτων το απαιτεί.

Για την ολοκλήρωση των μαθημάτων που απαιτούνται για το πτυχίο, συνιστάται στους/ις φοιτητές/τριες να παρακολουθήσουν κάποιο μάθημα από άλλο Τμήμα του Πανεπιστημίου. Με αυτόν τον τρόπο μπορούν όχι μόνο να καλύψουν τομείς που δεν διδάσκονται επαρκώς στο TEΑΠΗ, αλλά και να συνθέσουν τη γνώση που θα πάρουν από αλλού με αυτήν που τους προσφέρεται στο δικό τους Τμήμα. Η επιστημονική τους συγκρότηση μπορεί έτσι να εμπλουτιστεί σημαντικά.

Επιπλέον, μέσω του Προγράμματος ERASMUS της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι δυνατόν ορισμένες διδακτικές μονάδες που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου να αποκτώνται με την παρακολούθηση μαθημάτων σε ξένα πανεπιστήμια εφόσον έχει θεσπιστεί σχετική συνεργασία. Στη σχετική ενότητα στον Οδηγό Σπουδών παρέχονται περαιτέρω πληροφορίες για τη λειτουργία αυτών των προγραμμάτων ανταλλαγής και για τη μερική χρηματοδότησή τους με τη μορφή υποτροφίας (βλ. πιο πάνω). Κατά κανόνα ένα μάθημα αντιστοιχεί σε 3 διδακτικές μονάδες (5 ECTS). Η ενότητα ωστόσο των Παιδαγωγικών Εφαρμογών

αντιστοιχεί σε 7 διδακτικές μονάδες (8 ECTS). Στην Ενότητα της Ξένης Γλώσσας μερικά μαθήματα αντιστοιχούν σε 2 διδακτικές μονάδες (3,3 ECTS). Η προαιρετική πτυχιακή εργασία προσφέρει 12 διδακτικές μονάδες (20 ECTS). Για την απόκτηση πτυχίου απαιτούνται συνολικά 161 διδακτικές μονάδες (250 ECTS), εκ των οποίων 113 (170 ECTS) είναι οι μονάδες των υποχρεωτικών μαθημάτων.

Όλα τα μαθήματα του ΠΣ αντιστοιχούν σε εξάμηνο φοίτησης. Σε ό,τι αφορά τα υποχρεωτικά μαθήματα, οι φοιτητές/τριες υποχρεούνται να τα παρακολουθήσουν στο εξάμηνο που ορίζεται. Δεν μπορούν να εγγραφούν σε αυτά φοιτητές/τριες προηγούμενων εξαμήνων. Για παράδειγμα, οι πρωτοετείς φοιτητές/τριες οφείλουν να δηλώσουν τα υποχρεωτικά μαθήματα του α΄ και β΄ εξαμήνου αντίστοιχα, δεν μπορούν όμως να γίνουν δεκτοί σε υποχρεωτικό μάθημα των γ΄, δ΄ ή άλλων εξαμήνων. Αυτό δεν ισχύει για τα μαθήματα επιλογής. Γι΄ αυτά το προτεινόμενο εξάμηνο είναι ενδεικτικό, επομένως οι φοιτητές/τριες μπορούν να αποφασίσουν ανάλογα με τα ενδιαφέροντα και τις ανάγκες τους με ποια σειρά θα τα παρακολουθήσουν.

Συνιστάται πάντως στους/ις φοιτητές/τριες να λαμβάνουν σοβαρά υπόψη τις υποδείξεις του ΠΣ σχετικά με τη χρονική ακολουθία των μαθημάτων, αφενός επειδή προτείνουν μια λογικά κατάλληλη σειρά παρακολούθησης των μαθημάτων ανάλογα με τη δυσκολία τους και την αλληλοσύνδεσή τους, αφετέρου επειδή διευκολύνουν την οργάνωση της προσφοράς μαθημάτων εκ μέρους του Τμήματος. Όταν για παράδειγμα ένα μάθημα προτείνεται για τα πρώτα εξάμηνα, καλό θα είναι να μην αφηθεί για το τέλος, επειδή μπορεί μια συγκεκριμένη χρονιά να μην προσφερθεί, με αποτέλεσμα, κάποιος που δεν το έχει παρακολουθήσει, να μην μπορεί να ολοκληρώσει τις σπουδές του κατά το εξάμηνο που προγραμματίζε. Η Γενική Συνέλευση μεριμνά ωστόσο για την επαρκή προσφορά μαθημάτων, παρά

τις σημαντικές δυσκολίες στις οποίες προσκρούει σχετικά με τη χρηματοδότηση νέων θέσεων διδασκόντων.

Προσοχή θα πρέπει να δίνεται και στις ειδικές απαιτήσεις που περιλαμβάνονται στην αναλυτική παρουσίαση κάθε μαθήματος. Για ορισμένα μαθήματα ορίζονται κάποια άλλα ως προαπαιτούμενα. Σε μερικές περιπτώσεις αναφέρεται ρητά ότι είναι απαραίτητο οι φοιτητές/τριες να έχουν περάσει ένα ή περισσότερα μαθήματα, ενώ σε άλλες απλώς συνιστάται να τα έχουν παρακολουθήσει. Υπάρχουν επίσης μαθήματα που δέχονται περιορισμένο αριθμό φοιτητών/τριών για λόγους οργάνωσης κυρίως και με κριτήρια που αποφασίζουν οι διδάσκοντες/ουσες. Οι περιορισμοί αυτοί είναι αναγκαίοι για την εύρυθμη λειτουργία σεμιναριακών και εργαστηριακών μαθημάτων, η ειδική φύση των οποίων αναγράφεται στο Πρόγραμμα Σπουδών. Συνήθως σε αυτά τα μαθήματα αναγράφεται και η απαίτηση για υποχρεωτική παρακολούθηση.

Διδακτικές μονάδες για την απόκτηση πτυχίου

Σύνολο διδακτικών μονάδων για την απόκτηση πτυχίου: 161
Σύνολο πιστωτικών μονάδων (ECTS) για την απόκτηση πτυχίου: 250
Υποχρεωτικές: 113 ή ECTS: 170
Ελεύθερης επιλογής: 48 ή ECTS: 80

Για τους εγγραφέντες φοιτητές α΄ εξαμήνου ακαδημαϊκού έτους 2004-2005 και γ΄ εξαμήνου ακαδημαϊκού έτους 2005-2006.
Σύνολο διδακτικών μονάδων για την απόκτηση πτυχίου: 161
Υποχρεωτικές: 106
Ελεύθερης επιλογής: 55

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2011-2012

1. Ενότητα Παιδαγωγικής (υποχρ. διδ. μονάδες: 15)

101 Εισαγωγή στις επιστήμες της αγωγής (ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ)
α' εξάμηνο, Β. Τσάφος

102 Εκπαίδευση παιδιών μεταναστών και μειονοτήτων: ταυτότητες και κοινωνικές ιεραρχήσεις
η' εξάμηνο, Α. Ανδρούσου, Ν. Ασκούνη
Αντίστοιχο του μαθήματος προηγούμενων ακαδημαϊκών ετών «Ταυτότητες και κοινωνικές ιεραρχήσεις στην εκπαίδευση: Θεωρητικές προσεγγίσεις και εκπαιδευτική πράξη».
Το μάθημα απευθύνεται σε φοιτητές/τριες μόνο του Δ' έτους.
Προσοχή: Το μάθημα δίνει 6 δ.μ. και μετράει για δύο μαθήματα στη δήλωση. Οι φοιτητές/τριες παρακολουθούν 6 ώρες εβδομαδιαίας διδασκαλίας (2 τρίωρα). Έχει εργαστηριακό χαρακτήρα και υποχρεωτική παρακολούθηση. Η αξιολόγηση γίνεται σταδιακά.

103 Ψυχοκοινωνικές διαστάσεις της σχολικής επίδοσης
α' εξάμηνο
Δεν θα διδαχθεί το ακαδημαϊκό έτος 2011-12.

104 Προγραμματισμός και διδασκαλία
δ' εξάμηνο, Β. Τσάφος
Δεν θα διδαχθεί το ακαδημαϊκό έτος 2011-12.

105 Διδακτική πράξη: μέθοδος παρατήρησης, ψυχοπαιδαγωγικές θεωρητικές προσεγγίσεις
ζ' εξάμηνο, Α. Ανδρούσου
Δεν θα διδαχθεί το ακαδημαϊκό έτος 2011-12.

107 Εγγραμματοσμός και παιδαγωγικές πρακτικές στην πρώιμη παιδική ηλικία
δ' εξάμηνο
Δεν θα διδαχθεί το ακαδημαϊκό έτος 2011-12.

108 Παιδαγωγική της ένταξης
δ' εξάμηνο, Α. Ζώνιου-Σιδέρη

109 Εισαγωγή στην ειδική αγωγή (ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ)
γ' εξάμηνο, (Α-Κ) (Λ-Ω) Α. Ζώνιου-Σιδέρη, Ε. Ντεροπούλου

111 Εκπαίδευση παιδιών με αισθητηριακές διαταραχές (κώφωση, τύφλωση) (σεμινάριο)
ζ' εξάμηνο, Α. Ζώνιου-Σιδέρη
Απαιτείται η επιτυχής παρακολούθηση των μαθημάτων 109 «Εισαγωγή στην ειδική αγωγή» και 108 «Παιδαγωγική της ένταξης» και φοίτηση στο ζ' εξάμηνο.

119 Ο προφορικός και ο γραπτός λόγος στην αναπηρία
ε' εξάμηνο, Ε. Ντεροπούλου

120 Οικογένειες παιδιών με αναπηρία και σχολείο (σεμινάριο)
στ' εξάμηνο, Ε. Ντεροπούλου

112 Εισαγωγή στην περιβαλλοντική εκπαίδευση/ Εκπαίδευση για την αειφόρο ανάπτυξη (ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ)
γ' εξάμηνο, Ε. Φλογαίτη

113 Διδακτικές προσεγγίσεις και στρατηγικές στην περιβαλλοντική εκπαίδευση/ Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη
στ' εξάμηνο, Ε. Φλογαίτη
Απαιτείται οι φοιτητές/τριες να έχουν παρακολουθήσει και περάσει το μάθημα 112 «Εισαγωγή στην Περιβαλλοντική Εκπαίδευση/ Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη».

121 Θεωρητικά και πρακτικά ζητήματα στην Περιβαλλοντική Εκπαίδευση/ Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη
η' εξάμηνο, Ε. Φλογαίτη (σεμινάριο)
Απαιτείται οι φοιτητές/τριες να έχουν παρακολουθήσει και περάσει το μάθημα 112 «Εισαγωγή στην Περιβαλλοντική Εκπαίδευση/ Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη».

124 Ζητήματα περιβάλλοντος και αειφορίας
γ' εξάμηνο, Ε. Φλογαίτη

- 117 Αγωγή Υγείας
β' εξάμηνο, Κ. Αθανασίου
- 118 Παραγωγή και αξιοποίηση εκπαιδευτικού υλικού (σεμινάριο, 30 άτομα)
ζ' εξάμηνο, Α. Ανδρούσου
Μετονομασία του μαθήματος «Παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού». Η παρακολούθηση είναι υποχρεωτική καθώς και η εκπόνηση εργασίας.
- 122 Ο εκπαιδευτικός ερευνητής
στ' εξάμηνο, Β. Τσάφος
- 123 Σύγχρονες διδακτικές προσεγγίσεις: βασικές θεωρητικές έννοιες και προτάσεις εφαρμογής
στ' εξάμηνο, Μ. Σφυρόερα
Δεν θα διδαχθεί το ακαδημαϊκό έτος 2011-12.
- 125 Επιστημολογική προσέγγιση της σχέσης θεωρίας και πράξης: η περίπτωση της προσχολικής αγωγής
ε' εξάμηνο, Κ. Χρυσάφιδης
- 126 Επιχειρηματικότητα στην εκπαίδευση
η' εξάμηνο, Θ. Δραγώνα

2. Ενότητα Ψυχολογίας (υποχρ. διδ. μονάδες: 12)

- 201 Εισαγωγή στην ψυχολογία (ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ)
α' εξάμηνο, (Α-Λ) Ρ. Παπαδοπούλου
α' εξάμηνο, (Μ-Ω) Λ. Αναγνωστάκη (Π.Δ. 407/80)
- 202 Ανάπτυξη του παιδιού (ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ)
β' εξάμηνο, (Α-Λ) Ρ. Παπαδοπούλου
β' εξάμηνο, (Μ-Ω) Δ. Παπούδη

- 203 Συναισθηματική ανάπτυξη με έμφαση στις ψυχαναλυτικές θεωρίες
Μετονομασία του μαθήματος «Συναισθηματική ανάπτυξη με έμφαση στις ψυχολογικές διεργασίες κατά τη βρεφική ηλικία και νηπιακή ηλικία».
δ' εξάμηνο
Δεν θα διδαχθεί το ακαδημαϊκό έτος 2011-12.
- 204 Ανάπτυξη του λόγου (ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ)
γ' εξάμηνο, Ε. Σελίμης (Π.Δ. 407/80)
- 205 Γνωστική ανάπτυξη του παιδιού και του εφήβου: η θεωρία του Jean Piaget
δ' εξάμηνο, Δ. Παπούδη
Δεν θα διδαχθεί το ακαδημαϊκό έτος 2011-12.
- 206 Παιχνίδι: ο ρόλος του στην ψυχοκοινωνική ανάπτυξη (σεμινάριο)
η' εξάμηνο, Ρ. Παπαδοπούλου
Απαιτείται η επιτυχής παρακολούθηση των μαθημάτων 201 «Εισαγωγή στην ψυχολογία» και 202 «Ανάπτυξη του παιδιού».
Δεν θα διδαχθεί το ακαδημαϊκό έτος 2011-12.
- 207 Εισαγωγή στην κοινωνική ψυχολογία
δ' εξάμηνο, Ε. Κούρτη
- 208 Κοινωνιολογικές και ψυχολογικές θεωρίες για την οικογένεια (σεμινάριο)
ζ' εξάμηνο, Θ. Δραγώνα
Συνιστάται να έχουν προηγηθεί τα μαθήματα 201 «Εισαγωγή στην ψυχολογία», 207 «Εισαγωγή στην κοινωνική ψυχολογία» και 213 «Συμβουλευτική ψυχολογία».
- 210 Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας και παιδί
γ' εξάμηνο, Ε. Κούρτη

- 211 Διαταραχές των παιδιών της προσχολικής ηλικίας (ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ)
 στ' εξάμηνο, (Α-Λ) Δ. Παπούδη
 (Μ-Ω) Λ. Αναγνωστάκη (Π.Δ. 407/80)
 Απαιτείται οι φοιτητές/τριες να έχουν περάσει το μάθημα 204 «Ανάπτυξη λόγου», να έχουν κάνει την πρακτική άσκηση του ε' εξαμήνου (901 «Παιδαγωγική της Διδασκαλίας Ι») και να κάνουν παράλληλα την πρακτική άσκηση του στ' εξαμήνου (902 «Παιδαγωγική της Διδασκαλίας ΙΙ»).
- 213 Συμβουλευτική Ψυχολογία
 στ' εξάμηνο, Μ. Μαλικιώση-Λοϊζου
- 214 Συμβουλευτικές δεξιότητες στην εκπαίδευση (σεμινάριο). Μετονομασία του σεμιναρίου «Εφαρμοσμένη συμβουλευτική ψυχολογία» ζ' εξάμηνο, Μ. Μαλικιώση-Λοϊζου (με τη συνεργασία του Γ. Τσίτσα).
 Η παρακολούθηση είναι υποχρεωτική. Απαιτείται η επιτυχής παρακολούθηση του μαθήματος 213 «Συμβουλευτική Ψυχολογία».
- 215 Ψυχολογία της εκπαίδευσης
 β' εξάμηνο Μ. Μαλικιώση-Λοϊζου
- 216 Θεωρίες γνωστικής ανάπτυξης
 δ' εξάμηνο, Ρ. Παπαδοπούλου
- 217 Η κοινωνική ανάπτυξη του παιδιού
 γ' εξάμηνο, Δ. Παπούδη
- 218 Θέματα επικοινωνίας (εργαστήριο)
 ζ' εξάμηνο, Ε. Κούρτη (30 - 40 άτομα)
- 221 Επικοινωνία στις ομάδες
 στ' εξάμηνο, Ε. Κούρτη
- 220 Αναπτυξιακή ψυχοπαθολογία και διαπροσωπική επικοινωνία (σεμινάριο)
 ε' εξάμηνο, Δ. Παπούδη
 Η παρακολούθηση είναι υποχρεωτική καθώς και η εκπόνηση εργασίας. Μέγιστος αριθμός φοιτητών 30.

3. Ενότητα Κοινωνικών Επιστημών (υποχρ. διδ. μονάδες: 9)

- 301 Εισαγωγή στην κοινωνιολογία (ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ)
 Αντίστοιχο του μαθήματος προηγούμενων ακαδ. ετών «Εισαγωγή στις κοινωνικές επιστήμες».
 α' εξάμηνο, (Α-Κ) (Λ-Ω) Μ. Λεοντσίνη
- 302 Κοινωνιολογία της εκπαίδευσης: κοινωνιολογική ανάλυση της ελληνικής εκπαίδευσης
 δ' εξάμηνο, Γ. Κοντογιαννοπούλου-Πολυδωρίδη
- 303 Οι κοινωνικές παράμετροι της εκπαιδευτικής διαδικασίας
 δ' εξάμηνο, Α. Βασιλοπούλου
 Απαιτείται η επιτυχής παρακολούθηση του μαθήματος 306 «Εισαγωγή στην κοινωνιολογία της εκπαίδευσης».
- 304 Κοινωνιολογικές προσεγγίσεις της παιδικής ηλικίας
 Μετονομασία του μαθήματος «Κοινωνιολογία της παιδικής ηλικίας»
 γ' εξάμηνο, Δ. Μακρυνιώτη
- 306 Εισαγωγή στην κοινωνιολογία της εκπαίδευσης (ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ)
 β' εξάμηνο, (Α-Λ) Ν. Ασκούνη, (Μ-Ω) Α. Βασιλοπούλου
- 307 Κοινωνικές ανισότητες και εκπαιδευτική πράξη (σεμινάριο)
 Μετονομασία του μαθήματος: Σεμινάριο κοινωνιολογίας της εκπαίδευσης με θέμα «Εκπαιδευτικοί και κοινωνικές ανισότητες».
 ζ' εξάμηνο, Ν. Ασκούνη
 Απαιτείται η επιτυχής παρακολούθηση του μαθήματος 306 «Εισαγωγή στην κοινωνιολογία της εκπαίδευσης». Η παρακολούθηση είναι υποχρεωτική καθώς και η εκπόνηση εργασίας. Περιορισμένος αριθμός φοιτητών. Το σεμινάριο απευθύνεται σε φοιτητές/τριες του Δ' έτους.
- 308 Ζητήματα κοινωνιολογίας του σώματος
 δ' εξάμηνο, Δ. Μακρυνιώτη
 Αντίστοιχο του μαθήματος προηγούμενων ετών «Ζητήματα Κοινωνικής Θεωρίας».
- 309 Εκπαίδευση και κοινωνικά δικαιώματα στην Ευρώπη
 ζ' εξάμηνο, Ε. Ζαμπέτα
 Αντίστοιχο του μαθήματος προηγούμενων ετών «Η εκπαίδευση στη νέα Ευρώπη και κοινωνικά δικαιώματα».
 Δεν θα διδαχθεί το ακαδημαϊκό έτος 2011-12 λόγω εκπαιδευτικής άδειας.

310 Κράτος και εκπαίδευση
στ' εξάμηνο, Ε. Ζαμπέτα

311 Εκπαιδευτική πολιτική (με έμφαση στην πολιτική για την εκπαίδευση της πρώιμης παιδικής ηλικίας στην Ευρώπη)
δ' εξάμηνο, Ε. Ζαμπέτα
Αντίστοιχο του μαθήματος προηγούμενων ετών «Η εκπαιδευτική πολιτική στην προσχολική και την πρωτοβάθμια εκπαίδευση: συγκριτική διάσταση».

312 Εκπαιδευτική πολιτική: Κοινωνιολογική ανάλυση της εκπαιδευτικής πολιτικής
ε' εξάμηνο, Γ. Κοντογιαννοπούλου-Πολυδωρίδη
Δεν θα διδαχθεί το ακαδημαϊκό έτος 2011-12.

313 Θεωρίες φύλων (μετονομασία του μαθήματος «Θεωρίες κοινωνικού φύλου»)
η' εξάμηνο, Μ. Λεοντσίνη
Απαιτείται η επιτυχής παρακολούθηση του μαθήματος 301 «Εισαγωγή στην κοινωνιολογία».

314 Φύλα, πολιτιστικές πρακτικές και εκπαίδευση
γ' εξάμηνο, Μ. Λεοντσίνη
Απαιτείται η επιτυχής παρακολούθηση του μαθήματος 306 «Εισαγωγή στην κοινωνιολογία της εκπαίδευσης».
Δεν θα διδαχθεί το ακαδημαϊκό έτος 2011-12.

315 Κοινωνική αλληλεπίδραση στη σχολική τάξη
ζ' εξάμηνο, Α. Βασιλοπούλου
Το μάθημα απευθύνεται σε φοιτητές/τριες του Δ' έτους. Η παρακολούθηση είναι αναγκαία και η εκπόνηση εργασίας υποχρεωτική.
Δεν θα διδαχθεί το ακαδημαϊκό έτος 2011-12.

316 Ανθρωπολογία της εκπαίδευσης
ζ' εξάμηνο
Δεν θα διδαχθεί το ακαδημαϊκό έτος 2011-12.

4. Ενότητα Μεθοδολογίας (υποχρ. διδ. μονάδες: 6)

401 Μεθοδολογία της έρευνας στις κοινωνικές επιστήμες, με έμφαση στην εκπαίδευση (ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ)
δ' εξάμηνο, (Α-ΚΛ) Γ. Κοντογιαννοπούλου-Πολυδωρίδη
δ' εξάμηνο, (ΚΟ-Μ) Θ. Δραγώνα
δ' εξάμηνο, (Ν-Ω) Θ. Δραγώνα

403 Μεθοδολογία των επιστημών του ανθρώπου: Στατιστική (ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ)
γ' εξάμηνο, (Α-Λ) Β. Γιαλαμάς
δ' εξάμηνο, (Μ-Ω) Β. Γιαλαμάς

404 Ποιοτικές μέθοδοι έρευνας στην ψυχολογία με έμφαση στην παρατήρηση
στ' εξάμηνο
Προϋποθέτει την επιτυχή παρακολούθηση του μαθήματος 401 «Μεθοδολογία της έρευνας στις κοινωνικές επιστήμες, με έμφαση στην εκπαίδευση».
Δεν θα διδαχθεί το ακαδημαϊκό έτος 2011-12.

405 Εθνογραφικές μέθοδοι έρευνας
στ' εξάμηνο
Δεν θα διδαχθεί το ακαδημαϊκό έτος 2011-12.

406 Μεθοδολογίες ανάγνωσης επιστημονικών κειμένων (σεμινάριο)
δ' εξάμηνο, Δ. Μακρυνιώτη

5. Ενότητα Θετικών Επιστημών (υποχρ. διδ. μονάδες: 6)

501 Εξέλιξη των ιδεών στις φυσικές επιστήμες
δ' εξάμηνο, Β. Τσελφές

502 Έννοιες φυσικών επιστημών
α' εξάμηνο, Β. Τσελφές

503 Κατασκευή εννοιών στις φυσικές επιστήμες (εργαστήριο)

στ' εξάμηνο, Β. Τσελφές

Περιορισμένος αριθμός φοιτητών και υποχρεωτική παρακολούθηση.

Συνιστάται η επιτυχής παρακολούθηση του μαθήματος 502 «Έννοιες φυσικών επιστημών».

5Κ1 Θεατρικές εφαρμογές και διδακτική της φυσικής (εργαστήριο)

ε' εξάμηνο, Β. Τσελφές, Α. Παρούση

Περιορισμένος αριθμός φοιτητών και υποχρεωτική παρακολούθηση.

Συνιστάται οι φοιτητές να έχουν περάσει το μάθημα 502 «Έννοιες φυσικών επιστημών» και ένα μάθημα από την ενότητα της Θεατρικής Έκφρασης. Προσοχή: *Το μάθημα έχει 6 δ.μ. και προσφέρει 3 δ.μ. στην ενότητα 5 και 3 δ.μ. στην ενότητα 6. Η δήλωση πρέπει να γίνει και στις δύο ενότητες.*

504 Λογικο-μαθηματικές σχέσεις και αριθμητικές έννοιες στην προσχολική εκπαίδευση

Μετονομασία του μαθήματος «Η ανάπτυξη της μαθηματικής σκέψης και σύγχρονες τάσεις έρευνας στη μαθηματική παιδεία».

γ' εξάμηνο, Δ. Χασάπης

Συνιστάται να έχει προηγηθεί η παρακολούθηση του μαθήματος 205 «Γνωστική ανάπτυξη του παιδιού και του εφήβου».

509 Θέματα ιστορίας και φιλοσοφίας των μαθηματικών

ε' εξάμηνο, Δ. Χασάπης

Η παρακολούθηση του μαθήματος είναι αναγκαία.

Δεν θα διδαχθεί το ακαδημαϊκό έτος 2011-12.

510 Χωρικές σχέσεις και γεωμετρικές έννοιες στην προσχολική εκπαίδευση

ε' εξάμηνο, Δ. Χασάπης

511 Υλικά και δραστηριότητες διδασκαλίας μαθηματικών

στ' εξάμηνο, Δ. Χασάπης

Η παρακολούθηση του μαθήματος είναι αναγκαία.

Δεν θα διδαχθεί το ακαδημαϊκό έτος 2011-12 λόγω εκπαιδευτικής άδειας.

505 Εισαγωγή στην πληροφορική

α' εξάμηνο (Α-Λ), β' εξάμηνο (Μ-Ω), Β. Γιαλαμάς, Δ. Μάνεσης

506 Εισαγωγή στη χρήση των νέων τεχνολογιών στην εκπαίδευση

β' εξάμηνο, Β. Γιαλαμάς (σε συνεργασία με την Κ. Νικολοπούλου)

512 Αξιοποίηση των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών στην προσχολική εκπαίδευση

ζ' εξάμηνο, Β. Γιαλαμάς (σε συνεργασία με την Κ. Νικολοπούλου)

508 Εισαγωγή στις Βιολογικές Επιστήμες (ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ)

α' εξάμηνο (Α-Λ) και (Μ-Ω) (δύο τμήματα), Κ. Αθανασίου

507 Διδακτική της Βιολογίας και θέματα Βιοηθικής

η' εξάμηνο, Κ. Αθανασίου

Μετονομασία του μαθήματος «Ειδικά θέματα Βιολογίας: Βιολογία και κοινωνία». Απαιτείται οι φοιτητές να έχουν περάσει το μάθημα.

508 «Εισαγωγή στις Βιολογικές Επιστήμες»

Δεν θα διδαχθεί το ακαδημαϊκό έτος 2011-12.

513 Εξέλιξη του νευρικού συστήματος: σύγχρονες προσεγγίσεις

η' εξάμηνο, Κ. Αθανασίου

6. Ενότητα Αγωγής στις Τέχνες (υποχρ. διδ. μονάδες: 9)

Οι φοιτητές/τριες είναι ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ να επιλέξουν ένα μάθημα από τα σχετικά με τη μουσική, ένα από τα σχετικά με τις εικαστικές τέχνες και ένα από τα σχετικά με το θέατρο-κουκλοθέατρο.

601 Θεωρίες μουσικής και κινητικής αγωγής

α' εξάμηνο, Ν. Τσαφταρίδης

602 Κατασκευές μουσικών οργάνων

γ' εξάμηνο, Ν. Τσαφταρίδης

603 Μουσική και κινητική αγωγή: εφαρμογές στην προσχολική και πρώτη σχολική ηλικία

β' εξάμηνο, Ν. Τσαφταρίδης

Συνιστάται να έχει προηγηθεί το μάθημα 601 «Θεωρίες μουσικής και κινητικής αγωγής».

- 604 Δημιουργικές μουσικές δραστηριότητες: η χρήση μικρών μελωδικών οργάνων
ε' εξαμήνο
Περιορισμένος αριθμός 60 φοιτητών/τριών και υποχρεωτική παρακολούθηση.
Δεν θα διδαχθεί το ακαδημαϊκό έτος 2011-12.
- 605 Κατασκευή μουσικών οργάνων και μουσικά ιδιώματα (σεμινάριο)
δ' εξαμήνο, Ν. Τσαφταρίδης
Συνιστάται να έχει προηγηθεί το μάθημα 602 «Κατασκευή μουσικών οργάνων», γιατί απαιτείται η γνώση των διαδικασιών, μεθόδων και υλικών του συγκεκριμένου μαθήματος.
- 606 Κρουστά μουσικά όργανα και ηχογόνες πηγές. Μια παιδαγωγική προσέγγιση της μουσικής (εργαστήριο)
ζ' εξαμήνο, Ν. Τσαφταρίδης
Απαιτείται οι φοιτητές/ριες να έχουν περάσει τα μαθήματα 601 «Θεωρίες μουσικής και κινητικής αγωγής» και 602 «Κατασκευές μουσικών οργάνων». Η παρακολούθηση είναι υποχρεωτική. Περιορισμένος αριθμός (30 φοιτητές/ριες) .
- 607 Διδακτική των εικαστικών τεχνών
ε' εξαμήνο, Ο. Κούβου
- 608 Εικαστικό εργαστήριο
γ' εξαμήνο, τμήμα 60 φοιτητών (Α-Λ) Ο. Κούβου
γ' εξαμήνο, τμήμα 60 φοιτητών (Μ-Ω) Χ. Ντεπιάν (ΠΔ 407/80)
Απαιτείται η επιτυχής παρακολούθηση του μαθήματος 610 «Ιστορία των εικαστικών τεχνών».
Προσοχή: *Οι φοιτητές/τριες έχουν δικαίωμα να εγγραφούν μόνο στο ένα από τα δύο εργαστήρια εικαστικών, είτε στο 608 «Εικαστικό Εργαστήριο» είτε στο 609 «Εφαρμογές στη διδακτική των εικαστικών τεχνών».*
- 609 Εφαρμογές στη διδακτική των εικαστικών τεχνών (εργαστήριο)
η' εξαμήνο, τμήμα 60 φοιτητών (Α-Κ) Ο. Κούβου
η' εξαμήνο, τμήμα 60 φοιτητών (Λ-Ω) Χ. Ντεπιάν (ΠΔ 407/80)
Απαιτείται η επιτυχής παρακολούθηση του μαθήματος 607 «Διδακτική των εικαστικών τεχνών».
Προσοχή: *Οι φοιτητές/τριες έχουν δικαίωμα να εγγραφούν μόνο στο ένα από τα δύο εργαστήρια εικαστικών, είτε στο 608 «Εικαστικό Εργαστήριο» είτε στο 609 «Εφαρμογές στη διδακτική των εικαστικών τεχνών».*
- 610 Ιστορία των εικαστικών τεχνών
β' εξαμήνο, Ο. Κούβου
- 611 Εισαγωγή στο κουκλοθέατρο
α' εξαμήνο, Α. Παρούση
- 612 Κουκλοθέατρο και αυτοσχεδιασμοί
β' εξαμήνο, Α. Παρούση
- 613 Παιδαγωγικές προσεγγίσεις σε ένα συνθετικό θέατρο κούκλα-φιγούρα-αντικείμενο
δ' εξαμήνο, Α. Παρούση
Δεν θα διδαχθεί το ακαδημαϊκό έτος 2011-12.
- 614 Σύγχρονες και παραδοσιακές όψεις του θεάτρου σκιών-παιδαγωγικές εφαρμογές
β' εξαμήνο, Α. Παρούση
- 615 Σύγχρονες μέθοδοι διδασκαλίας με την αξιοποίηση του δράματος και του θεάτρου
α' εξαμήνο, Π. Τζαμαργιάς (ανάθεση διδασκαλίας)
- 616 Εισαγωγή στους κώδικες του θεάτρου: θεωρία και πράξη (σεμινάριο)
η' εξαμήνο, Π. Τζαμαργιάς (ανάθεση διδασκαλίας)
Η παρακολούθηση είναι υποχρεωτική. Μέγιστος αριθμός 60 φοιτητές/τριες.
- 6Κ1 Θεατρικές εφαρμογές και διδακτική της φυσικής (εργαστήριο)
ε' εξαμήνο, Β. Τσελφές, Α. Παρούση
Περιορισμένος αριθμός φοιτητών και υποχρεωτική παρακολούθηση. Συνιστάται οι φοιτητές να έχουν περάσει το μάθημα 502 «Έννοιες φυσικών επιστημών» και ένα μάθημα από την ενότητα της Θεατρικής Έκφρασης. Προσοχή: *Το μάθημα έχει 6 δ.μ. και προσφέρει 3 δ.μ. στην ενότητα 5 και 3 δ.μ. στην ενότητα 6. Η δήλωση πρέπει να γίνει και στις δύο ενότητες.*
- 617 Εισαγωγή στη χρήση φωτογραφίας
β' εξαμήνο
Δεν θα διδαχθεί το ακαδημαϊκό έτος 2011-12.

618 Παιδικό Ιχνογράφημα
στ' εξάμηνο, Ο. Κούβου
Περιορισμός: αριθμός φοιτητών 15
Απαιτείται η επιτυχής παρακολούθηση του μαθήματος 607 «Διδακτική των εικαστικών τεχνών».

7. Ενότητα Γενικής Παιδείας (υποχρ. διδ. μονάδες: 12)

704 Εισαγωγή στην παιδική λογοτεχνία (ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ)
α' εξάμηνο, (Α-Κ) Α. Γιαννικοπούλου
β' εξάμηνο, (Λ-Ω) Α. Γιαννικοπούλου

706 Διδακτική της λογοτεχνίας στην προσχολική εκπαίδευση
ε' εξάμηνο, Α. Γιαννικοπούλου
Το μάθημα απευθύνεται αποκλειστικά σε φοιτητές ε' εξαμήνου.
Απαιτείται η επιτυχής παρακολούθηση του μαθήματος 704 «Εισαγωγή στην Παιδική Λογοτεχνία».

717 Εικονογραφημένο παιδικό βιβλίο: Θεωρία και διδακτική πράξη
στ' εξάμηνο, Α. Γιαννικοπούλου
Απαιτείται η επιτυχής παρακολούθηση του μαθήματος 704 «Εισαγωγή στην Παιδική Λογοτεχνία».
Δεν θα διδαχθεί το ακαδημαϊκό έτος 2011-12.

707 Ελληνική Ιστορία, 19ος αιώνας (ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ)
γ' εξάμηνο, Φ. Ασημακοπούλου

708 Ιστορία της εκπαίδευσης
στ' εξάμηνο, Φ. Ασημακοπούλου

709 Γλώσσα, κοινωνία και νόηση (ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ)
β' εξάμηνο, (Α-Λ) Μ. Κονδύλη (ανάθεση διδασκαλίας) και (Μ-Ω) Δ. Κατή

710 Γραπτός λόγος, κοινωνία και νόηση
ε' εξάμηνο, Δ. Κατή
Δεν θα διδαχθεί το ακαδημαϊκό έτος 2011-12 λόγω εκπαιδευτικής άδειας.

711 Ελληνική Ιστορία 20ός αιώνας
ζ' εξάμηνο, Φ. Ασημακοπούλου

714 Διγλωσσία και εκπαίδευση
στ' εξάμηνο
Δεν θα διδαχθεί το ακαδημαϊκό έτος 2011-12.

716 Η Ιδεολογία στην Παιδική Λογοτεχνία
η' εξάμηνο, Α. Γιαννικοπούλου
Απαιτείται η επιτυχής παρακολούθηση του μαθήματος 704 «Εισαγωγή στην Παιδική Λογοτεχνία».

8. Ενότητα Ξένης Γλώσσας (υποχρ. διδ. μονάδες: 6)

801 Αγγλική γλώσσα Ι, χειμερινό εξάμηνο (0 δ.μ.)
Λ. Τσαρνά

802 Αγγλική γλώσσα ΙΙ, εαρινό εξάμηνο (2 δ.μ.)
Λ. Τσαρνά

803 Επιστημονική ορολογία και κείμενα Ι, χειμερινό εξάμηνο (2 δ.μ.)
Λ. Τσαρνά

804 Επιστημονική ορολογία και κείμενα ΙΙ, εαρινό εξάμηνο (2 δ.μ.)
Λ. Τσαρνά
Συνιστάται να έχει προηγηθεί το μάθημα 803 «Επιστημονική ορολογία και κείμενα Ι».

9. Ενότητα Πρακτικών Εφαρμογών (υποχρ. διδ. μονάδες: 35)

(Κάθε μάθημα αυτής της ενότητας έχει 7 διδακτικές μονάδες)

Για τους εγγραφέντες φοιτητές α΄ εξαμήνου ακαδημαϊκού έτους 2004-2005 και γ΄ εξαμήνου ακαδημαϊκού έτους 2005-2006: (υποχρ. διδ. μονάδες: 28). Οι πρακτικές ασκήσεις 901, 902, 903, 904, 906 είναι ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΕΣ. Απαιτείται οι φοιτητές/τριες να τις παρακολουθήσουν με τη συγκεκριμένη σειρά: 906, 901, 902, 903, 904. Για να ξεκινήσουν τις πρακτικές ασκήσεις οι φοιτητές/τριες απαιτείται να έχουν περάσει τουλάχιστον τρία από τα μαθήματα:

- 101 Εισαγωγή στις επιστήμες της αγωγής
- 201 Εισαγωγή στην ψυχολογία
- 202 Ανάπτυξη του παιδιού
- 301 Εισαγωγή στην κοινωνιολογία
- 306 Εισαγωγή στην κοινωνιολογία της εκπαίδευσης
- 704 Εισαγωγή στην παιδική λογοτεχνία

906 Παρατήρηση στο νηπιαγωγείο–Ανάλυση και κατανόηση του πλαισίου της τάξης (ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ)

- Ομάδα Α: γ΄ εξάμηνο, (Α-Ι) Β. Τσάφος
- Ομάδα Β: δ΄ εξάμηνο, (Π-Ω) Α. Ανδρούσου
- Ομάδα Γ: δ΄ εξάμηνο, (Κ-Ο) Β. Τσάφος

901 Παιδαγωγική της διδασκαλίας Ι–Εφαρμοσμένη παιδαγωγική (ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ)

ε΄ εξάμηνο, 2 ομάδες Χ. Δαφέρμου και 2 ομάδες Μ. Σφυρόερα

902 Παιδαγωγική της διδασκαλίας ΙΙ–Εφαρμοσμένη παιδαγωγική (ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ)

στ΄ εξάμηνο, Χ. Δαφέρμου

903 Παιδαγωγική της διδασκαλίας ΙΙΙ–Εφαρμοσμένη παιδαγωγική (ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ)

ζ΄ εξάμηνο, Κ. Χρυσάφιδης

904 Παιδαγωγική της διδασκαλίας ΙV–Εφαρμοσμένη παιδαγωγική (ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ)

η΄ εξάμηνο, Κ. Χρυσάφιδης

10. Θεματικές εβδομάδες (υποχρεωτικό στο γ΄ έτος) (3 δ.μ.)

ΘΕ1 Διαπολιτισμική εκπαίδευση
ε΄ εξάμηνο, Α. Ανδρούσου

ΘΕ4 Παιδί και Παιχνίδι
στ΄ εξάμηνο, Ρ. Παπαδοπούλου (συνεργασία με Α. Ανδρούσου - Μ. Κανατσούλη)

ΘΕ6 Κοινωνικές Ανισότητες και Εκπ/ση
στ΄ εξάμηνο, Ν. Ασκούνη (συνεργασία με Α. Ανδρούσου)

ΘΕ7 Διαφοροποιημένη Παιδαγωγική
στ΄ εξάμηνο, Χ. Δαφέρμου, Β. Τσάφος, Μ. Σφυρόερα

ΘΕ 8 Οικογένεια
ε΄ εξάμηνο, Θ. Δραγώνα

11. Προαιρετική Πτυχιακή Εργασία (12 δ.μ.)

Απαιτείται οι φοιτητές/τριες να έχουν περάσει αριθμό μαθημάτων που αντιστοιχούν τουλάχιστον σε 100 δ.μ.

12. Προαιρετικό ένα (1) μάθημα από άλλο τμήμα του Πανεπιστημίου Αθηνών (3 δ.μ)

13. Άλλη ξένη γλώσσα (3 δ.μ.)

Σύνολο διδακτικών μονάδων για την απόκτηση πτυχίου:	161
Υποχρεωτικές:	113
Ελεύθερης επιλογής:	48

Για τους εγγραφέντες φοιτητές α΄ εξαμήνου ακαδημαϊκού έτους 2004-2005 και γ΄ εξαμήνου ακαδημαϊκού έτους 2005-2006:

Σύνολο διδακτικών μονάδων για την απόκτηση πτυχίου:	161
Υποχρεωτικές:	106
Ελεύθερης επιλογής:	55

**ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ
ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ**

ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Ενότητα 1. Παιδαγωγική

Στην ενότητα αυτή συγκαταλέγονται μαθήματα παιδαγωγικής θεωρίας και πρακτικής. Έμφαση δίνεται στα αναλυτικά προγράμματα, όπως και στις ειδικότερες θεματικές της ειδικής και της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης. Υποχρεωτικά είναι, εκτός από ένα μάθημα εισαγωγής στις επιστήμες της αγωγής, ένα μάθημα από το χώρο της διδακτικής και δύο περισσότερο εξειδικευμένα στην ειδική αγωγή και στην περιβαλλοντική εκπαίδευση.

Παρουσιάζονται καταρχάς οι βασικές έννοιες της παιδαγωγικής, με βάση τις οποίες προσεγγίζονται, υπό το πρίσμα της ιστορικής και επιστημολογικής τους ανάπτυξης, η παιδαγωγική σχέση και οι εκπαιδευτικοί θεσμοί. Οι παιδαγωγικές επιστήμες εξετάζονται τόσο ως προς τις σύγχρονες τάσεις τους όσο και από συγκριτική σκοπιά, για να αναδειχτούν διαφορετικές εξελίξεις και εναλλακτικές προτάσεις. Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται στη σύγχρονη ελληνική πραγματικότητα. Στο πλαίσιο της διδακτικής η διδασκαλία αντιμετωπίζεται ως η κυρίαρχη μορφή παιδαγωγικής επικοινωνίας. Αναφέρονται οι σχετικές βασικές θεωρητικές τάσεις και τα ρεύματα που έχουν καθιερωθεί ιστορικά και αφορούν την ανάπτυξη και τη μάθηση των παιδιών στις ηλικίες της προσχολικής εκπαίδευσης. Αναλύονται βασικά προβλήματα σχετικά με τη διαδικασία της μάθησης, όπως οι ατομικές της διαφορές και η διερεύνηση και αξιολόγησή της, καθώς επίσης και η σχέση μάθησης και διδασκαλίας. Επιχειρείται να κατανοηθεί η σχέση ανάμεσα στη μάθηση και την εκπαιδευτική πράξη, μέσα από τη συμβολή ποικίλων θεωριών και διδακτικών προγραμμάτων. Παρουσιάζονται επίσης τα ζητήματα που τίθενται για την εκπαίδευση παιδιών με ειδικές ανάγκες, δηλαδή στην ειδική αγωγή, η οποία έχει ίδιους στόχους με τη γενική εκπαίδευση.

Παρουσιάζεται επίσης η προβληματική και το θεωρητικό-μεθοδολογικό πλαίσιο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, ενός κατεξοχήν διεπιστημονικού αντικειμένου, που εισάγει καινοτόμες προσεγγίσεις στη διδασκαλία και τη μάθηση.

Επίσης, στο πλαίσιο ενός σεμιναρίου προσεγγίζονται οι θεωρίες για την παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού και οι φοιτητές/τριες εξοικειώνονται με τα κριτήρια επιλογής υλικού, αλλά και με τεχνικές παραγωγής.

Τέλος, η Αγωγή Υγείας, ως μια διαδικασία παιδαγωγικού χαρακτήρα, πρέπει να έχει ως κύριο στόχο της τα παιδιά. Είναι γεγονός ότι οι συνήθειες που αποκτά κανείς στην παιδική ηλικία τον ακολουθούν συνήθως στην υπόλοιπη ζωή του. Τα οφέλη από την αλλαγή του τρόπου ζωής είναι αντιστρόφως ανάλογα ως προς την ηλικία που γίνεται μια τέτοια αλλαγή, γι' αυτό και ο ρόλος των εκπαιδευτικών σε μια τέτοια διαδικασία είναι αναντικατάστατος.

(101) Εισαγωγή στις επιστήμες της αγωγής

Διδάσκοντες: Β. Τσάφος
Υποχρεωτικό στο Α΄ έτος

α΄ εξάμηνο

Επισκόπηση των επιστημών της Αγωγής και του ερευνητικού τους πεδίου ώστε να κατανοηθεί το περιεχόμενο, οι στόχοι τους και ο πολυεπιστημονικός τους χαρακτήρας. Στο πλαίσιο αυτό παρουσιάζονται: τα ποικίλα παιδαγωγικά ρεύματα και η μετάβαση από την Παιδαγωγική στις Επιστήμες της Αγωγής, η εξέλιξη των επιστημών της αγωγής στο διεθνή χώρο και στην Ελλάδα, η έρευνα στο χώρο των Επιστημών της Αγωγής, τα επιστημονικά τους εργαλεία και οι ερευνητικές τους προοπτικές. Προσεγγίζονται επίσης παραδειγματικά εκπαιδευτικά γεγονότα και εκπαιδευτικές καταστάσεις και διερευνώνται οι ποικίλοι παράγοντες που τα καθορίζουν και οι οποίοι διερευνώνται και ερμηνεύονται μέσα από τις διάφορες οπτικές των Επιστημών της Αγωγής. Σε αυτή την προοπτική παρουσιάζονται παραδείγματα ερευνών, αναλύονται σχετικά κείμενα, ώστε να επισημανθεί η συμβολή των Επιστημών της Αγωγής στην κατανόηση της εκπαιδευτικής πραγματικότητας. Η αξιολόγηση του μαθήματος γίνεται με εξετάσεις και υποχρεωτική συμπληρωματική εργασία (παρουσίαση μιας έρευνας που εμπίπτει στο πεδίο των Επιστημών της Αγωγής).

(102) Εκπαίδευση παιδιών μεταναστών και μειονοτήτων: ταυτότητες και κοινωνικές ιεραρχήσεις

Διδάσκουσες: Α. Ανδρούσου, Ν. Ασκούνη

η΄ εξάμηνο

Αντίστοιχο του μαθήματος προηγούμενων ακαδημαϊκών ετών «Ταυτότητες και κοινωνικές ιεραρχήσεις στην εκπαίδευση: Θεωρητικές προσεγγίσεις και εκπαιδευτική πράξη».

Το μάθημα απευθύνεται σε φοιτητές/τριες μόνο του Δ΄ έτους. Προσοχή: *Το μάθημα δίνει 6 δ.μ. και μετράει για δύο μαθήματα στη δήλωση. Οι φοιτητές/τριες παρακολουθούν 6 ώρες εβδομαδιαίας διδασκαλίας (2 τρίωρα). Έχει εργαστηριακό χαρακτήρα και υποχρεωτική παρακολούθηση. Η αξιολόγηση γίνεται σταδιακά.*

Το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα βρίσκεται σήμερα αντιμέτωπο με τα ερωτήματα που θέτει η παρουσία αλλόγλωσσων, αλλόθρησκων και αλλοεθνών μαθητών και καλείται να επεξεργαστεί τρόπους για τη σχολική τους ένταξη. Τα ερωτήματα αυτά αποτελούν και το βασικό αντικείμενο του μαθήματος. Πιο συγκεκριμένα εξετάζεται η ιδιαίτερη συμβολή του σχολείου στη διαμόρφωση συλλογικών ταυτοτήτων, αλλά και οι συνακόλουθες διαδικασίες κοινωνικών ιεραρχήσεων και διακρίσεων. Ο ορισμός της ταυτότητας (του ίδιου) προϋποθέτει την ετερότητα (τον άλλο) και κάθε ταυτότητα κατατάσσει τα άτομα διαφοροποιώντας τα. Η διαφοροποίηση αυτή όμως συνδέεται με αξιολογήσεις, ιεραρχήσεις και αποκλεισμούς του «άλλου», του διαφορετικού. Το ενδιαφέρον του μαθήματος εστιάζεται στην εθνική ταυτότητα, επιχειρείται όμως η σύνδεση με άλλες δύο βασικές εκδοχές της ταυτότητας, οι οποίες δομούνται γύρω από τους άξονες του φύλου και της κοινωνικής τάξης.

Βασικό άξονα του μαθήματος αποτελεί η ανάλυση της καθημερινής σχολικής πραγματικότητας (περιεχόμενο σχολικής γνώσης, εγχειρίδια, διδακτικές πρακτικές, οργάνωση της σχολικής ζωής). Εξετάζοντας συγκεκριμένες όψεις της σχολικής καθημερινότητας, στόχος είναι να διερευνηθεί πώς το σχολείο συμβάλλει στη διαμόρφωση της εθνικής ταυτότητας, πώς οριοθετεί ή/και αποκλείει το «διαφορετικό», αλλά και με ποιες προϋποθέσεις είναι εφικτή μια διαπολιτισμική προοπτική στο χώρο της εκπαίδευσης.

Στη διάρκεια των μαθημάτων γίνονται παρουσιάσεις εκπαιδευτικών εμπειριών, παιδαγωγικού υλικού και αναλύονται πρακτικές εφαρμογές. Οι φοιτητές/τριες αξιολογούνται με εργασίες. Το πλαίσιο αναφοράς του μαθήματος είναι η προσχολική και πρώτη σχολική εκπαίδευση.

Στόχος του μαθήματος είναι να εφοδιάσει τους φοιτητές και τις φοιτήτριες με τα κατάλληλα μεθοδολογικά και παιδαγωγικά εργαλεία, ώστε να μπορούν να αναλύουν και να διαχειρίζονται την έννοια της ετερότητας στο πλαίσιο της σχολικής τάξης. Επιδιώκοντας τη σύνδεση θεωρίας και πράξης, το μάθημα έχει σχεδιαστεί έτσι ώστε οι φοιτητές/τριες όχι μόνο να αποκτήσουν θεωρητικές γνώσεις, αλλά και να αξιοποιήσουν το θεωρητικό υπόβαθρο για την κατανόηση της σχολικής πραγματικότητας και την παιδαγωγική παρέμβαση.

(103) Ψυχοκοινωνικές διαστάσεις της σχολικής επίδοσης

α΄ εξάμηνο

Δεν θα διδαχθεί το ακαδημαϊκό έτος 2011-12.

Προσεγγίζονται θέματα που συνδέονται με τη φοίτηση, τη συμμετοχή και τη μαθησιακή πρόοδο στο σχολείο, με ιδιαίτερη έμφαση στις μικρές ηλικίες και στη μετάβαση από την οικογένεια στο νηπιαγωγείο και στο δημοτικό σχολείο. Η ιδιαίτερη σημασία αυτής της μετάβασης για τη μετέπειτα σχολική πορεία αναλύεται μέσα από το θεωρητικό πλαίσιο του πιαζετιανού έργου αφενός και του έργου του Basil Bernstein αφετέρου. Παρουσιάζονται εκπαιδευτικά προγράμματα και παιδαγωγικές πρακτικές για την πρόληψη και την αντιμετώπιση της σχολικής αποτυχίας και τη συμμετοχή και την επιτυχία στη σχολική μαθησιακή διαδικασία όλων των παιδιών κατά την πρώιμη παιδική ηλικία. Ιδιαίτερη

έμφαση στην παρουσίαση αυτή δίνεται στις πρακτικές «θετικής διάκρισης», καθώς και στον ιδιαίτερο ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει το νηπιαγωγείο.

Στο πλαίσιο του μαθήματος, το οποίο έχει και εργαστηριακή διάσταση, δίνεται η δυνατότητα για μικρής κλίμακας ερευνητικές εργασίες.

(104) Προγραμματισμός και Διδασκαλία

Διδάσκων: Β. Τσάφος

δ΄ εξάμηνο

Δεν θα διδαχθεί το ακαδημαϊκό έτος 2011-12.

Παράμετροι που επηρεάζουν τον Προγραμματισμό και τη Διδασκαλία: Αναλυτικά Προγράμματα ως θεσμικά κείμενα, προσωπική θεωρία εκπαιδευτικού, εκπαιδευτικό πλαίσιο. Βασικές αρχές της Διδακτικής και θεωρίες Αναλυτικών Προγραμμάτων. Επιστημολογικές αφετηρίες των σημαντικότερων διδακτικών θεωριών. Η σχέση θεωρίας και πράξης με βάση τις επιστημολογικές αντιλήψεις. Μοντέλα ανάπτυξης ΑΠ: προϊόν - πρακτική - πράξη. Ανοικτά - κλειστά ΑΠ: Ο ρόλος του εκπαιδευτικού στο σχεδιασμό, την ανάπτυξη και την αξιολόγηση του Αναλυτικού Προγράμματος. Κριτική προσέγγιση των ισχυόντων Αναλυτικών Προγραμμάτων. Το Αναλυτικό Πρόγραμμα της Προσχολικής Αγωγής - από τη θεωρία στην πράξη. Στο πλαίσιο του μαθήματος θα δοθεί η δυνατότητα για μικρής κλίμακας ατομικές και ομαδικές ερευνητικές εργασίες σε νηπιαγωγεία σχετικές με την ανάπτυξη και την αναμόρφωση των Αναλυτικών Προγραμμάτων στο Νηπιαγωγείο. Η αξιολόγηση των φοιτητών βασίζεται σε εργασίες/παρουσιάσεις που γίνονται κατά τη διάρκεια του εξαμήνου και στην τελική εργασία/παρουσίαση της έρευνας, που θα υποστηριχθεί προφορικά στο τέλος του εξαμήνου.

(105) Διδακτική πράξη: μέθοδος παρατήρησης, ψυχοπαιδαγωγικές θεωρητικές προσεγγίσεις

Διδάσκουσα: Α. Ανδρούσου

ζ' εξάμηνο

Δεν θα διδαχθεί το ακαδημαϊκό έτος 2011-12.

Μαθαίνοντας να παρατηρούν το διδακτικό τους έργο και την τάξη τους, οι εκπαιδευτικοί μπορούν να αποστασιοποιηθούν από την προσωπική τους εμπλοκή και να καταστήσουν το έργο τους αντικείμενο συνεχούς έρευνας. Στο πλαίσιο αυτό αναλύονται οι εξής θεματικές: (α) Οι σύγχρονες ψυχοπαιδαγωγικές θεωρίες της διδακτικής πράξης (π.χ. παιδαγωγική του συμβολαίου). (β) Τα ερευνητικά δεδομένα για τις παραμέτρους της διδακτικής πράξης: διδασκων, διδασκόμενος, τρόπος διδασκαλίας, περιεχόμενο, χώρος και αλληλεπιδράσεις. (γ) Η μέθοδος της παρατήρησης ως εργαλείο ανάλυσης της διδακτικής πράξης: η παρατήρηση ως διαδικασία, ο ρόλος του εκπαιδευτικού ως παρατηρητή, τυπολογία παρατηρήσεων (συστηματική παρατήρηση, βιωματική παρατήρηση). (δ) Η μέθοδος της παρατήρησης στην αρχική κατάρτιση των εκπαιδευτικών. Σχέσεις παρατήρησης και αξιολόγησης.

Το μάθημα είναι προαπαιτούμενο για το αντίστοιχο μάθημα πρακτικής άσκησης στην Ενότητα 9 των Πρακτικών Εφαρμογών.

(107) Εγγραμματοσιμότητα και παιδαγωγικές πρακτικές στην πρώιμη παιδική ηλικία

δ' εξάμηνο

Δεν θα διδαχθεί το ακαδημαϊκό έτος 2011-12.

Ο εγγραμματοσιμότητα προσεγγίζεται ως κοινωνικό και πολιτισμικό φαινόμενο, το οποίο συνδέεται στις μεταβιομηχανικές κοινωνίες με την πρόσβαση σε πολλαπλά μέσα παραγωγής μηνυμάτων

και στη συνάρθρωση πολλαπλών συστημάτων παράστασης και αναπαράστασης. Αναλύονται πρακτικές εγγραμματοσιμότητας τόσο στο επίπεδο της οικογένειας όσο και στον πιο οργανωμένο μαθησιακό χώρο του νηπιαγωγείου και του δημοτικού σχολείου. Παρουσιάζονται δεδομένα για την ανάπτυξη της μεταγλωσσικής συνείδησης στα παιδιά μέσα από τις ιδέες και τις αναπαραστάσεις τους για τη σχέση προφορικού-γραπτού λόγου στο αλφαβητικό σύστημα, καθώς και η σχέση των ιδεών αυτών με άλλα οπτικά συστήματα παράστασης του κόσμου. Αναδεικνύονται διαφορές στις πρακτικές εγγραμματοσιμότητας στο επίπεδο της οικογένειας. Επίσης παρουσιάζονται οι σημαντικότερες αλλαγές των τελευταίων δεκαετιών σχετικά με τις πρακτικές εγγραμματοσιμότητας στο χώρο του νηπιαγωγείου και στις πρώτες τάξεις του δημοτικού σχολείου.

Στο πλαίσιο του μαθήματος θα δημιουργηθεί η δυνατότητα για μικρής κλίμακας ερευνητικές εργασίες.

(108) Παιδαγωγική της ένταξης

Διδάσκουσα: Α. Ζώνιου-Σιδέρη

δ' εξάμηνο

Η πολιτική της ένταξης: Σχεδιασμός μιας νέας κοινωνικής και εκπαιδευτικής πολιτικής, η οποία καλείται να αντιμετωπίσει ζητήματα κοινωνικής δικαιοσύνης, ισότητας, ανθρωπίνων δικαιωμάτων και άρσης διακρίσεων. Συστήματα ορισμού της αναπηρίας. Ορισμοί για την ένταξη και ιστορική διάσταση. Κριτήρια για την ένταξη, κατευθυντήριοι άξονες της ένταξης και μορφές ένταξης. Η παγκόσμια διάσταση της ένταξης. Ελληνική πραγματικότητα και ένταξη: Σύγχυση ορολογίας: Δυσκολίες στην υλοποίηση της ένταξης. Η σημασία και ο ρόλος του αναλυτικού προγράμματος στην ενταξιακή εκπαίδευση των ανάπηρων παιδιών στην Ελλάδα. Το σχολείο της ένταξης. Ο εκπαιδευτικός της ένταξης.

Προγράμματα της ένταξης: Οργάνωση Προγραμμάτων ένταξης. Παιδαγωγικές-διδακτικές θεωρίες και μέθοδοι για την ένταξη. Διδακτική διαφοροποίηση. Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών και διαφοροποίηση.

(109) Εισαγωγή στην ειδική αγωγή

Διδάσκουσες: Α. Ζώνιου-Σιδέρη (Α-Κ), Ε. Ντεροπούλου (Λ-Ω)

Υποχρεωτικό στο Β' έτος

γ' εξάμηνο

Το μάθημα χωρίζεται σε τρεις ενότητες. Στην πρώτη ενότητα πραγματεύονται τα ζητήματα των ορισμών και των στόχων της Ειδικής Αγωγής ως επιστήμης, αναλύεται ο πολυεπιστημονικός της χαρακτήρας και η σχέση της με άλλους επιστημονικούς κλάδους. Γίνεται αναφορά στην ιστορία της Ειδικής Αγωγής στην Ελλάδα από το 1900 και δίνεται έμφαση στο νομοθετικό πλαίσιο των ζητημάτων που ρυθμίζουν την ειδική εκπαίδευση αναπήρων από το 1981 έως σήμερα. Περιγράφεται η δομή και η λειτουργία του σύγχρονου ειδικού σχολείου και σκιαγραφείται ο ρόλος του ειδικού εκπαιδευτικού. Παρουσιάζονται οι ποικίλες ερμηνευτικές προσεγγίσεις της αναπηρίας σε μια προσπάθεια νοηματοδότησης του όρου «αναπηρία». Η δεύτερη ενότητα πραγματεύεται το ζήτημα της κινητικής αναπηρίας και ειδικότερα της εγκεφαλικής παράλυσης δίνοντας έμφαση στο αντικείμενο και τους στόχους της εκπαίδευσης παιδιών με εγκεφαλική παράλυση. Στο πλαίσιο της παιδαγωγικής προσέγγισης των νηπίων με εγκεφαλική παράλυση, περιγράφονται, οι ιδιαιτερότητες των ψυχικών λειτουργιών (προσοχή, μνήμη, αντίληψη), της γλωσσικής τους ανάπτυξης και των κινητικών τους δεξιοτήτων. Τέλος, προτείνονται πρακτικές για την ομαλή μετάβαση των νηπίων με εγκεφαλική παράλυση στη δημοτική εκπαίδευση. Η τρίτη και τελευταία ενότητα ασχολείται με το ζήτημα των παιδιών με

νοητική καθυστέρηση. Πραγματεύεται την πολυπλοκότητα του ορισμού της νοητικής καθυστέρησης. Αναλύονται το αντικείμενο, οι στόχοι και οι μέθοδοι της εκπαίδευσης των παιδιών με νοητική καθυστέρηση. Σκιαγραφείται η ανάπτυξη των γλωσσικών και νοητικών τους δεξιοτήτων, καθώς και οι τρόποι μετάβασης των νηπίων με νοητική καθυστέρηση στη δημοτική εκπαίδευση.

(111) Εκπαίδευση παιδιών με αισθητηριακές διαταραχές (κώφωση, τύφλωση) (σεμινάριο)

Διδάσκουσα: Α. Ζώνιου-Σιδέρη

ζ' εξάμηνο

Απαιτείται η επιτυχής παρακολούθηση των μαθημάτων 108 «Παιδαγωγική της ένταξης» και 109 «Εισαγωγή στην ειδική αγωγή», όπως και η φοίτηση στο ζ' εξάμηνο.

Το μάθημα πραγματεύεται τις δύο αισθητηριακές διαταραχές της κώφωσης και της τύφλωσης. (α) Το αντικείμενο, οι στόχοι και οι μέθοδοι της εκπαίδευσης των κωφών παιδιών. Ομοιότητες και διαφορές στη διαδικασία εκπαίδευσης βαρήκων και κωφών παιδιών. Ψυχολογική και παιδαγωγική προσέγγιση των κωφών παιδιών. Αισθητηριακή, γλωσσική και νοητική εξέλιξη. Ιδιαιτερότητες εξέλιξης των ψυχικών λειτουργιών (προσοχή, μνήμη, αντίληψη). Προετοιμασία των νηπίων με κώφωση και βαρηκοΐα για ομαλή μετάβαση στη δημοτική εκπαίδευση. Προβληματισμοί και διαδικασίες επιλογής ενός ενταξιακού πλαισίου ή ενός ειδικού σχολείου για κωφά παιδιά. Κώφωση και πολλαπλές αναπηρίες. Διαμόρφωση αναλυτικών προγραμμάτων στην εκπαίδευση των κωφών παιδιών. (β) Το αντικείμενο, οι στόχοι και οι μέθοδοι της εκπαίδευσης τυφλών παιδιών. Ιδιαιτερότητες της εξέλιξης των ψυχικών λειτουργιών (προσοχή, μνήμη, αντίληψη, φαντασία). Εξέλιξη του προσανατολισμού στο χώρο. Αισθητηριακή εξέλιξη των τυφλών παιδιών. Ιδιαιτερότητες

της γλωσσικής εξέλιξης. Διαμόρφωση δραστηριοτήτων και αναλυτικού προγράμματος στην εκπαίδευση παιδιών με τύφλωση. Προετοιμασία των τυφλών νηπίων για την ομαλή μετάβασή τους στη δημοτική εκπαίδευση.

(119) Ο προφορικός και ο γραπτός λόγος στην αναπηρία

Διδάσκουσα: Ε. Ντεροπούλου

ε΄ εξάμηνο

Το μάθημα εξετάζει την ανάπτυξη του προφορικού και γραπτού λόγου στην αναπηρία κατά τη διάρκεια της προσχολικής ηλικίας. Εισάγει τους φοιτητές στις ιδιαιτερότητες των διαταραχών λόγου και ομιλίας νηπίων με κώφωση, τύφλωση, κινητική και νοητική αναπηρία. Ειδικότερα, στην πρώτη ενότητα του μαθήματος γίνεται αναφορά στη διάγνωση, στην αιτιολογία και στο πλαίσιο ταξινόμησης των διαταραχών λόγου και ομιλίας (κλινική-παιδαγωγική ταξινόμηση), αναλύονται οι φωνητικές, προσωδιακές, ρυθμικές διαταραχές, καθώς και οι διαταραχές που εμφανίζονται στη δομή και τη σημασιολογία του προφορικού και γραπτού λόγου. Στη δεύτερη ενότητα του μαθήματος δίνεται έμφαση στην εκπαιδευτική παρέμβαση, στις μεθόδους αντιμετώπισης των διαταραχών και στους τρόπους οργάνωσης του εκπαιδευτικού έργου αναφορικά με την ανάπτυξη του προφορικού και γραπτού λόγου νηπίων με αναπηρίες.

(120) Οικογένειες παιδιών με αναπηρία και σχολείο (σεμινάριο)

Διδάσκουσα: Ε. Ντεροπούλου

στ΄ εξάμηνο

Στη σύγχρονη ελληνική πραγματικότητα οι οικογένειες παιδιών με αναπηρίες εμφανίζονται να μη συμμετέχουν ισότιμα ως

προς τη λήψη αποφάσεων που αφορούν την εκπαίδευση, τα προγράμματα παρέμβασης ή τις δομές υποστήριξης. Οι εμπειρίες και τα βιώματά τους παραμένουν αναξιοποίητα από τους ειδικούς επιστήμονες, μολονότι αποτελούν την εγγύτερη ως προς το παιδί με αναπηρίες πηγή πληροφοριών, εμπειριών και γνώσεων. Στόχος του μαθήματος είναι να εισαγάγει τους φοιτητές στους τρόπους συνεργασίας σχολείου και οικογένειας, εστιάζοντας στο ρόλο του εκπαιδευτικού και του γονέα, στις διαφορετικές συνεργατικές προσεγγίσεις και σε εκπαιδευτικές πρακτικές που εδραιώνουν σχέσεις συνεργασίας μεταξύ σχολείου και οικογένειας.

(112) Εισαγωγή στην περιβαλλοντική εκπαίδευση / Εκπαίδευση για την αειφόρο ανάπτυξη

Διδάσκουσα: Ε. Φλογαίτη

γ΄ εξάμηνο

Υποχρεωτικό στο Β΄ έτος

Στόχος του μαθήματος είναι η εισαγωγή των φοιτητών/τριών στο γνωστικό και ιδεολογικό χώρο του περιβάλλοντος και της αειφορίας και η κατανόηση της προβληματικής και του εννοιολογικού και μεθοδολογικού πλαισίου της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης/ Εκπαίδευσης για την Αειφόρο Ανάπτυξη (ΠΕ/ΕΑΑ). Συγκεκριμένα εξετάζονται: οι βασικές έννοιες του περιβάλλοντος, της φύσης, της οικολογίας, του περιβαλλοντικού ζητήματος, της οικονομικής ανάπτυξης και της αειφορίας, έννοιες που προσδιορίζουν την ΠΕ/ΕΑΑ. Στη συνέχεια εξετάζονται οι στόχοι, οι αρχές και τα χαρακτηριστικά της ΠΕ/ΕΑΑ και συζητείται η σχέση και η μετεξέλιξη της ΠΕ προς την ΕΑΑ. Αναλύονται επίσης ζητήματα όπως: η ιδεολογική δομή του περιβαλλοντισμού και της ΠΕ/ΕΑΑ, η ιστορική και συγχρονική προσέγγισή της, το φάσμα των θεωρητικών και πρακτικών

προσεγγίσεων και η σχέση της με τα εκπαιδευτικά συστήματα. Τέλος παρουσιάζονται το θεσμικό της πλαίσιο και τα μοντέλα ένταξής της στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα, ενώ έμφαση δίνεται στις σύγχρονες απόψεις που διαμορφώνονται σχετικά με το αειφόρο σχολείο.

(113) Διδακτικές προσεγγίσεις και στρατηγικές στην περιβαλλοντική εκπαίδευση / Εκπαίδευση για την αειφόρο ανάπτυξη

Διδάσκουσα: Ε. Φλογαίτη

στ΄ εξάμηνο

Απαιτείται η επιτυχής παρακολούθηση του μαθήματος 112 «Εισαγωγή στην περιβαλλοντική εκπαίδευση/ Εκπαίδευση για την αειφόρο ανάπτυξη».

Στόχος του μαθήματος είναι να εισαχθούν οι φοιτητές/τριες στο παιδαγωγικό πλαίσιο της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης/ Εκπαίδευσης για την Αειφόρο Ανάπτυξη (ΠΕ/ΕΑΑ). Με βάση ερευνητικό υλικό που αντλείται από εργασίες που έχουν πραγματοποιηθεί στη χώρα μας μελετούνται βασικές παιδαγωγικές αρχές της ΠΕ/ΕΑΑ, όπως η ενεργή μάθηση, η συλλογική κατασκευή της γνώσης, η ανάπτυξη της κριτικής σκέψης και η ανάλυση ανοικτών και αντιφατικών ζητημάτων που διέπουν την εκπαίδευση αυτή, καθώς και βασικές διδακτικές προσεγγίσεις και στρατηγικές που χρησιμοποιούνται στην ΠΕ/ΕΑΑ, όπως η χαρτογράφηση εννοιών, η συζήτηση, η μελέτη περίπτωσης, το παιχνίδι ρόλων, το δίλημμα, ο περιβαλλοντικός έλεγχος, η μελέτη πεδίου κ.ά. Οι φοιτητές/τριες εργάζονται σε ομάδες, και υλοποιούν αυτές τις τεχνικές στην τάξη χρησιμοποιώντας ως θεματολογία σύγχρονα ζητήματα περιβάλλοντος και αειφορίας.

(121) Θεωρητικά και πρακτικά ζητήματα στην περιβαλλοντική εκπαίδευση/ Εκπαίδευση για την αειφόρο ανάπτυξη (σεμινάριο)

Διδάσκουσα: Ε. Φλογαίτη

η΄ εξάμηνο

Απαιτείται οι φοιτητές/τριες να έχουν παρακολουθήσει και περάσει το μάθημα 112 «Εισαγωγή στην περιβαλλοντική εκπαίδευση/ Εκπαίδευση για την αειφόρο ανάπτυξη».

Στόχος του μαθήματος είναι η ανάπτυξη προβληματισμού σε σχέση με ζητήματα της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης που αφορούν τόσο στο θεωρητικό της πλαίσιο όσο και στο πεδίο της εφαρμογής στο σχολείο. Συζητούνται σε βάθος ζητήματα όπως: Η μετεξέλιξη της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης προς την εκπαίδευση για την αειφόρο ανάπτυξη και οι διαφαινόμενες τάσεις, η έρευνα στην Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη, η ανάπτυξη ενός αειφόρου Νηπιαγωγείου κ.λπ. Παράλληλα οι φοιτητές/τριες εργάζονται σε ομάδες και ασκούνται στην κατάρτιση ολοκληρωμένων σχεδίων εργασίας εφαρμόζοντας τις αρχές της διεπιστημονικής, διαθεματικής και βιωματικής προσέγγισης της γνώσης στο πλαίσιο του αειφόρου σχολείου. Επιπλέον, οι φοιτητές υλοποιούν έρευνες και παρεμβάσεις με στόχο τη μετατροπή του Πανεπιστημίου τους σε αειφόρο.

(124) Ζητήματα περιβάλλοντος και αειφορίας

Διδάσκουσα: Ε. Φλογαίτη

γ΄ εξάμηνο

Στόχος του μαθήματος είναι να εμβαθύνουν οι φοιτητές στην προβληματική του περιβάλλοντος και της αειφορίας στο πλαίσιο της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης/ Εκπαίδευσης για την Αειφόρο Ανάπτυξη (ΠΕ/ΕΑΑ). Οι φοιτητές μελετούν τα σημαντικότερα

ζητήματα που αντιμετωπίζει ο σύγχρονος κόσμος, προκειμένου να κατανοήσουν την κοινωνική και πολιτική τους φύση και να καταστούν ικανοί να αναλύουν τοπικά ζητήματα στο πλαίσιο της αειφόρου ανάπτυξης. Ζητήματα, όπως η φτώχεια, οι ανισότητες, οι διάφορες πτυχές του ενεργειακού ζητήματος, η ρύπανση, η υποβάθμιση των φυσικών πόρων και της βιοποικιλότητας, οι κλιματικές αλλαγές κ.ά., αναλύονται σε όλες τις διαστάσεις τους, συζητούνται οι αιτίες και οι συνέπειες και αναζητούνται τρόποι αντιμετώπισής τους. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη διαχρονική εξέλιξη του περιβάλλοντος στην Ελλάδα, γεγονός που επιτρέπει την καλύτερη κατανόηση όχι μόνο των σημερινών περιβαλλοντικών προκλήσεων αλλά και των μηχανισμών αλλαγής και αντίστασης που δημιουργεί η αλληλεπίδραση του ανθρώπου με τη φύση.

(117) Αγωγή υγείας

Διδάσκων: Κ. Αθανασίου

β' εξάμηνο

Οι δάσκαλοι, οι νηπιαγωγοί και οι παιδαγωγοί γενικότερα, αποτελούν το κλειδί για οποιαδήποτε μακροχρόνια πολιτική προαγωγής της υγείας που φιλοδοξεί να έχει κάποια επιτυχία. Η Αγωγή Υγείας είναι μια διαδικασία παιδαγωγικού χαρακτήρα που πρέπει να έχει ως κύριο στόχο της τα παιδιά. Εκτός από το γεγονός ότι οι συνήθειες που αποκτά κανείς στην παιδική ηλικία τον ακολουθούν συνήθως στην υπόλοιπη ζωή του, είναι σήμερα γνωστό πλέον ότι οι βλάβες που αφορούν τις πιο σημαντικές ασθένειες της κοινωνίας μας εγκαθίστανται στην παιδική ηλικία. Τα οφέλη από την αλλαγή του τρόπου ζωής είναι αντιστρόφως ανάλογα ως προς την ηλικία που γίνεται μια τέτοια αλλαγή. Γι' αυτό και ο ρόλος των παιδαγωγών και των δασκάλων σε μια τέτοια διαδικασία είναι αναντικατάστατος.

Για την επιλογή της ύλης στο πλαίσιο του συγκεκριμένου μαθήματος, πάρθηκαν υπόψη αφενός οι σύγχρονες ανάγκες της κοινωνίας μας (πρόληψη, ενημέρωση κ.λπ.) και αφετέρου οι υποδείξεις των διεθνών οργανισμών για το ρόλο και τις ανάγκες του σχολείου και του δασκάλου σε θέματα Αγωγής Υγείας. Με γνώμονα τα παραπάνω, εκτός από το πρώτο μέρος που καλύπτει τις γενικές έννοιες της Αγωγής Υγείας, συμπεριλαμβάνονται ενότητες που αφορούν τη διατροφή, τη φροντίδα των δοντιών, την πρόληψη του καρκίνου, την πρόληψη των καρδιαγγειακών και γενετικών νοσημάτων, καθώς και την ενημέρωση σε θέματα σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης. Επειδή ο προβληματισμός για το περιβάλλον και τις επιδράσεις του πάνω στην υγεία τείνει στις μέρες μας να καταλάβει ένα σημαντικό κομμάτι της θεματολογίας της υγείας, στην ύλη του μαθήματος συμπεριλαμβάνονται και κεφάλαια πάνω στα θέματα αυτά: κάπνισμα, μόλυβδος, αμίαντος και ακτινοβολίες. Τέλος, επειδή η Αγωγή Υγείας φαίνεται να δημιουργεί με την πάροδο του χρόνου μια δική της μεθοδολογία διδασκαλίας, κρίθηκε απαραίτητο να ενσωματωθούν στην ύλη του μαθήματος ενότητες για σύγχρονες διδακτικές μεθόδους πάνω στη σεξουαλική διαπαιδαγώγηση και τη διατροφή.

(118) Παραγωγή και αξιοποίηση εκπαιδευτικού υλικού (σεμινάριο 30 ατόμων)

Διδάσκουσα: Α. Ανδρούσου ζ' εξάμηνο
Μετονομασία του μαθήματος «Παραγωγή εκαπαιδευτικού υλικού». Η παρακολούθηση του σεμιναρίου είναι υποχρεωτική καθώς και η εκπόνηση εργασίας.

Στόχος του σεμιναρίου είναι να αποκτήσουν οι φοιτητές/τριες γνώσεις για να αξιολογούν την καταλληλότητα των εκπαιδευτικών

υλικών, αλλά και να παράγουν οι ίδιοι/ες υλικό για το νηπιαγωγείο λαμβάνοντας υπόψη το κοινωνικό και πολιτισμικό πλαίσιο, καθώς και τα βιώματα των παιδιών.

Στο σεμινάριο θα εξεταστούν καταρχάς οι θεωρητικές αρχές για την παραγωγή του εκπαιδευτικού υλικού. Στη συνέχεια, θα παρουσιαστούν και θα εξεταστούν κριτικά τα υπάρχοντα στην αγορά υλικά όλων των ειδών: έντυπα, παιχνίδια, κατασκευές, ηλεκτρονικά, παιδαγωγικές βαλίτσες μουσείων ή οργανισμών. Τέλος, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα εξασκηθούν στην παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού και θα κληθούν να το δοκιμάσουν σε τάξεις νηπιαγωγείου.

Η αξιολόγηση των φοιτητών και των φοιτητριών θα βασιστεί σε εργασίες/παραστάσεις που θα γίνονται κατά τη διάρκεια του σεμιναρίου και στην τελική γραπτή ομαδική εργασία.

(122) Ο εκπαιδευτικός ερευνητής

Διδάσκων: Β. Τσάφος

στ' εξάμηνο

Παρουσίαση της εκπαιδευτικής έρευνας δράσης: χαρακτηριστικά, τρόποι διενέργειας, θεωρητική και επιστημονική της πλαισίωση, εκπαιδευτικοί τομείς στους οποίους μπορεί να αξιοποιηθεί. Στο πλαίσιο του μαθήματος, αφού παρουσιαστούν και μελετηθούν εκπαιδευτικές έρευνες δράσης, θα δοθεί η δυνατότητα για μικρής κλίμακας ατομικές και ομαδικές ερευνητικές εργασίες σε νηπιαγωγεία σχετικές με την ανάπτυξη και την αναμόρφωση των Αναλυτικών Προγραμμάτων στο Νηπιαγωγείο και τις κατευθύνσεις του Οδηγού Νηπιαγωγού. Η αξιολόγηση των φοιτητών θα βασίζεται σε εργασίες/παραστάσεις που θα γίνονται κατά τη διάρκεια του εξαμήνου και στην τελική εργασία/ παρουσίαση της έρευνας, που θα υποστηριχθεί προφορικά στο τέλος του εξαμήνου.

(123) Σύγχρονες διδακτικές προσεγγίσεις: βασικές θεωρητικές έννοιες και προτάσεις εφαρμογής

Διδάσκουσα: Μ. Σφυρόερα

στ' εξάμηνο

Δεν θα διδαχθεί το ακαδημαϊκό έτος 2011-12.

Στόχος του μαθήματος είναι να εξοικειωθούν οι φοιτητές/τριες με τη δυνατότητα να αξιοποιούν βασικές έννοιες των γνωστικών και κοινωνιογνωστικών θεωριών μάθησης (Piaget, Bruner, Vygotsky κ.ά.) τόσο για την ανάγνωση/ερμηνεία εκπαιδευτικών καταστάσεων όσο και για τη διαμόρφωση κατάλληλων περιβαλλόντων μάθησης και την οργάνωση εκπαιδευτικών παρεμβάσεων για παιδιά προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας. Οι έννοιες που θα παρουσιαστούν (αξιοποίηση της προϋπάρχουσας γνώσης, μάθηση με νόημα για τα παιδιά, κίνητρο, μεταβίβαση της μάθησης, γνωστική και κοινωνιογνωστική σύγκρουση, στρατηγικές μάθησης και διδασκαλίας, γνώσεις και δεξιότητες, γνωστικά εμπόδια, μεταγνώση, λάθος και αξιοποίησή του, ρόλος της γλώσσας στις διαδικασίες μάθησης, αλληλεπίδραση και μάθηση, διαμεσολάβηση και μάθηση) θα αναλυθούν τόσο θεωρητικά όσο και μέσα από συγκεκριμένα παραδείγματα από το χώρο της προσχολικής εκπαίδευσης. Η αξιολόγηση του μαθήματος θα γίνεται: α) με εργασία και β) με τελικές γραπτές εξετάσεις.

(125) Επιστημολογική προσέγγιση της σχέσης θεωρίας και πράξης: η περίπτωση της προσχολικής αγωγής

Διδάσκων: Κ. Χρυσαιφίδης

ε' εξάμηνο

Θεωρητική προσέγγιση της σχέσης του εκπαιδευτικού με την έρευνα και τα αναλυτικά προγράμματα, οι απόψεις του θετικισμού για τη σχέση της θεωρίας με την πράξη, οι ερμηνευτικές προσεγγίσεις

της σχέσηης θεωρίας και πράξης, η κριτική προσέγγιση της σχέσης θεωρίας και πράξης. Η έρευνα δράσης ως προϊόν των απόψεων της Κριτικής Θεωρίας για τη σχέση της θεωρίας και πράξης. Οι ιδιαιτερότητες της προσχολικής αγωγής, ο ρόλος του εκπαιδευτικού, η σημασία των σύγχρονων αναλυτικών προγραμμάτων, η συμβολή του παιχνιδιού στο έργο της διαμόρφωσης της μαθησιακής διαδικασίας.

Ενότητα 2. Ψυχολογία

Στην ενότητα αυτή παρουσιάζονται τα θεωρητικά ρεύματα και οι μέθοδοι που χρησιμοποιεί η επιστήμη της ψυχολογίας για να μελετήσει τη συμπεριφορά, τη νόηση και τον ψυχισμό. Προσφέρεται μια γενική άποψη των παραδοσιακών εξειδικεύσεων της επιστήμης αυτής, κυρίως της αναπτυξιακής, της κλινικής, της κοινωνικής, της εκπαιδευτικής και της συμβουλευτικής ψυχολογίας. Οι κλάδοι αυτοί εξετάζουν ειδικότερα ζητήματα, όπως η ανάπτυξη, οι αισθήσεις, τα συναισθήματα, τα κίνητρα, η προσωπικότητα, η κοινωνική προσαρμογή, οι διαταραχές της συμπεριφοράς, οι γνωσιακές λειτουργίες (κυρίως οι διεργασίες μάθησης και η οργάνωση της γνώσης), οι κοινωνικές παράμετροι της συμπεριφοράς και της νόησης, η ομαδική συμπεριφορά, η λειτουργία της οικογένειας, η ψυχολογική μέτρηση και αξιολόγηση, οι θεραπευτικές τεχνικές. Υποχρεωτικά θεωρούνται ένα μάθημα εισαγωγής στην ψυχολογία και τρία μαθήματα εμβάθυνσης σε ζητήματα φυσιολογικής και παθολογικής ανάπτυξης του παιδιού. Εκτός από εισαγωγή στις αρχές, τις μεθόδους και τις θεωρίες της αναπτυξιακής ψυχολογίας, προσφέρεται εξειδίκευση στους επιμέρους τομείς της γνωσιακής, συναισθηματικής, κοινωνικής και γλωσσικής ανάπτυξης καθώς και σε ηλικιακές φάσεις, όπως η βρεφονηπιακή, η παιδική και η εφηβική. Σημαντικός ρόλος

αποδίδεται και στην κοινωνική ψυχολογία, εφόσον οι ψυχολογικές καταβολές της ανθρώπινης συμπεριφοράς διαπλέκονται με κοινωνικές μεταβλητές. Η εισαγωγή στον κλάδο αυτό συνοδεύεται από εμβάθυνση σε τέσσερις θεματικές: ατομικές διεργασίες και κοινωνική συμπεριφορά, διατομικές διεργασίες, ομαδικές διεργασίες και διομαδικές σχέσεις, συναλλαγή στο ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον. Στο χώρο της κλινικής ψυχολογίας απαραίτητη κρίνεται η εξοικείωση τόσο με τη μεθοδολογία της κλινικής έρευνας (όπως οι αρχές της κλινικής συνέντευξης και της λήψης ατομικού ιστορικού), όσο και με τις βασικές θεωρίες για τη διαμόρφωση της προσωπικότητας. Περιγράφονται τα μεγαλύτερα ψυχοπαθολογικά σύνδρομα της βρεφικής και πρώτης παιδικής ηλικίας, με ιδιαίτερη έμφαση σε εκείνες τις περιπτώσεις που καλούνται να διαχειριστούν οι νηπιαγωγοί. Τέλος, προσφέρονται μαθήματα που αφορούν άμεσα την εκπαιδευτική πράξη με θεματικές όπως: η μέτρηση και η αξιολόγηση της μάθησης στην εκπαίδευση, οι διαδικασίες μετάδοσης γνώσεων, δεξιοτήτων, αξιών και στάσεων στο σχολείο, οι εφαρμογές της ψυχολογίας στην πρακτική της διδασκαλίας και η ψυχοδυναμική ανθρώπινων σχέσεων ιδιαίτερα στη σχολική τάξη.

(201) Εισαγωγή στην ψυχολογία

Υποχρεωτικό στο Α΄ έτος
Διδάσκοντες: (Α-Λ) Ρ. Παπαδοπούλου α΄ εξάμηνο
(Μ-Ω) Λ. Αναγνωστάκη (Π.Δ. 407/80) α΄ εξάμηνο

Εισαγωγή στην επιστήμη της ψυχολογίας. Η ιστορία της ψυχολογίας. Οι βασικές σχολές σκέψης, οι κλάδοι, οι θεωρίες, οι μέθοδοι, η δεοντολογία. Εκτενέστερη αναφορά στις βασικές λειτουργίες του νου (αίσθηση και λειτουργίες του εγκεφάλου, αντίληψη, μνήμη, γλώσσα, σκέψη και νοημοσύνη), στον κλάδο της κοινωνικής ψυχολογίας και στις βασικές θεωρίες προσωπικότητας.

(202) Ανάπτυξη του παιδιού

Υποχρεωτικό στο Α΄ έτος
Διδάσκοντες: Ρ. Παπαδοπούλου (Α-Λ) β΄ εξάμηνο
Δ. Παπούδη (Μ-Ω) β΄ εξάμηνο

Εισαγωγή στο γνωστικό αντικείμενο της αναπτυξιακής ψυχολογίας. α) Η ιστορία, το αντικείμενο, θεωρητικά και μεθοδολογικά ζητήματα του κλάδου. β) Θεωρίες της ανάπτυξης του παιδιού. γ) Η διαπλοκή βιολογικών και περιβαλλοντικών παραγόντων στην ανάπτυξη. δ) Ζητήματα γνωσιακής ανάπτυξης. ε) Ζητήματα συναισθηματικής και κοινωνικής ανάπτυξης.

(203) Συναισθηματική ανάπτυξη με έμφαση στις ψυχαναλυτικές θεωρίες

δ΄ εξάμηνο
Δεν θα διδαχθεί το ακαδημαϊκό έτος 2011-12.
Μετονομασία του μαθήματος «Συναισθηματική ανάπτυξη με έμφαση στις ψυχολογικές διεργασίες κατά τη βρεφική και νηπιακή ηλικία».

Ορισμός των συναισθημάτων. Περιγραφή της εμφάνισής τους τα δύο πρώτα χρόνια της ζωής μέσα από τα πειραματικά ευρήματα της βρεφικής ψυχολογίας των τελευταίων τριάντα χρόνων. Οι θεωρίες που αφορούν τη συναισθηματική ανάπτυξη του παιδιού και του εφήβου, με άξονα την ψυχοδυναμική προσέγγιση. Έμφαση θα δοθεί σε όσες θεωρίες ασχολήθηκαν ιδιαίτερα με τη βρεφική και νηπιακή ηλικία (Sigmund Freud, Melanie Klein, Rene Spitz, Anna Freud, Margaret Mahler και Donald Winnicott, John Bowlby) και με τις θεωρητικές απόψεις των Trevarthen και Hobson.

(204) Ανάπτυξη του λόγου

Διδάσκων: Ε. Σελίμης (Π.Δ. 407/80)
Υποχρεωτικό στο Β΄ έτος γ΄ εξάμηνο

Εισαγωγή στη μελέτη της ανάπτυξης των γλωσσικών/επικοινωνιακών ικανοτήτων του παιδιού. α) Ιστορική ανασκόπηση, θεωρητικά και μεθοδολογικά ζητήματα. β) Η ανάπτυξη γλωσσικών ικανοτήτων: πώς το παιδί κατακτά τη φωνολογία, τη γραμματική (μορφολογία και σύνταξη) και τη σημασιολογία (κυρίως το λεξιλόγιο) της γλώσσας του. γ) Η ανάπτυξη επικοινωνιακών ικανοτήτων: πώς το παιδί μαθαίνει να χρησιμοποιεί το λεξιλόγιο και τη γραμματική της γλώσσας του με αποτελεσματικό τρόπο σε ποικίλες επικοινωνιακές περιστάσεις τόσο σε συνομιλίες όσο και σε προφορικούς και γραπτούς μονολόγους. Έμφαση στις ικανότητες συγκρότησης συνεχούς λόγου, κυρίως σε αφηγήματα και σε γραπτά κείμενα. δ) Γλωσσικές/επικοινωνιακές ικανότητες και εκπαίδευση.

(205) Γνωστική ανάπτυξη του παιδιού και του εφήβου: η θεωρία του Jean Piaget

Διδάσκουσα: Δ. Παπούδη δ΄ εξάμηνο
Δεν θα διδαχθεί το ακαδημαϊκό έτος 2011-12.

Οι βασικές έννοιες και η μεθοδολογία της θεωρίας του Jean Piaget. Τα τέσσερα στάδια της νοητικής ανάπτυξης του παιδιού και του εφήβου. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στα πρώτα δύο στάδια που αναφέρονται στο παιδί της προσχολικής ηλικίας. Τέλος, θα γίνει αναφορά σε έρευνες που αμφισβητούν σε ορισμένα σημεία τη θεωρία του Jean Piaget.

(206) Παιχνίδι: ο ρόλος του στην ψυχοκοινωνική ανάπτυξη (σεμινάριο)

Διδάσκουσα: Ρ. Παπαδοπούλου η' εξάμηνο
Απαιτείται η επιτυχής παρακολούθηση των μαθημάτων 201 «Εισαγωγή στην ψυχολογία» και 202 «Ανάπτυξη του παιδιού». Δεν θα διδαχθεί το ακαδημαϊκό έτος 2011-12.

Το παιχνίδι ως δραστηριότητα που αναπτύσσεται από την αρχή της ζωής και συμβάλλει στην ψυχοκοινωνική ανάπτυξη του παιδιού. Οι διαφορετικές θεωρητικές προσεγγίσεις για τη φύση και το ρόλο του παιχνιδιού. Οι διάφοροι τύποι του και οι μορφές που παίρνει κατά την ανάπτυξη του παιδιού. Ο ρόλος των ενηλίκων στο παιχνίδι των παιδιών.

(207) Εισαγωγή στην κοινωνική ψυχολογία

Διδάσκουσα: Ε. Κούρτη δ' εξάμηνο

Στόχος του μαθήματος είναι η εισαγωγή στην κοινωνική ψυχολογία και το ρόλο που διαδραματίζει στον ευρύτερο χώρο της κοινωνικών επιστημών.

Βασικά θέματα που θα αναπτυχθούν είναι: Επιστημολογικά και μεθοδολογικά προβλήματα του κλάδου. Τα τέσσερα επίπεδα της κοινωνιοψυχολογικής ανάλυσης. Κοινωνική Σκέψη: στάσεις και συμπεριφορά, κοινωνική απόδοση, αντίληψη για τα πρόσωπα, γνωστική ασυμφωνία, κοινωνικές αναπαραστάσεις. Κοινωνική επιρροή: λειτουργικό μοντέλο (συμμόρφωση και υποταγή), γενετικό μοντέλο (διαδικασίες μειονοτικής επιρροής), μηχανισμοί πειθούς. Διαπροσωπικές και κοινωνικές σχέσεις: επιθετικότητα και αλτρουισμός, στερεότυπα και προκαταλήψεις, το φαινόμενο της έλξης στις διαπροσωπικές σχέσεις. Η δυναμική της ομάδας και οι διομαδικές σχέσεις.

(208) Κοινωνιολογικές και ψυχολογικές θεωρίες για την οικογένεια (σεμινάριο)

Διδάσκουσα: Θ. Δραγώνα ζ' εξάμηνο
Συνιστάται να έχουν προηγηθεί τα μαθήματα 201 «Εισαγωγή στην ψυχολογία», 207 «Εισαγωγή στην κοινωνική ψυχολογία» και 213 «Συμβουλευτική ψυχολογία».

Το μάθημα έχει στόχο να εξοικειώσει το φοιτητή και τη φοιτήτρια με τις βασικότερες κοινωνιοψυχολογικές θεωρίες για τη συγκρότηση και τη λειτουργία της οικογένειας. Υιοθετείται μια διεπιστημονική προσέγγιση καθώς αντλούνται θεωρητικές έννοιες, δεδομένα και μέθοδοι μελέτης από ένα ευρύ φάσμα πειθαρχιών. Αναλύονται οι θεωρίες που αποτελούν τις κύριες εκδοχές κατανόησης της οικογένειας και της δυναμικής της: οι παλαιότερες θεωρίες του Engels και του Morgan για την οικογένεια, που χαρακτηρίζονται από έναν γραμμικό εξελικτισμό, η θεωρία του Levi-Strauss για την απαγόρευση της αιμομιξίας, ο Δομολειτουργισμός του Parsons, η Συστημική Θεωρία, η Θεωρία του Κοινωνικού Κονστρουξιονισμού που διατρέχει το σύνολο του μαθήματος, η θεωρία της Κοινωνικής Διάδρασης, η Ψυχαναλυτική θεωρία, η θεωρία των Αντικειμενοτρόπων Σχέσεων και η Φεμινιστική θεωρία. Η πρόθεση είναι να παρουσιαστούν οι διάφορες θεωρίες, όχι η κάθε μια στεγανά, αλλά να αναδειχθεί πώς δαλέγονται μεταξύ τους και πού διασταυρώνονται. Εξετάζεται επίσης και πόσο αλλάζει η οικογένεια μέσα στο χρόνο και ο τρόπος που την αντιλαμβανόμαστε, με ιδιαίτερη έμφαση στην ελληνική οικογένεια. Επιπλέον, οι μετασχηματισμοί της ελληνικής οικογένειας συζητώνται και σε συνάρτηση με τις νομοθετικές αλλαγές στο οικογενειακό δίκαιο. Αναδεικνύονται οι αντιθέσεις ανάμεσα στις κυρίαρχες αντιλήψεις για την οικογένεια από τη μια πλευρά και τις βιωμένες πραγματικότητες και καθημερινές εμπειρίες της οικογενειακής ζωής από την άλλη. Είναι

μάθημα απαιτητικό, καθώς χρειάζεται οι φοιτητές και οι φοιτήτριες να έχουν γνώσεις που άπτονται πολλών κλάδων της ψυχολογίας (κοινωνική, κλινική, αναπτυξιακή), αλλά και της κοινωνιολογίας και της ανθρωπολογίας.

(210) Μέσα μαζικής επικοινωνίας και παιδί

Διδάσκουσα: Ε. Κούρτη γ' εξάμηνο

Στόχος του μαθήματος «Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας και Παιδί» είναι να παρουσιαστούν και να αναλυθούν οι θεατές και αθέατες πλευρές της πολύπλοκης σχέσης των παιδιών με τα ΜΜΕ. Επιδιώκεται να ευαισθητοποιηθούν οι φοιτητές/τριες στο ρόλο που παίζουν τα ΜΜΕ στην καθημερινή ζωή των παιδιών, καθώς επίσης να μάθουν να διερωτώνται και να αναλύουν με ποιες προθέσεις, με ποιον τρόπο και από ποιον παράγονται τα διάφορα οπτικοακουστικά προϊόντα των ΜΜΕ για παιδιά. Βασικά θέματα που θα αναπτυχθούν είναι: η σύγχρονη παιδική κουλτούρα και τα ΜΜΕ, η έρευνα σχετικά με τα ΜΜΕ και το παιδί, οι γνωστικές και κοινωνικές διαστάσεις της σχέσης των παιδιών με τα ΜΜΕ, το παιδί ως καταναλωτής των μέσων, η έρευνα σχετικά με τη βία και την επιθετικότητα στα ΜΜΕ, οι ψηφιακές κουλτούρες και το παιδί, οι βιομηχανίες ψυχαγωγίας για παιδιά, η αναπαράσταση των παιδιών στα ΜΜΕ, η εκπαίδευση στα ΜΜΕ.

(211) Διαταραχές των παιδιών της προσχολικής ηλικίας

Διδάσκοντες: (Α-Λ) Δ. Παπούδη στ' εξάμηνο
(Μ-Ω) Λ. Αναγνωστάκη (Π.Δ. 407/80) στ' εξάμηνο
Υποχρεωτικό στο Γ' έτος
Απαιτείται οι φοιτητές/τριες να έχουν περάσει το μάθημα 204 «Ανάπτυξη του λόγου», να έχουν κάνει την πρακτική άσκηση

του ε' εξαμήνου (901 «Παιδαγωγική της Διδασκαλίας Ι») και να κάνουν παράλληλα την πρακτική άσκηση του στ' εξαμήνου (902 «Παιδαγωγική της Διδασκαλίας ΙΙ»).

Εισαγωγή των φοιτητών στο γνωστικό αντικείμενο των ψυχολογικών διαταραχών της παιδικής ηλικίας. Αρχικά αναλύονται ζητήματα όπως α) ορισμός των εννοιών του φυσιολογικού και του παθολογικού, της ψυχικής διαταραχής και του συμπτώματος και β) ταξινόμηση και αξιολόγηση. Έμφαση δίνεται στις παρακάτω ενότητες: νοητική καθυστέρηση, παιδικός αυτισμός, διαταραχή Asperger, μαθησιακές δυσκολίες, διαταραχές ομιλίας και λόγου, διαταραχή της ελλειμματικής προσοχής, διαταραχές της διατροφής, διαταραχές ύπνου, ενούρηση-εγκόπριση, παιδικές νευρώσεις και παιδικές ψυχώσεις. Σκοπός είναι η ευαισθητοποίηση των φοιτητών για την αντιμετώπιση πιθανών τέτοιων διαταραχών σε παιδιά που φοιτούν στο νηπιαγωγείο

(213) Συμβουλευτική ψυχολογία

Διδάσκουσα: Μ. Μαλικιώση-Λοϊζου στ' εξάμηνο

Ευαισθητοποίηση στο σημαντικό ρόλο που διαδραματίζει η συμβουλευτική ψυχολογία στο χώρο της παιδείας. Εξοικείωση με την ψυχοδυναμική των ανθρώπινων σχέσεων με στόχο οι μελλοντικοί εκπαιδευτικοί να μπορούν να αναγνωρίζουν τα συναισθήματα, τις σκέψεις και τις επιθυμίες των μικρών παιδιών, αλλά και όλων με όσους αλληλεπιδρούν. Ειδικότερες θεματικές: (α) Εισαγωγή στη φιλοσοφία, τη φύση και τους στόχους της συμβουλευτικής ψυχολογίας. (β) Ιστορική εξέλιξη του κλάδου. (γ) Μεθοδολογία. (δ) Θεωρητικές κατευθύνσεις. (ε) Συμβουλευτική διαδικασία.

(214) Συμβουλευτικές δεξιότητες στην εκπαίδευση (σεμινάριο)

Διδάσκουσα: Μ. Μαλικιώση-Λοϊζου ζ' εξάμηνο
(με τη συνεργασία του Γ. Τσίτσα)
Μετονομασία του σεμιναρίου «Εφαρμοσμένη συμβουλευτική ψυχολογία». Υποχρεωτική παρακολούθηση. Απαιτείται η επιτυχής παρακολούθηση του μαθήματος 213 «Συμβουλευτική ψυχολογία».

Οι εφαρμογές της συμβουλευτικής ψυχολογίας στα μικρά παιδιά. Η συμβουλευτική διαδικασία μέσα από μια πρακτική προσέγγιση σχετικά με το πώς διεξάγεται μια εποικοδομητική συνέντευξη ή συνομιλία, ιδιαίτερα με παιδιά προσχολικής ηλικίας. Βασικές αρχές της συμβουλευτικής συνέντευξης. Τρόποι αποτελεσματικής συμβουλευτικής, μεταξύ των οποίων και επιλογή κατάλληλων δραστηριοτήτων. Δομή και στάδια εξέλιξης της συμβουλευτικής σχέσης. Επίβλεψη, ανάλυση και εκτίμηση πρακτικής εφαρμογής των επιμέρους δεξιοτήτων της συμβουλευτικής διαδικασίας.

(215) Ψυχολογία της εκπαίδευσης

Διδάσκουσα: Μ. Μαλικιώση-Λοϊζου β' εξάμηνο

Το μάθημα εστιάζεται στους γνωστικούς και συναισθηματικούς μηχανισμούς της μάθησης, της διδασκαλίας και των κινήτρων. Ασχολείται ιδιαίτερα με την εφαρμογή των αρχών, των τεχνικών και άλλων πόρων της ψυχολογίας για να υποστηρίξει τους εκπαιδευτικούς στην προσπάθειά τους να προωθήσουν την ανάπτυξη και την εξέλιξη των μαθητών. Παρουσιάζονται και αναλύονται: α) η έννοια και το περιεχόμενο της ψυχολογίας της εκπαίδευσης, β) οι βασικές ψυχολογικές αρχές της εξέλιξης της διαδικασίας της μάθησης, γ) οι ατομικές διαφορές στην ανάπτυξη

και στην επίτευξη της μάθησης, δ) η διαφορετικότητα στην τάξη, ε) οι παράγοντες που επηρεάζουν την εξέλιξη της προσωπικότητας του παιδιού, στ) το σχολείο ως φορέας κοινωνικοποίησης, ζ) ο ρόλος του/της εκπαιδευτικού και του σχολείου στη σωματική, νοητική, ψυχοκινητική και συναισθηματική εξέλιξη του παιδιού, η) η επικοινωνία και η διαπροσωπική αλληλεπίδραση, θ) προβλήματα συμπεριφοράς στο σχολείο και η αντιμετώπισή τους. Το μάθημα δομείται σε παραδόσεις και εργαστήρια στα οποία οι φοιτητές/τριες επεξεργάζονται ζητήματα όπως: προβλήματα συμπεριφοράς, διαχείριση συγκρούσεων, διαφορετικότητα, συνεργασία σχολείου-οικογένειας, κ.ά.

(216) Θεωρίες γνωστικής ανάπτυξης

Διδάσκουσα: Ρ. Παπαδοπούλου δ' εξάμηνο

Στο μάθημα παρουσιάζονται βασικές προσεγγίσεις στη μελέτη της γνωστικής ανάπτυξης. Η θεωρία του Jean Piaget. Μοντέλα επεξεργασίας πληροφοριών. Θεωρία του νου. Κοινωνικοπολιτισμικές προσεγγίσεις.

(217) Η κοινωνική ανάπτυξη του παιδιού

Διδάσκουσα: Δ. Παπούδη γ' εξάμηνο

Η κοινωνική ανάπτυξη του παιδιού κατά τη βρεφική και την παιδική ηλικία. Θα μελετηθούν θέματα όπως: α) θεωρίες για την κοινωνική ανάπτυξη, β) οι στενές διαπροσωπικές σχέσεις των παιδιών με γονείς, αδέρφια, συνομηλίκους, γ) η ανάπτυξη της επικοινωνίας, δ) το παιχνίδι, ε) η ανάπτυξη της έννοιας του εαυτού, στ) η ηθική ανάπτυξη και ζ) η επιθετικότητα και η "προ-κοινωνική" συμπεριφορά.

(218) Θέματα επικοινωνίας (εργαστήριο 30-40 ατόμων)

Διδάσκουσα: Ε. Κούρτη ζ' εξάμηνο

Στόχος του εργαστηρίου είναι να τεθεί το γενικό θεωρητικό πλαίσιο της επιστήμης της επικοινωνίας (ορισμός, αντικείμενο και ιστορία της έρευνας για την επικοινωνία, θεωρίες και μοντέλα επικοινωνίας, οι θεωρίες επικοινωνίας και τα όριά τους), να δοθεί μια σαφής εικόνα των θεμάτων που απασχολούν την επιστήμη της επικοινωνίας και να παρουσιαστεί η εφαρμογή των πορισμάτων της στην εκπαιδευτική διαδικασία και την καθημερινή ζωή. Στο πλαίσιο αυτό, κάθε ακαδημαϊκό έτος θα δίνεται ιδιαίτερη βαρύτητα στην παρουσίαση και στην ανάλυση ενός συγκεκριμένου χώρου ερευνών. Το ακαδημαϊκό έτος 2011-2012 θα εστιαστούμε στο θέμα «Επικοινωνία στο Διαδίκτυο: η αξιοποίηση των κοινωνικών δικτύων στην εκπαίδευση».

(221) Επικοινωνία στις ομάδες

Διδάσκουσα: Ε. Κούρτη στ' εξάμηνο

Στο μάθημα μελετάται η επικοινωνία στις ομάδες μέσα από θεωρητικές εισηγήσεις και βιωματικές ασκήσεις. Βασικά θέματα που θα αναπτυχθούν είναι: ιστορία της κοινωνιοψυχολογικής έρευνας για την επικοινωνία στις ομάδες, θεωρίες και μοντέλα επικοινωνίας, είδη και στάδια ανάπτυξης των ομάδων, βασικές έννοιες λεκτικής και μη λεκτικής επικοινωνίας, ψυχοδυναμική οπτική για τις ομαδικές διεργασίες, ρόλοι, στάσεις και συμπεριφορά σε ομάδες, θέματα ηγεσίας και λήψης αποφάσεων στις ομάδες, επίδοση και δημιουργικότητα στις ομάδες, ομαδική σύγκρουση και επίλυση συγκρούσεων, η επικοινωνία των ομάδων στο διαδίκτυο, δεξιότητες επικοινωνίας στο σχολικό πλαίσιο.

(220) Αναπτυξιακή ψυχοπαθολογία και διαπροσωπική επικοινωνία (σεμινάριο)

Διδάσκουσα: Δ. Παπούδη ε' εξάμηνο

Εισαγωγή των φοιτητών/τριών στο γνωστικό αντικείμενο της αναπτυξιακής ψυχοπαθολογίας: περιβάλλοντα ανάπτυξης, βασικές αρχές, θεωρητικά μοντέλα και μεθοδολογικά ζητήματα. Προκειμένου οι φοιτητές/τήτριες να κατανοήσουν σε βάθος τη σύνδεση της αναπτυξιακής ψυχολογίας με την αναπτυξιακή ψυχοπαθολογία δίνεται έμφαση στις θεωρητικές απόψεις, στα ερευνητικά δεδομένα και τις κλινικές επιπτώσεις που αφορούν τη διαπροσωπική επικοινωνία στη βρεφική και την παιδική ηλικία. Θα γίνει ιδιαίτερη αναφορά στην ανάπτυξη της διαπροσωπικής επικοινωνίας σε παιδιά με νοητική καθυστέρηση, διάχυτες διαταραχές της ανάπτυξης και ειδική γλωσσική διαταραχή.

Ενότητα 3. Κοινωνικές Επιστήμες

Στην ενότητα αυτή επιδιώκεται καταρχάς μια εισαγωγή στο αντικείμενο, τις έννοιες, τις μεθόδους, την ιστορία, τη σύγχρονη προβληματική και τις τάσεις των κοινωνικών επιστημών. Στόχος είναι η εξοικείωση με τα ερευνητικά εργαλεία και τις ερμηνευτικές προσεγγίσεις αυτών των επιστημών. Διερευνώνται τόσο οι σχέσεις μεταξύ των διαφορετικών επιστημονικών κλάδων όσο και η σύνδεσή τους με την εκπαίδευση και την αγωγή. Ειδικότερα, η εκπαίδευση προσεγγίζεται από κοινωνιολογική, ιστορική και συγκριτική σκοπιά. Έμφαση δίνεται επίσης στη μελέτη των εκπαιδευτικών πολιτικών, όπως και στην παιδική ηλικία ως κοινωνικό φαινόμενο.

Υποχρεωτικό είναι ένα μάθημα εισαγωγής στην βασικότερη κοινωνική επιστήμη, την κοινωνιολογία, και ένα επίσης εισαγωγικό μάθημα στην κοινωνιολογία της εκπαίδευσης.

Στο επίκεντρο των κοινωνιολογικών προσεγγίσεων της εκπαίδευσης βρίσκονται ζητήματα όπως ο κοινωνικός ρόλος του εκπαιδευτικού θεσμού, η ισότητα και η ανισότητα ευκαιριών, η κοινωνική κινητικότητα μέσω της εκπαίδευσης, η γλώσσα και οι κώδικές της, οι σχέσεις εξουσίας και ιδεολογίας στο σχολείο, οι σχέσεις και οι στάσεις που αναπτύσσονται στη σχολική τάξη, η συμβολική συνδιαλλαγή και επικοινωνία, η καλλιέργεια κοινωνικών ταυτοτήτων, η αναπαραγωγή της γνώσης, η συγκρότηση των υποκειμένων και η κοινωνικοποίηση, η χρήση και ο ορισμός του σχολικού χρόνου και χώρου, η ανάπτυξη και η κοινωνική αξιοποίηση συγκεκριμένων εκπαιδευτικών πρακτικών. Η συγκριτική ανάλυση προσεγγίζει την εκπαιδευτική πραγματικότητα στο κοινωνικό, οικονομικό, πολιτικό, ιστορικό και πολιτισμικό της πλαίσιο. Εμπλουτίζεται από εμπειρίες που αναφέρονται σε διάφορες χώρες και εκπαιδευτικά συστήματα, από τη διεπιστημονικότητα και από την κριτική/παρεμβατική διάθεση σχετικά με τα εκπαιδευτικά πράγματα. Στο πλαίσιο του αντικειμένου της εκπαιδευτικής πολιτικής, η εκπαίδευση εκλαμβάνεται ως δραστηριότητα του σύγχρονου κράτους. Εξετάζονται θέματα που αφορούν ζητήματα όπως οι θεωρίες του κράτους και οι ερμηνείες της σχέσης κράτους, εκπαίδευσης και κοινωνίας, οι διαδικασίες διαμόρφωσης της εκπαιδευτικής πολιτικής μέσω μιας κριτικής προσέγγισης, η σχέση δημόσιων και ιδιωτικών συμφερόντων στην εκπαίδευση, η συγκριτική ανάλυση εκπαιδευτικών πολιτικών και μεταρρυθμίσεων. Η ιστορία της εκπαίδευσης εξετάζει τη διαχρονική εξέλιξη των εκπαιδευτικών θεσμών και των παιδαγωγικών θεωριών. Οι τομές της είναι άλλοτε χρονολογικές, άλλοτε γεωγραφικές και άλλοτε ειδολογικές.

(301) Εισαγωγή στην κοινωνιολογία

Υποχρεωτικό στο Α΄ έτος

Διδάσκουσα: Μ. Λεοντσίνη (Α-Κ)

α΄ εξάμηνο

Μ. Λεοντσίνη (Λ-Ω)

α΄ εξάμηνο

Αντίστοιχο του μαθήματος προηγούμενων ακαδημαϊκών ετών «Εισαγωγή στις κοινωνικές επιστήμες».

Το γενικό πλαίσιο του μαθήματος αφορά στην εξοικείωση με τις θεωρητικές προσεγγίσεις της Κοινωνιολογίας. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στις ακόλουθες ενότητες: κοινωνική μεταβολή, κουλτούρα και πολιτισμός, θεωρίες κοινωνικοποίησης, κοινωνική στρωμάτωση, φτώχεια, κοινωνικός αποκλεισμός, κοινωνικά κινήματα και συλλογική δράση, κοινωνικός έλεγχος και παραβατικότητα, εθνότητα και κοινωνική τάξη, φύλα και σεξουαλικότητες. Θα αναφερθούμε επίσης σε θεωρίες και μεθόδους κοινωνιολογικής έρευνας. Στόχοι του μαθήματος είναι η κατανόηση της έννοιας «κοινωνιολογική φαντασία» στο πλαίσιο της ατομικής και της συλλογικής δράσης και η παρουσίαση των βασικών θεωρητικών κοινωνιολογικών παραδειγμάτων: δομολειτουργισμός, θεωρία συγκρούσεων, συμβολική διάδραση, η ανάδειξη των συστατικών στοιχείων της κουλτούρας και του ρόλου της γλώσσας στη διαδικασία του πολιτισμού, η ανάλυση των βασικών εννοιών που σχετίζονται με την κοινωνική στρωμάτωση, όπως κοινωνική τάξη, κοινωνική κινητικότητα, η συζήτηση των θεωριών σχετικά με τη φυλή και την εθνότητα και η εισαγωγική παρουσίαση των εννοιών κοινωνικό φύλο και βιολογικό φύλο σε σχέση με την έμφυλη ανισότητα.

(302) Κοινωνιολογία της εκπαίδευσης: κοινωνιολογική ανάλυση της ελληνικής εκπαίδευσης

Διδάσκουσα: Γ. Κοντογιαννοπούλου-Πολυδωρίδη

δ΄ εξάμηνο

Οι στόχοι του μαθήματος περιλαμβάνουν (α) την απόπειρα “απεξάρτησης” των φοιτητριών/τών από την αποστήθιση, ως τρόπο μάθησης, και από την έκθεση ιδεών, ως πρακτική και αντίληψη που υποκαθιστά την επεξεργασία της επιστημονικής γνώσης, και (β) την ανάπτυξη της ικανότητάς τους να κατανοούν τη θεωρία και να την χρησιμοποιούν για την ανάλυση των φαινομένων της ελληνικής εκπαίδευσης και κοινωνίας από κοινωνιολογική οπτική. Το περιεχόμενο του μαθήματος εστιάζεται στην κοινωνιολογική μελέτη της ελληνικής εκπαίδευσης και συγκεκριμένων πρακτικών της για τις οποίες έχουν προηγηθεί εμπειρικές έρευνες από τη διδάσκουσα. Αυτό σημαίνει τη χρήση θεωρίας και πραγματολογικού υλικού για την κοινωνιολογική διερεύνηση εννοιών, φαινομένων και πρακτικών της ελληνικής εκπαίδευσης. Έμφαση δίνεται σε θεσμούς και πρακτικές που αποτελούν θεσμικό και φανερό εμπόδιο στη διεύρυνση των ευκαιριών των μαθητών να έχουν πρόσβαση στην ανώτατη βαθμίδα της εκπαίδευσης. Το γεγονός αυτό αναδεικνύει συγκεκριμένους θεσμούς και πρακτικές ως αποφασιστικής σημασίας για την κοινωνική αναπαραγωγή και σημαντικό πεδίο μελέτης για την κατανόηση του ρόλου της εκπαίδευσης στην ελληνική κοινωνία. Το μάθημα αποτελείται από τρεις δραστηριότητες: (α) τη συνήθη πανεπιστημιακή παράδοση, (β) την πρακτική εργαστηριακή άσκηση των φοιτητριών/τών, (γ) την αξιολόγηση με βάση την πρακτική εργαστηριακή άσκηση ή/και την εξέταση στο τέλος του εξαμήνου.

(303) Οι κοινωνικές παράμετροι της εκπαιδευτικής διαδικασίας

Διδάσκουσα: Α. Βασιλοπούλου

δ΄ εξάμηνο

Απαιτείται η επιτυχής παρακολούθηση του μαθήματος 306 «Εισαγωγή στην κοινωνιολογία της εκπαίδευσης».

Το μάθημα έχει ως αντικείμενο την κατανόηση της κοινωνικής ανισότητας (ως προς την κοινωνική τάξη, το φύλο, τη “φυλή” και την εθνότητα) στην εκπαιδευτική διαδικασία μέσα από διαφορετικές κοινωνιολογικές προσεγγίσεις. Μελετώνται προεκτάσεις της θεωρίας του πολιτισμικού κεφαλαίου και εκείνης των γλωσσικών κωδίκων (οι οποίες αναπτύχθηκαν στο υποχρεωτικό μάθημα «Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης») και επιχειρείται σύνδεση σε επίπεδο σχολικών πρακτικών. Συζητούνται ζητήματα “κρυφού” αναλυτικού προγράμματος (νεο-μαρξιστικές προσεγγίσεις), αντίληψης του εκπαιδευτικού ρόλου (συμβολική διεπίδραση), κατηγοριοποίησης των μαθητών (θεωρία της ετικέτας) και αντι-σχολικής κουλτούρας (θεωρίες της αντίστασης) με παραδείγματα από εμπειρικές έρευνες στον ελληνικό και διεθνή χώρο. Το μάθημα περιλαμβάνει διαλέξεις, συζήτηση με αφετηρία ασκήσεις, επιλεγμένα κείμενα και αποσπάσματα σχολικού λόγου, καθώς και γραπτές εργασίες.

(304) Κοινωνιολογικές προσεγγίσεις της παιδικής ηλικίας

Διδάσκουσα: Δ. Μακρυνιώτη

γ΄ εξάμηνο

Μετονομασία του μαθήματος «Κοινωνιολογία της παιδικής ηλικίας».

Ο κεντρικός προβληματισμός του μαθήματος αφορά τη μετάβαση από την έννοια “του παιδιού” ή των παιδιών ως κοινωνικής ομάδας με συγκεκριμένα βιολογικά και ψυχολογικά γνωρίσματα

στην έννοια της παιδικής ηλικίας ως ιστορικά και πολιτισμικά προσδιορισμένης κοινωνικής κατηγορίας. Οι θεματικές ενότητες του μαθήματος εξετάζουν:

- α. τις αντιφάσεις και τις ρωγμές που εμπεριέχονται στον κοινωνικό ορισμό της παιδικής ηλικίας,
- β. τους μηχανισμούς ρύθμισης, ελέγχου και χειραγώγησης των παιδιών σε συνδυασμό με πρακτικές ενδυνάμωσής τους, όπως είναι η Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού,
- γ. τα παιδιά ως υποκείμενα δράσης, ικανά να παρεμβαίνουν, να τροποποιούν και να αμφισβητούν τα μηνύματα και τις προσδοκίες της ενήλικης κοινωνίας,
- δ. τα παιδιά “εκτός τόπου”,
- ε. την παιδική εργασία και εκμετάλλευση,
- στ. τα παιδιά ως αποδέκτες και ως φορείς βίας (παιδιά-θύματα, παιδιά-θύτες),
- ζ. μορφές απεικόνισης της παιδικής ηλικίας στα ΜΜΕ και την τέχνη.

(306) Εισαγωγή στην κοινωνιολογία της εκπαίδευσης

Διδάσκουσες: Ν. Ασκούνη (Α-Λ) β' εξάμηνο
Α. Βασιλοπούλου (Μ-Ω) β' εξάμηνο
Υποχρεωτικό στο Α' έτος

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η μελέτη της κοινωνικής ανισότητας στην εκπαίδευση και η επιστημολογική τομή από την οποία προκύπτει η κοινωνιολογία της εκπαίδευσης, δηλαδή η στατιστική συσχέτιση ανάμεσα στη σχολική επίδοση και την κοινωνικομορφωτική προέλευση των μαθητών.

1. Η ανακάλυψη της συνάφειας ανάμεσα στη σχολική επίδοση και την κοινωνικομορφωτική καταγωγή των μαθητών.
 - α. Αναφορά στα διεθνή δεδομένα.

- β. Παραδείγματα από το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα.
- γ. Η εξέλιξη της έννοιας της ισότητας απέναντι στο υποχρεωτικό σχολείο.

2. Η επιστημολογική τομή που προέκυψε από την ανακάλυψη της συνάφειας ανάμεσα στην επίδοση και την κοινωνική προέλευση.
 - α. Σχέση επίδοσης και εγγενούς ευφυΐας. Η αμφισβήτηση της ερμηνείας της σχολικής επίδοσης με βάση τις εγγενείς ικανότητες.
 - β. Αξιοκρατία, ίσες ευκαιρίες και κοινωνική ανισότητα.
3. Θεωρίες που ερμηνεύουν το φαινόμενο.
 - α. Η θεωρία του πολιτισμικού κεφαλαίου.
 - β. Η θεωρία των γλωσσικών κωδίκων.

(307) Κοινωνικές ανισότητες και εκπαιδευτική πράξη (σεμινάριο)

Διδάσκουσα: Ν. Ασκούνη ζ' εξάμηνο
Μετονομασία του σεμιναρίου κοινωνιολογίας της εκπαίδευσης με θέμα «Εκπαιδευτικοί και κοινωνικές ανισότητες». Απαιτείται η επιτυχής παρακολούθηση του μαθήματος 306 «Εισαγωγή στην κοινωνιολογία της εκπαίδευσης». Η παρακολούθηση είναι υποχρεωτική καθώς και η εκπόνηση εργασίας. Περιορισμένος αριθμός φοιτητών. Το σεμινάριο απευθύνεται σε φοιτητές/τριες του Δ' έτους.

Αντικείμενο του σεμιναρίου είναι οι κοινωνικές ανισότητες στο εκπαιδευτικό πλαίσιο. Η έμφαση δίνεται στις ταξικές ανισότητες και στις μορφές με τις οποίες εκδηλώνονται στο χώρο του σχολείου. Στόχος είναι να μελετηθούν:

- α. οι αόρατοι μηχανισμοί που ενισχύουν και αναπαράγουν τις ανισότητες στο πλαίσιο της σχολικής τάξης,

β. οι παράγοντες και οι προϋποθέσεις που μπορούν να συμβάλουν στην άμβλυση της ανισότητας.

Το ενδιαφέρον εστιάζεται στην προσχολική εκπαίδευση, στον ιδιαίτερο (σε σχέση με τις άλλες εκπαιδευτικές βαθμίδες) χαρακτήρα της γνώσης που μεταδίδεται σε αυτό το επίπεδο και των παιδαγωγικών πρακτικών. Βασικό ερώτημα είναι πώς αντιλαμβάνεται ο εκπαιδευτικός την επίδραση των κοινωνικών και μορφωτικών παραγόντων στη σχολική συμπεριφορά των παιδιών και πώς χειρίζεται τις κοινωνικές διαφορές στην παιδαγωγική του πρακτική.

Το σεμινάριο προϋποθέτει την ενεργό συμμετοχή των φοιτητών, αφενός στη συλλογική μελέτη της σχετικής βιβλιογραφίας, αφετέρου στην οργάνωση μικρής κλίμακας έρευνας.

(308) Ζητήματα κοινωνιολογίας του σώματος

Διδάσκουσα: Δ. Μακρυγιώτη δ' εξάμηνο
Αντίστοιχο του μαθήματος προηγούμενων ακαδημαϊκών ετών «Ζητήματα κοινωνικής θεωρίας».

Το μάθημα επικεντρώνεται σε ζητήματα κοινωνιολογίας του σώματος. Το σώμα τοποθετείται στα εκάστοτε ιστορικά, κοινωνικά, οικονομικά, πολιτικά και πολιτισμικά συμφραζόμενα προκειμένου να αναδειχθεί η σημασία του στις σημερινές δυτικές κοινωνίες. Οι θεματικές του μαθήματος περιλαμβάνουν:

- α. Ιστορική και κοινωνική αναδρομή των προσλήψεων του σώματος,
- β. Από το σταθερό στο ρευστό και ασαφές σώμα,
- γ. Υποκείμενο-σώμα-ταυτότητα,
- δ. Κατασκευάζοντας το “κανονικό” και το “αποκλίνον” σώμα,
- ε. Τεχνικές μετασχηματισμού του σώματος (δίαιτα, σωματική άσκηση, τατουάζ, αισθητική χειρουργική, προσθετική, μόδα),

στ. Κατακερματισμός, ιατρικοποίηση και εμπορευματοποίηση του σώματος,

ζ. Αισθησιασμός, το σώμα ως θέαμα,

η. Το σώμα που συμμορφώνεται και το σώμα που υπονομεύει,

θ. Το πάσχον σώμα (το σώμα που πονά, η διαχείριση και η γλώσσα του πόνου),

ι. Αρρώστεια-Θάνατος (μεταμοσχεύσεις-εμπόριο οργάνων),

ια. “Νέα” σώματα στην τέχνη.

(309) Εκπαίδευση και κοινωνικά δικαιώματα στην Ευρώπη

Διδάσκουσα: Ε. Ζαμπέτα ζ' εξάμηνο
Αντίστοιχο του μαθήματος προηγούμενων ακαδημαϊκών ετών «Η εκπαίδευση στη νέα Ευρώπη και κοινωνικά δικαιώματα». Δεν θα διδαχθεί το ακαδημαϊκό έτος 2011-12.

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η ανάλυση των διαδικασιών συγκρότησης των κοινωνικών δικαιωμάτων στο πλαίσιο των ευρωπαϊκών θεσμών και ιδιαίτερα η πρόσληψη της εκπαίδευσης ως κοινωνικού δικαιώματος. Στο πλαίσιο του μαθήματος εξετάζονται τα ακόλουθα θέματα:

- α. Ο Ευρωπαϊσμός ως πολιτική κίνηση και ιδέα,
- β. Οι διαδικασίες συγκρότησης της ΕΟΚ και της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ),
- γ. Οι θεσμοί και οι διαδικασίες λήψης των αποφάσεων στην ΕΕ,
- δ. Οι βασικότερες τάσεις στον τομέα των κοινωνικών πολιτικών στην ΕΕ και ιδιαίτερα στην εκπαιδευτική πολιτική,
- ε. Η έννοια της ιδιότητας του Ευρωπαίου πολίτη και η αναδυόμενη φύση των κοινωνικών και πολιτικών δικαιωμάτων στην ΕΕ,
- στ. Τα δικαιώματα ως πολιτικό και κοινωνικό διακύβευμα.

(310) Κράτος και εκπαίδευση

Διδάσκουσα: Ε. Ζαμπέτα

στ' εξάμηνο

Αντικείμενο του μαθήματος αποτελεί η ανάλυση της εκπαίδευσης ως πεδίου του δημόσιου χώρου και η ιστορική συγκρότηση των εκπαιδευτικών θεσμών. Το μάθημα επικεντρώνεται στο ερώτημα που αφορά τους λόγους για τους οποίους το κράτος παρεμβαίνει στο χώρο της εκπαίδευσης και συγκροτεί εκπαιδευτικά συστήματα. Διερευνάται ο βαθμός στον οποίο η συστηματοποίηση των εκπαιδευτικών θεσμών σχετίζεται με τις ακόλουθες διαδικασίες:

α. Τη διάδοση των ιδεών του Διαφωτισμού,

β. Τη διαδικασία διεύρυνσης των κοινωνικών και πολιτικών δικαιωμάτων,

γ. Την εκβιομηχάνιση,

δ. Την ανάπτυξη του εθνικισμού και τη συγκρότηση των εθνικών κρατών.

Τα ερωτήματα αυτά διερευνώνται υπό το πρίσμα των σημαντικότερων θεωριών κράτους (φιλελευθερισμός, μαρξισμός, κράτος πρόνοιας, πλουραλιστικές προσεγγίσεις).

(311) Εκπαιδευτική πολιτική (με έμφαση στην πολιτική για την εκπαίδευση της πρώιμης παιδικής ηλικίας στην Ευρώπη)

Διδάσκουσα: Ε. Ζαμπέτα

δ' εξάμηνο

Αντίστοιχο του μαθήματος προηγούμενων ακαδημαϊκών ετών «Η εκπαιδευτική πολιτική στην προσχολική και την πρωτοβάθμια εκπαίδευση: συγκριτική διάσταση».

Αντικείμενο του μαθήματος αποτελεί η ανάλυση της εκπαιδευτικής πολιτικής του κράτους, ιδιαίτερα όσον αφορά τους θεσμούς που

αφορούν την πρώιμη παιδική ηλικία στην Ευρώπη. Επίσης στο πλαίσιο του μαθήματος αναλύεται η διαδικασία εκκοσμίκευσης των εκπαιδευτικών θεσμών και η σχέση θρησκείας και εκπαίδευσης. Το μάθημα αναπτύσσεται στις εξής ενότητες:

Ιστορικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά των πρώτων θεσμών αγωγής και εκπαίδευσης της πρώιμης παιδικής ηλικίας στην Ευρώπη. Η παρέμβαση του κράτους στην αγωγή της πρώιμης παιδικής ηλικίας.

α. Οι κοινωνικές καταβολές της διχοτομίας των θεσμών φροντίδας και αγωγής της πρώιμης παιδικής ηλικίας στην Ευρώπη.

β. Οι βασικές τάσεις ανάπτυξης των θεσμών αγωγής και εκπαίδευσης της πρώιμης παιδικής ηλικίας στην Ευρώπη

γ. Η επαγγελματοποίηση των θεσμών αγωγής και εκπαίδευσης της πρώιμης παιδικής ηλικίας.

δ. Η θρησκεία ως κοινωνικό φαινόμενο. Θρησκεία και εκκλησίες. Θρησκεία, Νεωτερικότητα και Εκπαίδευση. Η διάκριση μεταξύ θρησκευόμενου πιστού και πολίτη.

ε. Η σχέση κράτους και εκκλησίας στην Ευρώπη και η θέση της θρησκείας στα ευρωπαϊκά εκπαιδευτικά συστήματα.

στ. Η σχέση κράτους–εκκλησίας στην Ελλάδα. Θρησκεία και εθνική ταυτότητα στην ελληνική εκπαίδευση. Η θέση της θρησκείας στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα.

ζ. Επιστημολογικά, κοινωνικά και πολιτικά χαρακτηριστικά του μαθήματος των θρησκευτικών στο ελληνικό σχολείο.

(312) Εκπαιδευτική πολιτική: κοινωνιολογική ανάλυση της εκπαιδευτικής πολιτικής

Διδάσκουσα: Γ. Κοντογιαννοπούλου-Πολυδωρίδη

ε' εξάμηνο

Δεν θα διδαχθεί το ακαδημαϊκό έτος 2011-12.

Εισαγωγή στην ανάλυση της ελληνικής εκπαίδευσης, πολιτικής και πρακτικής. Μελετώνται οι θεσμικές ρυθμίσεις και οι

κοινωνικές πρακτικές που καθορίζουν και καθορίζονται από τη συγκρότηση του εκπαιδευτικού λόγου, τη δομή της εκπαίδευσης και τις παιδαγωγικές πρακτικές. Στόχος του μαθήματος είναι να αρχίσουν οι φοιτήτριες/τές να κατανοούν (α) πώς η εξουσία και οι κοινωνικές συγκρούσεις αποσαφηνίζουν το εκπαιδευτικό γίνεσθαι και το μετατρέπουν μέσω του κοινωνικού ελέγχου σε κοινωνικό γίνεσθαι και (β) πώς το εκπαιδευτικό σύστημα στα επιμέρους και στο σύνολό του συγκροτεί τον εξισωτικό και τον αναπαραγωγικό του χαρακτήρα, όπως και τους μηχανισμούς με τους οποίους ορίζεται η σχολική γνώση και επιλέγονται οι εκπαιδευτικοί που τη διδάσκουν. Το μάθημα αποτελείται από τρεις δραστηριότητες: (α) τη συνήθη πανεπιστημιακή παράδοση, (β) την πρακτική εργαστηριακή άσκηση των φοιτητριών/τών, (γ) την αξιολόγηση με βάση την πρακτική αυτή εξάσκηση ή/και την εξέταση στο τέλος του εξάμηνου.

(313) Θεωρίες φύλων

Διδάσκουσα: Μ. Λεοντσίνη

η' εξάμηνο

Μετονομασία του μαθήματος «Θεωρίες κοινωνικού φύλου».

Απαιτείται η επιτυχής παρακολούθηση του μαθήματος 301 «Εισαγωγή στην κοινωνιολογία».

Σε αυτό το μάθημα θα εξετάσουμε τον τρόπο με τον οποίο οι Κοινωνικές Επιστήμες (ιδιαίτερα η Κοινωνιολογία και η Ανθρωπολογία) αναλύουν την έμφυλη διάσταση της κοινωνικότητας. Θα αναλύσουμε το κοινωνικό φύλο, ως οργανωτική αρχή της κοινωνικής ζωής, και τους τρόπους με τους οποίους συνδέεται με άλλες αναλυτικές κατηγορίες όπως η κοινωνική τάξη, η εθνότητα, η σεξουαλικότητα, η “φυλή” κ.λπ. Στο πλαίσιο της αναδρομής στις θεωρίες των φύλων θα κατανοήσουμε την έννοια του κοινωνικού φύλου ως προς τον τρόπο κατασκευής

και λειτουργίας της. Με τη βοήθεια των βασικών θεωριών θα επιχειρήσουμε την προσέγγιση των ρόλων, των στάσεων και των στερεοτύπων που συνδέονται με την κοινωνική κατασκευή της έμφυλης ταυτότητας. Θα αντιμετωπίσουμε δηλαδή την αρρενωπότητα και τη θηλυκότητα ως κατηγορίες ανάλυσης ιστορικά διαμορφωμένες, οι οποίες διαπλέκονται, αλληλοεξαρτώνται και σχετίζονται με τις σχέσεις εξουσίας που δεσμεύουν άτομα και ομάδες. Εκτός από την ιστορική διαμόρφωση των αναλυτικών κατηγοριών, θα εξετάσουμε τις θεωρίες της επιτελεστικότητας και τη σημασία τους για την κατανόηση των έμφυλων κανόνων κοινωνικότητας. Το φεμινιστικό πλαίσιο ανάλυσης θα αναδείξει τις εκδοχές της αμφισβήτησης των κληρονομημένων δομών και απόψεων. Με τη σύντομη αναδρομή στην ιστορία του δυτικού κόσμου θα εξετάσουμε τη λειτουργία της έμφυλης κοινωνικότητας στη διάρκεια των δύο τελευταίων αιώνων. Η παρουσίαση των αντιλήψεων για τα φύλα σε διαφορετικές γεωγραφικές περιοχές (Ασία, Αφρική, Ευρώπη, Αμερική) στη διάρκεια του δεύτερου μισού του εικοστού αιώνα θα μας επιτρέψει να αναδείξουμε τη σχέση αυτών των αντιλήψεων, δομών και σχέσεων εξουσίας με την κοινωνική στρωμάτωση και ανα/παραγωγή. Θα επιμείνουμε στις ιδιαιτερότητες του μεσογειακού χώρου με αναφορές στη σχετική ελληνική και διεθνή βιβλιογραφία. Στο μάθημα προβλέπονται προβολές ταινιών και συζητήσεις, οι οποίες θα τεκμηριώνονται από την παρουσίαση των θεωρητικών προκειμένων.

(314) Φύλα, πολιτιστικές πρακτικές και εκπαίδευση

Διδάσκουσα: Μ. Λεοντσίνη

γ' εξάμηνο

Απαιτείται η επιτυχής παρακολούθηση του μαθήματος 306 «Εισαγωγή στην κοινωνιολογία της εκπαίδευσης». Δεν θα διδαχθεί το ακαδημαϊκό έτος 2011-12.

Οι πρόσφατες έρευνες, τόσο στο χώρο των Επιστημών της Εκπαίδευσης όσο και των Κοινωνικών Επιστημών γενικότερα, συνδέουν άμεσα τη διαμόρφωση της σχέσης με τις πολιτιστικές πρακτικές με ζητήματα πρόσβασης στον εναλφαβητισμό και με τη σχολική πορεία. Δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην έμφυλη διάσταση της σχέσης με τον πολιτισμό και ιδιαίτερος με τις αναγνωστικές πρακτικές, καθώς απαντούν πολύ μεγάλες διαφοροποιήσεις ως προς τη νοηματοδότησή της, ανάλογα με τα φύλα. Σε αυτή τη συζήτηση το κοινωνικό κεφάλαιο, δηλαδή οι τρόποι με τους οποίους οι ομάδες παράγουν σχέσεις και κινητοποιούν πόρους, έχει ιδιαίτερη σημασία. Παράλληλα, οι διαφορές ως προς την κοινωνική σημασία της συμμετοχής στον πολιτισμό συνδέονται στη διαμόρφωση/αναπαραγωγή των κοινωνικών ανισοτήτων. Σε αυτό το μάθημα θα αναλυθεί η συγκρότηση του κοινωνικού και του πολιτισμικού κεφαλαίου, με ιδιαίτερη προσοχή στις ιστορικές συνιστώσες της αναγνωστικής πρακτικής στη διάρκεια των δύο τελευταίων αιώνων, στις σημασίες της ανάγνωσης στον αγροτικό και στον αστικό χώρο, καθώς και στο ρόλο του σχολείου (πορεία, επίδοση) στη διαμόρφωση των πολιτιστικών πρακτικών. Η συζήτηση για την πρόσβαση στις πολιτιστικές πρακτικές αναδεικνύει την έμφυλη διάσταση της κοινωνικής ανισότητας.

(315) Κοινωνική αλληλεπίδραση στη σχολική τάξη

Διδάσκουσα: Α. Βασιλοπούλου ζ' εξάμηνο
Το μάθημα απευθύνεται σε φοιτητές/τριες του Δ' έτους. Η παρακολούθηση είναι αναγκαία και η εκπόνηση εργασίας υποχρεωτική.
Δεν θα διδαχθεί το ακαδημαϊκό έτος 2011-12.

Το μάθημα αυτό έχει στόχο την εξοικείωση των φοιτητριών/τών με θεωρητικά, εμπειρικά και πρακτικά ζητήματα της

κοινωνικής αλληλεπίδρασης ανάμεσα σε εκπαιδευτικούς και μαθητές αλλά και των μαθητών μεταξύ τους. Δίνεται έμφαση στην κοινωνιολογική μελέτη του σχολικού λόγου από τη σκοπιά της ανάλυσης συνομιλίας και της ανάλυσης κατηγοριοποίησης μελών (membership categorization analysis). Μέσα από τη σε βάθος μελέτη ηχογραφημένου και βιντεοσκοπημένου υλικού από ελληνικά νηπιαγωγεία, φωτίζονται πτυχές της εκπαιδευτικής διαδικασίας και του ελεύθερου παιχνιδιού. Αντικείμενο συζήτησης αποτελούν επίσης διαστάσεις όπως οι ασυμμετρίες στην κατανομή συνομιλιακών δικαιωμάτων και υποχρεώσεων, η συγκρότηση της γνώσης μέσα στο λόγο και επιμέρους φαινόμενα, λ.χ. η εναλλαγή συνομιλητών, η οργάνωση αλληλουχιών λόγου και η πολυτροπικότητα.

(316) Ανθρωπολογία της εκπαίδευσης

ζ' εξάμηνο

Δεν θα διδαχθεί το ακαδημαϊκό έτος 2011-12.

Το μάθημα αποτελεί μια εισαγωγή στη μελέτη του σχολείου και της εκπαίδευσης από ανθρωπολογική σκοπιά. Βασικός άξονας της ανθρωπολογικής προσέγγισης είναι η σχέση του σχολείου με το κοινωνικό περιβάλλον στο οποίο εντάσσεται και λειτουργεί και η ποικιλομορφία των πολιτισμικών νοημάτων της εκπαιδευτικής διαδικασίας.
Δύο ερευνητικές κατευθύνσεις διακρίνονται στη σχετική ανθρωπολογική προβληματική. Η πρώτη στρέφεται γύρω από τη θέση, τις λειτουργίες και τους συμβολισμούς που έχει το σχολείο σε διαφορετικές κοινωνίες και σε διαφορετικές περιοχές του κόσμου από την οπτική γωνία της «πολιτισμικής μεταβίβασης», όπως την επεξεργάστηκε, κατά κύριο λόγο, η αμερικανική πολιτισμική ανθρωπολογία. Σύμφωνα με αυτήν, το “δυτικό” σχολείο ως

επίσημη μορφή εκπαίδευσης στο σύγχρονο κόσμο είναι μία από τις μορφές πολιτισμικής μεταβίβασης και άρα στόχος της έρευνας είναι η διαπολιτισμική σύγκριση διαφορετικών πρακτικών ανατροφής και κοινωνικοποίησης των παιδιών.
Σύμφωνα με τη δεύτερη, η ανθρωπολογική προσέγγιση της εκπαίδευσης δεν αποτελεί ένα γνωστικό κλάδο που συγκροτείται με βάση ένα αντικείμενο (την εκπαίδευση στους “άλλους” πολιτισμούς), αλλά μια ευρύτερη αναλυτική σκοπιά, η οποία εστιάζει στο σχολείο ως πεδίο παραγωγής και διαχείρισης των κοινωνικών σχέσεων και των συμβολισμών σε κάθε πολιτισμό, καθώς και στη δυναμική της κοινωνικής και πολιτισμικής αλλαγής, όπως αποτυπώνεται στο εκπαιδευτικό πεδίο.
Στόχοι του μαθήματος:
α. Η κατάκτηση των βασικών θεωρητικών εργαλείων μέσω των οποίων ερευνήθηκε το σχολείο από την ανθρωπολογία.
β. Η εξοικείωση με την εθνογραφία του σχολείου υπό το πρίσμα της ανθρωπολογίας.
γ. Η επεξεργασία των μεθοδολογικών και δεοντολογικών ζητημάτων που τίθενται στην έρευνα για το σχολείο.

Ενότητα 4. Μεθοδολογία

Τα μαθήματα αυτής της ενότητας αφορούν τα χαρακτηριστικά και τις διαδικασίες παραγωγής επιστημονικής γνώσης. Παρέχουν καταρχάς την απαραίτητη γνώση επιστημολογικών και μεθοδολογικών εννοιών, εργαλείων, προβληματισμών και κατευθύνσεων για την παρακολούθηση στη συνέχεια άλλων μαθημάτων της ίδιας ενότητας, τα οποία εξειδικεύονται στις αναλύσεις ερευνητικών δεδομένων.
Καλύπτονται θέματα όπως: αλήθεια και αντικειμενικότητα, ιστορία και κριτική των μεθόδων, σχέση φυσικών και κοινωνικών επιστημών, επιστημονική εξέλιξη και πρόοδος, ιστορία και κοινωνιολογία της επιστήμης, έρευνα και ερευνητής/τρια,

επιστημονική αξιοπιστία και εγκυρότητα, εξήγηση και ερμηνεία, μέθοδοι και τεχνικές, τεχνικές δειγματοληψίας, εφαρμογές. Τα μαθήματα στοχεύουν επίσης να εξοικειώσουν με τη συγγραφή μιας επιστημονικής εργασίας, προϋπόθεση για τη συμμετοχή στα περισσότερα μαθήματα του προγράμματος σπουδών.
Τέλος, δίνεται η δυνατότητα εμβάθυνσης στις ποσοτικές και ποιοτικές μεθόδους έρευνας. Στις πρώτες εργαζόμαστε με αριθμητικά δεδομένα, που προκύπτουν όταν χρησιμοποιούμε τις μεθόδους της παρατήρησης ή του πειράματος. Παρουσιάζονται μέθοδοι διαχείρισης και ανάλυσης δεδομένων της εκπαιδευτικής έρευνας, με στόχο την περιγραφή και ερμηνεία των φαινομένων που αντανακλώνται στα δεδομένα αυτά. Η ποιοτική έρευνα έχει ιδιαίτερους κανόνες και αρχές. Τα σχετικά μαθήματα ασχολούνται με το ζήτημα της αντικειμενικότητας, καθώς και με τις ποικίλες τεχνικές, όπως η ανάλυση περιεχομένου, η ανάλυση λόγου, η επιτόπια και συμμετοχική παρατήρηση, η εθνομεθοδολογία. Προτείνονται επίσης εφαρμογές των ποιοτικών μεθόδων σε ερευνητικά σχέδια με αντικείμενο τις εκπαιδευτικές σχέσεις και πρακτικές.
Τα υποχρεωτικά μαθήματα της ενότητας είναι δύο και αφορούν: το ένα γενικά ζητήματα μεθοδολογίας της έρευνας και το άλλο την ποσοτική ανάλυση εμπειρικών δεδομένων.

(401) Μεθοδολογία της έρευνας στις κοινωνικές επιστήμες, με έμφαση στην εκπαίδευση

Διδάσκουσες:
Γ. Κοντογιαννοπούλου-Πολυδωρίδη (Α-ΚΛ) δ' εξάμηνο
Θ. Δραγώνα (ΚΟ-Μ) δ' εξάμηνο
Θ. Δραγώνα (Ν-Ω) δ' εξάμηνο
Υποχρεωτικό στο Β' έτος

Παρουσίαση των βασικών μεθόδων και τεχνικών της έρευνας στις κοινωνικές επιστήμες και ειδικότερα στις επιστήμες

της αγωγής. Οι φοιτητές ολοκληρώνοντας το μάθημα θα έχουν κατανοήσει ότι η αποτελεσματική εφαρμογή των ερευνητικών μεθόδων προϋποθέτει όχι μόνο απαραίτητες γνώσεις για τις τεχνικές λεπτομέρειες που χαρακτηρίζουν τις μεθόδους, αλλά και θεωρητικές παραδοχές στις οποίες στηρίζονται η συγκρότηση των δεδομένων και η ερμηνεία των αποτελεσμάτων. Ειδικότερες θεματικές: η σχέση θεωρίας και εμπειρικής έρευνας, το σχέδιο έρευνας, οι μέθοδοι επιλογής του δείγματος, οι έννοιες της αξιοπιστίας και εγκυρότητας, οι βασικές μέθοδοι ποσοτικής μέτρησης των κοινωνικών φαινομένων (ερωτηματολόγιο, συστηματική παρατήρηση, ανάλυση περιεχομένου) και οι βασικές μέθοδοι ποιοτικής ανάλυσης (συνέντευξη, παρατήρηση, ανάλυση λόγου). Αναδεικνύεται η χρησιμότητα της ερευνητικής στρατηγικής που συνδυάζει ποσοτικές και ποιοτικές μεθόδους. Παραδείγματα αντλούνται από διάφορες κοινωνικές επιστήμες, κυρίως όμως από την εκπαιδευτική πραγματικότητα. Είναι υποχρεωτική η εκπόνηση εργασιών ερευνητικού περιεχομένου.

(403) Μεθοδολογία των επιστημών του ανθρώπου: στατιστική

Διδάσκων: Β. Γιαλαμάς (Α-Λ) γ' εξάμηνο
Β. Γιαλαμάς (Μ-Ω) δ' εξάμηνο
Υποχρεωτικό στο Β' έτος

Περιγραφική στατιστική (κατανομές συχνοτήτων, μέτρα κεντρικής θέσης, μέτρα μεταβλητότητας, συνάφεια, αξιολόγηση ατομικών περιπτώσεων). Εισαγωγή στην επαγωγική στατιστική (δειγματοληπτικές κατανομές, διαστήματα εμπιστοσύνης, έλεγχοι υποθέσεων για το μέσο όρο, ανάλυση συχνοτήτων με τη χι-τετράγωνο κατανομή).

(404) Ποιοτικές μέθοδοι έρευνας στην ψυχολογία με έμφαση στην παρατήρηση

στ' εξάμηνο
Προϋποθέτει την επιτυχή παρακολούθηση του μαθήματος 401 «Μεθοδολογία της έρευνας στις κοινωνικές επιστήμες, με έμφαση στην εκπαίδευση». Δεν θα διδαχθεί το ακαδημαϊκό έτος 2011-12.

Στο μάθημα αυτό παρουσιάζονται και συζητούνται οι παρακάτω θεματικές ενότητες:

- α. Το θεωρητικό υπόβαθρο της ποιοτικής έρευνας και η επίδρασή του στην επιστήμη της ψυχολογίας,
 - β. Ο σχεδιασμός και ο προγραμματισμός της ποιοτικής έρευνας,
 - γ. Τα είδη και οι μέθοδοι συλλογής των δεδομένων της ποιοτικής έρευνας (συνέντευξη, παρατήρηση, συμμετοχική παρατήρηση),
 - δ. Η ανάλυση των ποιοτικών δεδομένων (κυρίως αυτών που προκύπτουν από την παρατήρηση),
 - ε. Η ηθική και η δεοντολογία στην ποιοτική έρευνα.
- Επίσης, παρουσιάζεται εποπτικό υλικό με παραδείγματα ποιοτικής έρευνας (παρατήρησης) στην τάξη. Παράλληλα οι φοιτητές και οι φοιτήτριες ενθαρρύνονται στην εύρεση και στη μελέτη επιστημονικών άρθρων στα οποία παρουσιάζονται έρευνες ποιοτικής μεθοδολογίας, ενώ ταυτόχρονα εξασκούνται στη δημιουργία πρωτοκόλλων παρατήρησης που συζητούνται στην τάξη.

(405) Εθνογραφικές μέθοδοι έρευνας

στ' εξάμηνο
Δεν θα διδαχθεί το ακαδημαϊκό έτος 2011-12.

Το μάθημα αναλύει τις αρχές της επιτόπιας έρευνας, η οποία βασίζεται στη συμμετοχική παρατήρηση. Ιδιαίτερη έμφαση

δίδεται στη σχέση της μεθόδου αυτής με τον ανθρωπολογικό προβληματισμό για τη μελέτη του πολιτισμικά “μακρινού” και του πολιτισμικά “οικείου” από τη “σκοπιά του ιθαγενούς” και στη χρήση αυτής της μεθόδου στο πλαίσιο ερευνών με αντικείμενο την εκπαίδευση. Συγκεκριμένα θα αναλυθούν: Η ερευνητική διαδικασία και οι σχέσεις του/της ερευνητή/ριας με τους/τις ερευνώμενους/ες: ο τρόπος με τον οποίο τα παραπάνω επιδρούν πάνω στα ερευνητικά δεδομένα. Με ποιο τρόπο συνδυάζεται, από τη μια η ενσωμάτωση του/της ερευνητή/ριας στο πεδίο της έρευνας, από την άλλη η αποστασιοποίησή του από τη διαδικασία συμμετοχής στο υπό έρευνα πεδίο και συνολικότερα από το ίδιο το αντικείμενο της μελέτης. Οι μέθοδοι καταγραφής των εθνογραφικών σημειώσεων και του ημερολογίου της έρευνας. Η θέση και ο ρόλος του “αναστοχασμού” στην εθνογραφική έρευνα.

(406) Μεθοδολογίες ανάγνωσης επιστημονικών κειμένων (σεμινάριο)

Διδάσκουσα: Δ. Μακρυνιώτη δ' εξάμηνο

Με αφητηρία τα “εμπόδια” που συνήθως συναντούν οι φοιτητές και οι φοιτήτριες όταν καλούνται να διαβάσουν επιστημονικά κείμενα και να γράψουν μια εργασία, το μάθημα έχει στόχο να αποσαφηνίσει τη διαφορά ανάμεσα στην αποκαλούμενη κοινή λογική και την επιστημονική σκέψη και να εξοικειώσει τους φοιτητές/τριες με τα επιστημονικά κείμενα αναδεικνύοντας τους όρους συγκρότησής τους. Με εργαλεία πρωτότυπα κείμενα από το χώρο της κοινωνιολογίας το μάθημα εντάσσει τα κείμενα στην ευρύτερη θεωρητική προβληματική στην οποία ανήκουν, αναζητά τις σχέσεις μεταξύ των κειμένων, το επιχείρημα και τους τρόπους διατύπωσης και υποστήριξής του, τα “ουσιώδη” και τα “επουσιώδη” σημεία τους έτσι ώστε να εγκαταστήσει μια

ενεργητική σχέση με την ανάγνωση και τη γραφή, σχέση η οποία δεν θα υποστηρίζεται από το φόβο μπροστά στην αυθεντία και τη μοναδική αλήθεια του επιστημονικού κειμένου, αλλά θα προάγει τη δυνατότητα πολλαπλών κριτικών αναγνώσεων. Η αξιολόγηση του μαθήματος γίνεται με μικρές ομαδικές εργασίες και μια τελική ατομική εργασία. Χρήσιμη θα ήταν η συνεχής παρακολούθηση.

Ενότητα 5. Θετικές Επιστήμες

Εισαγωγή σε βασικές αρχές και θεωρίες των θετικών επιστημών, κυρίως της Βιολογίας, της Φυσικής και των Μαθηματικών, στην εξέλιξη των βασικών τους εννοιών και στη σχέση τους με ζητήματα εκπαίδευσης και διδακτικής. Περιλαμβάνονται επίσης μαθήματα που αφορούν την πληροφορική και τη χρήση Νέων Τεχνολογιών στην εκπαίδευση. Υποχρεωτικό είναι το μάθημα «Εισαγωγή στις Βιολογικές Επιστήμες», το οποίο λειτουργεί ως συνδετικός κρίκος μεταξύ θετικών επιστημών και επιστημών του ανθρώπου.

(501) Εξέλιξη των ιδεών στις φυσικές επιστήμες

Διδάσκων: Β. Τσελφές δ' εξάμηνο

Το μάθημα θέτει ως βασικό σκοπό την εξοικείωση με κάποιες από τις “όψεις του φυσικού κόσμου” που προτείνονται από τις φυσικές-εργαστηριακές επιστήμες τους τελευταίους πέντε αιώνες. Χρησιμοποιούνται θέματα από ενότητες της κλασικής επιστήμης, των οποίων η διαπραγμάτευση στηρίζεται σε ιστορικές αναπλαισιώσεις και εστιάζεται:

α. Στην κατανόηση διάφορων επιστημονικών όψεων του κόσμου σε σχέση με το πολιτιστικό πλαίσιο εντός του οποίου εμφανίστηκαν οι όψεις αυτές.

β. Στην αναγνώριση της σχέσης των επιστημονικών όψεων για τον κόσμο με τις σύγχρονες τοπικές κουλτούρες, μέσα στις οποίες διαχέονται.

γ. Στη διάγνωση των προσωπικών όψεων για τον κόσμο που διαθέτουν/χρησιμοποιούν οι φοιτητές/τριες και στην ανάδειξη της σχέσης των όψεων αυτών με τις προσωπικές τους αξίες, πεποιθήσεις και δεσμεύσεις.

(502) Έννοιες φυσικών επιστημών

Διδάσκων: Β. Τσελφές

α΄ εξάμηνο

Το μάθημα θέτει ως βασικό σκοπό την εξοικείωση με τις αναπαραστάσεις που χρησιμοποιούν τα παιδιά στις συζητήσεις τους για το “φυσικό κόσμο” καθώς και στις παρεμβάσεις τους πάνω σε αυτόν. Οι αναπαραστάσεις αυτές συσχετίζονται με τις έννοιες που προτείνονται από τις φυσικές επιστήμες για τις αντίστοιχες περιγραφές και παρεμβάσεις.

Χρησιμοποιούνται θέματα σχετικά με ενότητες της Φυσικής και της Χημείας. Η διαπραγμάτευσή τους πραγματοποιείται στο πλαίσιο των ευρημάτων της διδακτικής των φυσικών επιστημών. Έμφαση δίνεται, αφενός στην κοινωνική διάσταση της δόμησης των αναπαραστάσεων και αφετέρου στους περιορισμούς που εισάγονται όταν οι αναπαραστάσεις χρησιμοποιούνται για να παρέμβουν τα παιδιά στο φυσικό κόσμο.

(503) Κατασκευή εννοιών στις φυσικές επιστήμες (εργαστήριο)

Διδάσκων: Β. Τσελφές

στ΄ εξάμηνο

Περιορισμένος αριθμός φοιτητών και υποχρεωτική παρακολούθηση. Συνιστάται η επιτυχής παρακολούθηση του μαθήματος 502 «Έννοιες φυσικών επιστημών».

Το μάθημα θέτει ως βασικό σκοπό την εξοικείωση με τις διαδικασίες κατασκευής εννοιών στις εργαστηριακές φυσικές επιστήμες. Περιλαμβάνει δώδεκα τρίωρες εργαστηριακές ασκήσεις και δύο τρίωρες διαλέξεις/συζητήσεις (μία εισαγωγική και μία καταληκτική). Οι εργαστηριακές ασκήσεις συντίθενται από “ασθενώς” καθοδηγούμενες παρεμβάσεις των φοιτητών/τριών πάνω σε “κομμάτια” του υλικού κόσμου του εργαστηρίου και από αναδραστικές συζητήσεις γύρω από τα ερωτήματα και τις απαντήσεις που σχετίζονται με τις παρεμβάσεις αυτές.

(5K1) Θεατρικές εφαρμογές και διδακτική της φυσικής (εργαστήριο)

Διδάσκοντες: Β. Τσελφές, Α. Παρούση

ε΄ εξάμηνο

Περιορισμένος αριθμός φοιτητών και υποχρεωτική παρακολούθηση. Συνιστάται οι φοιτητές να έχουν περάσει το μάθημα 502 «Έννοιες φυσικών επιστημών και ένα μάθημα από την ενότητα θεατρικής έκφρασης».

Προσοχή: *Το μάθημα έχει 6 δ.μ. και προσφέρει 3 δ.μ. στην ενότητα 5 και 3 δ.μ. στην ενότητα 6. Η δήλωση πρέπει να γίνει και στις δύο ενότητες.*

Το θέατρο με κούκλες ως θεατρική τέχνη είναι ένας πολυσήμαντος χώρος διαχείρισης της γλώσσας, της κίνησης, της εικόνας, της

μουσικής και της σκηνικής τέχνης. Ένα σημαντικό όμως μέρος της διαχείρισης αυτής μπορεί να στηριχτεί σε έννοιες και πρακτικές των φυσικών επιστημών (φύση και διαχείριση του φωτός, κατασκευή ειδώλων, ερμηνείες σχετικών φαινομένων κ.λπ.). Ταυτόχρονα, οι δραστηριότητες που σχετίζονται με το κουκλοθέατρο μπορούν να μετασχηματιστούν σε ένα ικανοποιητικό ανάλογο των εργαστηριακών επιστημονικών δραστηριοτήτων, όπου το υποκείμενο εναλλάσσει ρόλους: επιχειρεί μια επαναλαμβανόμενη μετατόπιση από τη θέση του θεατή/παρατηρητή (που αναπαριστά, προβλέπει και ερμηνεύει τα “γεγονότα”), στη θέση του χειριστή (που παρεμβαίνει και τα “υλοποιεί”), αλλά και αντίστροφα. Τέλος, τα φυσικά γεγονότα, όπως αναπαρίστανται τουλάχιστον μέσα από τα πειράματα επίδειξης, αποτελούν θεατρικά γεγονότα ενός θεάτρου αντικειμένων.

Σκοπός του μαθήματος είναι η διερεύνηση και η καταγραφή διαφορετικών τρόπων χρήσης του κουκλοθέατρου ως αυτόνομης θεατρικής έκφρασης και, ταυτόχρονα, ως μέσου διδασκαλίας ιδεών και πρακτικών των φυσικών επιστημών στην προσχολική ηλικία.

Το περιεχόμενο του μαθήματος συγκροτείται από δύο ενότητες:

Παρουσίαση και ανάλυση διαφορετικών θεατρικών εκφράσεων. Αναπαράσταση και “κατασκευή” φυσικών φαινομένων: επιστημονική και διδακτική διάσταση (μελέτη αυθεντικών επιστημονικών κειμένων, εργαστηριακές δραστηριότητες κ.λπ.). Οι φοιτητές/τριες σχεδιάζουν και εφαρμόζουν εκπαιδευτικές δραστηριότητες για παιδιά προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας. Στο πλαίσιο αυτό καλούνται να διαχειριστούν το υλικό τους κάτω από τις προϋποθέσεις που θέτουν τόσο οι επιστημονικές υποθέσεις και πρακτικές της επιστήμης όσο και οι αρχές και οι υποθέσεις της αισθητικής και της διδακτικής.

Το μάθημα αξιολογείται μέσα από τη δημόσια παρουσίαση της δουλειάς των φοιτητών/τριών.

(504) Λογικο-μαθηματικές σχέσεις και αριθμητικές έννοιες στην προσχολική εκπαίδευση

Διδάσκων: Δ. Χασάπης

γ΄ εξάμηνο

Μετονομασία του μαθήματος «Η ανάπτυξη της μαθηματικής σκέψης και σύγχρονες τάσεις έρευνας στη μαθηματική παιδεία». Συνιστάται να έχει προηγηθεί η παρακολούθηση του μαθήματος 205 «Γνωστική ανάπτυξη του παιδιού και του εφήβου. Η θεωρία του Jean Piaget».

Θεμελιώδεις λογικές και μαθηματικές σχέσεις. Βασικά χαρακτηριστικά της λογικής σκέψης. Χαρακτηριστικά, οργάνωση και συμβολική έκφραση των μαθηματικών εννοιών. Σχέση μαθηματικών εννοιών και υλικής πραγματικότητας. Οι έννοιες του αριθμού. Η ιδιοποίηση των εννοιών του αριθμού από τα παιδιά. Απαρίθμηση, διάταξη και μέτρηση. Συστήματα συμβολικών παραστάσεων και γλωσσικές εκφράσεις των αριθμών. Οι αριθμητικές πράξεις και η αντιστοιχισή τους σε καταστάσεις της πραγματικότητας. Κλάσματα. Οι διαδοχικές επεκτάσεις της έννοιας του αριθμού (ακέραιος, ρητός - δεκαδικός αριθμός).

(509) Θέματα ιστορίας και φιλοσοφίας των μαθηματικών

Διδάσκων: Δ. Χασάπης

ε΄ εξάμηνο

Η παρακολούθηση του μαθήματος είναι αναγκαία.

Δεν θα διδαχθεί το ακαδημαϊκό έτος 2011-12.

Στο μάθημα παρουσιάζεται η ιστορική εξέλιξη και τα φιλοσοφικά ερωτήματα των ακόλουθων θεμελιωδών μαθηματικών εννοιών και μεθόδων: αριθμός και αριθμητικά συστήματα, το διακριτό και το συνεχές, το μηδέν και το άπειρο, η ισότητα και η εξίσωση, η γεωμετρία και οι γεωμετρίες, η πιθανότητα και η στατιστική, η απόδειξη, η αξιωματικοποίηση και η θεμελίωση των μαθηματικών.

(510) Χωρικές σχέσεις και γεωμετρικές έννοιες στην προσχολική εκπαίδευση

Διδάσκων: Δ. Χασάπης

ε΄ εξάμηνο

Έννοιες και σχέσεις του χώρου. Τοπολογικές και προβολικές σχέσεις στο χώρο. Ευκλείδειος χώρος και γεωμετρικές έννοιες. Σχέσεις ευθειών στο χώρο (κάθετες και παράλληλες ευθείες, γωνίες). Γεωμετρικά σχήματα και μεγέθη δύο και τριών διαστάσεων. Κανονικότητες, συμμετρίες και μετασχηματισμοί στο χώρο. Η κατανόηση των γεωμετρικών εννοιών από τα παιδιά και η ανάπτυξη της χωρικής και γεωμετρικής σκέψης. Η οπτικοποιημένη σκέψη.

(511) Υλικά και δραστηριότητες διδασκαλίας μαθηματικών

Διδάσκων: Δ. Χασάπης

στ΄ εξάμηνο

Η παρακολούθηση του μαθήματος είναι αναγκαία.

Δεν θα διδαχθεί το ακαδημαϊκό έτος 2011-12.

Η προσέγγιση των διδακτικών υλικών ως φορέων μαθηματικών εννοιών (υλικά διδασκαλίας μαθηματικών των Μοντεσσόρι, Κιζινέρ-Γκατένιο, Στερν). Η προσέγγιση των δραστηριοτήτων με τα διδακτικά υλικά ως γενεσιουργός διαδικασία συγκρότησης μαθηματικών εννοιών (υλικά διδασκαλίας μαθηματικών των Ντιένς). Υλικά και παιχνίδια βιομηχανικής κατασκευής για τη διδασκαλία των μαθηματικών (Lego, Unifix). Παραδοσιακά και επινοημένα εκπαιδευτικά παιχνίδια στη διδασκαλία των μαθηματικών. Νοητικές ασκήσεις και κινητικές δραστηριότητες στη διδασκαλία των μαθηματικών. Η χρήση των υπολογιστών στη διδασκαλία μαθηματικών εννοιών. Επιστημολογικές,

σημειολογικές και διδακτικές ενστάσεις για τη χρήση διδακτικών υλικών στη διδασκαλία των μαθηματικών.

(505) Εισαγωγή στην πληροφορική

Διδάσκοντες: Β. Γιαλαμάς και Δ. Μάνεσης

(Α-Λ) α΄ εξάμηνο

(Μ-Ω) β΄ εξάμηνο

Εισαγωγή στη χρήση και τον προγραμματισμό Ηλεκτρονικού Υπολογιστή (Η/Υ) και πρακτική εξάσκηση στα εξής προγράμματα εφαρμογών: Βασικές έννοιες πληροφορικής, Λειτουργικό Σύστημα WINDOWS XP, Επεξεργαστής κειμένου Microsoft Word XP, Λογιστικά φύλλα Microsoft Excel XP, Παρουσιάσεις Microsoft PowerPoint XP, Εφαρμογές Διαδικτύου (Φυλλομετρητής Internet Explorer, Αναζήτηση Πληροφοριών, Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο).

(506) Εισαγωγή στη χρήση των νέων τεχνολογιών στην εκπαίδευση

Διδάσκοντες: Β. Γιαλαμάς

β΄ εξάμηνο

(σε συνεργασία με την Κ. Νικολοπούλου)

Οι νέες τεχνολογίες (ή Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών - ΤΠΕ) στην εκπαίδευση αποτελούν αντικείμενο ενός διεπιστημονικού κλάδου, ο οποίος πραγματεύεται όχι τόσο αυτές τις τεχνολογίες καθεαυτές, αλλά την ίδια τη μάθηση. Σκοπός του μαθήματος είναι να εισαγάγει τους/τις φοιτητές/τριες σε βασικά ζητήματα χρήσης και αξιοποίησης των νέων τεχνολογιών στην εκπαιδευτική διαδικασία. Στο θεωρητικό σκέλος εξετάζονται οι εκπαιδευτικές λειτουργίες του ηλεκτρονικού υπολογιστή, με έμφαση στη χρήση του ως διδακτικού μέσου, ως γνωστικού εργαλείου και ως πηγής πληροφορίας. Θίγονται επίσης οι εξής

θεματικές: Θεωρίες μάθησης και υπολογιστές: συμπεριφορισμός, εποικοδομητισμός (Πιαζέ, Βυγκότσκι, Μπρούνερ) και γνωστική προσέγγιση της επεξεργασίας των πληροφοριών. Συνεργατική μάθηση και υπολογιστές. Ο υπολογιστής και οι παιδαγωγικές του χρήσεις. Αξιολόγηση εκπαιδευτικού λογισμικού. Το διαδίκτυο στην εκπαίδευση. Οι ΤΠΕ στην ελληνική εκπαίδευση και η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών. ΤΠΕ και άτομα με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Φύλο και ΤΠΕ στην εκπαίδευση. Το εργαστήριο του μαθήματος εστιάζεται στη χρήση του διαδικτύου (χρήση διαδεδομένων μηχανών αναζήτησης, αναζήτηση επιστημονικής βιβλιογραφίας) και στο σχεδιασμό και την παρουσίαση απλών δραστηριοτήτων με εκπαιδευτικό λογισμικό.

(512) Αξιοποίηση των τεχνολογιών της πληροφορίας και των επικοινωνιών στην προσχολική εκπαίδευση

Διδάσκοντες: Β. Γιαλαμάς

ζ΄ εξάμηνο

(σε συνεργασία με την Κ. Νικολοπούλου)

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με θεωρητικά και πρακτικά ζητήματα αναφορικά με την ένταξη, χρήση και αξιοποίηση των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών (ΤΠΕ) στην προσχολική εκπαίδευση. Θίγονται οι εξής θεματικές: Εκπαιδευτικές λειτουργίες του ηλεκτρονικού υπολογιστή. Θεωρίες μάθησης και εφαρμογές των ΤΠΕ στην εκπαίδευση. Επιχειρηματολογία (υπέρ και ενάντια) της χρήσης υπολογιστή από νήπια. Βασικές προϋποθέσεις για την υποστήριξη-εμπλουτισμό της μάθησης των νηπίων με τη χρήση του υπολογιστή. Οι ΤΠΕ στο αναλυτικό πρόγραμμα του νηπιαγωγείου. Ζητήματα σχετικά με το εκπαιδευτικό λογισμικό για την προσχολική ηλικία (κατηγοριοποίηση, χαρακτηριστικά καταλληλότητας, αξιολόγηση). Εκπαίδευση-επιμόρφωση

και στάσεις των νηπιαγωγών στις ΤΠΕ. Ερευνητικά δεδομένα σχετικά με τη χρήση των ΤΠΕ από νήπια σε τυπικά εκπαιδευτικά περιβάλλοντα (αφορούν στη γνωστική και κοινωνικο-συναισθηματική ανάπτυξη, τη λεπτή κινητικότητα, το φύλο, την ειδική αγωγή και την υποστήριξη-διαμεσολάβηση των νηπιαγωγών ή των ενηλίκων). Αποτελέσματα ερευνών σχετικά με τη χρήση των ΤΠΕ από νήπια στο σπίτι και ζητήματα προστασίας των παιδιών. Το εργαστήριο του μαθήματος εστιάζει στην παιδαγωγική αξιοποίηση των ΤΠΕ στην προσχολική εκπαίδευση (π.χ. σχεδιασμός εκπαιδευτικού σεναρίου) και στην αξιολόγηση εκπαιδευτικών λογισμικών προσχολικής ηλικίας με χρήση ερωτηματολογίων αξιολόγησης.

(508) Εισαγωγή στις βιολογικές επιστήμες

Διδάσκων: Κ. Αθανασίου (Α-Λ) και (Μ-Ω)

α΄ εξάμηνο

(2 τμήματα)

Υποχρεωτικό στο Α΄ έτος

Το μάθημα αυτό απευθύνεται στους φοιτητές και στις φοιτήτριες των Παιδαγωγικών Τμημάτων και αποτελεί μια εισαγωγή στις βιολογικές επιστήμες.

Για το σχεδιασμό ενός τέτοιου μαθήματος πάρθηκαν υπ΄ όψιν τα εξής:

1. Το μάθημα αυτό θα παρακολουθήσουν φοιτητές/τριες για τους οποίους η Βιολογία δεν είναι το βασικότερο αντικείμενο ενασχόλησης, αλλά ένα βοηθητικό εργαλείο για την κατανόηση άλλων γνωστικών αντικειμένων. Τέτοια λ.χ. είναι οι Περιβαλλοντικές Επιστήμες και η Οικολογία, η Αγωγή Υγείας, η Ειδική Αγωγή, οι Επιστήμες του ανθρώπου κ.λπ.
2. Πολλά επί μέρους κεφάλαια, από τα θέματα των Βιολογικών Επιστημών, αποτελούν για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες

των Παιδαγωγικών Τμημάτων, αντικείμενα της μελλοντικής τους διδασκαλίας. Το στοιχείο αυτό ήταν αρκετά καθοριστικό στην επιλογή των κεφαλαίων της Συστηματικής Κατάταξης των Οργανισμών, καθώς και της Εξέλιξης.

- Υπάρχουν ανοιχτά ή εξειδικευμένα ζητήματα των Επιστημών της Αγωγής τα οποία προϋποθέτουν την εξοικείωση του/της φοιτητή/τριας με βασικές γνώσεις Βιολογίας ή Γενετικής. Η ανάγκη αυτή ήταν που υπαγόρευσε την υπαγωγή στην παρούσα ύλη των κεφαλαίων της Γενετικής του Κυττάρου, της Κληρονομικότητας και του ΝΣ. Έτσι, μετά την εμπέδωση της ύλης των ενότητων αυτών, ο σπουδαστής και η σπουδάστρια της Παιδαγωγικής Επιστήμης θα είναι σε θέση να κατανοήσει ευκολότερα ζητήματα όπως το αν η εξυπνάδα και η συμπεριφορά σχετίζονται περισσότερο με το περιβάλλον ή με την κληρονομικότητα, καθώς επίσης και αν οι γονιδιακές ή οι χρωμοσωμικές βλάβες σχετίζονται με τις ικανότητες μάθησης του παιδιού (σημαντική περιοχή ενδιαφέροντος της Ειδικής Αγωγής), κ.ο.κ.

(507) Διδακτική της βιολογίας και θέματα βιοηθικής

Διδάσκων: Κ. Αθανασίου η' εξάμηνο
Δεν θα διδαχθεί το ακαδημαϊκό έτος 2011-12.
Μετονομασία του μαθήματος «Ειδικά θέματα βιολογίας, βιολογία και κοινωνία». Απαιτείται οι φοιτητές να έχουν περάσει το μάθημα 508 «Εισαγωγή στις βιολογικές επιστήμες».

- Γενικά για τη διδακτική της Βιολογίας.
- Χάρτες εννοιών στη Βιολογία και στην Περιβαλλοντική Εκπαίδευση.
- Διδακτικά μοντέλα στις Βιολογικές Επιστήμες: Εποικοδομητισμός, Ανακαλυπτική Μέθοδος.

- Εισαγωγή στις μεθόδους διερεύνησης των ιδεών των μαθητών/τριών στη Βιολογία: (α) ερωτηματολογία, (β) συνεντεύξεις, (γ) χάρτες εννοιών.
- Χρήση της Ιστορίας της Βιολογίας ως διδακτικού εργαλείου στη διδακτική. Ένα παράδειγμα εφαρμογής στη διδασκαλία της έννοιας του DNA και του Γενετικού Κώδικα.
- Εναλλακτικές απόψεις μαθητών για διάφορες ενότητες των Βιολογικών Επιστημών (Έννοια του Ζώου, Έννοια Ποικιλότητας. Έννοιες Γενετικής: Κληρονομικότητα, Γονίδιο, σύνθεση πρωτεϊνών. Έννοιες Εξέλιξης, Φυσικής Επιλογής. Μενδελισμός).
- Διδακτικές παρεμβάσεις με τη βοήθεια νέων τεχνολογιών ή εργαστηρίου: (α) στη Γενετική, (β) στην Εξέλιξη.
- Σύγχρονα Θέματα Βιοηθικής που κάνουν την εμφάνισή τους με την ανάπτυξη των ΝΤ στις Βιολογικές Επιστήμες: περίπτωση γενετικά τροποποιημένων τροφών, βλαστοκύτταρα, γονιδιακή θεραπεία, κλωνοποίηση, κ.λπ.

(513) Εξέλιξη του νευρικού συστήματος: Σύγχρονες προσεγγίσεις

Διδάσκων: Κ. Αθανασίου η' εξάμηνο

Το μάθημα είναι αφιερωμένο στη μελέτη της εξέλιξης του νευρικού συστήματος. Ο σκοπός του μαθήματος είναι διττός: 1) Προσβλέπει στο να αντιληφθούν οι φοιτητές/τριες μέσα από τη σύγκριση των νευρικών συστημάτων διαφόρων οργανισμών, από τα πρωτόζωα μέχρι τον άνθρωπο, ότι η ιστορία της ζωής είναι ενιαία, αριθμεί αρκετά εκατομμύρια χρόνια και ότι εξελίχτηκε σταδιακά ακολουθώντας μια πορεία που θυμίζει κάτι σαν δέντρο της ζωής. 2) Αποβλέπει στο να πάρουν μια ιδέα οι φοιτητές/τριες για όλα αυτά που συντελούνται στην έρευνα του νευρικού συστήματος του ανθρώπου και θεωρούνται ως μία επανάσταση

στην πορεία των γνώσεών μας για το πώς σχηματίζεται και λειτουργεί η ανθρώπινη μνήμη και γνώση, με τα μάτια των νευροβιολόγων. Παράλληλα, γίνεται μια προσπάθεια, εξοικείωσης των φοιτητών με τις μεθόδους της Ανακαλυπτικής Μεθόδου διδασκαλίας, καθώς και με τη χρήση των Νέων Τεχνολογιών.

Οι επιμέρους ενότητες του μαθήματος είναι οι εξής:

- Γίνεται μια εισαγωγή στη δομή και λειτουργία του ΝΣ του ανθρώπου. Περιγράφεται η δομή ενός νευρικού κυττάρου, η φύση του νευρικού μηνύματος και η δομή και λειτουργία των συνάψεων. Ακολουθεί η περιγραφή του ΚΝΣ.
- Εξετάζεται και συγκρίνεται η βασική δομή του ΝΣ ενός πρωτόζωου, ενός σκυφόζωου (Μέδουσα), του γαιοσκώληκα και του μαλάκιου *Arlysia*. Σχολιάζεται η εξελικτική πορεία που άρχισε από τους μονοκύτταρους οργανισμούς, πέρασε στους πολυκύτταρους και πώς από την ακτινωτή συμμετρία η ιστορία της ζωής πέρασε στην αμφίπλευρη συμμετρία και την κεφαλοποίηση.
- Γίνεται μια ανασκόπηση του ΝΣ των σπονδυλωτών και συγκρίνεται η εξελικτική πορεία και η δομή του εγκεφάλου τους, αφενός από τα ψάρια στα θηλαστικά και στη συνέχεια από τα υπόλοιπα θηλαστικά στον άνθρωπο.
- Συζητάμε τα πειράματα του Καντέλ και τις ανακαλύψεις του σχετικά με το πώς η αποτελεσματικότητα των συνάψεων μπορεί να διαμορφωθεί, ποιοι είναι οι μοριακοί μηχανισμοί που απαιτούνται γι' αυτό και πώς οι αλλαγές στη λειτουργία των συνάψεων είναι καθοριστικής σημασίας για τη μάθηση και τη μνήμη.

Ενότητα 6. Αγωγή στις Τέχνες

Στην ενότητα αυτή επιδιώκεται η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τη χρήση των τεχνών στο χώρο της εκπαίδευσης τόσο ως εργαλείου όσο και ως αντικείμενου μάθησης. Αναγκαία προϋπόθεση γι' αυτό αποτελεί και η θεωρητική κατάρτιση στις σχετικές τέχνες.

Είναι υποχρεωτική η επιλογή τριών μαθημάτων, ένα από το χώρο της μουσικής και κινητικής αγωγής, ένα σχετικό με τις εικαστικές τέχνες και ένα με το θέατρο-κουκλοθέατρο.

Πιο αναλυτικά, στα μαθήματα παρέχονται καταρχάς οι θεωρητικές βάσεις της μουσικής και της κινητικής αγωγής, αναλύονται τα βασικά στοιχεία των μουσικο-κινητικών παιχνιδιών, διδάσκονται πρώτες μορφές αυτοσχεδιασμού και εξετάζονται οι αρχές της διδακτικής της μουσικής σε παιδιά. Παράλληλα γίνεται βιωματική προσέγγιση του τραγουδιού, της χρήσης μουσικών οργάνων καθώς και της κατασκευής μουσικών οργάνων με απλά υλικά.

Τα μαθήματα της εικαστικής αγωγής αποτελούνται από δύο ενότητες: αυτήν της γενικότερης εξοικείωσης με τις βασικές έννοιες και τεχνικές των εικαστικών τεχνών και αυτήν της διδακτικής τους ως επιστημονικού κλάδου. Η κάθε μία από τις ενότητες συνδυάζει τη θεωρητική με την πρακτική διάσταση του αντικειμένου της. Η θεωρητική μελέτη της Ιστορίας των εικαστικών τεχνών συνοδεύεται από την προσωπική εμπειρία της καλλιτεχνικής δημιουργίας που προσφέρεται στο Εικαστικό Εργαστήριο. Η εξέταση των βασικών παραμέτρων της Διδακτικής των εικαστικών τεχνών, καθώς και οι σύγχρονες προσεγγίσεις του ρόλου της τέχνης στην εκπαίδευση συνοδεύονται από την εξάσκηση σε καλλιτεχνικές δραστηριότητες κατάλληλες για εφαρμογή στην προσχολική ηλικία (Εφαρμογές στην Διδακτική των Εικαστικών Τεχνών).

Τα μαθήματα θεατρικής αγωγής αποσκοπούν στην εξοικείωση με το θέατρο σε θεωρητικό και πρακτικό επίπεδο. Η θεατρική πράξη

ως μέσο καλλιέργειας αποσκοπεί στην απόκτηση γνώσεων, αλλά και στην απόκτηση της ικανότητας να χρησιμοποιηθούν στην πράξη οι δεξιότητες που αποκτήθηκαν, τόσο για τη δημιουργία θεατρικών δρωμένων στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού προγράμματος όσο και στην ίδια την εκπαιδευτική διαδικασία. Επιπλέον αποσκοπεί να ενεργοποιήσουν οι φοιτητές/τριες τις γνώσεις και τις δυνατότητές τους σε όλα τα επίπεδα και μέσα από τη συνειδητοποίηση των δυνάμεών τους να ασκηθούν σωματικά, ψυχικά και πνευματικά.

(601) Θεωρίες μουσικής και κινητικής αγωγής

Διδάσκων: Ν. Τσαφταρίδης

α΄ εξάμηνο

Η μουσική και κινητική αγωγή ως μέσο αισθητικής καλλιέργειας και έκφρασης συναισθημάτων. Ιστορικά στοιχεία για τη Μουσική και Κινητική (Μ.Κ.): πού ανιχνεύονται οι ρίζες της, με ποιο τρόπο εμφανίζεται, και ποιος ο ρόλος της, εξέλιξη και οπισθοχωρήσεις. Η εκ νέου ανακάλυψη της Μ.Κ. στις αρχές του 20ού αιώνα. Οι μεγάλοι μουσικοπαιδαγωγοί και η φιλοσοφία τους. Ρυθμός, λόγος, μελωδία, κίνηση και η έννοια της “στοιχειοδομικής” (elementar) μουσικής. Ο ήχος και τα βασικά στοιχεία της μουσικής μέσα από τα μουσικά και κινητικά παιχνίδια. Απλές κυκλικές φόρμες (rondo), επίμονο βάσιμο (basso ostinato) και ο αυτοσχεδιασμός στη σύνθεση μουσικοκινητικού έργου.

(602) Κατασκευές μουσικών οργάνων

Διδάσκων: Ν. Τσαφταρίδης

γ΄ εξάμηνο

Κατάταξη των μουσικών οργάνων. Βασικές γνώσεις για την παραγωγή του ήχου στα μουσικά όργανα. Απλές κατασκευές μουσικών οργάνων με “φτωχά” υλικά όπως κουτιά από

αναψυκτικά, πλαστικά ποτήρια, χάνδρες, κομμάτια από ξύλο, φύλλα, όστρακα. Ρυθμικά και μελωδικά παιχνίδια με χρήση των ιδιοκατασκευασμένων οργάνων.

(603) Μουσική και κινητική αγωγή: εφαρμογές στην προσχολική και πρώτη σχολική ηλικία

Διδάσκων: Ν. Τσαφταρίδης

β΄ εξάμηνο

Συνιστάται να έχει προηγηθεί το μάθημα 601 «Θεωρίες μουσικής και κινητικής αγωγής».

Η πρακτική εφαρμογή της Μουσικής και Κινητικής στις μικρές ηλικίες και ιδιαίτερα στο χώρο του νηπιαγωγείου. Φωνητικές δυνατότητες των νηπίων, όργανα και δυνατότητες χρήσης από αυτά. Ο αυτοσχεδιασμός, οι απλές φόρμες μουσικής, τα μουσικά παιχνίδια και οι ηχοϊστορίες ως κύτταρα της μουσικής πράξης και της αισθητικής αγωγής. Παραδοσιακά και σύγχρονα τραγούδια που μπορούν να τραγουδηθούν από παιδιά. Η δυναμική της ομάδας.

(604) Δημιουργικές μουσικές δραστηριότητες: η χρήση μικρών μελωδικών οργάνων

ε΄ εξάμηνο

Περιορισμένος αριθμός 60 φοιτητών/τριών και υποχρεωτική παρακολούθηση.

Δεν θα διδαχθεί το ακαδημαϊκό έτος 2011-12.

«Η μουσική είναι πολύ σημαντική υπόθεση για να την αφήσουμε στους μουσικούς», τονίζει ο Christopher Small και στόχος του μαθήματος αυτού είναι να θέσει τις βάσεις για τη δημιουργική χρήση των βασικών οργάνων της ορχήστρας Orff, μέσα από

τον αυτοσχεδιασμό και τη σύνθεση (αυτοσχεδιασμοί πάνω σε διαφορετικά μουσικά μέτρα, η χρήση του θορύβου, ανάπτυξη τρόπων αρμονικής και ρυθμικής συνοδείας, συνεργατική σύνθεση μικρών μουσικών κομματιών). Θα εξετάσουμε επίσης τη λειτουργία του αυτοσχεδιασμού και της σύνθεσης στο πλαίσιο του κινήματος της δημιουργικής μουσικής παιδαγωγικής, καθώς και σε σύγχρονες μουσικοπαιδαγωγικές ερευνητικές εργασίες. Το μάθημα εξερευνά τρόπους με τους οποίους η ουσιαστική ενασχόληση με τη σύνθεση και τον αυτοσχεδιασμό από τα αρχικά ακόμα στάδια της εκπαίδευσης όλων των παιδιών μπορεί να καταστεί μέσο (α) κατανόησης μουσικών εννοιών, (β) ανάπτυξης της μουσικής δημιουργικότητας, της προσωπικής μουσικής φωνής των παιδιών, και (γ) δημιουργίας μιας σχέσης με τη μουσική, η οποία να βασίζεται στην αυτόνομη μουσική σκέψη, στην κριτική κατανόηση εννοιών, και στο προσωπικό βίωμα της δημιουργίας μουσικής. Η δημιουργική συνεισφορά των φοιτητών/τριών στην τελική έκβαση του μαθήματος είναι καίριας σημασίας, καθώς το μάθημα συνδυάζει τη θεωρητική αναζήτηση και την πρακτική άσκηση.

(605) Κατασκευή μουσικών οργάνων και μουσικά ιδιώματα (σεμινάριο)

Διδάσκων: Ν. Τσαφταρίδης

δ΄ εξάμηνο

Συνιστάται να έχει προηγηθεί το μάθημα 602 «Κατασκευή μουσικών οργάνων», επειδή απαιτείται η γνώση των διαδικασιών, μεθόδων και υλικών του συγκεκριμένου μαθήματος.

Η κάθε περιοχή, αλλά και η κάθε εποχή, σηματοδοτούνται από συγκεκριμένα μουσικά ιδιώματα. Ένας από τους παράγοντες διαμόρφωσής τους είναι και τα μουσικά όργανα. Διερευνώνται διάφορα ιδιώματα μέσω της κατασκευής του αντίστοιχου

μουσικού οργάνου. Η αφαιρετική κατασκευή γίνεται αφορμή γνωριμίας μέσω συμμετοχής σε ένα μουσικό δρώμενο (ακούγοντας, παίζοντας και τραγουδώντας) τα είδη μουσικής που επιλέγονται με βάση τα προσωπικά μας ενδιαφέροντα και αναζητήσεις. Η προσέγγιση είναι παιδαγωγική με διαπολιτισμικές διαστάσεις.

(606) Κρουστά μουσικά όργανα και ηχογόνες πηγές. Μια παιδαγωγική προσέγγιση της μουσικής (εργαστήριο)

Διδάσκων: Ν. Τσαφταρίδης

ζ΄ εξάμηνο

Απαιτείται οι φοιτητές/ριες να έχουν περάσει τα μαθήματα 601 «Θεωρίες μουσικής και κινητικής αγωγής» και 602 «Κατασκευές μουσικών οργάνων». Η παρακολούθηση είναι υποχρεωτική. Περιορισμένος αριθμός (30 φοιτητές/ριες).

Εξερεύνηση σε βάθος των δυνατοτήτων των κρουστών μουσικών οργάνων, τα οποία έχουν κατασκευαστεί σε προηγούμενα μαθήματα, αλλά και του ήχου που μπορούν να παράγουν διάφορα αντικείμενα. Θα χρησιμοποιηθούν ξυλάκια, μαράκες, shaker, κασετίνες, δίτονες κουδούνες, bendir, νταούλια, αλλά και κουτάλια, κουβάδες, τενεκέδες, μπουκάλια, μεταλλικοί δίσκοι, πιάτα και σωλήνες. Ρυθμοί από την ελληνική παραδοσιακή μουσική, αλλά και από διάφορους εξωευρωπαϊκούς μουσικούς πολιτισμούς, θα μελετηθούν και θα αποτελέσουν τα παραδείγματα για τις δικές μας μουσικές κατασκευές. Παράλληλα αναπτύσσεται η δεξιότητα στη χρήση των κρουστών οργάνων μέσω ασκήσεων δεξιοτεχνίας που θα συνδυάζουν το παίξιμο, τη ρυθμική απαγγελία και τη σημειογραφία. Οι μουσικοί και εκπαιδευτικοί ορίζοντες των φοιτητών/τριών θα διευρύνονται με την επίσκεψη ειδικών δασκάλων, συνθετών και ερμηνευτών κρουστών.

(607) Διδακτική των εικαστικών τεχνών

Διδάσκουσα: Ο. Κούβου

ε΄ εξάμηνο

Η ιστορική διάσταση της διδακτικής της τέχνης ως επιστημονικού κλάδου, το θεωρητικό πλαίσιο των επικρατέστερων εκπαιδευτικών μοντέλων και οι σύγχρονες προβληματικές και πρακτικές. Η ικανότητα για αναπαράσταση κατά την προσχολική ηλικία και τα αναπτυξιακά στάδια του παιδικού ιχνογραφήματος. Η καλλιτεχνική δραστηριότητα ως γνωστική διεργασία και η συμβολή της στη συναισθηματική, αντιληπτική και κοινωνική ανάπτυξη του μαθητεύμενου. Ο καθοδηγητικός ρόλος του/της εκπαιδευτικού στην παραπάνω διαδικασία μέσω του σχεδιασμού παραδειγμάτων μαθημάτων, με κριτήριο τις αναπαραστατικές ικανότητες των παιδιών.

(608) Εικαστικό εργαστήριο

Διδάσκοντες: (Α-Λ) Ο. Κούβου

γ΄ εξάμηνο

(Μ-Ω) Χ. Ντεπιάν (ΠΔ 407/80)

γ΄ εξάμηνο

Περιορισμός σε εξήντα (60) φοιτητές/τριες ανά τμήμα.

Απαιτείται η επιτυχής παρακολούθηση του μαθήματος 610 «Ιστορία των εικαστικών τεχνών».

Προσοχή: *Οι φοιτητές/τριες έχουν δικαίωμα να εγγραφούν μόνο στο ένα από τα δύο εργαστήρια εικαστικών, είτε στο 608 «Εικαστικό Εργαστήριο», είτε στο 609 «Εφαρμογές στη διδακτική των εικαστικών τεχνών».*

Σκοπός αυτού του εργαστηρίου είναι να δοθεί η ευκαιρία στους συμμετέχοντες/ουσες να έχουν ίδια εμπειρία της διαδικασίας της καλλιτεχνικής δημιουργίας μέσω πρακτικών ασκήσεων στην ζωγραφική, στο σχέδιο, στη χαρακτηριστική, στο κολάζ και στη γλυπτική. Η εμπειρία αυτή έπεται της θεωρητικής κατάρτισης

του μαθήματος της Ιστορίας των εικαστικών τεχνών και της εξοικείωσης με τα μορφολογικά τους στοιχεία. Η πρακτική ενασχόληση με τις εκφραστικές δυνατότητες της εικαστικής γλώσσας συμβάλλει τόσο στην καλλιέργεια του αισθητικού κριτηρίου όσο και στην αυτογνωσία, σημαντικές παραμέτρους της γενικότερης αγωγής των εκπαιδευτικών.

(609) Εφαρμογές στη διδακτική των εικαστικών τεχνών (εργαστήριο)

Διδάσκοντες: (Α-Κ) Ο. Κούβου

η΄ εξάμηνο

(Λ-Ω) Χ. Ντεπιάν (ΠΔ 407/80)

η΄ εξάμηνο

Περιορισμός σε εξήντα (60) φοιτητές/τριες ανά τμήμα.

Απαιτείται η επιτυχής παρακολούθηση του μαθήματος 607 «Διδακτική των εικαστικών τεχνών».

Προσοχή: *Οι φοιτητές/τριες έχουν δικαίωμα να εγγραφούν μόνο στο ένα από τα δύο εργαστήρια εικαστικών, είτε στο 608 «Εικαστικό Εργαστήριο» είτε στο 609 «Εφαρμογές στη διδακτική των εικαστικών τεχνών».*

Σκοπός αυτής της πρακτικής είναι η εφαρμογή των γνώσεων που αποκτήθηκαν στο μάθημα 607 «Διδακτική των εικαστικών τεχνών». Εξοικείωση με καλλιτεχνικές δραστηριότητες κατάλληλες για εφαρμογή στο νηπιαγωγείο, όπως ζωγραφική με υδατοχρώματα, παστέλ και κραγιόνια, κολάζ, κατασκευές με πηλό, επικαλύψεις με ποικιλία υλικών, φροτάζ, στένσιλ, αποτυπώματα, παζλ, ασκήσεις σχετικές με το τυχαίο στην αναπαράσταση και χρήση ανακυκλώσιμων υλικών. Επίσης συμπεριλαμβάνεται εξάσκηση στη συλλογική εργασία, στον προγραμματισμό και στην οργάνωση καλλιτεχνικού εργαστηρίου σε νηπιαγωγείο και τέλος στην προετοιμασία των εποπτικών μέσων διδασκαλίας.

(610) Ιστορία των εικαστικών τεχνών

Διδάσκουσα: Ο. Κούβου

β΄ εξάμηνο

Εισαγωγή στις κυριότερες περιόδους της ιστορίας των εικαστικών τεχνών και τους κοινωνικούς παράγοντες που επηρέασαν ιστορικά την καλλιτεχνική δημιουργία: Αρχαία Ελλάδα, Ρωμαϊκή και Βυζαντινή περίοδος, Μεσαίωνας, Ιταλική Αναγέννηση, 15ος και 16ος αιώνας στην βόρεια Ευρώπη, Μπαρόκ/Ροκοκό, Νεοκλασικισμός, Ρομαντισμός, Ρεαλισμός, Ιμπρεσιονισμός, Μοντερνισμός, Μεταμοντερνισμός. Εξέταση αντιπροσωπευτικών έργων της κάθε περιόδου, με ιδιαίτερη έμφαση στην εξοικείωση με τις βασικές έννοιες της εικαστικής γλώσσας, όπως τα μορφολογικά στοιχεία, οι μέθοδοι σύνθεσης και δομής του έργου, το θεματικό/εκφραστικό περιεχόμενο και η μορφή του, η έννοια του καλλιτεχνικού ύφους, του συμβόλου και του στερεότυπου.

(611) Εισαγωγή στο κουκλοθέατρο

Διδάσκουσα: Α. Παρούση

α΄ εξάμηνο

Εισαγωγή στις βασικές αρχές, αλλά και τις ιδιομορφίες της θεατρικής έκφρασης μέσω της κούκλας, σε θεωρητικό και σε πρακτικό επίπεδο. Οι φοιτητές/τριες μελετούν γενικά ζητήματα θεατρικής δραματουργίας, κειμένου, σκηνοθεσίας, αισθητικής και πρόσληψης του θεάματος από την πλευρά του θεατή. Ειδικότερα εστιάζουν σε διάφορα είδη κούκλας (ως προς την τεχνική της κίνησής τους), σε τεχνικές και είδη σκηνικής παρουσίας, σε κατασκευές κλασικών και σύγχρονων μορφών κούκλας, στη μυθοπλασία και το σενάριο του κουκλοθέατρου. Παράλληλα μελετάται η χρήση της θεατρικής κούκλας στην εκπαιδευτική διαδικασία.

(612) Κουκλοθέατρο και αυτοσχεδιασμοί

Διδάσκουσα: Α. Παρούση

β΄ εξάμηνο

Αυτοσχεδιασμοί, κατασκευές αυτοσχέδιας κούκλας με στόχο την επιδεξιότητα και την αισθητική. Σκηνικές μελέτες με αυτοσχέδιες κούκλες, οι οποίες κινητοποιούν τη φαντασία, αναπτύσσουν την αίσθηση του χιούμορ, εμπλουτίζουν την ορατή εικόνα, απελευθερώνουν τον φοιτητή και τη φοιτήτρια. Σκοπός είναι η ανακάλυψη των πολύπλευρων δυνατοτήτων που παρέχονται στην εμπύχωση της κούκλας με στοιχειώδη σκηνοθετική τεχνική έτσι ώστε να χρησιμοποιηθεί στην εκπαιδευτική διαδικασία.

(613) Παιδαγωγικές προσεγγίσεις σε ένα συνθετικό θέατρο. Κούκλα-φιγούρα-αντικείμενο

Διδάσκουσα: Α. Παρούση

δ΄ εξάμηνο

Δεν θα διδαχθεί το ακαδημαϊκό έτος 2011-12.

Κύριος στόχος του μαθήματος είναι η θεωρητική προσέγγιση και πρακτική επεξεργασία πολυθεαμάτων. Η κούκλα, η φιγούρα, ή το αντικείμενο ως κεντρικός πρωταγωνιστής των πολυθεαμάτων αποτελεί το παιδαγωγικό μέσο που θα επιδράσει στην κοινωνικοσυναισθηματική ανάπτυξη των παιδιών της προσχολικής και πρωτοσχολικής ηλικίας. Οι φοιτητές/τριες, μέσα από πειραματισμούς στη σύνθεση και στις τεχνικές της θεατρικής δημιουργίας, αποκτούν εμπειρία στη διδακτική μεθοδολογία, καθώς και κατανόηση των επικρατέστερων παιδαγωγικών θεωριών.

(614) Σύγχρονες και παραδοσιακές όψεις του θεάτρου σκιών. Παιδαγωγικές εφαρμογές

Διδάσκουσα: Α. Παρούση

β΄ εξάμηνο

Στο θεωρητικό μέρος του μαθήματος θα μελετηθούν οι διαφορετικές όψεις του θεάτρου σκιών και η αξία του ως ιδιότυπου και πολύμορφου αντικειμένου σπουδής. Καταρχάς θα συζητηθούν οι μορφολογικές και οι ιστορικογενετικές συνιστώσες, που ανάγονται στην παραδοσιακή και τη λαϊκή φύση του θεάματος ως φορέα προφορικότητας και αυτοσχεδιασμού. Χώρος πολλαπλός και πολυσήμαντος με τη δική του γλώσσα, κίνηση, εικόνα, μουσική και σκηνική τέχνη.

Το πρακτικό μέρος του μαθήματος εστιάζει στην ανάλυση του θεάτρου σκιών (φως-σκιά, παραγωγή εικόνων), στους θεατρικούς αυτοσχεδιασμούς ως μέσου διαπαιδαγώγησης. Οι φοιτητές/τριες εξοικειώνονται με τις βασικές θεατρικές λειτουργίες, όπως η κίνηση, η εμπύχωση φιγούρας και αντικειμένου, η σύνθεση και η εκτέλεση ενός στιγμιότυπου, ενώ παράλληλα θίγεται η δυνατότητα μιας διαθεματικής προσέγγισης της γνώσης μέσα από το παιχνίδι με το φως και τη σκιά. Η προετοιμασία μικρών σπουδών συμβάλλει στη δυνατότητα δημιουργίας εικόνων με κύριο στόχο την ευαισθητοποίηση των παιδιών της προσχολικής και πρωτοσχολικής ηλικίας.

(615) Σύγχρονες μέθοδοι διδασκαλίας με την αξιοποίηση του δράματος και του θεάτρου

Διδάσκων: Π. Τζαμαργιάς (ανάθεση διδασκαλίας) α΄ εξάμηνο

Θέατρο και πολιτιστικές εκδηλώσεις στο σχολείο. Η φύση του θεάτρου στο σχολείο: καλλιτεχνικό γεγονός, επικοινωνιακή σχέση, διδασκόμενο μάθημα. Η παιδαγωγική σκοπιμότητα του θεάτρου.

Διδακτικές προσεγγίσεις. Εργαστήρι Εφαρμογής (Θεατρικό παιχνίδι, Αυτοσχεδιασμός, Δραματοποίηση).

(616) Εισαγωγή στους κώδικες του θεάτρου. Θεωρία και πράξη (σεμινάριο)

Διδάσκων: Π. Τζαμαργιάς (ανάθεση διδασκαλίας) η΄ εξάμηνο
Υποχρεωτική παρακολούθηση. Μέγιστος αριθμός 60 φοιτητές/τριες.

Θεατρική παράσταση και επικοινωνία. Πρωτογενείς και δευτερογενείς κώδικες της παράστασης. Σημειολογία της παράστασης και του θεάτρου. Ο ηθοποιός και η υποκριτική του. Ο ρόλος του σκηνοθέτη. Διαδικασία πρόσληψης του σκηνικού θεάματος. Ο “ρόλος” του/της νηπιαγωγού στο σχολείο. Εργαστήρια υποκριτικής (ορθοφωνία, κινησιολογία). Συγγράμματα: Θ. Γραμματάς, *Θεατρική παιδεία και επιμόρφωση των εκπαιδευτικών*, Αθήνα, Τυπωθήτω και Τ. Μουδατσάκης, *Η ορθοφωνία στο θέατρο και στην εκπαίδευση*, Αθήνα, Εξάντας, 2000.

(6Κ1) Θεατρικές εφαρμογές και διδακτική της φυσικής (εργαστήριο)

Διδάσκοντες: Β. Τσελφές, Α. Παρούση ε΄ εξάμηνο
Περιορισμένος αριθμός φοιτητών και υποχρεωτική παρακολούθηση. Συνιστάται οι φοιτητές να έχουν περάσει το μάθημα 502 «Έννοιες φυσικών επιστημών» και ένα μάθημα από την ενότητα θεατρικής έκφρασης.
Προσοχή: *Το μάθημα έχει 6 δ.μ. και προσφέρει 3 δ.μ. στην ενότητα 5 και 3 δ.μ. στην ενότητα 6 (βλέπε περίληψη μαθήματος στην ενότητα 5). Η δήλωση πρέπει να γίνει και στις δύο ενότητες.*

(617) Εισαγωγή στη χρήση φωτογραφίας

β΄ εξάμηνο

Δεν θα διδαχθεί το ακαδημαϊκό έτος 2011-12.

Το μάθημα έχει στόχο τη γνωριμία με το οπτικό μέσο της φωτογραφίας και τις δυνατότητες χρήσης του από παιδαγωγούς και μικρά παιδιά. Συμπεριλαμβάνει γνωριμία με τις βασικές αρχές της φωτογραφίας (ιστορία, σημαντικές εφαρμογές, τεχνική), εισαγωγή στη χρήση εξοπλισμού, φωτογραφική μηχανή, προβολέας διαφανειών, γραφοσκόπιο κ.λπ.). Περιλαμβάνει επίσης πρακτικές εφαρμογές που μπορούν να εμπλουτίσουν τις καθιερωμένες δραστηριότητες του νηπιαγωγείου, είναι κατάλληλες για μικρά παιδιά και μπορούν να τα φέρουν σε πρώτη επαφή με τις αρχές και τις δυνατότητες της φωτογραφίας.

(618) Παιδικό ιχνογράφημα

Διδάσκουσα: Ο. Κούβου στ΄ εξάμηνο
Περιορισμός: αριθμός φοιτητών/τριών 15. Απαιτείται η επιτυχής παρακολούθηση του μαθήματος 607 «Διδακτική των εικαστικών τεχνών».

Εξετάζονται οι τελευταίες θεωρίες περί αναπαραστατικών ικανοτήτων των μικρών παιδιών και συγκεκριμένα η άποψη σύμφωνα με την οποία το παιδικό ιχνογράφημα είναι αποτέλεσμα αλληλοεπίδρασης με πολιτιστικά στερεότυπα. Αυτή η άποψη αμφισβητεί την κυρίαρχη θεωρία περί παιδικής τέχνης και ελεύθερης έκφρασης και δημιουργικότητας των παιδιών νηπιακής και πρώτης σχολικής ηλικίας. Ως εκ τούτου η γνωστή έννοια “παιδική τέχνη” αντικαθίσταται με τις έννοιες “σχολική τέχνη” και “σχεδιαστικό παιχνίδι” των παιδιών. Το μάθημα έχει πειραματικό και ερευνητικό χαρακτήρα και οι φοιτητές/τριες προβλέπεται να συνδυάσουν τη θεωρητική διάσταση με την έρευνα συγκεκριμένων περιπτώσεων παιδικού σχεδίου.

Ενότητα 7. Γενική Παιδεία

Στην ενότητα αυτή προσφέρονται μαθήματα που εξοικειώνουν με διάφορους κλάδους των επιστημών του ανθρώπου, κυρίως την παιδική λογοτεχνία, τη γλωσσολογία και την ιστορία.

Τα υποχρεωτικά μαθήματα της ενότητας είναι τρία, ένα εισαγωγής στην παιδική λογοτεχνία, ένα στις επιστήμες της γλώσσας και τέλος ένα μάθημα ελληνικής ιστορίας.

Τα μαθήματα παιδικής λογοτεχνίας ενημερώνουν καταρχάς για βασικά θέματα που αφορούν τη θεωρία, την κριτική και την ιστορία της. Ασχολούνται διεξοδικότερα με ιδεολογικά ζητήματα, εφόσον τα κείμενα για παιδιά δεν έχουν μόνο λογοτεχνικές και αισθητικές αξιώσεις, αλλά μεταφέρουν πάντα και ιδεολογικά μηνύματα. Γενικότερος σκοπός των σχετικών μαθημάτων είναι να διαφανεί η ιδιαιτερότητα αυτής της “περιοχής” της λογοτεχνίας σε σχέση με τη λογοτεχνία των ενηλίκων. Έμφαση δίνεται στη σχέση των κειμένων για παιδιά με άλλες λογοτεχνίες, ειδικότερα με εκείνη των γυναικών και με την πολυπολιτισμική. Τα ζητήματα αυτά προσεγγίζονται μεν μέσα από την ιστορική διάσταση, δίνεται όμως έμφαση στη σημερινή εποχή.

Τα μαθήματα γλώσσας εισάγουν στα θεωρητικά και μεθοδολογικά αξιώματα της γλωσσολογίας και των διεπιστημονικών κλάδων που καταπιάνονται με ψυχολογικές, κοινωνικές και βιολογικές όψεις της γλώσσας, όπως και με τη σχέση της με την εκπαίδευση (κατεξοχήν η ψυχολογολογία, η κοινωνιογλωσσολογία, η εφαρμοσμένη και η εκπαιδευτική γλωσσολογία). Στοχεύουν κυρίως να δείξουν πόσο οι καθημερινές αντιλήψεις για τη γλώσσα απέχουν από τις επιστημονικές και διέπονται επιπλέον από κοινωνικές προκαταλήψεις. Η κατανόηση αυτών των ζητημάτων είναι άμεσης προτεραιότητας για την καθημερινή διδακτική πρακτική και τη συνειδητοποίηση του κοινωνικού ρόλου της εκπαίδευσης.

Με τα μαθήματα της Ιστορίας επιδιώκεται η πρόσληψη του ιστορικού παρελθόντος μέσα από συστηματική διερεύνηση, ταξινόμηση και αξιολόγηση των δεδομένων από την ανάλυση των ιστορικών πληροφοριών. Επιχειρείται η δημιουργία προϋποθέσεων για τη συγκρότηση μιας συνεκτικής επιχειρηματολογίας και τη διατύπωση τεκμηριωμένων απόψεων. Ειδικότερα οι φοιτητές μυσούνται στην ορθολογική προσέγγιση του ιστορικού φαινομένου με την απόκτηση και συγκρότηση βασικών γνώσεων για την ελληνική και την ευρωπαϊκή ιστορία, τη διδακτική της ιστορίας και την ιστορία της εκπαίδευσης.

(704) Εισαγωγή στην παιδική λογοτεχνία

Διδάσκουσα: Α. Γιαννικοπούλου (Α-Κ) α΄ εξάμηνο
Α. Γιαννικοπούλου (Λ-Ω) β΄ εξάμηνο
Υποχρεωτικό στο Α΄ έτος

Στην Εισαγωγή στην Παιδική Λογοτεχνία ερευνώνται θέματα θεωρίας της παιδικής λογοτεχνίας. Αρχικά επιχειρείται η διατύπωση του ορισμού και η οριοθέτηση του χώρου μελέτης της παιδικής λογοτεχνίας, ενώ συγχρόνως εξετάζονται τα χαρακτηριστικά των κειμένων για παιδιά, καθώς και η σημερινή διεύρυνση της έννοιας του αναγνώστη ως αναγνώστη-θεατή, αναγνώστη-παίχτη και αναγνώστη-χρήστη. Επιπλέον συζητούνται οι ειδολογικές κατηγοριοποιήσεις της παιδικής λογοτεχνίας, με ιδιαίτερη έμφαση στα είδη που αφορούν τις μικρότερες ηλικίες (π.χ. αισώπειος μύθος, παραμύθι), και επιχειρείται μια σύντομη ιστορική επισκόπηση της νεοελληνικής λογοτεχνίας για παιδιά. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη μελέτη των αφηγηματικών κατηγοριών του θέματος, της πλοκής, των χαρακτήρων, του σκηνικού και της οπτικής γωνίας, καθώς και στην εξέταση της διακειμενικότητας, της μεταμυθοπλασίας και των παρακειμενικών στοιχείων.

(706) Διδακτική της λογοτεχνίας στην προσχολική εκπαίδευση

Διδάσκουσα: Α. Γιαννικοπούλου ε΄ εξάμηνο
Το μάθημα απευθύνεται αποκλειστικά σε φοιτητές/τριες του ε΄ εξαμήνου. Απαιτείται η επιτυχής παρακολούθηση του μαθήματος 704 «Εισαγωγή στην παιδική λογοτεχνία».

Το πέρασμα από τη θεωρία της λογοτεχνίας στη διδακτική πράξη δεν είναι ούτε αυτονόητο ούτε ιδιαίτερα εύκολο. Στο πλαίσιο του μαθήματος Διδακτική της Λογοτεχνίας στην Προσχολική Εκπαίδευση εξετάζονται ζητήματα που αφορούν τη “διδασκαλία” της λογοτεχνίας στο νηπιαγωγείο. Ειδικότερα μελετώνται θέματα περισσότερο πρακτικά, όπως τα κριτήρια επιλογής ενός βιβλίου, οι τρόποι παρουσίασής του στους μαθητές του νηπιαγωγείου, η ανάπτυξη της φιλαναγνωσίας κ.ά., αλλά και ζητήματα θεωρητικά, που σχετίζονται με την έννοια του αστείου και την κατανόησή του από παιδιά προσχολικής ηλικίας, την πολυτροπικότητα των παιδικών λογοτεχνικών κειμένων, τη διαθεματικότητα και τη θέση της λογοτεχνίας στην προσέγγιση άλλων διδακτικών αντικειμένων κ.ά. Επιπλέον μέσω ασκήσεων και διδακτικών προτάσεων, οι φοιτητές/φοιτήτριες διατυπώνουν τις δικές τους απόψεις πάνω σε συγκεκριμένα θέματα, π.χ. την ποίηση στο νηπιαγωγείο.

(717) Εικονογραφημένο παιδικό βιβλίο: Θεωρία και Διδακτική Πράξη

Διδάσκουσα: Α. Γιαννικοπούλου στ΄ εξάμηνο
Απαιτείται η επιτυχής παρακολούθηση του μαθήματος 704 «Εισαγωγή στην παιδική λογοτεχνία».
Δεν θα διδαχθεί το ακαδημαϊκό έτος 2011-12.

Παρόλο που στην κοινή αντίληψη το εικονογραφημένο παιδικό βιβλίο έχει ταυτιστεί με ένα πολύ νεαρό κοινό και ως εκ τούτου με την απλοϊκότητα και την ευκολία, η σχετική έρευνα δείχνει ότι πρόκειται για ένα είδος φιλόδοξο και απαιτητικό που ενδέχεται να ικανοποιήσει και να προσφέρει αισθητική απόλαυση όχι μόνο στο μικρό παιδί αλλά και στον ενήλικο (συν)αναγνώστη. Στο πλαίσιο του μαθήματος θα εξεταστούν ζητήματα θεωρίας του εικονογραφημένου παιδικού βιβλίου, όπως οι σχέσεις ανάμεσα σε λέξεις και εικόνες, θα μελετηθούν τα είδη στα οποία η οπτική αφήγηση αποτελεί πρωτεύον μέσο στη μετάδοση του κειμενικού μηνύματος (βιβλίο χωρίς λόγια, wordless picturebook, γραφιστική ιστορία, graphic novel, κόμικς) και θα εξεταστούν ζητήματα οπτικού γραμματισμού σε μια προσπάθεια να αναδειχθούν οι δυσκολίες που συνεπάγεται για όλους, παιδιά αλλά και ενήλικες, η ανάγνωση των εικόνων. Παράλληλα με τη μελέτη των θεωρητικών ζητημάτων θα επιχειρηθεί και η σύνδεσή τους με τη διδακτική πράξη, καθώς θα αναζητηθούν τρόποι ώστε τα παιδιά προσχολικής ηλικίας να έρθουν σε επαφή με τα εικονογραφημένα παιδικά βιβλία και να διαβάσουν τις εικόνες, ακόμη και πριν μάθουν να διαβάζουν τις λέξεις.

(707) Ελληνική ιστορία, 19ος αιώνας

Διδάσκουσα: Φ. Ασημακοπούλου γ΄ εξάμηνο
Υποχρεωτικό στο Β΄ έτος

Από τον Διαφωτισμό στην γέννηση και την εδραίωση του ελληνικού κράτους και από τον πόλεμο της Ανεξαρτησίας στον πόλεμο του 1897. Αναλυτικότερα: Εξοικείωση με τα εννοιολογικά και μεθοδολογικά εργαλεία της σύγχρονης ιστοριογραφίας. Με αναφορά στις ιστορικές πηγές, αλλά και τη σχετική βιβλιογραφία, διερευνώνται ειδικά θέματα της νεοελληνικής ιστορίας.

Εξετάζονται όψεις της ιστορικής διαδικασίας διαμόρφωσης της νεοελληνικής κοινωνίας (18ος-19ος αι.). Στην κατεύθυνση αυτή παρουσιάζονται: (α) Η οθωμανική κατάκτηση, οι συνθήκες ανάδειξης της ιδέας του ελληνικού έθνους και της συγκρότησης του σχεδίου της πολιτικής του αυτοδιάθεσης. Πιο συγκεκριμένα: η φυσιογνωμία της οθωμανικής αυτοκρατορίας και οι θεσμοί οργάνωσης των Ρωμιών, οι ελληνικές εμπορικές κοινότητες της δυτικής και της κεντρικής Ευρώπης και οι φορείς των εθνικών ιδεών στον ελλαδικό χώρο, το εθνικοαπελευθερωτικό σχέδιο και ο αγώνας της Ανεξαρτησίας. (β) Οι κοινωνικοπολιτικές και ιδεολογικές διεργασίες που προσδιόρισαν την ιστορία της νεοελληνικής κοινωνίας από τα πρώτα χρόνια της Ανεξαρτησίας μέχρι και την αυγή του 20ού αιώνα. Πιο συγκεκριμένα: οι μορφές οργάνωσης ενός εθνικού, δυτικού τύπου, κράτους στον ελλαδικό χώρο, και οι μορφές των αντιδράσεων και των αντιπαραθέσεων που τροφοδοτεί η διαδικασία της πολιτικής ενοποίησης και συγκεντροποίησης της εξουσίας, το εγχείρημα του θεσμικού εκσυγχρονισμού, οι όροι αξιοποίησης του παραγωγικού δυναμικού, καθώς επίσης και ο ρόλος του κράτους στη διαμόρφωση των προσανατολισμών της ελληνικής οικονομίας.

(708) Ιστορία της εκπαίδευσης

Διδάσκουσα: Φ. Ασημακοπούλου στ΄ εξάμηνο

Η εκπαίδευση την περίοδο της οθωμανικής κατάκτησης. Η εκπαίδευση στο νέο ελληνικό κράτος από το 1830 και εξής. Γλωσσικοί αγώνες στο τέλος του 19ου και στις αρχές του 20ού αιώνα: “Ευαγγελιακά” και “Ορεσטיακά”. Η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση στις αρχές του 20ού αιώνα: το Παρθεναγωγείο του Βόλου, ο Εκπαιδευτικός Όμιλος, η Φοιτητική Συντροφιά. Οι απόπειρες μεταρρύθμισης και αντιμεταρρύθμισης,

1913-1922. Προσπάθειες συνέχισης της πριν το 1917 εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης: Τα “Μαρασλειακά”, η διάλυση του Εκπαιδευτικού Ομίλου. Η μεταρρύθμιση του 1929. Η εκπαίδευση στα χρόνια της δικτατορίας του Μεταξά. Η παιδεία στην Αντίσταση. Η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση του 1964. Η εκπαίδευση στα χρόνια της επταετίας, 1967-1974. Η μεταρρύθμιση του 1976.

(709) Γλώσσα, κοινωνία και νόηση

Διδάσκουσες: Δ. Κατή (Μ-Ω) β΄ εξάμηνο
Μ. Κονδύλη (ανάθεση διδασκαλίας) (Α-Λ) β΄ εξάμηνο
Υποχρεωτικό στο Α΄ έτος

Εισαγωγή στις επιστήμες της γλώσσας. Συνοπτική μόνο εξοικείωση με τους θεωρητικούς και εφαρμοσμένους επιστημονικούς κλάδους που μελετούν τη γλώσσα, με ιδιαίτερη έμφαση στη σχέση της με την εκπαίδευση. α) Οι επιστήμες της γλώσσας: η ιστορία τους, το αντικείμενο και η μεθοδολογία τους. Βασικά αξιώματα της γλωσσολογίας και η αναθεώρηση/αμφισβήτησή τους από νεότερα διεπιστημονικά πεδία. β) Εισαγωγή στις ψυχολογικές προσεγγίσεις της γλώσσας: η ομιλία και η κατανόησή της, η σχέση γλώσσας και νόησης. γ) Εισαγωγή στις κοινωνικές προσεγγίσεις της γλώσσας: η μελέτη της γλωσσικής ποικιλίας και αλλαγής από την κοινωνική και ιστορική γλωσσολογία, όπως και της γλώσσας ως κοινωνικής-πολιτισμικής πρακτικής από πεδία όπως η εθνογραφία της επικοινωνίας. δ) Σχέση γλώσσας και εκπαίδευσης: αναλυτικά προγράμματα, προβλήματα διγλωσσίας/πολυγλωσσίας και γεωγραφικής/κοινωνικής ποικιλομορφίας, κρατικές πολιτικές για τη γλώσσα.

(710) Γραπτός λόγος, κοινωνία και νόηση

Διδάσκουσα: Δ. Κατή ε΄ εξάμηνο
Δεν θα διδαχθεί το ακαδημαϊκό έτος 2011-12.

Εξοικείωση με την προβληματική ποικίλων επιστημών για ζητήματα που αφορούν τη μάθηση και τη διδασκαλία του γραπτού λόγου στο σχολείο. α) Γραμματισμός, κοινωνία και εκπαίδευση: ο κοινωνικός χαρακτήρας της έννοιας του γραμματισμού και η ιστορία του, η διδασκαλία του στο σχολείο και ο ρόλος της στη διαμόρφωση συνειδήσεων και την αναπαραγωγή/αναδιαμόρφωση της κοινωνικής ιεραρχίας. β) Γραπτός λόγος: η ιστορία της γραφής, οι μορφές και οι λειτουργίες της, νόηση και γραφή, κοινωνική διαστρωμάτωση και χρήσεις του γραπτού λόγου. γ) Η ανάγνωση και η γραφή ως νοητικές διεργασίες. δ) Παιδαγωγικές πρακτικές σχετικά με τη διδασκαλία και την αξιολόγηση της ανάγνωσης και της γραφής. ε) Το παιδί και η μάθηση της ανάγνωσης και της γραφής: ψυχολογικοί και κοινωνικοί συντελεστές αυτής της μάθησης.

(711) Ελληνική ιστορία, 20ός αιώνας

Διδάσκουσα: Φ. Ασημακοπούλου ζ΄ εξάμηνο

Η εθνική ολοκλήρωση και ο “αστικός εκσυγχρονισμός” των βενιζελικών κυβερνήσεων, 1909-1922: από το κίνημα στο Γουδί έως τη μικρασιατική περιπέτεια. Κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις των πολέμων. 1912-1922: Νέες Χώρες, Διχασμός, προσφυγικό ζήτημα. Ο ελληνικός Μεσοπόλεμος: οικονομική ανασυγκρότηση και κρίση, κοινωνική αντιπαράθεση και μορφές οργάνωσής της, Αριστερά, φασισμός, δημοκρατία, δικτατορία. Β΄ Παγκόσμιος Πόλεμος, Κατοχή, Αντίσταση, Εμφύλιος πόλεμος: οικονομικές και κοινωνικές διαστάσεις, οι πολιτικοί όροι, 1940-

1950. Το μεταπολεμικό ελληνικό κράτος: “εθνικοφροσύνη” και Νέος διχασμός: από το τέλος του εμφυλίου πολέμου έως τη δικτατορία των Συνταγματαρχών, 1967-1974. Η μεταπολίτευση: η δημοκρατική Ελλάδα.

(714) Διγλωσσία και εκπαίδευση

στ΄ εξάμηνο
Δεν θα διδαχθεί το ακαδημαϊκό έτος 2011-12.

Εισαγωγή στη θεωρία και την πράξη της διγλωσσίας και οι εφαρμογές της στη μάθηση, τη διγλωσση ανάπτυξη και την εκπαίδευση σε συνθήκες γλωσσικής ετερότητας. Διερεύνηση της ταυτότητας του διγλωσσου μαθητή, της εκπαιδευτικής διαδικασίας και του ρόλου του σχολείου και του περιβάλλοντος όταν στηρίζουν τη διατήρηση ή τη δημιουργία της διγλωσσίας στο σχολικό περιβάλλον ή προωθούν την εξαφάνισή της. Εξέταση ερευνητικών πορισμάτων από την εφαρμογή μοντέλων διγλωσσης εκπαίδευσης στο εξωτερικό και διερεύνηση των αιτίων της σχολικής αποτυχίας. Το σχολείο ως τόπος συνάντησης διαφορετικών πολιτισμών και γλωσσών: η ελληνική πραγματικότητα. Προτάσεις, ανάλυση και αξιολόγηση παιδαγωγικών παρεμβάσεων από τους φοιτητές.

(716) Η ιδεολογία στην παιδική λογοτεχνία

Διδάσκουσα: Α. Γιαννικοπούλου η΄ εξάμηνο
Απαιτείται η επιτυχής παρακολούθηση του μαθήματος 704 «Εισαγωγή στην παιδική λογοτεχνία».

Επειδή συχνά μια “παιδαγωγούσα” διάθεση βαραίνει στη συνείδηση πολλών αναφορικά με το παιδικό βιβλίο, θέματα

ιδεολογίας αποκτούν ιδιαίτερη σπουδαιότητα στο χώρο της παιδικής λογοτεχνίας. Όχι μόνο στο παρελθόν (το κίνημα του διδακτισμού), αλλά ακόμη και στις μέρες μας, το παιδικό βιβλίο πολλές φορές αξιολογείται με βάση το ιδεολογικό μήνυμα που μεταφέρει στους μικρούς αναγνώστες του. Κι ενώ κανένα κείμενο δεν μπορεί να παραμείνει ιδεολογικά “ουδέτερο”, αφού, ακόμη και ανεξάρτητα από την πρόθεση των δημιουργών του, μια παθητική ιδεολογία εγγράφεται σε αυτό, στα βιβλία για παιδιά συχνά το μήνυμα προβάλλεται ως το κύριο στοιχείο του κειμένου. Στο πλαίσιο των μαθημάτων οι φοιτητές/τριες θα μελετήσουν κείμενα παιδικής λογοτεχνίας εστιάζοντας κυρίως στους αφηγηματικούς μηχανισμούς που ευθύνονται για τον καθορισμό του ιδεολογικού στίγματος του βιβλίου. Έμφαση θα δοθεί όχι μόνο στα άμεσα αλλά και στα έμμεσα ή υφέροντα ιδεολογικά μηνύματα και στον τρόπο που αυτά εγγράφονται στο κείμενο, άλλοτε με φορέα το λεκτικό κείμενο, άλλοτε το οπτικό και άλλοτε παρακειμενικά στοιχεία. Επίσης, θέματα όπως η διαπολιτισμικότητα και οι διαφυλικές σχέσεις, θα μελετηθούν σε μια σειρά από κείμενα που διαφέρουν αισθητικά μεταξύ τους (π.χ. λογοτεχνικό είδος, χρόνος έκδοσης, συγγραφέας, κ.λπ.).

Ενότητα 8. Ξένη Γλώσσα

Στο Τμήμα προσφέρονται, ανάλογα με το δυναμικό του σε διδάσκοντες/ουσες, μαθήματα ξένων γλωσσών για όσους/ες δεν κατέχουν επαρκώς μια ξένη γλώσσα, ή θέλουν να τελειοποιήσουν αυτήν που ήδη γνωρίζουν στοιχειωδώς, ή τέλος να μάθουν μία ακόμη. Σημαντική θεωρείται επιπλέον η χρήση της ξένης γλώσσας για την ανάγνωση και τη γραφή επιστημονικών κειμένων. Στα μαθήματα της ενότητας αυτής δεν καταχωρίζονται βαθμοί, παρά μόνο διδακτικές μονάδες.

Η γνώση της αγγλικής γλώσσας σε υψηλό επίπεδο και η στοιχειώδης έστω ικανότητα χρήσης της για την ανάγνωση και γραφή επιστημονικών κειμένων κρίνεται εντελώς απαραίτητη για όσους/ες φοιτούν σε και αποφοιτούν από ένα πανεπιστημιακό τμήμα. Ως εκ τούτου, τα μαθήματα «Αγγλική Γλώσσα II», «Επιστημονική Ορολογία και Κείμενα I» καθώς και «Ορολογία και Κείμενα II» είναι υποχρεωτικά. Η παρακολούθηση του μαθήματος «Αγγλική Γλώσσα I» είναι ωστόσο προαιρετική. Αφορά μόνον όσους/ες δεν γνωρίζουν καθόλου ή σχεδόν καθόλου την αγγλική γλώσσα και νιώθουν την ανάγκη απόκτησης βασικών γνώσεων γι' αυτήν. Οι φοιτητές/τριες θεωρείται ότι διδάχθηκαν επαρκώς την αγγλική γλώσσα και επιστημονική ορολογία εάν έχουν συγκεντρώσει συνολικά 6 δ.μ. Όσοι/όσες όμως διαθέτουν πιστοποιητικό Proficiency του Cambridge ή του Michigan ή ελληνικό κρατικό πτυχίο γλωσσομάθειας επιπέδου Γ2 πιστώνονται με τις απαραίτητες 6 δ.μ. και απαλλάσσονται από την εξέταση στα μαθήματα αυτά. Όσοι/όσες πάλι διαθέτουν πιστοποιητικό First Certificate του Cambridge ή Michigan ή κρατικό πτυχίο γλωσσομάθειας επιπέδου B2 ή Γ1 πιστώνονται με 4 δ.μ. και υποχρεούνται να παρακολουθήσουν μόνο το μάθημα «Επιστημονική Ορολογία και Κείμενα II».

Η προσφορά μαθημάτων της αγγλικής μόνο γλώσσας τα τελευταία χρόνια στο Τμήμα οφείλεται αφενός στη σημασία της αγγλικής ως γλώσσας διεθνούς επικοινωνίας, αφετέρου και στην έλλειψη διδασκόντων άλλων γλωσσών. Το Τμήμα θεωρεί ωστόσο ότι θα πρέπει να προωθείται στο μέτρο του δυνατού και η γνώση άλλων γλωσσών. Στο νέο ΠΣ παρέχεται η δυνατότητα αναγνώρισης της τυχόν γνώσης τους. Με την προσκόμιση σχετικού αναγνωρισμένου διπλώματος, οι φοιτητές/τριες πιστώνονται με 3 δ.μ.

(801) Αγγλική γλώσσα I

Διδάσκουσα: Λ. Τσαρνά χειμερινό εξάμηνο
Δεν παρέχονται διδακτικές μονάδες.
Γνώσεις αγγλικών: επίπεδο αρχαρίων (beginners level).

(802) Αγγλική γλώσσα II

Διδάσκουσα: Λ. Τσαρνά εαρινό εξάμηνο
Γνώσεις αγγλικών: ενδιάμεσο επίπεδο (intermediate level).

(803) Επιστημονική ορολογία και κείμενα I

Διδάσκουσα: Λ. Τσαρνά χειμερινό εξάμηνο
Εξοικείωση με αγγλόφωνα παιδαγωγικά κείμενα στα διάφορα γνωστικά αντικείμενα του τμήματος.

(804) Επιστημονική ορολογία και κείμενα II

Διδάσκουσα: Λ. Τσαρνά εαρινό εξάμηνο
Συνιστάται να έχει προηγηθεί το μάθημα 803 «Επιστημονική ορολογία και κείμενα I».
Εξοικείωση με αγγλόφωνα παιδαγωγικά κείμενα στα διάφορα γνωστικά αντικείμενα του τμήματος.

Ενότητα 9. Πρακτικές Εφαρμογές

Η διδασκαλία αποτελεί μια διαδικασία συνεχούς εξέλιξης. Μέσω της ενότητας των πρακτικών εφαρμογών επιδιώκεται οι φοιτήτριες και οι φοιτητές να αναπτύξουν την ικανότητα κριτικής ανάλυσης και εφαρμογής της παιδαγωγικής θεωρίας,

προσεγγίζοντας παράλληλα την πολυπλοκότητα των διαδικασιών μάθησης και διδασκαλίας. Στην ενότητα αυτή είναι υποχρεωτικά πέντε συνολικά μαθήματα: 906 Παρατήρηση στο νηπιαγωγείο - Ανάλυση και κατανόηση του πλαισίου της τάξης.

901 Παιδαγωγική της διδασκαλίας I - Εφαρμοσμένη Παιδαγωγική.
902 Παιδαγωγική της διδασκαλίας II - Εφαρμοσμένη Παιδαγωγική.
903 Παιδαγωγική της διδασκαλίας III - Εφαρμοσμένη Παιδαγωγική.
904. Παιδαγωγική της διδασκαλίας IV - Εφαρμοσμένη Παιδαγωγική. Απαιτείται οι φοιτητές/τριες να τα παρακολουθήσουν με τη συγκεκριμένη σειρά: 906, 901, 902, 903, 904. Για να ξεκινήσουν τις πρακτικές ασκήσεις οι φοιτητές/τριες απαιτείται να έχουν περάσει τουλάχιστον τρία από τα μαθήματα:
101 Εισαγωγή στις επιστήμες της αγωγής
201 Εισαγωγή στην ψυχολογία
202 Ανάπτυξη του παιδιού
301 Εισαγωγή στην κοινωνιολογία
306 Εισαγωγή στην κοινωνιολογία της εκπαίδευσης
704 Εισαγωγή στην παιδική λογοτεχνία

(906) Παρατήρηση στο νηπιαγωγείο - Ανάλυση και κατανόηση του πλαισίου της τάξης

Διδάσκοντες:
B. Τσάφος (ομάδα α: Α-Ι) γ' εξάμηνο
A. Ανδρούσου (ομάδα β: Π-Ω) δ' εξάμηνο
B. Τσάφος (ομάδα γ: Κ-Ο) δ' εξάμηνο
Υποχρεωτικό στο Β' έτος

Εξοικείωση με τα εργαλεία της παρατήρησης ως μεθόδου διερεύνησης και κατανόησης του εκπαιδευτικού πλαισίου μιας τάξης νηπιαγωγείου. Οι φοιτήτριες/έξχωρισμένες/οι σε ομάδες και

υπό την εποπτεία των διδασκουσών/διδασκόντων επισκέπτονται για ορισμένο χρονικό διάστημα ομαδικά ένα νηπιαγωγείο, το οποίο επιλέγουν από λίστα που ανακοινώνεται στην αρχή της ακαδημαϊκής χρονιάς. Το μάθημα εστιάζεται στην ανάλυση και κατανόηση των παραμέτρων της εκπαιδευτικής διαδικασίας μέσα από το υλικό που προσκομίζουν οι ιδίες/οι φοιτητριες/ές. Η αξιολόγηση του μαθήματος πραγματοποιείται σταδιακά σε όλη τη διάρκεια του εξαμήνου μέσα από διαδοχικές εργασίες, οι οποίες παρουσιάζονται στην ολομέλεια, και μια συνολική ατομική ή ομαδική εργασία, η οποία υποστηρίζεται σε συνάντηση με την/τον διδάσκουσα/διδάσκοντα.

(901) Παιδαγωγική της διδασκαλίας I - Εφαρμοσμένη Παιδαγωγική

Διδάσκουσες: Χ. Δαφέρμου ε' εξάμηνο
Μ. Σφυρόερα ε' εξάμηνο
Υποχρεωτικό στο Γ' έτος (2 ομάδες)

Σε συνέχεια του μαθήματος «Παρατήρηση στο νηπιαγωγείο - Ανάλυση και κατανόηση του πλαισίου της τάξης», βασικές επιδιώξεις του μαθήματος είναι οι φοιτήτριες και οι φοιτητές α) να κατανοήσουν τη σημασία της επιστημονικής γνώσης για την εκπαιδευτική πράξη και β) να αρχίσουν να διερευνούν τις δυνατότητες και τους περιορισμούς του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου για την εργασία στο νηπιαγωγείο. Σε αυτήν την προοπτική μελετάται το ισχύον θεσμικό πλαίσιο για την προσχολική εκπαίδευση και προσφέρονται σεμινάρια από διδάσκουσες και διδάσκοντες του τμήματος, στα οποία επιχειρείται η σύνδεση της θεωρητικής γνώσης του επιστημονικού πεδίου που υπηρετούν με τα δρώμενα της τάξης του νηπιαγωγείου.

Στο πλαίσιο της παρουσίας τους στα νηπιαγωγεία οι φοιτήτριες και οι φοιτητές πραγματοποιούν απλές ή συμμετοχικές παρατηρήσεις. Τα ατομικά δελτία παρατήρησης που συντάσσουν συζητούνται και αναλύονται στο πλαίσιο του μαθήματος. Προς το τέλος του εξαμήνου οι φοιτήτριες και οι φοιτητές πραγματοποιούν ομαδικά εκπαιδευτικούς σχεδιασμούς, οι οποίοι επίσης συζητούνται στο πλαίσιο του μαθήματος. Τους σχεδιασμούς αυτούς θα κληθούν να επεξεργαστούν ξανά και να αξιοποιήσουν στο νηπιαγωγείο στο πλαίσιο του μαθήματος «Παιδαγωγική της διδασκαλίας II - Εφαρμοσμένη Παιδαγωγική».

Η επίδοση των φοιτητριών/τών αξιολογείται με εργασία, την οποία καταθέτουν στο τέλος του εξαμήνου, και γραπτές εξετάσεις. Η εργασία περιλαμβάνει τα ατομικά δελτία παρατήρησης, τους ομαδικούς εκπαιδευτικούς σχεδιασμούς και ομαδική και ατομική αυτοαξιολόγηση.

(902) Παιδαγωγική της διδασκαλίας II - Εφαρμοσμένη Παιδαγωγική

Διδάσκουσα: Χ. Δαφέρμου
Υποχρεωτικό στο Γ΄ έτος

στ΄ εξαμήνου

Βασική επιδίωξη του μαθήματος είναι να καταστούν οι φοιτήτριες/ές ικανές/οί να αξιοποιούν κριτικά το εκάστοτε θεσμικό πλαίσιο για την εργασία στο νηπιαγωγείο. Σε αυτή την προοπτική: (α) αναλύεται το ισχύον θεσμικό πλαίσιο με αναφορά σε σύγχρονα επιστημονικά δεδομένα για τη μάθηση και τη διδασκαλία στις μικρές ηλικίες και (β) προσφέρονται σεμινάρια, από εξειδικευμένους επιστήμονες ή και έμπειρους εκπαιδευτικούς της τάξης, τα οποία επικεντρώνονται σε συγκεκριμένες πτυχές της εκπαιδευτικής πραγματικότητας, αναδεικνύοντας τρόπους επιστημονικά τεκμηριωμένης διαχείρισής της. Στο νηπιαγωγείο οι

φοιτήτριες και οι φοιτητές αναλαμβάνουν τη συνολική διαχείριση της τάξης, αξιοποιώντας γνώσεις και εμπειρίες των προηγούμενων εξαμήνων, καθώς και όσα προσεγγίζονται στο πλαίσιο του συγκεκριμένου μαθήματος. Οι εκπαιδευτικοί σχεδιασμοί και οι παρεμβάσεις που πραγματοποιούν ατομικά ή σε μικρές ομάδες συζητούνται και αναλύονται στο πλαίσιο των μαθημάτων αλλά και συναντήσεων ανατροφοδότησης με μικρότερες ομάδες φοιτητών.

Οι φοιτήτριες/τές αξιολογούνται με βάση γραπτές εξετάσεις και εργασία που περιλαμβάνει τους ομαδικούς σχεδιασμούς παιδαγωγικών - διδακτικών παρεμβάσεων και την επιστημονική τους τεκμηρίωση, τις παρεκκλίσεις κατά την υλοποίηση, προσωπικές καταγραφές σημαντικών συμβάντων και παιδαγωγικών διλημάτων, καθώς και ομαδική και ατομική αυτοαξιολόγηση.

(903) Παιδαγωγική της διδασκαλίας III - Εφαρμοσμένη παιδαγωγική

Διδάσκων: Κ. Χρυσαφίδης
Υποχρεωτικό στο Δ΄ έτος

ζ΄ εξαμήνου

α. Θεωρητική προσέγγιση της μεθόδου project:

Επιστημολογικές και ψυχοπαιδαγωγικές αφετηρίες.

Ιστορική αναδρομή, νέες κατευθύνσεις.

Τρόποι και δυνατότητες εισαγωγής στο σχολείο.

Η περίπτωση του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος.

β. Ο ρόλος της επικοινωνίας στη διαμόρφωση κατάλληλου μαθησιακού κλίματος, για την εισαγωγή της μεθόδου project. Η σημασία του τεχνικού, του πρακτικού και του χειραφετικού ενδιαφέροντος (J. Habermas).

γ. Ασκήσεις εφαρμογής της μεθόδου project στο Νηπιαγωγείο, με βάση τις προδιαγραφές του αναλυτικού προγράμματος, τις συνθήκες της καθημερινότητας και τη σχετική εμπειρία των φοιτητών, από τις περιόδους I και II. Στόχος των πρακτικών ασκήσεων την περίοδο αυτή είναι να γίνει ένας αναστοχασμός, για την αντιμετώπιση αρνητικών καταστάσεων και βελτίωση της δράσης.

(904) Παιδαγωγική της διδασκαλίας IV-Εφαρμοσμένη παιδαγωγική

Διδάσκων: Κ. Χρυσαφίδης
Υποχρεωτικό στο Δ΄ έτος

η΄ εξαμήνου

Οι φοιτητές αυτής της περιόδου είναι εξοικειωμένοι ήδη με τη θεωρητική προσέγγιση της μεθόδου project. Έχουν αρκετές εμπειρίες από τις πρακτικές εφαρμογές του προηγούμενου εξαμήνου, όσο και από τα ποικίλα παραδείγματα από την παγκόσμια εικόνα του Νηπιαγωγείου.

Στο θεωρητικό τομέα γίνεται μια προσπάθεια εξοικείωσης με τα συστατικά στοιχεία που συγκροτούν την προσχολική αγωγή στην Ελλάδα και ιδιαίτερα τα θέματα που ανακύπτουν από την εισαγωγή της διαθεματικότητας και της ευέλικτης ζώνης.

Στην πρακτική άσκηση θα πρέπει να φέρουν σε πέρας ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα project, στηριγμένο στις αρχές της μεθόδου. Ταυτόχρονα θα πρέπει να είναι σε θέση να αιτιολογούν τις αποφάσεις τους ως προς την ανταπόκριση στα αιτήματα του σχεδιασμού δράσης, αλλά και να αξιολογούν τα αποτελέσματα, με βάση την κονστρακτιβιστική προσέγγιση (J. Piaget - L.S. Vygotsky).

Ενότητα 10. Θεματικές Εργαστηριακές Εβδομάδες

Οι Θεματικές Εργαστηριακές Εβδομάδες (ΘΕΒ) εξετάζουν θέματα που συνδέονται με ζητήματα κρίσιμα για την εκπαίδευση, όπως η διαπολιτισμική εκπαίδευση, το φύλο, η ειδική αγωγή, η περιβαλλοντική εκπαίδευση, η σχέση ψυχολογίας και εκπαίδευσης. Η ιδιαιτερότητά τους συνίσταται στα εξής: Καταρχάς στη διεξαγωγή τους συμβάλλουν διαφορετικοί εξωτερικοί επιστήμονες, προσκεκλημένοι από τους υπεύθυνους διδάσκοντες. Επιπλέον η διάρκεια των μαθημάτων συμπυκνώνεται σε μια βδομάδα. Τέλος, η μορφή των μαθημάτων είναι εργαστηριακή, σε μικρές ομάδες και περιλαμβάνει οπωσδήποτε σύνδεση με τη διδακτική πράξη. Οι φοιτητές/τριες εκπονούν μια μικρή εργασία την οποία παραδίδουν πριν την εκάστοτε εξεταστική περίοδο. Απευθύνονται αποκλειστικά στους φοιτητές/τριες του Γ΄ έτους. Κάθε χρόνο διοργανώνονται τουλάχιστον 2 έως 4 ΘΕΒ, με θεματικές που είναι δυνατόν να ανανεώνονται. Οι φοιτητές/τριες επιλέγουν υποχρεωτικά μία από αυτές και τη δηλώνουν στη γραμματεία όπως και τα υπόλοιπα μαθήματα. Στην αρχή κάθε ακαδημαϊκής χρονιάς ανακοινώνονται οι ΘΕΒ, το χρονικό διάστημα που θα λάβουν χώρα και το αναλυτικό τους περιεχόμενο. Ορίζεται μέγιστος αριθμός συμμετοχής των φοιτητών/τριών ανά ΘΕΒ, είτε το μισό του αντίστοιχου έτους αν οι προσφερόμενες ΘΕΒ είναι 2 ή το ένα τρίτο αν οι προσφερόμενες ΘΕΒ είναι 3 κ.ο.κ. Τα μαθήματα πραγματοποιούνται και τις επτά ημέρες της εβδομάδας, απογεύματα τις καθημερινές, πρωί και απόγευμα το Σάββατο και την Κυριακή.

Η παρακολούθηση είναι υποχρεωτική και δικαιολογείται μόνο μια απουσία ενός τριώρου.

(ΘΕ 1) Διαπολιτισμική εκπαίδευση

Διδάσκουσα: Α. Ανδρούσου

ε΄ εξάμηνο

Επεξεργασία σε μικρές ομάδες, με βιωματικό τρόπο, ζητημάτων που άπτονται της παρουσίας των ξένων παιδιών στο ελληνικό σχολείο. Με αφορμή διάφορα ερεθίσματα (ταινίες, μικρές θεατρικές παρεμβάσεις, μαρτυρίες, εκπαιδευτικό υλικό, κείμενα, κ.λπ.) προσεγγίζονται θέματα όπως: ταυτότητα/ετερότητα, μετανάστευση, ρατσισμός και ξενοφοβία, κοινωνικές διακρίσεις, μειονότητες κ.ά. Πεδίο αναφοράς θα είναι το σχολείο και η παιδαγωγική πράξη. Θα παρέμβουν εκπαιδευτικοί, σκηνοθέτες, μουσικοί, μετανάστες πρώτης και δεύτερης γενιάς, πανεπιστημιακοί διάφορων ειδικοτήτων. Οι φοιτητές/τριες θα αξιολογηθούν με εργασία. Θα δοθεί φάκελος με διάφορα κείμενα. Προτεινόμενη ιστοσελίδα: www.kleidiakaiantikleidia.net

(ΘΕ 4) Παιδί και παιχνίδι

Διδάσκουσα: Ρ. Παπαδοπούλου

στ΄ εξάμηνο

Συνεργασία: Α. Ανδρούσου, Μ. Κανατσούλη

Στη Θεματική Εργαστηριακή Εβδομάδα με θέμα «Παιδί και Παιχνίδι», προσεγγίζονται ποικίλες διαστάσεις του παιχνιδιού μέσα από διαφορετικές επιστημονικές οπτικές (π.χ. ψυχολογία, κοινωνιολογία, παιδαγωγική, παιδική λογοτεχνία) και εφαρμογές και εξετάζεται ο ρόλος και η θέση του παιχνιδιού στην ανάπτυξη και την εκπαίδευση των παιδιών. Με αφορμή διαφορετικά ερεθίσματα (π.χ. κείμενα, βιβλία, ταινίες, δραστηριότητες, επισκέψεις μουσείων κ.λπ.), οι φοιτητές/τριες θα επεξεργαστούν με βιωματικό τρόπο σε μικρές ομάδες ζητήματα όπως: θεωρητικές προσεγγίσεις για το παιχνίδι, το παιχνίδι στη λογοτεχνία και την τέχνη, το παραδοσιακό και το βιομηχανικό και ηλεκτρονικό

παιχνίδι, οι χώροι του παιχνιδιού, το θεατρικό παιχνίδι κ.ά. Θα γίνουν παρεμβάσεις από ειδικούς στα θέματα με τα οποία θα ασχοληθεί η ΘΕΒ.

(ΘΕ 6) Κοινωνικές ανισότητες και εκπαίδευση

Διδάσκουσα: Ν. Ασκούνη

στ΄ εξάμηνο

Συνεργασία: Α. Ανδρούσου

Αντικείμενο της Θεματικής Εβδομάδας είναι οι κοινωνικές ανισότητες στην εκπαίδευση και οι μηχανισμοί με τους οποίους ο εκπαιδευτικός θεσμός τις ενισχύει και τις (ανα)παράγει. Η έμφαση δίνεται στις ταξικές ανισότητες, αλλά παράλληλα εξετάζεται πώς αυτές διαπλέκονται με το φύλο ή τις εθνοπολιτισμικές διαφορές και ιεραρχίες. Η επεξεργασία των σχετικών ζητημάτων γίνεται σε μικρές ομάδες αξιοποιώντας βιωματικές μεθόδους και εστιάζοντας στην ανάλυση εμπειριών και παραδειγμάτων. Ως έναυσμα χρησιμοποιείται ποικίλο υλικό (λογοτεχνικά κείμενα, ταινίες, ερευνητικό υλικό), το οποίο αναλύεται με τη βοήθεια των ειδικών επιστημόνων και εκπαιδευτικών που παρεμβαίνουν. Δίνεται φάκελος με σχετικά κείμενα και η αξιολόγηση γίνεται με εργασία.

(ΘΕ 7) Διαφοροποιημένη παιδαγωγική

Διδάσκοντες: Χ. Δαφέρμου, Μ. Σφυρόερα, Β. Τσάφος

στ΄ εξάμηνο

Στόχος της θεματικής εβδομάδας είναι η προσέγγιση με βιωματικό τρόπο, σε μικρές ομάδες, ζητημάτων που εστιάζουν στην παιδαγωγική αξιοποίηση της ανομοιογένειας στη σχολική τάξη. Οι φοιτητές/τές με αφετηρία την επεξεργασία ταινιών, προσωπικών αφηγήσεων και σχετικών κειμένων θα προσεγγίσουν έννοιες που συνδέονται με το θεωρητικό πλαίσιο της

διαφοροποιημένης παιδαγωγικής όπως: κίνητρο, αξιοποίηση του βιώματος, συστηματική παρατήρηση της εξέλιξης των παιδιών, διαμεσολαβητικός-υποστηρικτικός ρόλος της/του εκπαιδευτικού, συνεργατική μάθηση, δημιουργική αλληλεπίδραση κ.ά. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στην ανάπτυξη προβληματισμού και συζήτησης σχετικά με τις σημαντικές ευκαιρίες που μπορεί να παρέχει η ανομοιογένεια στη σχολική τάξη σε μια προοπτική εμπλουτισμού της μαθησιακής διαδικασίας. Θα παρέμβουν εκπαιδευτικοί της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης (νηπιαγωγείου και δημοτικού σχολείου) και πανεπιστημιακοί. Θα δοθεί φάκελος με κείμενα. Οι φοιτητές θα αξιολογηθούν με εργασία.

Ενότητα II. Προαιρετική Πτυχιακή Εργασία

Η πτυχιακή εργασία συνδέεται με τις πιο δημιουργικές διεργασίες στο επίπεδο των προπτυχιακών σπουδών. Προϋποθέτει στενή συνεργασία ανάμεσα στο διδακτικό προσωπικό και τους/τις φοιτητές/τριες, αλλά και μεταξύ των τελευταίων όταν η εργασία είναι ομαδική. Δημιουργείται η δυνατότητα για τους/τις φοιτητές/τριες να συνθέσουν τις γνώσεις που έχουν κατακτήσει με τρόπο επιστημονικό, αλλά και προσωπικό, να συνδυάσουν τις θεωρητικές προσεγγίσεις με εμπειρικές εφαρμογές και παιδαγωγικές παρεμβάσεις μέσα από διαδικασίες τεκμηρίωσης και κριτικές αναλύσεις. Η εργασία παρέχει τη δυνατότητα για την καλλιέργεια βασικών δεξιοτήτων που συνδέονται με το επάγγελμα του εκπαιδευτικού: συμβάλλει στην ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, στην επίλυση προβλημάτων σε πολλαπλά επίπεδα, στην ικανότητα αυτενέργειας αλλά και συλλογικής εργασίας. Η συμμετοχή των φοιτητών/τριών σε ειδικά σεμινάρια για πτυχιακή εργασία (ΕΣΠΕ), η παρακολούθηση της παρουσίασης διδακτορικών διατριβών, όπως και η ενδεχόμενη βοηθητική συμμετοχή τους σε

ερευνητικά προγράμματα των μελών ΔΕΠ, μπορούν να συμβάλλουν στην ανάπτυξη ερευνητικών ικανοτήτων. Η εκπόνηση της πτυχιακής εργασίας στηρίζεται σε πιο δυναμικές, διαμορφωτικές μεθόδους αξιολόγησης, καθώς η στενότερη επαφή με τους/τις διδάσκοντες/ουσες οδηγεί σε ενδιάμεσες αξιολογήσεις με υποστηρικτικό χαρακτήρα για την παραγωγή ενός αξιόλογου προϊόντος. Μέσω της θεματολογίας των πτυχιακών εργασιών μπορούν να ενισχυθούν οι διεπιστημονικές προσεγγίσεις και, ως ένα βαθμό, οι διατηματικές συνεργασίες κατά την επίβλεψη των εργασιών.

Η δυνατότητα για εκπόνηση πτυχιακής εργασίας παρέχεται σε όσους/ες έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς αριθμό μαθημάτων αντιστοίχων με έξι εξάμηνα, δηλαδή τουλάχιστον 100 δ.μ. με την επαναληπτική περίοδο Σεπτεμβρίου. Η εργασία είναι προαιρετική και λαμβάνει 12 διδακτικές μονάδες, δηλαδή τις αντίστοιχες τεσσάρων μαθημάτων.

Κάθε μέλος ΔΕΠ, ανάλογα με την ειδικότητα και τις ανάγκες των μαθημάτων του, μπορεί, εάν το επιθυμεί, να επιβλέπει πτυχιακές εργασίες, ατομικές ή συλλογικές. Οι συλλογικές εργασίες ενθαρρύνονται ιδιαίτερα και μπορούν να οργανώνονται σε ομάδες έως και τεσσάρων φοιτητών/τριών. Οι διδάσκοντες/ουσες καθορίζουν τα θέματα στα οποία προσφέρεται η δυνατότητα εργασίας στην αρχή κάθε χρόνου. Τα θέματα, οι διδάσκοντες που προσφέρονται γι΄ αυτή τη δυνατότητα, όπως και ο μέγιστος αριθμός φοιτητών/τριών που μπορούν να επιβλέψουν, ανακοινώνονται από τη Γραμματεία τον Σεπτέμβριο κάθε ακαδημαϊκού έτους. Οι ενδιαφερόμενοι/ες φοιτητές θα πρέπει να έλθουν σε συνεννόηση με διδάσκοντα και εφόσον γίνουν αποδεκτοί για διπλωματική εργασία, θα πρέπει να δηλώσουν αυτήν την επιλογή στη Γραμματεία. Η συνεργασία για τη διαμόρφωση της μεθοδολογίας αναπτύσσεται στον κύκλο των ειδικών σεμιναρίων για την εκπόνηση πτυχιακών εργασιών (ΕΣΠΕ) που αναλαμβάνει κάθε μέλος ΔΕΠ. Τα ΕΣΠΕ επικεντρώνονται στα θέματα που έχουν ανακοινώσει οι διδάσκοντες/ουσες. Στο πλαίσιο τους παρουσιάζεται το υλικό που επεξεργάζονται οι φοιτητές/τριες ενώ οι διδάσκοντες/

ουσες παρεμβαίνουν όταν το κρίνουν αναγκαίο για την ολοκλήρωση κάθε εργασίας.

Η πτυχιακή εργασία εκπονείται κατά τη διάρκεια ενός ακαδημαϊκού έτους, παραδίδεται γραπτή μέχρι τις 20 Μαΐου και υποστηρίζεται τον Ιούνιο. Σε περίπτωση που οι επιβλέποντες/ουσες κρίνουν ότι η επεξεργασία του θέματος δεν έχει ολοκληρωθεί, η υποστήριξη της πτυχιακής αναβάλλεται για την εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου. Οι φοιτητές/τριες που δεν ολοκληρώνουν την πτυχιακή μέσα σε αυτά τα χρονικά όρια χάνουν το δικαίωμα υποστήριξης και θα πρέπει να κάνουν άλλες επιλογές.

Στην πτυχιακή εργασία αναφέρονται το όνομα ή τα ονόματα των συγγραφέων, ο τίτλος, τα περιεχόμενα, η περίληψη, η εισαγωγή, η μεθοδολογία που ακολουθείται, τα δεδομένα και η επεξεργασία τους, τα αποτελέσματα και ο σχολιασμός, τα συμπεράσματα, οι προτάσεις, τα παραρτήματα και η βιβλιογραφία. Η πτυχιακή κατατίθεται δακτυλογραφημένη σε χαρτί Α4, έως 70 χαρακτήρες ανά γραμμή, με μέγεθος γραμματοσειράς 12 στιγμών, με διάστιχο 1,5 και περιθώρια 2,5 εκατοστών. Η εργασία πρέπει να έχει έκταση γύρω στις 18.000-20.000 λέξεις (περίπου 80 σελίδες).

Μετά την παράδοση της εργασίας ορίζονται ως αξιολογητές/τριες, πέρα από τον/την επιβλέποντα/ουσα, και ένα μέλος ΔΕΠ συναφούς αντικείμενου. Η αξιολόγηση γίνεται με βάση: (α) το βαθμό ανταπόκρισης των φοιτητών/τριών στις απαιτήσεις, όπως διαμορφώνονται στα ΕΣΠΕ (20% της τελικής βαθμολογίας), με βαθμολόγηση μόνο από τον/την επιβλέποντα/ουσα, (β) τη γραπτή εργασία που κατατίθεται (60% της τελικής βαθμολογίας), με βαθμολόγηση και από τα δύο μέλη ΔΕΠ, (γ) την προφορική παρουσίαση της εργασίας (20% της τελικής βαθμολογίας), με βαθμολόγηση και από τα δύο μέλη ΔΕΠ. Τα βασικά κριτήρια αξιολόγησης της γραπτής εργασίας αφορούν: (α) την ποιότητα του γραπτού λόγου, (β) τη χρήση της σχετικής βιβλιογραφίας, (γ) την ποιότητα της πρακτικής ή της παρέμβασης που σχετίζεται με το θέμα που αναπτύσσεται, (δ) την ποιότητα και το

επίπεδο του προσωπικού συλλογισμού του/της φοιτητή/τριας, (ε) την αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών.

Ενότητα 12. Προαιρετικό μάθημα από άλλο τμήμα του ΕΚΠΑ

Ο εμπλουτισμός του ατομικού προγράμματος σπουδών με την παρακολούθηση ενός μαθήματος από άλλα Τμήματα του Πανεπιστημίου Αθηνών συνιστάται ένθερμα. Μαθήματα που συνδέονται άμεσα ή έμμεσα με το αντικείμενο σπουδών του ΤΕΑΠΗ προσφέρονται σε Τμήματα όπως το Παιδαγωγικό Δημοτικής Εκπαίδευσης, Μαζικών Μέσων Επικοινωνίας, Ψυχολογίας, Παιδαγωγικής και Φιλοσοφίας, Φιλολογίας, Αγγλικής Γλώσσας και Λογοτεχνίας, Μεθοδολογίας, Ιστορίας και Θεωρίας της Επιστήμης, Μουσικών Σπουδών, Θεατρικών Σπουδών, Φυσικής Αγωγής και άλλα. Για εγγραφή στα μαθήματα αυτά απαιτείται άδεια του διδάσκοντος ή της διδάσκουσας.

Ενότητα 13. Άλλη ξένη γλώσσα

Οι κάτοχοι των πτυχίων άλλων γλωσσών (γαλλικής, γερμανικής, ιταλικής, ισπανικής και ρώσικης γλώσσας), αντίστοιχων με το επίπεδο Γ2 του Κρατικού Πιστοποιητικού Γλωσσομάθειας, πιστώνονται με τρεις διδακτικές μονάδες επιπλέον, σύμφωνα με το ΦΕΚ 277, παράρτημα Γ/17-08-05.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Στο ΤΕΑΠΗ λειτουργούν πέντε προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών (ΠΜΣ) σε συνεργασία με άλλα Τμήματα και Πανεπιστήμια.

Κοινό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Εκπαίδευση και Ανθρώπινα Δικαιώματα»

Το 1994 με πρωτοβουλία της Μαρίας Ηλιού, καθηγήτριας του ΤΕΑΠΗ, σε συνεργασία με την Dr. Eva Gamarnikow από το Institute of Education (στο εξής ΙοΕ), ιδρύθηκε το Πρόγραμμα «Συγκριτική Εκπαίδευση και Ανθρώπινα Δικαιώματα». Αφετηρία για την οργάνωσή του αποτέλεσε η ανάγκη να τεθούν τα ζητήματα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της προάσπισής τους στο επίκεντρο όλων των εκπαιδευτικών βαθμίδων. Το ακαδημαϊκό έτος 2001-02 το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών αναμορφώθηκε, αναπτύχθηκε και λειτούργησε ως ΠΜΣ «Εκπαίδευση και Ανθρώπινα Δικαιώματα» με δύο κατευθύνσεις και μεγαλύτερη έμφαση στη διακρατική συνεργασία. Η συνεργασία αυτή αναπτύχθηκε και θεσμικά από το 2003 με προσυπογραφή του ΜΔΕ από το ΙοΕ και στη συνέχεια (2006) με τη χορήγηση του Ενιαίου τίτλου σπουδών.

Από το ακαδημαϊκό έτος 2008-9, το ΠΜΣ «Εκπαίδευση και Ανθρώπινα Δικαιώματα», κατεύθυνση “Κοινωνικές Διακρίσεις”, αναμορφώθηκε και λειτουργεί ως Κοινό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών, στον κλάδο των Επιστημών της Αγωγής, με τίτλο «Εκπαίδευση και Ανθρώπινα Δικαιώματα» (ΦΕΚ 2116/14-10-2008) του ΤΕΑΠΗ του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και του Institute of Education (ΙοΕ) του Πανεπιστημίου του Λονδίνου.

Το Πρόγραμμα διοικείται από τα ακόλουθα σώματα των οποίων οι αρμοδιότητες προβλέπονται από τη νομοθεσία και το Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας (ΕΠΣ):

α. Τη Σύγκλητο του Πανεπιστημίου,

β. Την Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών του Πανεπιστημίου,

γ. Τη Διοικούσα Επιτροπή του Προγράμματος – Programme Governing Board: Πρόεδρος η διευθύντρια του Κοινού ΠΜΣ Γίτσα Κοντογιαννοπούλου-Πολυδωρίδη, καθηγήτρια, και Μέλη: η Course Leader του Institute of Education του Πανεπιστημίου του Λονδίνου Dr. Eva Gamarnikow, Εύη Ζαμπέτα, αναπληρώτρια καθηγήτρια, Μαίρη Λεοντσίνη, επίκουρη καθηγήτρια, Βασίλης Τσελέφης, καθηγητής, Νέλλη Ασκούνη, επίκουρη καθηγήτρια.

δ. Συμμετέχει εκπρόσωπος των μεταπτυχιακών φοιτητών.

Το ΠΜΣ, σύμφωνα με το Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας (ΕΠΣ), οδηγεί στη χορήγηση μεταπτυχιακών τίτλων, στον κλάδο των Επιστημών της Αγωγής:

(α) Στους φοιτητές που εγγράφονται, φοιτούν και εκπονούν επιτυχώς τις προβλεπόμενες εργασίες στο ΕΚΠΑ και στο Πανεπιστήμιο του Λονδίνου (ΙοΕ) χορηγείται Ενιαίο Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Επιστημών της Εκπαίδευσης και Αγωγής. Ειδίκευση, Εκπαίδευση και Ανθρώπινα Δικαιώματα - Joint MA degree in Education and Human Rights. Το Δίπλωμα απονέμεται από κοινού από τα δύο συνεργαζόμενα ιδρύματα. Οι φοιτητές παρακολουθούν και ολοκληρώνουν μαθήματα που προσφέρονται και στα δύο πανεπιστήμια και αξιολογούνται με τα κριτήρια του αντίστοιχου πανεπιστημίου. Η φοίτηση είναι διετής και περιλαμβάνει δύο πλήρη ακαδημαϊκά τρίμηνα (spring and summer term) στο Institute of Education του Πανεπιστημίου του Λονδίνου (εαρινό εξάμηνο του πρώτου έτους σπουδών) και τρία ακαδημαϊκά εξάμηνα στο Πανεπιστήμιο Αθηνών.

(β) Στους φοιτητές που εγγράφονται, φοιτούν και εκπονούν επιτυχώς τις προβλεπόμενες εργασίες στο ΕΚΠΑ, χορηγείται Χωριστό Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Επιστημών της Εκπαίδευσης και Αγωγής. Ειδίκευση: Εκπαίδευση και Ανθρώπινα Δικαιώματα με με αναφορά στο συνεργαζόμενο Ίδρυμα IoE του Πανεπιστημίου του Λονδίνου. Το Δίπλωμα απονέμεται από το Τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία του Πανεπιστημίου Αθηνών. Οι φοιτητές παρακολουθούν και ολοκληρώνουν μαθήματα που προσφέρονται στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και αξιολογούνται με βάση τα κριτήριά του. Τουλάχιστον ένα από αυτά αποτελεί συνδιδασκαλία διδασκόντων δύο ιδρυμάτων (ΤΕΑΠΗ & IoE). Η φοίτηση περιλαμβάνει τέσσερα ακαδημαϊκά εξάμηνα στο Πανεπιστήμιο Αθηνών.

Υποψήφιοι μπορούν να είναι οι κάτοχοι πτυχίου συναφούς προς το αντικείμενο του μεταπτυχιακού, με πιστοποιημένη γνώση της ελληνικής και της αγγλικής γλώσσας. Λεπτομέρειες σχετικά με τη δομή, το περιεχόμενο του προγράμματος και τους διδάσκοντες, καθώς και με τις διαδικασίες και τα κριτήρια επιλογής των μεταπτυχιακών φοιτητών περιλαμβάνονται στον Οδηγό Σπουδών.

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές και φοιτήτριες του Κοινού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Ανθρώπινα Δικαιώματα», αποκτούν γνώσεις που τους/τις καθιστούν ικανούς/ές να μελετούν και να αναλύουν (α) τις διαφορετικές κατηγορίες κοινωνικών ταξινομήσεων και ιεραρχήσεων και (β) τους ποικίλους τρόπους που αυτές αλληλεπιδρούν με την εκπαίδευση και συμβάλλουν στη συγκρότηση κοινωνικών σχέσεων εξουσίας, καθώς και στην παραγωγή ή την ενίσχυση κοινωνικών διακρίσεων. Αποκτούν επίσης ικανότητες μελέτης και σχεδιασμού πολιτικών, αλλά και πρακτικής παρέμβασης για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που προκύπτουν από τα παραπάνω στη λειτουργία του εκπαιδευτικού θεσμού.

Το γραφείο υποστήριξης των προγραμμάτων στεγάζεται στο κτίριο της Ιπποκράτους 35, 3ος όροφος, τηλ.: 210-36 88 527. Στο γραφείο υποστήριξης απασχολείται η Γεωργία Παπαδοπούλου. Επίσης, υποστηρίζεται διοικητικά από την Αθανασία Χαλαζωνίτη, υπάλληλο της Γραμματείας του ΤΕΑΠΗ, Νέο Χημείο, Ναυαρίνου 13α, ισόγειο, δεξιά, τηλ.: 210-36 88 040.

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Ειδική Αγωγή»

Το ΠΜΣ «Ειδική Αγωγή» είναι από το ακαδημαϊκό έτος 2008-09 ανεξάρτητο και αυτοτελές πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών του ΤΕΑΠΗ. Ξεκίνησε να λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 2001-02 ως κατεύθυνση «Ειδική Αγωγή» του διεθνούς, διαπανεπιστημιακού και διατμηματικού, με το Institute of Education, University of London, ΠΜΣ «Εκπαίδευση και Ανθρώπινα Δικαιώματα». Έως το 2004 χρηματοδοτήθηκε από την αντίστοιχη δράση του ΕΠΕΑΕΚ.

Από την αρχή της λειτουργίας του, σκοπός του Προγράμματος ήταν η εξειδίκευση των μεταπτυχιακών φοιτητών και φοιτητριών (ΜΦ) σε θέματα ευαισθητοποίησης και διδασκαλίας για την εκπαίδευση και τα ανθρώπινα δικαιώματα. Βασική επιδίωξη του Προγράμματος είναι η προσφορά υψηλού επιπέδου μεταπτυχιακών σπουδών λαμβάνοντας υπόψη τους νέους επιστημονικούς προβληματισμούς και τις ανάγκες της αγοράς εργασίας και της ελληνικής κοινωνίας για εξειδικευμένες γνώσεις σε συγκεκριμένους τομείς της εκπαίδευσης.

Το ΠΜΣ “Ειδική Αγωγή” αξιοποιεί πλήρως τις δυνατότητες του ΤΕΑΠΗ ως προς τα εξειδικευμένα μέλη ΔΕΠ που διαθέτει, τις δραστηριότητές του για την ανάπτυξη της έρευνας και της επαγγελματικής εξειδίκευσης-κατάρτισης, καθώς επίσης και τις διεθνείς συνεργασίες του Τμήματος με άλλα ΑΕΙ και ερευνητικά κέντρα της Ελλάδας και του εξωτερικού. Ανταποκρίνεται στις ανάγκες της αγοράς εργασίας και της ελληνικής κοινωνίας, η

οποία καλείται να αντιμετωπίσει πολλαπλές κοινωνικές διαφορές και αλλαγές, καθώς επίσης και τις συνέπειές τους στην εκπαίδευση.

Οι ΜΦ του Προγράμματος “Ειδική Αγωγή” αποκτούν γνώσεις (α) για τα άτομα με αναπηρίες και (β) για τις σύγχρονες προσεγγίσεις σχετικά με την εκπαίδευση και την κοινωνική τους ένταξη. Επίσης, αποκτούν ικανότητες για να διδάξουν σε ειδικά σχολεία και τμήματα ένταξης στο πλαίσιο λειτουργίας των σχολείων της γενικής εκπαίδευσης. Ο Μεταπτυχιακός Τίτλος Σπουδών απονέμεται από το Πανεπιστήμιο Αθηνών.

Το διετές Πρόγραμμα “Ειδική Αγωγή” περιλαμβάνει ένα εξάμηνο (το εαρινό του πρώτου έτους σπουδών) πρακτικής άσκησης, με εποπτεία, σε ενταξιακά προγράμματα, ειδικά σχολεία, Σχολικές Μονάδες Ειδικής Αγωγής (ΣΜΕΑ) ή και σε αναγνωρισμένα από το κράτος θεραπευτικά Κέντρα Ημέρας. Στους αποφοίτους απονέμεται Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης στην Ειδική Αγωγή, του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Υποψήφιοι μπορούν να είναι οι κάτοχοι πτυχίου συναφούς προς το αντικείμενο του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών, με πιστοποιημένη γνώση της ελληνικής και της αγγλικής γλώσσας. Λεπτομέρειες σχετικά με τη δομή, το περιεχόμενο του προγράμματος και τους διδάσκοντες, καθώς και με τις διαδικασίες και τα κριτήρια επιλογής των μεταπτυχιακών φοιτητών περιλαμβάνονται στον Οδηγό Σπουδών του ΠΜΣ.

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών “Ειδική Αγωγή” διοικείται από τη Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύθεσης (ΓΣΕΣ) του ΤΕΑΠΗ. Τα θέματα που αφορούν το ΠΜΣ εισάγουν τα μέλη Συντονιστικής Επιτροπής, που για το ακαδημαϊκό έτος 2011-2012 ορίστηκαν: η καθηγήτρια Αθηνά Ζώνιου-Σιδέρη (διευθύντρια), η επίκουρη καθηγήτρια Καλλιρόη Παπαδοπούλου, η λέκτορας Ευδοξία Ντεροπούλου και αναπληρωματικό μέλος η λέκτορας Δέσποινα Παπούδη.

Το ΠΜΣ υποστηρίζεται διοικητικά από τη Γραμματεία του Τμήματος Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία, Ναυαρίνου 13α, ισόγειο (Αθανασία Χαλαζωνίτη, τηλέφωνο: 210 36 88 040). Υποστηρίζεται επίσης από το Γραφείο του ΠΜΣ, Ιπποκράτους 35, 3ος όροφος. Στο Γραφείο του ΠΜΣ απασχολείται η Κατερίνα Μίχα και κατά περίπτωση ειδικοί συνεργάτες.

Τηλέφωνο Γραφείου : 210-3688526, e-mail: pmsea@ecd.uoa.gr, φαξ: 210-36 88 527, ιστοσελίδα: www.ecd.uoa.gr/metap.htm

Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Πολιτική Επιστήμη και Κοινωνιολογία»

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Πολιτική Επιστήμη και Κοινωνιολογία» (ΠΜΣΠΕΚ) είναι διατμηματικό και οργανώνεται σε συνεργασία με το Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης (ΤΠΕΔΔ) του Πανεπιστημίου Αθηνών. Υποστηρίζεται διοικητικά από το ΤΠΕΔΔ. Η συνεργασία των δύο Τμημάτων θεσμοθετήθηκε το 1997, δύο χρόνια μετά τη δοκιμαστική λειτουργία του Προγράμματος στο ΤΠΕΔΔ, με στόχο να ενισχυθεί η κατεύθυνση της Κοινωνιολογίας και να εμπλουτιστεί το διαθέσιμο επιστημονικό δυναμικό. Στο πλαίσιο της συνεργασίας αυτής, το ΠΜΣΠΕΚ χρηματοδοτήθηκε από το Υπουργείο Παιδείας και το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Εκπαίδευσης και Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΕΠΕΑΕΚ), κατά την περίοδο 1998-2000. Με την ολοκλήρωση της χρηματοδότησης αυτής το Πρόγραμμα έχει εξασφαλίσει επαρκή υποδομή, τόσο σε τεχνικό εξοπλισμό όσο και σε εκπαιδευτικό υλικό.

Το ΠΜΣΠΕΚ απονέμει τους ακόλουθους μεταπτυχιακούς τίτλους σπουδών:

Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης: η διάρκεια φοίτησης είναι δύο ακαδημαϊκά έτη (τέσσερα εξάμηνα). Περιλαμβάνει

δύο κατευθύνσεις, Πολιτικής Επιστήμης και Κοινωνιολογίας, τις οποίες οι φοιτητές/τριες επιλέγουν από το δεύτερο εξάμηνο σπουδών.

Διδακτορικό Δίπλωμα: η μικρότερη διάρκεια φοίτησης είναι τρία (3) χρόνια και η μεγαλύτερη έξι (6), με δικαίωμα παράτασης μετά από απόφαση της Συντονιστικής Επιτροπής του ΠΜΣ.

Το ΠΜΣΠΕΚ απευθύνεται σε ευρύ φάσμα πτυχιούχων από ελληνικά και ξένα Πανεπιστήμια. Αποσκοπεί ωστόσο να επιλέγει κάθε φορά φοιτητές/τριες με υψηλές επιδόσεις και ισχυρό κίνητρο. Οι προθεσμίες για την υποβολή αίτησης για συμμετοχή στο Πρόγραμμα ανακοινώνονται στον ημερήσιο τύπο. Η αξιολόγηση των αιτήσεων πραγματοποιείται μια φορά το χρόνο σε δύο στάδια. Στο πρώτο οι αιτήσεις εξετάζονται από την Επιτροπή Αξιολόγησης του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Ειδίκευσης, η οποία επιλέγει εκείνες που θα προχωρήσουν στο δεύτερο στάδιο της διαδικασίας, στο οποίο προβλέπεται συνέντευξη των υποψηφίων.

Η συμμετοχή στο ΠΜΣΠΕΚ προβλέπει την καταβολή διδάκτρων, τα οποία δαπανώνται για την αποτελεσματικότερη λειτουργία του. Προβλέπεται πάντως και η οικονομική ενίσχυση των φοιτητών/τριών, που συνδυάζεται με τη συμβολή τους στην κάλυψη διοικητικών αναγκών. Επιπλέον οι φοιτητές/τριες του Προγράμματος δικαιούνται χαμηλότοκο μακροχρόνιο δάνειο από τις Τράπεζες για τη χρηματοδότηση των σπουδών τους, ενώ απολαμβάνουν και όλων των ωφελειών που προκύπτουν από τη φοιτητική τους ιδιότητα.

Οι φοιτητές/τριες του ΠΜΣΠΕΚ έχουν πρόσβαση στις βιβλιοθήκες των δύο Τμημάτων, καθώς και στα Εργαστήρια Πολιτικής Επικοινωνίας και Πληροφορικής του ΤΠΕΔΔ. Στις δραστηριότητες του Προγράμματος περιλαμβάνονται εκδηλώσεις (ομιλίες, συνέδρια και σεμινάρια) που εξοικειώνουν

τους/τις φοιτητές/τριες με ζητήματα που αφορούν άμεσα τις θεματικές του και συμβάλλουν στην ανάπτυξη της σχετικής προβληματικής στην ελληνική κοινωνία.

Το Πρόγραμμα διευθύνει πενταμελής Συντονιστική Επιτροπή, η οποία αποτελείται από τρία μέλη του ΤΠΕΔΔ και δύο μέλη του ΤΕΑΠΗ.

Το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα στεγάζεται στο κτίριο του Πανεπιστημίου Αθηνών που βρίσκεται στην οδό Αιόλου 42-44. Το τηλέφωνο της Γραμματείας είναι 210-36 89 539.

Διαπανεπιστημιακό Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Τεχνολογίες της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας για την Εκπαίδευση»

Το Διαπανεπιστημιακό Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών με αντικείμενο «Τεχνολογίες της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας για την Εκπαίδευση», δέχθηκε τους/τις πρώτους/τες φοιτητές/τριες κατά το ακαδημαϊκό έτος 2005-06. Στο πρόγραμμα συνεργάζονται το Τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, καθώς και το Τμήμα Επικοινωνίας και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, και το Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας. Στο πρόγραμμα συνεργάζεται συμπράττοντας το Τμήμα Ηλεκτρονικής του Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος Πειραιά.

Το Πρόγραμμα στοχεύει στην ανάπτυξη της κριτικής αξιολόγησης της έρευνας στο χώρο των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας στην Εκπαίδευση, στην διεύρυνση των γνώσεων των φοιτητών/τριών σχετικά με τις πρακτικές εφαρμογές σ' αυτό το χώρο, καθώς και στην ανάπτυξη

διαύλων επικοινωνίας με ειδικούς στην εφαρμογή των νέων τεχνολογιών στους τομείς της εκπαίδευσης.

Στο Διαπανεπιστημιακό-Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών γίνονται δεκτοί: (α) Πτυχιούχοι των Τμημάτων που έχουν τη δυνατότητα να εργαστούν στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση, ή εκπαιδευτικοί της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. (β) Πτυχιούχοι άλλων συναφών και ομοταγών Τμημάτων της ημεδαπής ή της αλλοδαπής με επίσημα αναγνωρισμένους τίτλους σπουδών, αντίστοιχους και ισότιμους με τους ελληνικούς, σε ποσοστό επί των εισαγομένων φοιτητών καθοριζόμενο από την Ειδική Διατμηματική Επιτροπή (ΕΔΕ).

Το Διαπανεπιστημιακό Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών, με διάρκεια φοίτησης δύο ακαδημαϊκά έτη (4 εξάμηνα), απονέμει Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης.

Το πρόγραμμα διοικείται από Ειδική Διατμηματική Επιτροπή (ΕΔΕ), την οποία αποτελούν τα εξής μέλη: Από το Τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών η Ευαγγελία Κούρτη, αναπληρώτρια καθηγήτρια και πρόεδρος της ΕΔΕ, ο Κωνσταντίνος Χρυσοφίδης, καθηγητής, και ο Βασίλης Γιαλαμάς, αναπληρωτής καθηγητής, από το Τμήμα Επικοινωνίας και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης ο Μιχάλης Μείμαρς, καθηγητής, ο Γιώργος Πλειός, αναπληρωτής καθηγητής, και ο Δημήτρης Γκούσκος, επίκουρος καθηγητής, από το Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας ο Σπύρος Παπαδόπουλος, αναπληρωτής καθηγητής, ο Γιώργος Παπακωνσταντίνου, αναπληρωτής καθηγητής και ο Αλέξανδρος Ψυχούλης, αναπληρωτής καθηγητής.

Η Συντονιστική Επιτροπή του προγράμματος απαρτίζεται από τους: Ευαγγελία Κούρτη ως τακτικό μέλος και Κωνσταντίνο Χρυσοφίδη ως αναπληρωματικό μέλος, Μιχάλη Μείμαρ η ως

τακτικό μέλος και Γιώργο Πλειό ως αναπληρωματικό μέλος, Σπύρο Παπαδόπουλο ως τακτικό μέλος και Γιώργο Παπακωνσταντίνου ως αναπληρωματικό μέλος.

Επισπεύδων φορέας είναι το ΤΕΑΠΗ του ΕΚΠΑ, το οποίο έχει και την ευθύνη της διοικητικής υποστήριξης του Προγράμματος.

Η γραμματεία του Προγράμματος στεγάζεται στο κτίριο του Νέου Χημείου, Ναυαρίνου 13α, ισόγειο (Ευγενία Γεωργίου, τηλέφωνο 210-36 88 042, e-mail: egeorgi@ecd.uoa.gr και Χριστίνα Ντεμίρη, τηλέφωνο 210-3688049, e-mail: cntemiri@ecd.uoa.gr).

Διαπανεπιστημιακό Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Συμβουλευτική Ψυχολογία και Συμβουλευτική στην Εκπαίδευση, την Υγεία, την Εργασία»

Το Διαπανεπιστημιακό Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Συμβουλευτική Ψυχολογία και Συμβουλευτική στην εκπαίδευση, την υγεία, την εργασία» έχει οργανωθεί από το Τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία του Πανεπιστημίου Αθηνών, σε συνεργασία με το Τμήμα Κοινωνικής Διοίκησης του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης και λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 2009-2010.

Το Διαπανεπιστημιακό Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών έχει ως αντικείμενο τη Συμβουλευτική Ψυχολογία και τη Συμβουλευτική. Έχει σχεδιασθεί για να προσφέρει επιστημονική γνώση και επαγγελματικές δεξιότητες υψηλού επιπέδου για τη δημιουργία εξειδικευμένου επιστημονικού δυναμικού στη Συμβουλευτική Ψυχολογία και τη Συμβουλευτική, ευαισθητοποιημένου σε πολιτισμικά ζητήματα. Καλύπτει δύο κατευθύνσεις:

1. Συμβουλευτική Ψυχολογία,
2. Συμβουλευτική.

Στοχεύει: α) Να εξοπλίσει τους φοιτητές με τις απαραίτητες γνώσεις, εμπειρίες και δεξιότητες που θα τους καταστήσουν ικανούς

να επιδιώξουν επαγγελματική σταδιοδρομία σε τομείς της αγοράς εργασίας, στους οποίους η Συμβουλευτική Ψυχολογία και η Συμβουλευτική κρίνονται αναγκαίες, β) Να καταστήσει ειδικούς στη Συμβουλευτική Ψυχολογία και τη Συμβουλευτική άτομα που θα στελεχώνουν πανεπιστήμια, σχολεία, νοσοκομεία, κέντρα υγείας, οργανισμούς, επιχειρήσεις και άλλους φορείς του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, γ) Να προετοιμάσει ένα ειδικά καταρτισμένο επιστημονικό δυναμικό που θα στελεχώσει μελλοντικά τα ΑΕΙ και θα προωθήσει την έρευνα και τη διδασκαλία στη Συμβουλευτική Ψυχολογία και τη Συμβουλευτική, δ) Να καταστήσει τους μεταπτυχιακούς φοιτητές ικανούς να συνδέσουν τη θεωρία, την έρευνα και την πρακτική εφαρμογή στη σκέψη και την επαγγελματική τους κατάρτιση, έτσι ώστε να αποκτήσουν τα απαραίτητα εφόδια που θα εξασφαλίζουν την άρτια προετοιμασία τους για την ακαδημαϊκή, επιστημονική, ερευνητική και επαγγελματική τους σταδιοδρομία, τόσο στο χώρο της Ενωμένης Ευρώπης, όσο και παγκοσμίως.

Το Διαπανεπιστημιακό Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών απονέμει τους ακόλουθους μεταπτυχιακούς τίτλους σπουδών:

Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (ΜΔΕ) στους εξής τομείς:

1. Συμβουλευτική Ψυχολογία,
2. Συμβουλευτική.

Η διάρκεια φοίτησης είναι δύο ακαδημαϊκά έτη (τέσσερα εξάμηνα) Διδακτορικό Δίπλωμα: η μικρότερη διάρκεια φοίτησης είναι τρία (3) χρόνια και η μεγαλύτερη πέντε (5) χρόνια.

Στο Διαπανεπιστημιακό Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών γίνονται δεκτοί:

1. Για την ειδίκευση στη «Συμβουλευτική Ψυχολογία»

α. πτυχιούχοι των Τμημάτων Ψυχολογίας Ελληνικών Πανεπιστημίων καθώς και

β. πτυχιούχοι Τμημάτων Ψυχολογίας αναγνωρισμένων ομοταγών Ιδρυμάτων της αλλοδαπής, οι οποίοι γνωρίζουν καλά την ελληνική γλώσσα.

2. Για την ειδίκευση στη «Συμβουλευτική»:

α. πτυχιούχοι των Τμημάτων ΦΠΨ με κατεύθυνση Ψυχολογία, Κοινωνικής Διοίκησης με κατεύθυνση Κοινωνική Εργασία, Νοσηλευτικής, Παιδαγωγικών και γενικά, Τμημάτων Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών επιστημών των ΑΕΙ της ημεδαπής και των αντίστοιχων τμημάτων της αλλοδαπής, οι οποίοι γνωρίζουν καλά την ελληνική γλώσσα, καθώς και

β. πτυχιούχοι των Σχολών Επαγγελματιών Υγείας και Πρόνοιας των ΤΕΙ, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις της παραγράφου 12γ του άρθρου 5 του Ν. 2916/01 που προστέθηκε στο άρθρο 25 του Ν. 1401/87(ΦΕΚ 114Α').

Απαραίτητη προϋπόθεση για την παρακολούθηση του Προγράμματος είναι η άριστη γνώση της αγγλικής γλώσσας.

Για την κτήση του Διδακτορικού Διπλώματος γίνονται δεκτοί:

α. κάτοχοι ΜΔΕ του παρόντος Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών .

β. κάτοχοι ΜΔΕ συγγενούς γνωστικού αντικείμενου με το παρόν ΠΜΣ της ημεδαπής ή άλλων αναγνωρισμένων ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής (σύμφωνα με το άρθρο 12 παρ.2α του Ν.2083/1992).

Λεπτομέρειες σχετικά με τη δομή, το περιεχόμενο του προγράμματος και τους διδάσκοντες, καθώς και με τις διαδικασίες και τα κριτήρια επιλογής των μεταπτυχιακών φοιτητών, περιλαμβάνονται στον οδηγό Σπουδών του ΠΜΣ και στην ιστοσελίδα του Τμήματος www.ecd.uoa.gr.

Το Διαπανεπιστημιακό Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Συμβουλευτική Ψυχολογία και Συμβουλευτική στην Εκπαίδευση, την Υγεία, την Εργασία» διοικείται από Ειδική Διατμηματική Επιτροπή (ΕΔΕ), την οποία αποτελούν τα εξής μέλη:

από το Τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών η Μαρία Μαλικιώση-Λοϊζου, καθηγήτρια, πρόεδρος της ΕΔΕ, η Ευαγγελία Κούρτη, αναπληρώτρια καθηγήτρια, και η Καλλιρρόη Παπαδοπούλου, επίκουρη καθηγήτρια. Από το Τμήμα Κοινωνικής Διοίκησης του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης οι καθηγήτριες Θεανώ Καλλινικάκη και Αντωνία Παπαστυλιανού και η αναπληρώτρια καθηγήτρια Αγάπη Κανδυλάκη.

Το ΠΜΣ υποστηρίζεται διοικητικά από τη Γραμματεία του Τμήματος Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Ναυαρίνου 13α, ισόγειο (Κωνσταντίνα Λυκόκα, τηλέφωνο: 210-36 88 055, e-mail: klykoka@ecd.uoa.gr, Αναγνωστήριο: 210-3688563).

Διδακτορικό Δίπλωμα

Το Τμήμα προσφέρει τη δυνατότητα εκπόνησης διδακτορικής διατριβής στα γνωστικά αντικείμενα που καλύπτει, με στόχο την προώθηση της επιστημονικής έρευνας. Οι διδακτορικές διατριβές εντάσσονται στο πλαίσιο των μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών που λειτουργούν, υπάρχει όμως δυνατότητα εγγραφής υποψηφίων διδασκόντων και ανεξάρτητα από αυτό το πλαίσιο.

Οι υποψήφιοι διδάκτορες πρέπει να είναι κάτοχοι μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών. Κατά περίπτωση μπορούν να εξεταστούν και υποψηφιότητες που δεν πληρούν αυτό το κριτήριο. Η διαδικασία επιλογής των υποψηφίων διδασκόντων γίνεται τρεις φορές το χρόνο (κατά τους μήνες Οκτώβριο, Φεβρουάριο και Μάιο). Οι σχετικές αιτήσεις και τα απαραίτητα δικαιολογητικά κατατίθενται στη Γραμματεία και συνοδεύονται από:

α. Δείγμα επιστημονικής εργασίας (κατά προτίμηση αντίγραφο της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας).

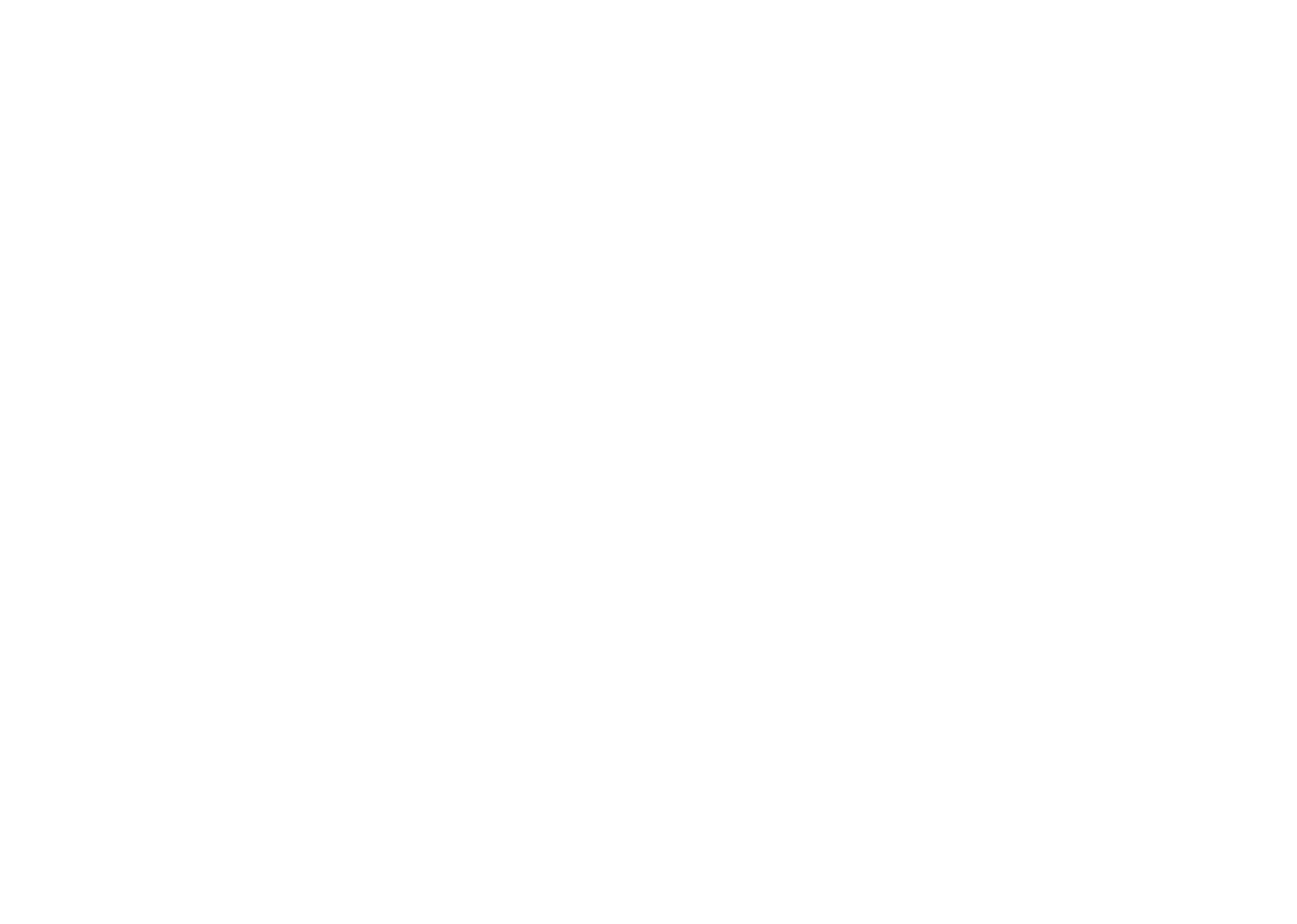
β. Ερευνητική πρόταση (να μην υπερβαίνει τις 10 σελίδες), η οποία να παρουσιάζει συνοπτικά το θέμα, να το τοποθετεί στην τρέχουσα ακαδημαϊκή συζήτηση, να προτείνει τη μεθοδολογία έρευνας για την πραγματοποίηση της διατριβής και να περιλαμβάνει ενδεικτική βιβλιογραφία.

Οι αιτήσεις αξιολογούνται από τα μέλη ΔΕΠ που έχουν συναφές γνωστικό αντικείμενο και εγκρίνονται από τη ΓΣ μετά από εισήγηση του επιβλέποντος μέλους ΔΕΠ.

Το Τμήμα, ανάλογα με τα ερευνητικά και θεωρητικά ενδιαφέροντα των μελών ΔΕΠ, έχει τη δυνατότητα να προκηρύξει θεματικές περιοχές που προσφέρονται για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής.

Μεταδιδακτορική έρευνα

Στο ίδιο πλαίσιο παρέχεται η δυνατότητα διεξαγωγής μεταδιδακτορικής έρευνας από διδάκτορες των οποίων η διατριβή εμπίπτει στα ερευνητικά αντικείμενα του ΤΕΑΠΗ. Την εποπτεία της έρευνας αναλαμβάνει ένα μέλος ΔΕΠ του Τμήματος. Το θέμα της μεταδιδακτορικής έρευνας εγκρίνεται από τη Γενική Συνέλευση του Τμήματος έπειτα από εισήγηση του εποπτεύοντος μέλους ΔΕΠ. Το Τμήμα μπορεί να ζητήσει από τον/ην υποψήφιο/α, εφόσον αυτός/ή το επιθυμεί, να αναλάβει διδακτικές υποχρεώσεις. Τη διδασκαλία αναλαμβάνει από κοινού με μέλος ΔΕΠ του Τμήματος. Το ΤΕΑΠΗ δεν έχει υποχρέωση αμοιβής των μεταδιδακτορικών ερευνητών, παρέχει όμως το δικαίωμα της πρόσβασης στη Βιβλιοθήκη με δικαίωμα δανεισμού, καθώς και άλλες σχετικές διευκολύνσεις για τη διεξαγωγή της έρευνας.

**ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ
ΑΘΗΝΩΝ**

ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

Το Διδασκαλείο Νηπιαγωγών Αθηνών (ΔΝΑ) ιδρύθηκε και λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 1995-96 με το Νόμο 2327/95 (ΦΕΚ 156/31-7-95 Κεφ. Β' άρθρα 5,6,7,8 και 9). Τότε ανατέθηκε στο ΤΕΑΠΗ (επονομαζόμενο τότε Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών) του Πανεπιστημίου Αθηνών η ευθύνη για την οργάνωση και τη λειτουργία του. Δόθηκε ωστόσο η δυνατότητα συνεργασίας με άλλα Τμήματα για την επίτευξη των σκοπών του ΔΝΑ.

Σκοπός του ΔΝΑ είναι η μετεκπαίδευση και εξειδίκευση του εκπαιδευτικού προσωπικού της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης στην προσχολική βαθμίδα. Στο πλαίσιο αυτό το ΔΝΑ επιδιώκει: (α) να παρακολουθεί τις εξελίξεις στον τομέα των επιστημών και ειδικότερα των επιστημών της αγωγής και της εκπαιδευτικής τεχνολογίας, (β) να προάγει την έρευνα, την παραγωγή και τη μετάδοση γνώσεων και εμπειριών που συμβάλλουν στην εκπαιδευτική ανάπτυξη της χώρας, (γ) να παρέχει τις απαραίτητες πρόσθετες γενικές και ειδικές γνώσεις και δεξιότητες, που εξασφαλίζουν την ελεύθερη και ισότιμη επιστημονική και επαγγελματική σταδιοδρομία των εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Η δομή και η λειτουργία του ΔΝΑ καθορίζεται με τις διατάξεις του σχετικού νόμου ίδρυσής-του. Η μετεκπαίδευση διαρκεί τέσσερα εξάμηνα. Η επιλογή των εκπαιδευτικών για φοίτηση γίνεται από το ΥΠΕΠΘ με γραπτές εξετάσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις της υπουργικής απόφασης, που προβλέπεται από το άρθρο 9, παρ. 5, περιπτ. β' του παραπάνω Νόμου. Η φοίτηση είναι υποχρεωτική και κατά τη διάρκειά της οι μετεκπαιδευόμενοι/ες απαλλάσσονται από τα διδακτικά και διοικητικά τους καθήκοντα. Δικαίωμα συμμετοχής στη διαδικασία επιλογής για μετεκπαίδευση στο ΔΝΑ έχουν οι νηπιαγωγοί δημόσιας και ιδιωτικής εκπαίδευσης που έχουν συμπληρώσει πέντε χρόνια και

δεν έχουν περισσότερα από είκοσι πέντε χρόνια εκπαιδευτικής υπηρεσίας. Στην παραπάνω προϋπηρεσία συμπεριλαμβάνεται και εκείνη που έχει ο/η εκπαιδευτικός και ως αναπληρωτής/ρια στη δημόσια εκπαίδευση.

Το ΔΝΑ έχει δύο κατευθύνσεις: τη Γενική Αγωγή και την Ειδική Αγωγή. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει μαθήματα, σεμινάρια, θεματική εβδομάδα και πρακτικές ασκήσεις. Μετά την επιτυχή περάτωση του προγράμματος, χορηγείται δίπλωμα διετούς μετεκπαίδευσης στις επιστήμες της αγωγής. Οι κάτοχοι του τίτλου αυτού έχουν όλα τα δικαιώματα των πτυχιούχων των Παιδαγωγικών Τμημάτων των ΑΕΙ.

Η εσωτερική οργάνωση και η λειτουργία των διοικητικών και τεχνικών υπηρεσιών του, όπως και οι διαδικασίες και οι προϋποθέσεις τοποθέτησης του προσωπικού σε αντίστοιχες θέσεις, ρυθμίζονται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις των ΑΕΙ. Όργανα διοίκησης του Διδασκαλείου είναι: (α) η Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης (ΓΣΕΣ) του ΤΕΑΠΗ ειδικά για θέματα του Διδασκαλείου, (β) το Διοικητικό Συμβούλιο (ΔΣ) και (γ) ο/η πρόεδρος και οι δύο αντιπρόεδροι του ΔΣ.

Η Γραμματεία του στεγάζεται στην οδό Ιπποκράτους 31, 5ος όροφος, τηλέφωνο: 210-36 88 551-4, φαξ: 210-36 88 551, e-mail: didnip@ecd.uoa.gr.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Οι διδάσκοντες/ουσες του ΤΕΑΠΗ συμμετέχουν σε ποικίλες ερευνητικές δραστηριότητες και προγράμματα δράσης. Στη σχετική ενότητα αναφέρονται μόνο εκείνες οι δραστηριότητες που χρηματοδοτούνται από κάποιον φορέα, καθώς και τα ερευνητικά κέντρα που λειτουργούν στο πλαίσιο του Τμήματος.

Προγράμματα Έρευνας

Επαγγελματική γνώση στην εκπαίδευση και την υγεία: η αναδιάρθρωση της εργασίας και του επαγγελματικού βίου μεταξύ του κράτους και του πολίτη στην Ευρώπη (PROFKNOW)

Επιστημονική υπεύθυνη: Εύη Ζαμπέτα

Χρηματοδότηση: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Γενική Διεύθυνση Έρευνας, 6ο Πλαίσιο Κοινωνικοοικονομικής Έρευνας, πρόγραμμα STREP.

Η έρευνα στόχευε να μελετήσει την εκπαίδευση και την υγεία ως τομείς της κοινωνικής πολιτικής του κράτους. Επιχειρήθηκε να αναλυθούν οι συνέπειες της αναδιάρθρωσης κράτους πρόνοιας στον αναπροσδιορισμό της σχέσης κράτους-πολίτη. Το ζήτημα αυτό εξετάστηκε μέσω της ανάλυσης των αναδιαρθρώσεων που επιτελούνται στον επαγγελματικό βίο των εκπαιδευτικών και των νοσηλευτών. Το ενδιαφέρον της έρευνας εστιάστηκε ιδιαίτερα στον κοινωνικό προσδιορισμό της επαγγελματικής γνώσης και στις διαδικασίες ανασυγκρότησης της έννοιας του επαγγελματισμού. Το μεθοδολογικό εργαλείο, το οποίο επιλέχθηκε, είναι η σε βάθος ανάλυση αφηγήσεων του επαγγελματικού βίου (life histories). Η

ταυτόχρονη διερεύνηση και αντιπαράθεση των αναδιαρθρώσεων, που επιτελούνται σε δύο διαφορετικά επαγγέλματα υψηλής κρισιμότητας για την παροχή κοινωνικών υπηρεσιών προς τον πολίτη, ανέδειξε και ορισμένα ποιοτικά χαρακτηριστικά που τείνει να προσλάβει η σχέση κράτους-πολίτη στην αναδυόμενη ευρωπαϊκή κοινωνία. Η έρευνα, η οποία ήταν τριετούς διάρκειας, διεξήχθη ταυτόχρονα σε επτά χώρες και συγκεκριμένα, στην Αγγλία, Ελλάδα, Ισπανία, Ιρλανδία, Πορτογαλία, Σουηδία και Φινλανδία. Τον διεθνή συντονισμό του προγράμματος είχε το Πανεπιστήμιο του Gothenburg, με επιστημονικό υπεύθυνο τον καθηγητή Sverker Lindblad. Στην ελληνική ερευνητική ομάδα μετείχαν επίσης οι: δρ. Γιάννης Σκαλκίδης, επίκουρος καθηγητής της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών, δρ. Νάσια Δακοπούλου, εκπαιδευτικός, δρ. Δήμητρα Θωμά, εκπαιδευτικός, δρ. Αρετή Σταυροπούλου, νοσηλεύτρια.

Πρόγραμμα «Εκπαίδευση των Παιδιών της Μουσουλμανικής Μειονότητας στη Θράκη»

Επιστημονική υπεύθυνη: Άννα Φραγκουδάκη (ομότιμη καθηγήτρια)

Το Πρόγραμμα «Εκπαίδευση των Παιδιών της Μουσουλμανικής Μειονότητας στη Θράκη» είναι έργο παρέμβασης με στόχο τη μεταρρύθμιση της εκπαίδευσης για τα παιδιά της μειονότητας της Θράκης. Χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το ελληνικό Υπουργείο Παιδείας. Ανήκει σε Μέτρο του ΕΠΕΑΕΚ (και από το 2010 του ΕΣΠΑ) για τη βελτίωση της εκπαίδευσης ομάδων Ελλήνων πολιτών που απειλούνται από κοινωνικό αποκλεισμό. Το

έργο ανατέθηκε το 1997 σε ομάδα επιστημόνων με επικεφαλής την ως άνω υπεύθυνη, ενώ το 2002, το 2005 και το 2010 η ίδια ομάδα επελέγη μετά από δημόσιο διαγωνισμό και διαδικασίες αξιολόγησης. Η υλοποίηση του έργου έγινε σε τρεις φάσεις (1997-2000, 2002-04 και 2005-08), ενώ τον Σεπτέμβριο του 2010 ξεκίνησε η τέταρτη φάση η οποία αφορά την περίοδο 2010-13.

Βασικοί στόχοι του Προγράμματος είναι η αναβάθμιση της εκπαίδευσης των παιδιών της μειονότητας, η ενίσχυση της ελληνομάθειας, η καταπολέμηση της διαρροής από την υποχρεωτική εκπαίδευση, το άνοιγμα του δρόμου στα παιδιά της μειονότητας για την αρμονική ένταξη στην ελληνική κοινωνία μέσα από το σχολείο και η κοινωνική κινητικότητα μέσα από την άνοδο στις ανώτερες εκπαιδευτικές βαθμίδες.

Ο μειονοτικός μαθητικός πληθυσμός στη Θράκη το έτος 2010-11 περιλαμβάνει 8.800 μαθητές δημοτικού και 6.700 μαθητές γυμνασίου και λυκείου. Τα δύο τρίτα (67%) των παιδιών ηλικίας δημοτικού φοιτά στα ξεχωριστά, αμιγή μειονοτικά δημοτικά σχολεία, που λειτουργούν με διπλό και δίγλωσσο πρόγραμμα. Τα μισά μαθήματα στα ελληνικά διδάσκουν εκπαιδευτικοί της πλειονότητας και τα μισά στα τουρκικά εκπαιδευτικοί της μειονότητας. Το σύνολο σχεδόν των παιδιών ολοκληρώνει την 6χρονη εκπαίδευση του δημοτικού. Αρκετό όμως ποσοστό την τελειώνει με ελλιπή γνώση της ελληνικής γλώσσας. Μετά το δημοτικό, σήμερα 25% των παιδιών της μειονότητας φοιτά στα δύο μειονοτικά γυμνάσια και 75% σε δημόσια γυμνάσια. Η διαρροή από τη γυμνασιακή τριετία παραμένει ακόμα μεγάλη, με κύριο αίτιο την ανεπαρκή εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας στο (μειονοτικό) δημοτικό σχολείο.

Μέχρι σήμερα το έργο του Προγράμματος περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

Σχολικά βιβλία και εκπαιδευτικά υλικά κατάλληλα για μαθητές με άλλη μητρική γλώσσα

Για το δημοτικό σχολείο έγιναν 40 σχολικά βιβλία, μέθοδοι εκμάθησης της ελληνικής ως ξένης γλώσσας, γραμματικές και λεξικά για αλλόγλωσσα παιδιά, ηλεκτρονική μέθοδος εκμάθησης της ελληνικής και ηλεκτρονικά παιχνίδια μαθησιακά της ύλης του δημοτικού σχολείου. Τα νέα σχολικά βιβλία βασίζονται στη μέθοδο διδασκαλίας της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας και στη διαθεματική προσέγγιση της γνώσης. Από το 2000 είναι τα επίσημα βιβλία του κράτους για τα μειονοτικά δημοτικά σχολεία. Για το γυμνάσιο έγιναν συμπληρωματικά εκπαιδευτικά υλικά για τη διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας, γραμματική και λεξικά, εκπαιδευτικό υλικό για την ιστορία, τη λογοτεχνία, τα μαθηματικά, τη φυσική και λογισμικό υλικό για τη γεωγραφία.

Ενισχυτικές εκπαιδευτικές παρεμβάσεις

Στα σχολεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, όπου φοιτούν μαθητές από τη μειονότητα, το Πρόγραμμα οργανώνει ενισχυτικά μαθήματα εκτός του κανονικού ωραρίου με στόχο την ανάπτυξη της ελληνομάθειας και τη βελτίωση της επίδοσης των μειονοτικών μαθητών. Τα μαθήματα γίνονται από εκπαιδευτικούς που βρίσκονται σε διαδικασία συνεχούς επιμόρφωσης και αξιοποιούν τα εκπαιδευτικά υλικά του Προγράμματος.

Επιμόρφωση εκπαιδευτικών

Η συνεχής και συστηματική επιμόρφωση έχει στόχο να εξοικειώσει τους εκπαιδευτικούς με τις αρχές και τις διδακτικές μεθόδους που εισάγουν τα νέα βιβλία, να στηρίζει το έργο τους και να κάνει πιο αποτελεσματική τη διδασκαλία στις ιδιαίτερες συνθήκες της μειονοτικής εκπαίδευσης.

Επιμορφωτικά εργαλεία

Δημιουργήθηκε ποικίλο εκπαιδευτικό υλικό που απευθύνεται στους εκπαιδευτικούς: οδηγοί που αναλύουν τη λογική των νέων βιβλίων και εξοικειώνουν με τη χρήση τους, μελέτες για τη διδασκαλία της ελληνικής ως ξένης γλώσσας, καθώς και επιστημονικά κείμενα σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή που αφορούν βασικά ζητήματα της παιδαγωγικής και της διδακτικής μεθοδολογίας (www.kleidiakiaiantikleidia.net).

Έρευνες

Όταν ξεκίνησε το Πρόγραμμα το 1997 διαπιστώθηκε η απουσία πολλών στοιχείων για τα παιδιά της μειονότητας που οδήγησε στην οργάνωση απογραφικών και ποιοτικών ερευνών, με τα ακόλουθα περιεχόμενα: το κοινωνικό και μορφωτικό προφίλ των εκπαιδευτικών, η κοινωνική και μορφωτική ταυτότητα των γονέων μαθητών, τα επίπεδα ελληνομάθειας των μαθητών, το μέγεθος και τα αίτια της διαρροής από την υποχρεωτική εκπαίδευση, οι στάσεις απέναντι στο σχολείο, οι αναπαραστάσεις των εκπαιδευτικών και των γονέων για την εκπαίδευση και τις εθνοτικές ταυτότητες κ.ά.

Παρεμβάσεις στην τοπική κοινωνία

Από το 2003 ιδρύθηκαν τα Κέντρα Στήριξης του Προγράμματος (ΚΕΣΠΕΜ), είδος πολιτιστικών κέντρων, που διαθέτουν εργαστήρια υπολογιστών, βιβλιοθήκη, με προσωπικό μικτό (μέλη της πλειονότητας και της μειονότητας) και δίγλωσσο, και προσφέρουν τα απογεύματα και τα Σαββατοκύριακα όλο το σχολικό έτος και το καλοκαίρι μαθήματα ελληνικής γλώσσας με χρήση Η/Υ, συμβουλευτική για εκπαιδευτικούς και γονείς, δανειστική βιβλιοθήκη για παιδιά, βιβλιοθήκη εκπαιδευτικών υλικών για εκπαιδευτικούς, μαθήματα ελληνικών για γονείς. Από το 2003 λειτούργησαν δύο ΚΕΣΠΕΜ στις πόλεις Κομοτηνή και Ξάνθη, ενώ από το 2006 προστέθηκαν άλλα οκτώ σε μικρότερους

οικισμούς, καθώς και δύο «Κινητά ΚΕΣΠΕΜ», αυτοκίνητα εφοδιασμένα με βιβλία και ηλεκτρονικούς υπολογιστές, που με τη βοήθεια εμψυχωτών μεταφέρουν το έργο του Προγράμματος στα παιδιά των απομακρυσμένων οικισμών. Στα ΚΕΣΠΕΜ λειτουργούν και τα Δημιουργικά Εργαστήρια Νέων (ΔΕΝ), με την επίβλεψη εμψυχωτών που ανήκουν τόσο στη μειονότητα όσο και στην πλειονότητα. Τα ΔΕΝ έχουν μικτές ομάδες παιδιών.

Από την έναρξη του Προγράμματος μέχρι σήμερα έχουν εργαστεί σε αυτό πάνω από 300 άτομα, επιστήμονες από τα πανεπιστήμια Αθηνών, Αιγαίου, Θεσσαλονίκης, Θράκης, Κρήτης και Πατρών, εκπαιδευτικοί πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, και περίπου 80 άτομα, μέλη της μειονότητας. Εκτός από την Άννα Φραγκουδάκη και τη Θάλεια Δραγώνα (επίσης επιστημονική υπεύθυνη του Προγράμματος μέχρι το 2007), δύο ακόμη μέλη του ΤΕΑΠΗ, η Αλεξάνδρα Ανδρούσου και η Νέλλη Ασκούνη είναι βασικά στελέχη του Προγράμματος από το 1997. Η ιστοσελίδα του Προγράμματος είναι: www.museduc.gr

Συγκριτική μελέτη για τις Πολιτικές Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας στην Ευρώπη σχετικά με την αντιμετώπιση των κοινωνικών ανισοτήτων

Επιστημονική υπεύθυνη για την συμμετοχή του ΕΚΠΑ Τζέλα Βαρνάβα-Σκούρα. Συντονισμός Institut National de Recherche Pedagogique, Γαλλία. Η μελέτη εκπονήθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος ΣΩΚΡΑΤΗΣ (δράσεις 6.1.2 και 6.2, DG EAC no CAC/65/05).

Η μελέτη αφορά τις εκπαιδευτικές πολιτικές οκτώ ευρωπαϊκών χωρών, ανάμεσά τους και της Ελλάδας, που έχουν σκοπό να αντιμετωπίσουν θέματα εκπαιδευτικής προτεραιότητας εφαρμόζοντας στοχευμένα προγράμματα δράσης σε μη

προνομιούχες κοινωνικές ομάδες (λόγω γλώσσας, τόπου κατοικίας, εθνοτικής καταγωγής κ.ά.).

Η κριτική ανάλυση ως προς τις πολιτικές αυτές έγινε με κοινή μεθοδολογία και έδωσε τη δυνατότητα για ενδιαφέρουσες συγκρίσεις και έναν ευρύτερο προβληματισμό ως προς τον μετασχηματισμό των πολιτικών αυτών από την πρώτη τους μορφή όταν εμφανίστηκαν τη δεκαετία του 1970 μέχρι σήμερα.

Από τη μελέτη αυτή έχουν προκύψει δημοσιεύματα και με δική μας συμμετοχή:

Τζέλα Βαρνάβα-Σκούρα, Δημήτρης Βεργίδης, Χρύσα Κασίμη, «Les politiques d'éducation prioritaire en Grèce», στο M. Demeuse, D. Frandji, D. Greger, J.-Y. Rochex (επιμ.), *Les politiques d'éducation prioritaire en Europe*, τόμ. 1, INRP, 2008, Lyon (υπό έκδοση στα αγγλικά από τις εκδόσεις Mac Millan με τίτλο: *Education Policies and Inequalities in Europe* και υπό έκδοση επίσης από τις εκδόσεις Παπαζήση με τίτλο: *Οι Πολιτικές Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας στην Ευρώπη*).

Λία Αντωνίου, Τζέλα Βαρνάβα-Σκούρα, Λουσίλια Σαλγκάντο, «Approches préventives pour réduire l'échec scolaire. Interventions précoces et scolarisation préprimaire», στο M. Demeuse, D. Frandji, D. Greger, J.-Y. Rochex (επιμ.), *Les politiques d'éducation prioritaire en Europe. Éléments d'une analyse transversale: questions sur le devenir et les possibles en matière d'égalité*, τόμ. 2, INRP, Lyon (υπό έκδοση).

Προϊόν της μελέτης είναι και το “Πρόγραμμα για την καλλιέργεια, την αγωγή και τη φροντίδα παιδιών προσχολικής ηλικίας / Παιδαγωγικό πρόγραμμα για τους παιδικούς σταθμούς”. Το πρόγραμμα καθώς και το εκπαιδευτικό υλικό που το συνοδεύει υπάρχει αναρτημένο στην ιστοσελίδα του TEΑΠΗ. Η ηλεκτρονική του διεύθυνση είναι: www.ppps.ecd.uoa.gr

Οι αντιλήψεις των γονέων για το παιχνίδι των παιδιών

Επιστημονική υπεύθυνη: Δ. Παπούδη σε συνεργασία με Κ. Παπαδοπούλου

Χρηματοδότηση: Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας του Πανεπιστημίου Αθηνών, Πρόγραμμα Καποδίστριας

Σκοπός της μελέτης είναι να διερευνήσει τις αντιλήψεις των γονέων για το παιχνίδι και το ρόλο του στην ανάπτυξη των παιδιών. Θεωρείται ως πιο κατάλληλη θεωρητική προσέγγιση η κοινωνικο-πολιτισμική, καθώς εστιάζει στο ρόλο του κοινωνικού περιβάλλοντος, στο ρόλο των γονέων στην ανάπτυξη των παιδιών, στην αλληλεπίδραση γονέα-παιδιού και στη σπουδαιότητα του παιχνιδιού για την ανάπτυξη. Η έρευνα θα πραγματοποιηθεί σε γονείς και παιδιά προσχολικής ηλικίας, που θα προσεγγιστούν μέσω των νηπιαγωγείων στα οποία φοιτούν τα παιδιά. Πρόκειται να καταρτιστεί ερωτηματολόγιο για τη διερεύνηση των αντιλήψεων των γονέων για το παιχνίδι των παιδιών, το οποίο θα εντοπισθεί μέσα από την ανασκόπηση της σχετικής βιβλιογραφίας και θα προσαρμοστεί σύμφωνα με τους στόχους της μελέτης. Η μελέτη θα καλύψει ένα σημαντικό κενό στην ελληνική βιβλιογραφία σχετικά με τις αντιλήψεις των γονέων για το παιχνίδι των παιδιών. Ταυτόχρονα, θα συμβάλλει στην κατανόηση παραμέτρων που προσδιορίζουν το είδος και την ποιότητα αλληλεπίδρασης γονέα-παιδιού καθώς και στη διερεύνηση μηχανισμών που συνδέουν τις γονικές αντιλήψεις με το παιχνίδι των παιδιών.

Ερευνητικά Κέντρα

Το Ελληνικό Ερευνητικό Κέντρο της IEA

Το Ελληνικό Ερευνητικό Κέντρο της Διεθνούς Ένωσης για την Αξιολόγηση της Εκπαιδευτικής Επίδοσης (International Association for the Evaluation of Educational Achievement, IEA) και Εκπαιδευτικής Πολιτικής έχει έδρα στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και ερευνητική δραστηριότητα που άρχισε το ακαδημαϊκό έτος 1986-87 στο Πανεπιστήμιο Πατρών από τη Γ. Κοντογιαννοπούλου-Πολυδωρίδη.

Το κύριο ερευνητικό ενδιαφέρον του Κέντρου εστιάζεται στην κοινωνικο-οικονομική προέλευση, τα πολιτισμικά χαρακτηριστικά και τις εκπαιδευτικές στρατηγικές και πρακτικές που σχετίζονται με τη σχολική επιτυχία και τη σχολική αποτυχία. Παράλληλα, η σχέση του σχολείου και της κοινωνικής δομής αποτελεί ιδιαίτερο αντικείμενο έρευνας λόγω του πολύ ειδικού ρόλου που έχει ο εκπαιδευτικός θεσμός στην αναπαραγωγή της ελληνικής κοινωνίας.

Από το 1996 το Κέντρο λειτουργεί στο TEΑΠΗ του Πανεπιστημίου Αθηνών με διευθύντρια την καθηγήτρια Γ. Κοντογιαννοπούλου-Πολυδωρίδη και συνεργάτες, μέλη ΔΕΠ ελληνικών και ξένων ΑΕΙ. Το ερευνητικό προσωπικό αποτελείται από τις Μ. Ντελίκου, Χ. Πολυδωρίδη και τους κατά περίπτωση ειδικούς ερευνητές Γ. Παπαδιαμαντάκη, λέκτορα του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, Γ. Παπαδοπούλου και Γ. Φραγκούλη.

Η IEA λειτουργεί ως δίκτυο δια-εθνικών εκπαιδευτικών ερευνών με τη συνεργασία ερευνητών, εκπαιδευτικών και ειδικών εκπαιδευτικής πολιτικής, που έχει αναπτυχθεί στη διάρκεια των σαράντα χρόνων λειτουργίας. Σήμερα, πανεπιστημιακοί και ερευνητές από εξήντα περίπου διαφορετικά εκπαιδευτικά συστήματα συγκροτούν το δίκτυο της IEA, που έχει ολοκληρώσει περίπου είκοσι δια-εθνικές έρευνες.

Οι έρευνες καταγράφουν, συσχετίζουν, αποσαφηνίζουν, ερμηνεύουν και διαθέτουν στην ερευνητική κοινότητα και στις κοινωνίες των εκπαιδευτικών συστημάτων που αναφέρονται σε αυτές, πραγματολογικό υλικό και αναλύσεις για τους παράγοντες που σχετίζονται με τη σχολική επιτυχία ή αποτυχία και τις εκπαιδευτικές πρακτικές. Οι έρευνες περιλαμβάνουν μελέτη των αναλυτικών προγραμμάτων και ανάλυση των διδακτικών βιβλίων. Περιλαμβάνουν καταγραφή της επίδοσης των μαθητών σε ειδικές δοκιμασίες, του κοινωνικού και πολιτισμικού τους περιβάλλοντος, των αντιλήψεων και των στάσεων, και των εκπαιδευτικών στρατηγικών τους. Περιλαμβάνουν επίσης καταγραφή των εκπαιδευτικών πρακτικών και των στάσεων των εκπαιδευτικών, καθώς και των εκπαιδευτικών πρακτικών του σχολείου και του κλίματος που επικρατεί στο σχολείο.

Το Κέντρο παρέχει υποστήριξη σε όσα σχολεία ή/και φορείς της εκπαίδευσης το ζητήσουν. Για το σκοπό αυτό διατυπώνεται συγκεκριμένο αίτημα από το φορέα και το Κέντρο απαντά σε εύλογο χρονικό διάστημα.

Οι ερευνητικές διεργασίες και πρακτικές τροφοδοτούν συστηματικά τη διδασκαλία. Έτσι, τα δεδομένα της έρευνας χρησιμοποιήθηκαν για τις εργασίες και την πρακτική άσκηση των φοιτητριών και των φοιτητών στα μαθήματα Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης, Μεθοδολογία της Έρευνας και Εκπαιδευτική Πολιτική.

1. Έρευνες στο πλαίσιο της συνεργασίας της Ελληνικού Κέντρου με τη Διεθνή Ένωση για την Αξιολόγηση της Εκπαιδευτικής Επίδοσης (IEA)

1.1 Αλφαριθμητισμός και Σχολείο (Reading Literacy-RL): (1989-1998)

Η έρευνα «Αλφαριθμητισμός και Σχολείο» εξετάζει τα κοινωνικά χαρακτηριστικά των μαθητών και τους σχολικούς παράγοντες που σχετίζονται με την ανταπόκριση των μαθητών από 31 χώρες,

σε γνωστικές δραστηριότητες που έχουν ως προϋπόθεση την κατανόηση του γραπτού λόγου και των γραπτών μηνυμάτων. Στην Ελλάδα συμμετείχαν 3.500 μαθητές του Δημοτικού (Δ΄ τάξη) και 3.500 μαθητές του Γυμνασίου (Γ΄ τάξη) από ολόκληρη τη χώρα. Η έρευνα άρχισε το 1988 και η έρευνα πεδίου έγινε το Δεκέμβριο του 1990 ταυτόχρονα με τις δραστηριότητες για το Διεθνές Έτος Αλφαριθμητισμού. Σήμερα έχει ολοκληρωθεί η επεξεργασία των δεδομένων, καθώς και η συγγραφή διεθνών δημοσιευμάτων και δημοσιεύσεων στα ελληνικά.

Τα δεδομένα της έρευνας καθώς και τα ερευνητικά εργαλεία χρησιμοποιήθηκαν για τις εργασίες και την πρακτική άσκηση των φοιτητριών και των φοιτητών στα μαθήματα Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης, Μεθοδολογία της Έρευνας και Εκπαιδευτική Πολιτική, τόσο στο Πανεπιστήμιο Πατρών (1989-1995) όσο και στο ΤΕΑΠΗ του Πανεπιστημίου Αθηνών (1996-1998). (Χρηματοδότηση μερική από: ΓΓΕΤ)

1.2 Τρίτη Διεθνής Έρευνα στα Μαθηματικά και τις Φυσικές Επιστήμες (Third International Mathematics and Science Study-TIMSS): (1990-1998)

Η “Τρίτη Διεθνής Έρευνα στα Μαθηματικά και στις Φυσικές Επιστήμες (TIMSS)” άρχισε το 1990 και ολοκληρώθηκε το 1998.

Αφορά την αξιολόγηση των γνώσεων των μαθητών στα μαθηματικά και τις φυσικές επιστήμες και τη διερεύνηση της σχέσης του αποτελέσματος της αξιολόγησης αυτής με το πολιτισμικό και το κοινωνικό πλαίσιο, τις εκπαιδευτικές πρακτικές (συμπεριλαμβανομένων των αναλυτικών προγραμμάτων) και τις αντιλήψεις των μαθητών και των εκπαιδευτικών για τα μαθηματικά και τις φυσικές επιστήμες. Αφορά τους μαθητές του Δημοτικού (Γ΄ και Δ΄ τάξη), τους μαθητές του Γυμνασίου (Α΄, Β΄ και Γ΄ τάξη) και τους μαθητές Γ΄ Λυκείου (1ης Δέσμης).

Η έρευνα στην Ελλάδα οργανώθηκε με σκοπό να μελετηθούν τόσο τα ερωτήματα που τέθηκαν στο πλαίσιο της διεθνούς

συνεργασίας όσο και ερωτήματα που ενδιαφέρουν και απασχολούν την ελληνική εκπαίδευση.

Η ερευνητική ομάδα συγκροτήθηκε το 1990 στο Ελληνικό Ερευνητικό Κέντρο ΙΕΑ, στο Πανεπιστήμιο Πατρών. Κατά τη διάρκεια της πρώτης πενταετίας διεξαγωγής του έργου περίπου 13 ερευνητές και εκπαιδευτικοί συμμετείχαν στην έρευνα.

Από το 1996, οπότε άρχισε η ανάλυση των αποτελεσμάτων της έρευνας πεδίου, η έρευνα διεξάγεται από ερευνητική ομάδα που συγκροτήθηκε στο Ελληνικό Συντονιστικό Κέντρο ΙΕΑ, στο Πανεπιστήμιο Αθηνών. Συντονιστές της έρευνας ήταν η Γ. Κοντογιαννοπούλου-Πολυδωρίδη, καθηγήτρια Πανεπιστημίου Αθηνών και ο Ι. Σολομών, τότε αναπληρωτής καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών (και την περίοδο 1996-1998 πρόεδρος του Τμήματος Αξιολόγησης στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο). Ο Γ. Σταμέλος, τότε επίκουρος καθηγητής Πανεπιστημίου Πατρών, ήταν κύριος ερευνητής του έργου. Στην έρευνα συμμετείχαν ενεργά οι: Κ. Μπάσμπας, εκπαιδευτικός, ερευνητής, υποψήφιος διδάκτωρ και υπεύθυνος ανάλυσης των δεδομένων Δημοτικού, Χ. Σοφianoπούλου, τότε υποψήφια διδάκτωρ, μαθηματικός, ερευνητρια, και υπεύθυνη της ανάλυσης των δεδομένων Γυμνασίου και Δ. Μπουλαμάτσης, στατιστικός, ερευνητής και αναλυτής δεδομένων.

Τα δεδομένα της έρευνας και τα ερευνητικά εργαλεία χρησιμοποιήθηκαν για τις εργασίες και την πρακτική άσκηση των φοιτητριών και των φοιτητών στα μαθήματα Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης, Μεθοδολογία της Έρευνας και Εκπαιδευτική Πολιτική στο ΤΕΑΠΗ του Πανεπιστημίου Αθηνών (1998-2002). (Χρηματοδότηση μερική από: ΥΠΕΠΘ, ΓΓΕΤ)

1.3 Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή (Civic Education): (1992-2004)

Η διεθνής έρευνα για την Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή έχει στόχο τη διερεύνηση της πολιτικής κοινωνικοποίησης των μαθητών σε βασικές έννοιες, θεσμούς και πρακτικές της

Δημοκρατίας. Προκειμένου να επιτευχθεί ο παραπάνω στόχος, η έρευνα επικεντρώθηκε στη διερεύνηση τόσο των σχετικών γνώσεων των μαθητών όσο και στη διερεύνηση της συγκρότησης των σχετικών εννοιών, των αντιλήψεων, των στάσεων και των πρακτικών τους σε πολλές (ευρωπαϊκές κυρίως) χώρες.

Η έρευνα ξεκίνησε το 1998 και στην Ελλάδα οργανώθηκε με κύριο σκοπό τη μελέτη ερωτημάτων που απασχολούν τον ελληνικό εκπαιδευτικό χώρο. Στην πρώτη φάση, εστιάστηκε σε μελέτες περίπτωσης, και έχουν εκδοθεί σε τόμο με τίτλο Civic Education Across Countries: Twenty-four National Case Studies from the IEA Civic Education Project. Το συντονισμό του έργου στην Ελλάδα, στην πρώτη φάση, είχαν η Δ. Μακρυγιώτη, αναπληρώτρια καθηγήτρια, και ο Ι. Σολομών, τότε αναπληρωτής καθηγητής. Η δεύτερη φάση της έρευνας αφορούσε κυρίως την έρευνα πεδίου στην οποία συμμετείχαν 150 σχολεία από όλες τις γεωγραφικές περιοχές της χώρας και 3.889 μαθητές. Συντονίστρια του έργου ήταν η Γ. Κοντογιαννοπούλου-Πολυδωρίδη. Στην ερευνητική ομάδα συμμετείχαν: Σ. Ανδριτσοπούλου, υποψήφια διδάκτωρ, εκπαιδευτικός, Μ. Ντελίκου, ερευνητρια, νηπιαγωγός και Γ. Παπαδοπούλου, υποψήφια διδάκτωρ, ερευνητρια.

Οι μέθοδοι, τα ερευνητικά εργαλεία και τα δεδομένα της έρευνας χρησιμοποιούνται για τις εργασίες και την πρακτική άσκηση των φοιτητών και φοιτητριών στα πλαίσια των μαθημάτων: Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης, Μεθοδολογία της Έρευνας, και Εκπαιδευτική Πολιτική και Πρακτική. (Χρηματοδότηση μερική από: ΓΓΕΤ, ΕΚΠΑ)

1.4 Νέα φάση της έρευνας “Εγγραμματισμός και Σχολείο” (Progress in Reading Literacy Study-PIRLS): (1999-2005)

Η έρευνα αφορά στη διερεύνηση των σχέσεων του κοινωνικού, οικογενειακού και σχολικού περιβάλλοντος με τις αναγνωστικές ικανότητες των μαθητών του Δημοτικού. Ο πληθυσμός και το

δείγμα της έρευνας αποτελείται από μαθητές της Δ΄ Δημοτικού επειδή στην ηλικία των εννέα ετών οι μαθητές αναμένεται να έχουν ολοκληρώσει τις διαδικασίες κωδικοποίησης/αποκωδικοποίησης. Επίσης, σε αυτήν την ηλικία ίσως να είναι περισσότερο εμφανείς οι διαφοροποιήσεις βάσει του περιβάλλοντος του μαθητή (οικογενειακό και σχολικό) και αρχίζουν να διαφαίνονται πιο έντονα οι αλληλεπιδράσεις εκπαιδευτικών και μαθητών.

Ο πληθυσμός της έρευνας αποτελείται από 145 σχολεία με 20 περίπου μαθητές (ένα τμήμα) από κάθε σχολείο. Το δείγμα σχεδιάστηκε ειδικά έτσι ώστε να είναι αντιπροσωπευτικό με βάση γεωγραφικά και κοινωνικο-οικονομικά κριτήρια. Η έρευνα έγινε με σταθμισμένα ερωτηματολόγια το Μάιο του 2001 που απευθυνόταν στους μαθητές, τους γονείς, τους εκπαιδευτικούς και τους διευθυντές τους. Η έρευνα πραγματοποιήθηκε ταυτόχρονα σε 40 περίπου χώρες -ανάμεσά τους οι περισσότερες χώρες της Ε.Ε. και των Βαλκανίων.

Συντονίστρια του έργου ήταν η Γ. Κοντογιαννοπούλου-Πολυδωρίδη. Στην ερευνητική ομάδα συμμετείχαν: Κ. Μπάσμπας, τότε υποψήφιος διδάκτωρ, εκπαιδευτικός, Μ. Ντελίκου, νηπιαγωγός, και ο Γ. Φραγκούλης, τότε υποψήφιος διδάκτωρ. (Χρηματοδότηση μερική από: ΥΠΕΠΘ, ΕΚΠΑ)

1.5 Διεθνής Έρευνα για την Κοινωνική και Πολιτική Εκπαίδευση και την Εκπαίδευση του Πολίτη (International Civic and Citizenship Education Study, ICCS): (2006-2011)

Ο στόχος της έρευνας είναι η διερεύνηση των τρόπων με τους οποίους οι νέοι προετοιμάζονται να αναλάβουν το ρόλο τους ως πολίτες σε τριάντα διαφορετικές χώρες. Πιο συγκεκριμένα, η έρευνα μελετά τις διαφοροποιήσεις μεταξύ των χωρών και στο εσωτερικό των χωρών, στην επίδοση των μαθητών στις εννοιολογήσεις και τις δεξιότητες στην Κοινωνική και Πολιτική Εκπαίδευση και Εκπαίδευση του Πολίτη, και την έκταση του ενδιαφέροντος και της διάθεσης για συμμετοχή στη δημόσια και

πολιτική ζωή των εφήβων, τους παράγοντες που σχετίζονται με το ενδιαφέρον αυτό. Εξετάζει επίσης ποιες πτυχές των σχολείων και των εκπαιδευτικών συστημάτων σχετίζονται με την επίδοση και τις στάσεις απέναντι στην Κοινωνική και Πολιτική Εκπαίδευση και Εκπαίδευση του Πολίτη, συμπεριλαμβανομένων των αναλυτικών προγραμμάτων, των πρακτικών διδασκαλίας, των πτυχών της σχολικής οργάνωσης. Επιπλέον μελετώνται οι πτυχές του προσωπικού και κοινωνικού υπόβαθρου των μαθητών, όπως το φύλο, το κοινωνικο-οικονομικό επίπεδο, η γλώσσα, που σχετίζονται με την επίδοση και τις στάσεις των μαθητών απέναντι στην Κοινωνική και Πολιτική Εκπαίδευση και Εκπαίδευση του Πολίτη. Θα πραγματοποιηθεί διαχρονική μελέτη και σύγκριση της εξέλιξης της Κοινωνικής και Πολιτικής Εκπαίδευσης ως σχολικού μαθήματος, καθώς και των διαφοροποιήσεων στις αντιλήψεις και συμπεριφορές των Ελλήνων εφήβων την τελευταία δεκαετία.

Η έρευνα ξεκίνησε το 2006 και έχει ήδη ολοκληρωθεί η πρώτη φάση, η οποία περιελάμβανε τη δοκιμή των ερευνητικών εργαλείων σε μικρό δείγμα σχολείων, ενώ η έρευνα πεδίου πραγματοποιήθηκε την άνοιξη του 2009 σε δείγμα μαθητών Γυμνασίου, το οποίο σχεδιάστηκε ειδικά έτσι ώστε να είναι αντιπροσωπευτικό με βάση γεωγραφικά και κοινωνικο-οικονομικά κριτήρια. Η επεξεργασία των δεδομένων και η συγγραφή της ερευνητικής έκθεσης έχει αρχίσει. Τα ερευνητικά εργαλεία της έρευνας είναι ερωτηματολόγια για τους μαθητές, για τους εκπαιδευτικούς και τους διευθυντές των σχολείων του δείγματος.

Επιστημονική υπεύθυνη για την Ελλάδα είναι η Γ. Κοντογιαννοπούλου-Πολυδωρίδη, καθηγήτρια Πανεπιστημίου Αθηνών. Η ερευνητική ομάδα αποτελείται από τους: Χ. Πολυδωρίδη, ερευνήτρια, νηπιαγωγός, Μ. Ντελίκου, ερευνήτρια, νηπιαγωγός, Γ. Παπαδοπούλου, δρ. του Πανεπιστημίου Αθηνών, Γ. Φραγκούλης, δρ. του Πανεπιστημίου Αθηνών. (Χρηματοδότηση: μερική από την Ευρωπαϊκή Ένωση)

2. Έρευνες στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2.1 Δυνατότητες Πρόσβασης στην Ανώτατη Εκπαίδευση και Φοιτητική Κινητικότητα στην Ευρωπαϊκή Ένωση (1998-2000)

Στόχος της έρευνας ήταν η αποτύπωση των δυνατοτήτων πρόσβασης στα ευρωπαϊκά ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης, καθώς και των δυσκολιών και των προβλημάτων που συνδέονται με την ανάπτυξη της οργανωμένης και της ελεύθερης φοιτητικής κινητικότητας.

Τα ευρήματα της ελληνικής ερευνητικής ομάδας δείχνουν ότι η φοιτητική κινητικότητα από και προς την Ελλάδα σχετίζεται με ένα σύνολο ασαφών, αλλά πραγματικών κοινωνικών (και όχι μόνο) ιεραρχιών και της σχετικής θέσης:

α. του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος (σε σχέση με τα εκπαιδευτικά συστήματα άλλων χωρών),

β. του (κάθε) Πανεπιστημίου (με αφετηρία το κύρος του που διαμορφώνεται από ποικίλους παράγοντες),

γ. του Τμήματος που σχετίζεται με (ή καθορίζεται από) την ερευνητική δυναμική του και την επιστημονική ειδικότητα που το Τμήμα υπηρετεί σε συνάφεια τόσο με το κύρος της ειδικότητας όσο και με το κύρος του Τμήματος,

δ. την κοινωνική θέση των ίδιων των φοιτητών, τις φιλοδοξίες τους για ανοδική κοινωνική κινητικότητα και το βαθμό στον οποίο αυτή γίνεται εφικτό να επιτευχθεί μέσω της εκπαιδευτικής (φοιτητικής) κινητικότητας.

Η έρευνα χρηματοδοτήθηκε από το πρόγραμμα T.S.E.R. (Targeted Socio-Economic Research Programme) της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ολοκληρώθηκε σε πέντε ευρωπαϊκές χώρες: την Αγγλία, τη Γαλλία, τη Γερμανία, την Ελλάδα και τη Σουηδία.

2.2 Δυνατότητες Αλλαγής των Σχολείων με σκοπό τη βελτίωσή τους (1998-2000)

Στόχος της έρευνας ήταν η διερεύνηση των καινοτόμων και δημιουργικών χαρακτηριστικών του σχολείου και των

παραγόντων που πιθανόν συμβάλλουν στη βελτίωση των σχολείων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας υποχρεωτικής εκπαίδευσης. Διερευνήθηκαν χαρακτηριστικά και πρακτικές που συνδέονται με το ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον και τους εκπαιδευτικούς φορείς, καθώς και πρακτικές που καθορίζουν τη δημιουργική διδασκαλία και τη μάθηση σε επίπεδο σχολικής μονάδας και τάξης.

Σύμφωνα με το θεωρητικό πλαίσιο της έρευνας οι διαδικασίες δημιουργικής και καινοτόμου αλλαγής των σχολείων αφορούν είτε άμεσα τη βελτίωση της μαθητικής επίδοσης (γνώσεις, δεξιότητες ή στάσεις) είτε έμμεσα παράγοντας «ενδιάμεσα αποτελέσματα», διαφοροποιώντας δηλαδή κάποια χαρακτηριστικά της σχολικής μονάδας ή της τάξης (τρόπους και μέσα διδασκαλίας), τα οποία με τη σειρά τους ενισχύουν τις γνώσεις και τις πρακτικές των μαθητών. Η έρευνα από ελληνικής σκοπιάς βασίστηκε σε μελέτες συγκεκριμένων προγραμμάτων των σχολείων. Όπως ήταν αναμενόμενο φάνηκε ότι στο πλαίσιο ενός συγκεντρωτικού εκπαιδευτικού συστήματος πολύ σημαντική αποδεικνύεται η δράση κεντρικών φορέων (για παράδειγμα του ΥΠΕΠΘ ή του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου), οι οποίοι μπορούν είτε να προωθήσουν είτε να παρεμποδίσουν την εισαγωγή δημιουργικών και καινοτόμων εκπαιδευτικών πρακτικών στα σχολεία. Αυτό που φάνηκε να είναι σημαντικό είναι τα κενά «επιτήρησης» που είναι εγγενή στο πλαίσιο ενός συγκεντρωτικού εκπαιδευτικού συστήματος. Τα κενά αυτά αφήνουν μια σημαντική de facto αυτονομία στους εκπαιδευτικούς που αν θέλουν μπορούν να τη χρησιμοποιήσουν για να εισαγάγουν δημιουργικές και καινοτόμες εκπαιδευτικές πρακτικές. Σημαντική επίσης είναι και η βοήθεια, καθοδήγηση και υποστήριξη πολύ υψηλόβαθμων στελεχών της εκπαίδευσης (“πατερναλισμός” και αυθεντία).

Η έρευνα χρηματοδοτήθηκε από το πρόγραμμα T.S.E.R. (Targeted Socio-Economic Research Programme) της Ευρωπαϊκής

Ένωσης και διεξήχθη σε οκτώ ευρωπαϊκές χώρες: την Ολλανδία, την Αγγλία, την Πορτογαλία, την Ελλάδα, τη Φινλανδία, το Βέλγιο, την Ιταλία και την Ισπανία.

Και στις δύο έρευνες επιστημονική υπεύθυνη για την Ελλάδα ήταν η Γ. Κοντογιαννοπούλου-Πολυδωρίδη, καθηγήτρια Πανεπιστημίου Αθηνών. Στη διεξαγωγή τους συμμετείχαν κυρίως ο Γ. Σταμέλος, τότε επίκουρος καθηγητής Πανεπιστημίου Πατρών, η Γ. Παπαδιαμαντάκη, κοινωνιολόγος, ερευνήτρια και διδάκτωρ Παντείου Πανεπιστημίου, ο Ι. Σολομών και ο Α. Βασιλόπουλος υποψήφιος διδάκτωρ Πανεπιστημίου Πατρών.

2.3 Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση και Παγκοσμιοποίηση. Η ανάπτυξη διεθνών δραστηριοτήτων των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σε ένα πολυεπίπεδο πλαίσιο (2002-2004)

Στόχος της έρευνας ήταν να εξετάσει και να αναλύσει τους κοινωνικούς και θεσμικούς παράγοντες που καθορίζουν τους τρόπους με τους οποίους τα ιδρύματα και τα συστήματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ανταποκρίνονται στις διαδικασίες της Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης και της Παγκοσμιοποίησης.

Συγκεκριμένα η έρευνα επιδιώκει:

1. Να αναλύσει τις αντιλήψεις, τις στρατηγικές, και τις πρακτικές των ιδρυμάτων και των συστημάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης για την ανάπτυξη διεθνών δραστηριοτήτων και να καταγράψει διαχρονικές δυναμικές και αλλαγές της θέσης του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στις διαδικασίες διεθνοποίησης, καθώς και της σχετικής του θέσης στην δημιουργούμενη κοινωνική ιεράρχηση των πανεπιστημιακών ιδρυμάτων.
2. Να συμβάλλει στη θεωρητική κατανόηση της κοινωνικής και θεσμικής δυναμικής της διεθνοποίησης και του εξευρωπαϊσμού της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και των

ιδρυμάτων της, καθώς και της ενδεχόμενης θεσμικής και πολιτικής «αντίστασης» των κοινωνικών φορέων και υποκειμένων στις τάσεις παγκοσμιοποίησης και στις πολιτικές του ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου ανώτατης εκπαίδευσης.

Η έρευνα χρηματοδοτήθηκε από το πρόγραμμα Improving Human Potential and the Socio-Economic Knowledge Base της Ευρωπαϊκής Ένωσης και διεξήχθη σε επτά χώρες: Αυστρία, Βρετανία, Γερμανία, Ελλάδα, Νορβηγία, Ολλανδία, Πορτογαλία.

Επιστημονική υπεύθυνη για την Ελλάδα ήταν η Γ. Κοντογιαννοπούλου - Πολυδωρίδη, καθηγήτρια Πανεπιστημίου Αθηνών και συμμετείχαν κυρίως οι Γ. Σταμέλος, τότε επίκουρος καθηγητής Πανεπιστημίου Πατρών, και Γ. Παπαδιαμαντάκη κοινωνιολόγος, ερευνήτρια και διδάκτωρ του Παντείου Πανεπιστημίου.

Κέντρο Διαπολιτισμικής Έρευνας και Παιδαγωγικής Παρέμβασης (ΚΕΔΕΠΠ)

Επιστημονική υπεύθυνη: Θάλεια Δραγώνα

Σκοπός του Κέντρου είναι η συλλογή υλικού, ερευνητικού και τεκμηρίωσης, που θα αξιοποιείται από μέλη ΔΕΠ, κυρίως όμως από τις φοιτήτριες και τους φοιτητές του Τμήματος για την ευαισθητοποίησή τους στα προβλήματα ένταξης στο σχολείο και την αποτελεσματική εκπαίδευση μαθητών και μαθητριών με άλλη πολιτισμική ταυτότητα.

Στόχοι του Κέντρου είναι:

Η έρευνα σε εκπαιδευτικά ζητήματα που αφορούν μαθητικό πληθυσμό με διαφορετική από την επίσημη πολιτισμική ταυτότητα και/ή θρησκεία.

Η παραγωγή εναλλακτικού εκπαιδευτικού υλικού κατάλληλου για την επιτυχή εκπαίδευση μαθητών με άλλη μητρική γλώσσα και κουλτούρα.

Η συμβολή στη διαμόρφωση εκπαιδευτικής πολιτικής που θα στοχεύει στη μείωση της κοινωνικής ανισότητας στο σχολείο, την καταπολέμηση της διαρροής και του κοινωνικού αποκλεισμού.

Η παρέμβαση για την καλλιέργεια στον εκπαιδευτικό θεσμό και την κοινωνία του σεβασμού σε όλες τις ετερότητες.

Οι οικονομικοί πόροι του ΚΕΔΕΠΠ προέρχονται από χρηματοδοτήσεις θεσμικών φορέων και από ερευνητικά και εκπαιδευτικά προγράμματα.

Κέντρο Έρευνας και Τεκμηρίωσης Ενταξιακών Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων (ΚΕΤΕΕΠ)

Επιστημονική υπεύθυνη: Αθηνά Ζώνιου-Σιδέρη

Μια από τις βασικότερες κατευθύνσεις της ειδικής αγωγής, που απασχολούν τη διεθνή επιστημονική εκπαιδευτική κοινότητα τις τελευταίες δεκαετίες, είναι η ένταξη παιδιών με ειδικές ανάγκες στη γενική εκπαίδευση. Τις δύο τελευταίες δεκαετίες η ενταξιακή εκπαιδευτική πολιτική χαρακτήρισε σε θεσμικό τουλάχιστον επίπεδο το χώρο της γενικής και ειδικής εκπαίδευσης στην Ελλάδα. Διαπιστώθηκαν ωστόσο μια σειρά δυσκολίες που σχετίζονται με την εφαρμογή της ένταξης στην εκπαιδευτική διαδικασία. Από την εμπλοκή στο σχεδιασμό και την υλοποίηση πρότυπων ενταξιακών προγραμμάτων (που χρηματοδοτήθηκαν από ευρωπαϊκούς και εθνικούς πόρους) έχει συγκεντρωθεί ένα σημαντικό παιδαγωγικό και ερευνητικό υλικό, το οποίο μπορεί να αξιοποιηθεί για την ευαισθητοποίηση και την ενημέρωση εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης,

γονέων, ερευνητών/τριών και φοιτητών/τριών σε θέματα ένταξης παιδιών με ειδικές ανάγκες στη γενική εκπαίδευση.

Στόχοι του Κέντρου είναι:

Η εκπαιδευτική έρευνα στο χώρο της ενταξιακής εκπαίδευσης,

Η έκδοση επιστημονικών βιβλίων για εκπαιδευτικούς και γονείς,

Η εξειδίκευση εκπαιδευτικών σε θέματα ένταξης,

Η εκπαιδευτική υποστήριξη εκπαιδευτικών και γονέων,

Η εφαρμογή πρότυπων ενταξιακών προγραμμάτων.

Η υλοποίηση των προαναφερόμενων στόχων θα συμβάλει στη διαμόρφωση της εκπαιδευτικής πολιτικής όσον αφορά στην ένταξη παιδιών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στη γενική εκπαίδευση, στην άρση των κοινωνικών στερεοτύπων απέναντι στην αναπηρία και στην προώθηση του δικαιώματος των ίσων ευκαιριών για όλους στην εκπαίδευση.

Η οικονομική ενίσχυση του κέντρου παρέχεται από ευρωπαϊκούς πόρους, καθώς και από άλλα ερευνητικά και εκπαιδευτικά προγράμματα.

Κέντρο Έρευνας, Μελέτης και Εφαρμογών στην Περιβαλλοντική Εκπαίδευση (ΚΕΜΕΠΕ)

Επιστημονική υπεύθυνη: Ευγενία Φλογαΐτη

Στόχοι του ΚΕΜΕΠΕ είναι:

α. Η διεξαγωγή ερευνών και μελετών στον τομέα της ΠΕ.

β. Η παραγωγή και έκδοση σχετικού έντυπου, οπτικοακουστικού και ηλεκτρονικού υλικού.

γ. Η δημιουργία και η λειτουργία σχετικής βιβλιοθήκης και κέντρου τεκμηρίωσης.

δ. Η κατάρτιση και η επιμόρφωση εκπαιδευτικών και ομάδων που ενδιαφέρονται για την εφαρμογή, διάδοση και ανάπτυξη της ΠΕ.

ε. Η ανάληψη δραστηριοτήτων για την πληροφόρηση, ενημέρωση και κατάρτιση ατόμων και κοινωνικών ομάδων σε θέματα σχετικά με το περιβάλλον και την ΠΕ.

στ. Η ανταλλαγή εμπειριών και η ανάπτυξη συνεργασιών με άλλους φορείς, κέντρα, ινστιτούτα και άλλα ιδρύματα ή οργανισμούς σε εθνικό και διεθνές επίπεδο σε θέματα ΠΕ.

ζ. Η παροχή συμβουλευτικής υποστήριξης σε θέματα ΠΕ σε φοιτήτριες/ές, εκπαιδευτικούς και άλλες κατηγορίες ενδιαφερομένων.

η. Η συμβολή στη διαμόρφωση εκπαιδευτικής πολιτικής σε θέματα ΠΕ.

Οι οικονομικοί πόροι του ΚΕΜΕΠΕ προέρχονται από χρηματοδοτήσεις θεσμικών φορέων και από ερευνητικά και εκπαιδευτικά προγράμματα.

Το Κέντρο Έρευνας, Μελέτης & Εφαρμογών στην Περιβαλλοντική Εκπαίδευση (ΚΕΜΕΠΕ) αναπτύσσει δραστηριότητες και καινοτομικά προγράμματα στην έρευνα, στην επιμόρφωση και στην κατάρτιση των εκπαιδευτικών, στην ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού, στην αξιολόγηση και στην ανάπτυξη του σχολείου μέσω Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης. Συμμετέχει σε σχετικά ευρωπαϊκά και εθνικά προγράμματα, οργανώνει εθνικές και διεθνείς επιστημονικές συναντήσεις, θερινά σχολεία, σεμινάρια κ.λπ. και αναπτύσσει πολύπλευρες συνεργασίες. Έχει δική του ομάδα συνεργατών, επιστολόχαρτα, έντυπα βεβαιώσεων και σφραγίδα. Διαθέτει εξειδικευμένη βιβλιοθήκη και πλούσιο αρχείο που συμπληρώνουν τη βιβλιοθήκη του τμήματος για την κάλυψη διδακτικών και ερευνητικών αναγκών των φοιτητών, των μετεκπαιδευόμενων νηπιαγωγών στο Διδασκαλείο και γενικότερα εκπαιδευτικών και ερευνητών από το χώρο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης. Παρέχει επίσης σεμινάρια και πρακτικές ασκήσεις στους μετεκπαι-

δευόμενους του διδασκαλείου του ΤΕΑΠΗ στον κατάλληλα εξοπλισμένο χώρο του.

Το ΚΕΜΕΠΕ στεγάζεται στον 4ο όροφο, Ιπποκράτους 35.

Περισσότερα για τις δραστηριότητές του βλέπε στην ιστοσελίδα <http://kemepe.ecd.uoa.gr>

Κέντρο Εφαρμοσμένης Παιδαγωγικής

Επιστημονικοί υπεύθυνοι: Κώστας Χρυσαιφίδης και Αλεξάνδρα Ανδρούσου

Σκοπός του Κέντρου είναι η μελέτη των σύγχρονων θεωριών και ευρημάτων της διδακτικής πράξης και η εφαρμογή των ευρημάτων αυτών στη χώρα μας, καθώς και σε άλλες κοινωνίες. Πιο συγκεκριμένα:

Η πραγματοποίηση ερευνών στην Ελλάδα, καθώς και συγκριτικών ερευνών, σε συνεργασία τόσο με χώρες της Ευρώπης όσο και σε παγκόσμιο επίπεδο, στο γνωστικό αντικείμενο της Παιδαγωγικής και ειδικά της προσχολικής εκπαίδευσης και η ανάλυση των παιδαγωγικών πρακτικών που ισχύουν στην Ελλάδα και στις άλλες χώρες.

Η εκπόνηση προγραμμάτων για τον εμπλουτισμό της προσχολικής εκπαίδευσης στην Ελλάδα και σε άλλες χώρες με τη συνεργασία ερευνητών από τις χώρες αυτές.

Η πραγματοποίηση διδακτικού επιμορφωτικού έργου, η παραγωγή επιμορφωτικού υλικού, καθώς και η ανάπτυξη κριτηρίων επιλογής αξιολόγησης και σχεδιασμού εποπτικών μέσων διδασκαλίας.

Η ανταλλαγή εμπειριών και η ανάπτυξη συνεργασίας με ανάλογα Κέντρα, φορείς και οργανισμούς στην Ελλάδα και στο ξωτερικό.

Η εκπαίδευση και η επιμόρφωση εκπαιδευτικών προσχολικής εκπαίδευσης καθώς και η υποστήριξη σε θέματα Παιδαγωγικής - Εφαρμοσμένης Παιδαγωγικής.

Οι οικονομικοί πόροι του Κέντρου προέρχονται από (α) δωρεές ή παροχές τρίτων, (β) χρηματοδοτήσεις από εθνικούς, ευρωπαϊκούς και διεθνείς οργανισμούς ή άλλα ιδρύματα και φορείς στο πλαίσιο ανάπτυξης και διεξαγωγής εκπαιδευτικών, επιμορφωτικών ή άλλων ερευνητικών προγραμμάτων σχετικών με την Εφαρμοσμένη Παιδαγωγική, (γ) έσοδα από τη διάθεση έντυπου ή οπτικοακουστικού υλικού που θα εκπονείται στο Κέντρο και από τη διοργάνωση εκδηλώσεων, όπως εκθέσεων, συνεδρίων, ημερίδων, σεμιναρίων κ.λπ.

**ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ/ΤΙΣ
ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΤΡΙΕΣ ΕΚΤΟΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ**

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ/ΤΙΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΤΡΙΕΣ ΕΚΤΟΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Υποτροφίες

Στις δυνατότητες για υποτροφία περιλαμβάνονται αυτές των κληροδοτημάτων και των βραβείων του Πανεπιστημίου Αθηνών, όπως και του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών (ΙΚΥ).

Υποτροφίες και βραβεία του Πανεπιστημίου Αθηνών

Σύμφωνα με το άρθρο 23 Ν. 2413/17-6-96, το Πανεπιστήμιο Αθηνών χορηγεί κάθε χρόνο υποτροφίες και βραβεία για προπτυχιακές και μεταπτυχιακές σπουδές στο εσωτερικό ή το εξωτερικό. Αυτές χορηγούνται μέσω των κληροδοτημάτων του Πανεπιστημίου, σύμφωνα με τη θέληση του κάθε διαθέτη και κάτω από προϋποθέσεις που περιλαμβάνουν συχνά διαγωνισμό ή επιλογή. Ο αριθμός των υποτρόφων μπορεί να αλλάξει κάθε χρόνο ανάλογα με τα έσοδα κάθε κληροδοτήματος. Ακολουθεί πίνακας υποτροφιών και βραβείων μέσω κληροδοτημάτων που αφορούν και φοιτητές/τριες του ΤΕΑΠΗ.

Για περισσότερες πληροφορίες αποταθείτε στη Διεύθυνση Κληροδοτημάτων του Πανεπιστημίου Αθηνών (Χρήστου Λαδά 6, 6ος όροφος, τηλ. 210-3689131-4).

Υποτροφίες μέσω κληροδοτημάτων

Μαρίας Αβράσογλου: με επιλογή, ενίσχυση ενός σπουδαστή/μιας σπουδάστριας, άπορου/ης με καταγωγή από την Ανατολική Ρωμυλία.

Ιωάννου Βαρύκα: με διαγωνισμό.

Κων. Γεροστάθη: με διαγωνισμό, σε φοιτητές/τριες με καταγωγή από την Αρτα.

Δελλίου ή Νακίδου: για την τελειοποίηση δύο νέων επιστημόνων, με προτίμηση σε όσους/ες κατάγονται από την Ανατολική Μακεδονία, σε οποιαδήποτε επιστήμη εκτός της Ιατρικής, στην Ευρώπη.

Πέτρου Κανέλλου: με επιλογή, σε φοιτητή/φοιτήτρια με καταγωγή από τον Μετσαλά Μεσσηνίας.

Θεοδ. Μανούση: με επιλογή στους φοιτητές/τριες που κατάγονται από τη Σιάτιστα.

Σπ. Μπαλτατζή: με επιλογή, σε καταγόμενους από το Συρράκο Ηπείρου για τη Δημοτική, Μέση, Ανώτερη και Ανώτατη Εκπαίδευση.

Αντ. Παπαδάκη: με διαγωνισμό.

Σ. Παπαζαφειροπούλου: με επιλογή, σε νεοεισαχθέντες φοιτητές/τριες που κατάγονται από την Ανδρίτσεινα.

Ν. Παπαμιχαλοπούλου: με επιλογή, σε φοιτητές/τριες που κατάγονται από τη Λακωνία, κατά προτίμηση από το χωριό Κρεμαστή και την επαρχία Επιδαύρου Λιμηράς.

Π. Ποταμιάνου: με επιλογή, σε φοιτητές/τριες Ιατρικής, Οδοντιατρικής, Φυσικής και Χημείας, που κατάγονται από τη Θράκη και κατά προτίμηση από την Ορεστιάδα.

Μαρίας Στάη: με επιλογή, σε νεοεισαχθέντες φοιτητές/τριες που κατάγονται από τα Κύθηρα, όπως και σε πτυχιούχους των ΑΕΙ με βαθμό «λίαν καλώς», που κατάγονται από τα Κύθηρα για μεταπτυχιακές σπουδές στην Ευρώπη.

Ι. Σφογγοπούλου: με διαγωνισμό, σε άπορους/ες φοιτητές/τριες που κατάγονται από τα 24 χωριά του Βόλου Μαγνησίας.

Βραβεία

Έπαθλον Πόπης Μαρή-Καμάρα: στους/ις καλύτερους/ες σε επίδοση και ήθος σπουδαστές/ριες που προτείνονται από τις Σχολές του Πανεπιστημίου.

Παντιά Ράλλη: σε φοιτητές/τριες όλων των Σχολών του Πανεπιστημίου Αθηνών που διακρίνονται για το ήθος και την πρόοδό τους, κατά την κρίση του Πρύτανη και της Συγκλήτου.

Υποτροφίες ΙΚΥ

Στους προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές των ΑΕΙ και ΤΕΙ χορηγούνται βραβεία και υποτροφίες από το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών (ΙΚΥ).

Για πληροφορίες σχετικά με τις προϋποθέσεις υποβολής αιτήσεων για τη χορήγηση υποτροφιών σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο, συμβουλευτείτε την επίσημη ιστοσελίδα του ΙΚΥ:

<http://www.iky.gr>

Επίσης, πληροφορίες παρέχονται από το Τμήμα Διαγωνισμών του Ι.Κ.Υ. στα τηλέφωνα 210-3726394, 395, 346 και στα γραφεία του Ι.Κ.Υ. (Μακρή 1 και Δ. Αρεοπαγίτου, 11742, Αθήνα).

Βιβλιοθήκες του ΕΚΠΑ

Συνιστάται η επίσκεψη σε άλλες βιβλιοθήκες του Πανεπιστημίου, όπως των εξής Τμημάτων:

Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης στον 3ο όροφο της οδού Χαριλάου Τρικούπη 24, τηλ.: 210-36 02 715. Ώρες λειτουργίας από Δευτέρα έως Πέμπτη 9:00-18:00 και Παρασκευή 9:00-14:00.

Ψυχολογίας στον 5ο όροφο της Φιλοσοφικής Σχολής (Πανεπιστημιούπολη Ζωγράφου), τηλ.: 210-72 77 565. Ώρες λειτουργίας καθημερινά από 9:00 έως 17:00.

Παιδαγωγικής στον 5ο όροφο της Φιλοσοφικής Σχολής (Πανεπιστημιούπολη Ζωγράφου), τηλ.: 210-72 77 577. Ώρες λειτουργίας καθημερινά από 9:00 έως 16:00.

Φιλοσοφίας στον 7ο όροφο της Φιλοσοφικής Σχολής (Πανεπιστημιούπολη Ζωγράφου), τηλ.: 210-72 77 795-6. Ώρες λειτουργίας καθημερινά από 9:00 έως 18:00.

Γλωσσολογίας στον 8ο όροφο της Φιλοσοφικής Σχολής (Πανεπιστημιούπολη Ζωγράφου), τηλ: 210-72 77 853-9. Ώρες λειτουργίας από Δευτέρα έως Πέμπτη από 8:30 έως 18:00 και Παρασκευή από 8:30 έως 15:00.

Αγγλικής Γλώσσας και Λογοτεχνίας στον 9ο όροφο της Φιλοσοφικής Σχολής (Πανεπιστημιούπολη Ζωγράφου), τηλ: 210-72 77 949. Ώρες λειτουργίας από Δευτέρα έως Πέμπτη από 9:00 έως 18:00 και Παρασκευή από 9:00 έως 15:00.

Επίσης συνιστάται η χρήση των Φοιτητικών Αναγνωστήριων στο 2ο όροφο της οδού Ιπποκράτους 15, τηλ.: 210-36 88 24-7, καθώς και τα Φοιτητικά Αναγνωστήρια (στον 2ο και 4ο όροφο), όπου οι φοιτητές/τριες μπορούν να βρουν έναν χώρο για μελέτη είτε με δικά τους βιβλία είτε με εκείνα της βιβλιοθήκης. Ο χώρος αυτός λειτουργεί ως εξής: 2ος όροφος: Δευτέρα - Παρασκευή 8:15 έως 20:45, 4ος όροφος: Δευτέρα-Παρασκευή 8:15 έως 20:45, Σάββατο 8:15 έως 20:30 και Κυριακή 9:45 έως 21:30.

Μονάδα Προσβασιμότητας για Φοιτητές με Αναπηρία

Η Μονάδα Προσβασιμότητας για Φοιτητές με Αναπηρία (ΜοΠροΦμεΑ) του Πανεπιστημίου Αθηνών επιδιώκει την ισότιμη πρόσβασης στις ακαδημαϊκές σπουδές των φοιτητών με διαφορετικές ικανότητες και απαιτήσεις μέσω της παροχής προσαρμογών στο περιβάλλον, Υποστηρικτικών Τεχνολογιών Πληροφορικής και Υπηρεσιών Πρόσβασης. Η Μονάδα Προσβασιμότητας προσφέρει:

Υπηρεσία καταγραφής των συγκεκριμένων αναγκών κάθε ΦμεΑ.

Τμήμα Προσβασιμότητας στο δομημένο χώρο του Πανεπιστημίου. Υπηρεσία Μεταφοράς των ΦμεΑ από την κατοικία τους στις Σχολές και αντιστρόφως
Υποστηρικτικές Τεχνολογίες Πληροφορικής.
Δωρεάν Λογισμικό για ΦμεΑ.
Προσβάσιμα Συγγράμματα.
Προσβάσιμους Σταθμούς Εργασίας στις Βιβλιοθήκες.
Υπηρεσία Διαμεταγωγής για την άμεση ζωντανή τηλεπικοινωνία των ΦμεΑ, μέσω διερμηνείας στην ελληνική νοηματική γλώσσα, με τους συμφοιτητές, καθηγητές και υπαλλήλους του Πανεπιστημίου.
Υπηρεσία εθελοντών συμφοιτητών υποστήριξης ΦμεΑ.
Οδηγίες σχετικά με τους ενδεδειγμένους τρόπους εξέτασης των ΦμεΑ.
Υπηρεσία Ψυχολογικής Συμβουλευτικής Υποστήριξης για ΦμεΑ.

Για την καλύτερη εξυπηρέτηση των ΦμεΑ σε κάθε Τμήμα/Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών έχουν οριστεί:

α) Σύμβουλος Καθηγητής ΦμεΑ και αναπληρωτής του και
β) Αρμόδιος υπάλληλος της Γραμματείας και αναπληρωτής του για την εξυπηρέτηση ΦμεΑ με τους οποίους οι ενδιαφερόμενοι μπορούν επιπλέον να επικοινωνούν τηλεφωνικά, με φαξ, με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο ή μέσω της Υπηρεσίας Διαμεταγωγής. Τα στοιχεία επικοινωνίας με τους αρμοδίους κάθε Τμήματος/Σχολής υπάρχουν στην ιστοσελίδα της ΜοΠροΦμεΑ.

Επικοινωνία και περισσότερες πληροφορίες:

Τηλέφωνα: 2107275130, 2107275687, 2107275183

Φαξ: 2107275193

Ηλ. ταχυδρομείο: access.uoa.gr

Ιστοθέση: <http://access.uoa.gr>

MSN ID: m.emmanouil@di.uoa.gr

οοVoo ID: m.emmanouil

Αποστολή SMS: 6958450861

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗ ΛΕΞΧΗ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗ ΛΕΣΧΗ

Στεγάζεται στην οδό Ιπποκράτους 15 και Ακαδημίας. Περιλαμβάνει την Υγειονομική Υπηρεσία, το Τμήμα Σίτισης Φοιτητών, τα Φοιτητικά Αναγνωστήρια, το Μουσικό Τμήμα, το Τμήμα Δημοσίων Σχέσεων και Ευρέσεως Εργασίας Φοιτητών, τον Πολιτιστικό Όμιλο Φοιτητών, το Ταμείο Αρωγής Φοιτητών και το Διδασκαλείο Ξένων Γλωσσών.

Υγειονομική Υπηρεσία

1ος όροφος, τηλ. 210-36 88 218

Υγειονομική περίθαλψη δικαιούνται οι προπτυχιακοί/κές και μεταπτυχιακοί/κές φοιτητές/τριες, ημεδαποί, ομογενείς και αλλοδαποί. Αυτό ισχύει για διάστημα ίσο προς τα έτη φοίτησης που προβλέπονται ως ελάχιστη διάρκεια των προπτυχιακών ή μεταπτυχιακών σπουδών αντίστοιχα ενός Τμήματος, προσαυξημένο κατά το ήμισυ. Περιλαμβάνει ιατροφαρμακευτική, νοσοκομειακή και οδοντιατρική περίθαλψη, παρακλινικές εξετάσεις, εξέταση στο σπίτι, τοκετό, φυσιοθεραπείες και ορθοπαιδικά είδη.

Τμήμα Σίτισης Φοιτητών

5ος όροφος, τηλ. 210-36 88 216

Η κύρια δραστηριότητα του Τμήματος Σίτισης είναι η παροχή σχετικής κάρτας. Όσοι/όσες φοιτητές/τριες δικαιούνται κάρτα σίτισης έχουν τη δυνατότητα να σιτίζονται από 1η Σεπτεμβρίου κάθε ακαδημαϊκού έτους έως 30 Ιουνίου του επόμενου έτους στα συμβεβλημένα εστιατόρια ή τις εστίες ή τα οικοτροφεία, εάν διαμένουν σε αυτά.

Φοιτητικά Αναγνωστήρια

2ος και 4ος όροφος, τηλ. 210-36 29 028, 210-36 88 213

Στους χώρους των φοιτητικών αναγνωστηρίων οι φοιτητές/τριες έχουν τη δυνατότητα μελέτης είτε με δικά τους βιβλία είτε με βιβλία της βιβλιοθήκης, τα οποία καλύπτουν όλους τους επιστημονικούς κλάδους.

Μουσικό Τμήμα

4ος όροφος, τηλ. 210-36 88 229

Με γνώμονα τη μουσική παιδεία των φοιτητών/τριών και κατ'επέκταση την ανάπτυξη της μουσικής στην πανεπιστημιακή κοινότητα γενικότερα, στο Μουσικό Τμήμα παραδίδονται σχετικά μαθήματα. Λειτουργεί επίσης η φοιτητική χορωδία και ορχήστρες και οργανώνονται συναυλίες και άλλες καλλιτεχνικές εκδηλώσεις.

Τμήμα Δημοσίων Σχέσεων και Εύρεσης Εργασίας Φοιτητών

4ος όροφος, τηλ. 210-36 88 227

Το Τμήμα αυτό αποτελείται από δύο επιμέρους γραφεία. Το Γραφείο Δημοσίων Σχέσεων διοργανώνει φοιτητικές πολιτιστικές εκδηλώσεις, συνεστιάσεις και κάθε άλλη δραστηριότητα που σχετίζεται με τη μόρφωση και ψυχαγωγία των φοιτητών/τριών. Συνεργάζεται επίσης με την Ε.Φ.Ε.Ε. για το συντονισμό ποικίλων φοιτητικών προβλημάτων. Το Γραφείο Ευρέσεως Εργασίας Φοιτητών διευκολύνει τους φοιτητές/τριες στην ανεύρεση εργασίας και κατοικίας, με σκοπό την οικονομική ενίσχυση προκειμένου να τελειώσουν τις σπουδές τους.

Πολιτιστικός Όμιλος Φοιτητών

Ημιόροφος, τηλ. 210-36 88 205

Ο Πολιτιστικός Όμιλος Φοιτητών περιλαμβάνει τέσσερις τομείς: (α) τον Θεατρικό, (β) τον Χορευτικό, (γ) τον Κινηματογραφικό και (δ) τον Φωτογραφικό. Σε συνεργασία με το Γραφείο Δημοσίων Σχέσεων διοργανώνονται διάφορες πολιτιστικές εκδηλώσεις.

Ταμείο Αρωγής Φοιτητών

3ος όροφος, τηλ. 210-36 14 504, 210-36 30 069

Λειτουργεί ως ανεξάρτητη υπηρεσία με σκοπό την ηθική και υλική σε είδος ή σε χρήμα ενίσχυση των φοιτητών/τριών ώστε να καλυφθούν οι έκτακτες ανάγκες τους.

Διδασκαλείο Ξένων Γλωσσών

Γραμματεία στο 2ο όροφο, τηλ. 210-36 13 261, 210-36 88 204

Το Διδασκαλείο Ξένων Γλωσσών λειτουργεί ως ανεξάρτητη ακαδημαϊκή μονάδα, όπου οι φοιτητές/τριες έχουν τη δυνατότητα εκμάθησης ξένων γλωσσών. Τα μαθήματα διεξάγονται σε αίθουσες των κτιρίων Ιπποκράτους 7 και 15. Εκτός από τις ξένες γλώσσες διοργανώνονται εξειδικευμένα σεμινάρια και λειτουργούν μονοετή προγράμματα προετοιμασίας για παρακολούθηση μεταπτυχιακών σπουδών ή συμμετοχή σε προγράμματα Erasmus. Λειτουργούν επίσης τμήματα για σύνταξη ειδικών εγγράφων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τους θεσμούς της, καθώς και επιμόρφωσης στη μετάφραση.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΟ

Οι φοιτητές/τριες έχουν τη δυνατότητα να μετάχουν σε ένα ή και περισσότερα αθλήματα που προσφέρουν τα προγράμματα και τμήματα άθλησης του Πανεπιστημιακού Γυμναστηρίου στην Πανεπιστημιούπολη, στα Ανω Ιλίσια. Λειτουργεί από 1η Οκτωβρίου έως 30 Μαΐου από 8:00 π.μ.-17:00 μ.μ. Προσφέρονται επίσης και αθλήματα εκτός Πανεπιστημιακού Γυμναστηρίου, όπως κατάδυση, ιστιοπλοΐα, ανεμόπτερο, γκολφ και ιππασία. Πληροφορίες στα τηλέφωνα 210-77 07 207, 210-72 75 551-2.

ΤΕΛΗ ΕΚΠΑ